HERCULE POIROT YENİ BİR MACERA İLE
TEKRAR SAHNEDE

Agatha Christie®

MONOGRAM CİNAYETLERİ

SOPHIE HANNAH

"HERCULE POIROT'NUN
BÖYLESİNE YETENEKLİ BİR ELDE
YENİDEN CAN BULMASI HARİKA."
-GILLIAN FLYNN

ALTIN
KİTAPLAR

ÖLÜMSÜZ YAZAR AGATHA CHRISTIE'NİN SIRA DIŞI KAHRAMANI HERCULE POIROT, ESRARENGİZ BİR CİNAYET VAKASIYLA YENİDEN HAYAT BULUYOR!

Cinayete kurban gideceğini söyleyen genç bir kadın, Londra'nın sakin restoranlarından birinde masasında siparişini bekleyen Hercule Poirot'nun akşam yemeğini berbat eder. Korkudan adeta deliye dönmüş olan kadın, katilini bulup "cezalandırmaması" için dedektife yalvarır. Söylediğine göre, adalet kendisi öldükten sonra zaten yerine gelmiş olacaktır.

Gecenin ilerleyen saatlerinde Poirot, lüks Bloxham Otel'de üç kişinin cinayete kurban gittiklerini öğrenir. Üç maktulün de ağızlarında üzerinde aynı monogramın bulunduğu birer kol düğmesi bulunmuştur. Acaba bu cinayetlerin korkudan deliye dönmüş kadınla bir ilgisi var mıdır? Poirot bu garip bulmacanın parçalarını bir araya getirmeye çalışırken, katil başka bir otel odasında dördüncü cinayetini işlemeye hazırlanmaktadır.

Uluslararası büyük bir üne sahip olan yazar Sophie Hannah'nın Agatha Christie Vakfı'nın onayıyla kaleme aldığı *Monogram Cinayetleri*'nde, ancak Belçikalı ünlü dedektif Hercule Poirot'nun çözebileceği şeytani bir planla karşılaşacaksınız.

"Sophie Hannah'nın büyükannemin eserlerine duyduğu büyük hayranlık öylesine güçlü ki, kurguladığı bu eseri okuyunca, yeni bir Christie'nin doğması gerektiğine karar verdik."

—MATHEW PRICHARD
AGATHA CHRISTIE'NİN TORUNU VE
AGATHA CHRISTIE VAKFI BAŞKANI

₺22.00

ISBN 978-975-21-1870-6

9 789752 118706

TANITIM VİDEOSU İÇİN

ALTIN
KİTAPLAR

Kitabın Orijinal Adı

THE MONOGRAM MURDERS
© 2014 AGATHA CHRISTIE LIMITED
TÜM HAKLARI SAKLIDIR

Yayın Hakları

AGATHA CHRISTIE,® POIROT® VE
AGATHA CHRISTIE İMZASI İNGİLTERE'DE VE
DÜNYANIN HERHANGİ BİR YERİNDE
AGATHA CHRISTIE LIMITED ADINA TESCİL
EDİLMİŞTİR. TÜM HAKLARI SAKLIDIR.
AGATHA CHRISTIE ROUNDEL COPYRIGHT © 2013
AGATHA CHRISTIE LIMITED İZNİYLE
KULLANILMIŞTIR.

Kapak Tasarımı

© HARPERCOLLINS PUBLISHER LTD. 2014
AKCALI TELİF HAKLARI AJANSI
ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ
VE TİCARET AŞ

Baskı

1. BASIM/EYLÜL 2014/İSTANBUL
ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ
VE TİCARET AŞ
Göztepe Mah. Kazım Karabekir Cad.
No: 32 Mahmutbey – Bağcılar / İstanbul
Matbaa Sertifika No: 10766

**BU KİTABIN HER TÜRLÜ YAYIN HAKLARI
FİKİR VE SANAT ESERLERİ YASASI GEREĞİNCE
ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ VE TİCARET AŞ'YE AİTTİR.**

ISBN 978 - 975 - 21 - 1870 - 6

ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ
Göztepe Mah. Kazım Karabekir Cad.
No: 32 Mahmutbey – Bağcılar / İstanbul
Yayınevi Sertifika No: 10766

Tel.: 0.212.446 38 88 pbx
Faks: 0.212.446 38 90

http://www.altinkitaplar.com.tr
info@altinkitaplar.com.tr

HERCULE POIROT YENİ BİR MACERA İLE
TEKRAR SAHNEDE

Agatha Christie®

Monogram Cinayetleri

SOPHIE HANNAH

TÜRKÇESİ
ÇİĞDEM ÖZTEKİN

Yazarın Yayınevinden Çıkan Kitapları

Cinayetler Kulübü
İskemlede Beş Ceset
Cinayet Alfabesi
Dersimiz Cinayet
Ve Perde İndi
Porsuk Ağacı Cinayeti
Sıfıra Doğru
Beş Küçük Domuz
Hercule Poirot İz Üzerinde
Doğu Ekspresi'nde Cinayet
Briç Masasında Cinayet
On Küçük Zenci
Ölüm Çığlığı
Cinayetler Oteli
Ölüm Diken Üstünde
Noel'de Cinayet
Zehiri Kim Verdi
Fare Kapanı
Filler de Hatırlar
Cesetler Merdiveni
Ölümün Tam Zamanı
Ölüm Oyunu
Işıklar Sönünce
Acı Kahve
Elmayı Yılan Isırdı
Beklenmeyen Misafir
Nil'de Ölüm
Üç Perdelik Cinayet
Roger Ackroyd Cinayeti
Ölüm Meleği
Üç Yanlış Üç Ceset
Kanatların Çağrısı
16.50 Treni
Şampanyadaki Zehir
Büyük Dörtler
Köşkteki Esrar
Bağdat'a Geldiler
Sonuncu Kurban
Üçüncü Kız
Mavi Trenin Esrarı
Frankfurt Yolcusu
Bilinmeyen Hedef
Ölüm Büyüsü
Cenazeden Sonra
Ölüm Saatleri
Kader Kapısı
Ölümle Randevu
Cinayet İlanı
Lort Edgware'i Kim Öldürdü
Uyuyan Ölüm
N veya M?
Miss Marple'ın Son Maceraları
Sittaford Malikânesi'nin Gizemi
Ölüm Sessiz Geldi
Hercule'ün On İki Görevi
Hayatım (Agatha Christie'nin Otobiyografisi)
Bayan McGinty'nin Ölümü
Kahverengi Elbiseli Adam
Noel Kekinin Gizemi
Ölüm Adası
Sessiz Tanık
Suç Ortakları
Esrarengiz Sanık
Hallow Malikânesi Cinayeti
Arka Sokaktaki Cinayet
Neden Evans'a Sormadılar
Ölüm Dalgaları
Sensiz Bir İlkbahar
Ve Ayna Kırıldı
Gül ve Porsukağacı
Güvercinler Arasında Bir Kedi
Bitmemiş Portre
Şahidin Gözleri
Parker Pyne İz Üzerinde
Annem ve Ben
Son Evdeki Tehlike
Sonunda Ölüm Geldi
Mezopotamyada Cinayet
Zarif Bir Cinayet Gecesi

İÇİNDEKİLER

1. Kaçak Jennie 7
2. Üç Odada Cinayet 24
3. Bloxham Otel'de 41
4. Çerçeve Genişliyor 61
5. Yüz Kişilik Sorgu 76
6. Sherry Muamması 87
7. İki Anahtar 96
8. Düşüncelerimizi Toparlıyoruz 112
9. Great Holling'i Ziyaret 123
10. İftiranın İşareti 138
11. İki Anı 159
12. Acı Bir Yara 169
13. Nancy Ducane 199
14. Aynadaki Yansıma 222
15. Dördüncü Kol Düğmesi 232

16. Yalan Üstüne Yalan 241
17. Yaşlı Kadın ve Genç Adam 256
18. Kapıyı Tıklat, Bak Bakalım Kim Açacak 262
19. Sonunda Gerçek 275
20. Her Şey Nasıl Ters Gitti 291
21. Tüm Şeytanlar Bir Arada 298
22. Monogram Cinayetleri 322
23. Gerçek Ida Gransbury 335
24. Mavi Sürahi ve Kâse 344
25. Eğer Cinayet D ile Başlasaydı 368
Son Söz 395

Romandaki kimi İngilizce ifadeler kurgu gereği orijinal halleriyle bırakılmıştır.

1. BÖLÜM

Kaçak Jennie

Dağınık saçlı garson kız, "Tek söyleyebileceğim bu, o kadından hoşlanmıyorum," diye fısıldadı. Bu Pleasant's Kafe'nin o andaki tek ve yalnız müşterisinin rahatlıkla duyabileceği yükseklikte bir fısıltıydı. Adam sözü geçen "o kadın"ın başka bir garson kız mı yoksa kendisi gibi sürekli müşteri mi olduğunu merak etti.

"Ondan hoşlanmıyorum işte, mecbur muyum buna? Tabii sen istersen farklı düşünmekte özgürsün."

Diğer yuvarlak yüzlü, kısa boylu garson kız, "Bence o hoş, nazik bir kadın," dese de birkaç dakika öncesine göre bundan pek o kadar da emin değilmiş gibi görünüyordu.

"Gururu incinince öyle oldu. Biraz kendine gelsin, diliyle yine zehir saçmaya başlayacaktır. Yanlış yol bu. Onun gibilerini çok gördüm, böyle insanlara asla güvenmem."

Yuvarlak yüzlü garson kız merakla sordu:

"Yani sence yanlış yolda mı?"

Şubat ayının o perşembesinde, saatler akşam yedi buçuğu biraz geçerken Pleasant's Kafe'nin tek müşterisi Hercule Poirot'ydu. Dağınık saçlı garson kızın ne demek istediğini biliyordu. Kendi kendine gülümsedi. Bu garson kızın ilk zekice yorumu değildi.

"Kimi durumlarda herkes söylediği ağır bir sözden dolayı bağışlanabilir. Bunu ben de yaptım, itiraf etmekte de bir sakınca görmüyorum. Eğer mutluysam diğer insanların da mutlu olmasını isterim. Öyle olması da gerekir. Ama *o kadın* gibiler, işleri yolundaysa, sana ellerinden geldiğince kötü davranırlar. Bunlar, karşısında dikkatli olman gereken tiplerdir."

Hercule Poirot düşündü.

"Bon. C'est là la vrai sagesse?"[1]

Tam o anda kafenin kapısı hışımla açıldı ve hızla duvara çarptı. Kapının eşiğinde açık kahverengi bir manto ve koyu kahverengi şapka giymiş bir kadın belirdi. Kadın sarı saçlıydı. Poirot onun yüzünü göremiyordu. Kadın sanki kendisini izleyen, arkasından gelen biri varmış gibi başını geriye çevirmişti.

Kapının yalnızca birkaç dakika açık kalması bile akşamın soğuk havasının küçük salonun sıcaklığını alıp götürmesi için yeterliydi. Normal koşullarda bu Poirot'yu kızdırırdı ama kendini yeni gelen kadına öylesine kaptırmıştı ki bunu fark bile edemedi. Kadının fazlasıyla dikkat çekici bir görünümü vardı ve bu haliyle uyandıracağı izlenimin umurunda bile olmadığı anlaşılıyordu.

Poirot elini sıcak kahve fincanının üstüne koydu. Böylece kahvenin sıcaklığını koruyacağını umuyordu. Londra'nın merkezine oldukça uzak olan St. Gregory Sokağı'ndaki bu kü-

(1) "Güzel. Doğru söze ne denir?"

çük, çarpık duvarlı mekân Poirot'nun yeryüzünde içtiği en enfes kahveyi yapıyordu. Poirot aslında akşam yemeğinden önce de sonra da kahve içmezdi –normal koşullarda böylesi bir alışkanlık onu korkuturdu– ama yine de her perşembe, saat tam 19.30'da Pleasant's Kafe'ye geliyor ve bu kuralı çiğniyordu. Her hafta yinelediği bu sıra dışı durum artık onun için neredeyse hoşlandığı küçük bir gelenek halini almaya başlamıştı.

Kafenin diğer niteliklerinden hoşlandığı ise söylenemezdi: Oraya vardığında çatal bıçak takımları, peçeteler ve su bardaklarının masalara düzgün yerleştirilmemiş olmasından hoşlanmıyordu. Herhalde garson kız onların masada –herhangi bir yerde– öylesine bırakılmış olmalarının yeterli olduğu kanısındaydı. Poirot bunun tam aksini düşünüyor ve oraya her gittiğinde garson kızları bu konuda uyarıyordu.

Dağınık saçlı garson kız seslendi.

"Bağışlayın bayan, eğer içeri girecekseniz kapıyı kapatabilir miyiz?"

Ancak kahverengi mantolu ve şapkalı kadın bunu duymadı bile. Kapının çerçevesini sımsıkı kavramış, sokaktan gelen biri olup olmadığına bakıyordu.

"Tabii girmek niyetinde değilseniz de... kapının kapanması gerekiyor. İçeride kimsenin üşümesini istemeyiz."

Kadın içeri girdi. Kapıyı kapadı ama bunca zaman açık tuttuğu için özür dilemeye yanaşmadı. Kadının heyecanlı soluğu kafenin salonunda duyuluyordu. Kadın orada başka birinin olup olmadığının farkında bile değil gibiydi.

Poirot kısık bir sesle, "İyi akşamlar," diyerek kadını selamladı.

Kadın başını ona doğru çevirdiyse de karşılık vermedi. Gözleri sıra dışı bir panikle koskocaman açılmıştı: bir yaban-

cının dikkatini çekecek, hatta hipnotize etmiş gibi etkisi altına alacak güçte bakışlardı bunlar...

Poirot artık kendini oraya vardığı zamanki kadar dingin ve mutlu hissedemiyordu. Bir şekilde huzuru kaçmıştı.

Kadın pencerenin yanına doğru ilerledi ve dışarı baktı. Poirot içinden, "Görmek istediği her neyse göremeyecek," diye düşündü. İyice aydınlatılmış bir ortamdan gecenin karanlığına bakıldığında, aydınlık ortamın cama yansıyan görüntüsü dikkate alınırsa, bir şey görmek neredeyse olanaksızdı. Yine de kadın ısrarla dışarı bakmayı sürdürüyordu.

"Ah, demek *sizdiniz*?" dedi dağınık saçlı garson kız sabırsızlıkla. "Ne var? Bir şey mi oldu?"

Kahverengi mantolu ve şapkalı kadın başını çevirdi.

"Hayır, ben..." Kadın neredeyse ağlayacaktı. Sonra birden kendini toparlamayı başardı. "Hayır, köşedeki masaya geçebilir miyim?"

Salonun sokağa açılan kapısından en uzak köşesindeki masayı işaret ediyordu.

"Beyefendinin oturduğu masa dışında istediğiniz masaya oturabilirsiniz. Hepsi boş."

Dağınık saçlı kız birden anımsayarak Poirot'ya döndü.

"Yemeğiniz hazırlanıyor efendim."

Poirot bunu duymaktan mutlu oldu. Pleasant's Kafe'nin yemekleri de kahvesi kadar iyiydi. Ancak Poirot bu iki tartışmasız olguyu bir arada düşündüğünde buna inanmakta zorlanıyor, hatta inanmamak istiyordu: Çünkü mutfakta çalışanların tamamı İngiliz'di. *Hayret!*

Dağınık saçlı garson kız endişeli kadına döndü.

"Bir şey olmadığından eminsin değil mi Jennie? Şeytan görmüş gibi bir halin var da."

"Teşekkürler, iyiyim ben. Tek ihtiyacım bir fincan sıcak, demli çay. Her zamankinden, lütfen."

Jennie hızla salonun uzak köşesindeki masaya gitti. Yanından geçerken Poirot'ya gözucuyla bile bakmadı. Ama Poirot koltuğunu onu görebilecek şekilde hafifçe yana çevirdi. Kadının bir sorunu olduğundan emindi. Her ne ise bunu kafedeki garson kızla konuşmak istemediği de açıkça anlaşılıyordu.

Kadın şapkasını ve mantosunu çıkarmadan kapıya ve pencereye arkası dönük bir halde oturdu. Ancak durmadan başını çevirip arkaya bakmaktan da kendini alıkoyamıyordu. Bu arada kadının yüzünü daha dikkatli inceleme fırsatı bulan Poirot onun yaklaşık kırk yaşlarında olduğunu düşündü. Kadının büyük mavi gözleri fal taşı gibi açılmıştı. Gözünü bir kez olsun kırpıştırmıyordu bile. Poirot bu gözlerde dehşet ifadesi olduğunu düşündü; sanki ölesiye korktuğu bir şey görmüş gibi. Dağınık saçlı garson kız da aynı şeyi söylemişti: "Şeytan görmüş gibi!" Korkuyordu ama Poirot'nun görebildiği kadarıyla etrafta onu böylesine korkutabilecek bir şey yoktu; yalnızca masa ve sandalyeleriyle, köşedeki tahta palto askısıyla kare şeklindeki salon; çeşitli renk, desen ve şekillerdeki demlik ve fincanların ağırlığıyla bel vermiş raflar.

Aslında Poirot'ya göre yalnızca bu raflar bile insanın ürpermesi için yeterliydi. Eğilmiş, bel vermiş bir rafın neden kolayca bir yenisiyle değiştirilmediğine anlam veremiyordu. Aynı şekilde bir insanın kare bir masaya çatalı kenara tam paralel olduğundan emin olmadan öylesine koymasını da anlayamıyordu. Ancak Hercule Poirot insanların birçoğunun kendisiyle aynı fikirde olmadıklarını da biliyordu; farklı olduğunu çok uzun bir süre önce kabullenmişti, avantajları ve dezavantajlarıyla!

Oturduğu sandalyede kıpır kıpır kıpırdanan kadın her an içeri birinin girmesini bekliyormuşçasına heyecanla kapıya bakıyordu. Titriyordu, tabii bunun nedeni üşümüş olması da olabilirdi.

"Hayır," diye düşündü Poirot. Fikrini değiştirmişti. "Bunun nedeni soğuk değil." Kafe yeniden ısınmıştı. Jennie'nin mümkün olan en uzak masaya arkasını dönüp oturması ve sürekli kapıya bakmaktan kendini alıkoyamaması da bunun nedeninin daha çok duygusal olduğunu ortaya koyuyordu.

Kahvesinden bir yudum alan Poirot ayağa kalktı ve kadının oturduğu masaya doğru ilerledi. Bu arada kadının parmağında alyans olmadığı dikkatinden kaçmamıştı.

"Masanıza kısa bir süre için oturup size eşlik etmeme izin verir miydiniz matmazel?"

Aslında içinden o masadaki çatal bıçak, peçete ve su bardağını kendisininki gibi düzenlemek de geçiyordu ama kendini tuttu.

"Pardon. Ah, evet, sanırım evet."

Ses tonundan kadının bunu pek umursamadığı anlaşılıyordu. Aklı tamamen kafenin kapısındaydı. Gözlerini tüm dikkatiyle kapıya dikmiş, sandalyesinde sürekli kıpırdanıyordu.

"Size kendimi tanıtmak isterim matmazel. Adım... şey..." Poirot birden sustu. Eğer adını söylerse dağınık saçlı ile diğer garson kız bunu duyacak ve Poirot bundan böyle onlar için de isimsiz "yabancı centilmen", kıta Avrupa'sından gelen emekli polis olarak kalamayacaktı. Hercule Poirot adının birçok insan üzerinde güçlü bir etkisi vardı. Birkaç hafta önce, gönüllü olarak bir tür kış uykusuna geçmiş ve bundan da büyük zevk

almıştı. Belki de yaşamında ilk kez hiç kimse olmanın huzurunu yaşıyordu.

Jennie'nin onun adıyla da, varlığıyla da ilgilenmediği apaçık ortadaydı. Kadının gözünden dökülen bir damla gözyaşı yanağından aşağı çenesine doğru süzüldü.

"Matmazel Jennie..." Poirot kadına adıyla hitap ederse, onun dikkatini çekme şansının daha yüksek olacağı kanısındaydı. "Ben eski bir polisim. Gerçi şimdi emekliyim ama meslek yaşamım süresince aynen sizin şimdi olduğunuz gibi çaresizlik içinde kıvranan çok insana rastladım. Kesinlikle mutsuz insanlardan söz etmiyorum, zaten her ülkede onlardan bolca vardır. Hayır, benim bahsettiğim tehlikede olduklarını düşünen insanlar."

Sonunda kadını etkilemeyi başarmıştı. Jennie kocaman açılmış, korku dolu gözlerini Poirot'ya dikti.

"Bi... bir polis mi?"

"*Oui!*[1] Yıllar önce emekli olsam da."

"Yani Londra'da bir şey yapamazsınız? Yani siz... demek istediğim, burada *yetkiniz* yok, öyle mi? Suçluları tutuklamak için filan?"

"Bu doğru." Poirot kadına bakarak gülümsedi. "Ben Londra'da yalnızca emekliliğin tadını çıkaran yaşlı bir adamım."

Kadın yaklaşık son on saniyedir kapıya bakmamıştı.

"Haklıyım, değil mi matmazel? Tehlikede olduğunuzu düşünüyorsunuz, değil mi? Sürekli başınızı çevirip omzunuzun üzerinden kapıya bakıyorsunuz, çünkü sizi buraya kadar izlemiş olan kişinin her an kapıyı açıp içeri gireceğinden korkuyorsunuz?"

---

(1) "Evet, öyle."

"Ah, evet bu doğru, tehlikedeyim." Kadının daha fazlasını anlatmak istediği anlaşılıyordu. "Artık hiçbir anlamda polis olmadığınız *kesin* değil mi?"

"Hiçbir anlamda, öyle denebilir." Poirot yine de kadının tamamen etkisiz olduğunu düşünmesini istemiyordu. Ekledi. "Eğer polisin yardımına ihtiyacınız varsa Scotland Yard'da çok yakın bir dostum var, kendisi dedektif. Henüz çok genç, otuz yaşlarında ama sanırım poliste oldukça etkili bir yere sahip. Sizinle konuşmaktan mutluluk duyacağından eminim. Bana gelince, ben..."

Yuvarlak yüzlü garson kızın elinde bir fincan çayla masalarına yaklaşmasıyla Poirot konuşmasına ara verdi.

Kız siparişini Jennie'ye verdikten sonra mutfağa döndü. Dağınık saçlı zaten oradaydı. Kızın sürekli müşteriler hakkında yorum yapmaktan ne kadar hoşlandığını çok iyi bilen Poirot, onun o anda yabancı centilmenin Jennie'nin masasına yaptığı beklenmedik ziyaretle ilgili coşkulu yorumlarda bulunduğundan emindi. Poirot aslında Pleasant's Kafe'nin müşterileriyle gerekmedikçe hemen hiç konuşmayan biriydi. Tabii dostu Edward Catchpool dışında; genç adam kafede olduğu zamanlarda bu durum değişiyordu. Scotland Yard dedektifi olan Edward ile Poirot o sıralar aynı pansiyonda kalıyorlardı, dolayısıyla *kış uykusu* modunun gereği olarak Poirot görüşmelerini onunla sınırlamıştı.

Kafedeki garson kızların ne konuştukları Poirot'yu pek ilgilendirmiyordu, uzak kaldıkları için onlara minnettardı. Böylece Jennie'yi kendisine açılması için daha kolay ikna edebileceği kanısındaydı.

"Bir danışman olarak size hizmet etmekten mutluluk duyacağım matmazel," dedi.

"Çok naziksiniz ama bana kimse yardım edemez." Jennie ıslak gözlerini sildi. "Yardım edebilmenizi isterdim, hem de her şeyden çok. Ama artık çok geç. Bakın, ben zaten öldüm ya da çok yakında ölmüş olacağım. Sonsuza dek saklanamam."

Ben zaten öldüm... Kadının bu sözleri salonda buz gibi bir havanın esmesine neden olmuştu.

Kadın, "Gördüğünüz gibi, bana yardım edilmesi olanaksız," diye ekledi. "Hem olsa bile ben bunu hak etmiyorum. Ama... masama oturmanız kendimi biraz daha iyi hissetmemi sağladı." Kollarını belki rahatlamak belki de titremesine engel olmak için bedenine sardı. Kahvesinden bir yudum bile almamıştı. "Lütfen kalın. Sizinle konuştuğum sürece hiçbir şey olamaz. Bu da en azından bir avuntu."

"Matmazel, bu avuntudan çok öte bir durum. Sağsınız ve sağ kalmanız için gereken her şeyi yapmalıyız. Lütfen bana anlatın..."

"Hayır." Genç kadının gözleri büyüdü ve koltuğunda iyice büzüştü. "Hayır, yapmamalısınız! Buna engel olmak için *hiçbir şey* yapılmamalı! Bu durdurulamaz, bu olanaksız. Kaçınılmaz. Ben bir kez öldüm mü hak yerini bulmuş olacak, sonunda!" Omzunun üstünden yeniden kapıya baktı.

Poirot kaşlarını çatıp düşündü. Belki masasına oturduğundan beri Jennie kendini biraz daha iyi hissediyordu ama şimdi de Poirot kendini belirgin bir şekilde kötü hissediyordu.

"Acaba sizi doğru anladım mı? Peşinizde sizi öldürmek isteyen birinin olduğunu mu düşünüyorsunuz?"

Jennie ıslak mavi gözlerini Poirot'ya dikti.

"Eğer buna izin verir ve fırsat tanırsam bu yine de cinayet mi sayılır? Kaçmaktan, kovalanmaktan, saklanmaktan, sürekli

korku içinde yaşamaktan o kadar yoruldum ki. Artık ne olacaksa olsun diyorum, ne olması gerekiyorsa olsun bitsin. Ve bu *olmalı* da, çünkü öyle gerekiyor. Her şeyi düzeltmenin tek çaresi bu. Ben bunu hak ediyorum."

"Bu doğru olmaz." Poirot duyduklarına inanamıyordu. "Nasıl bir durumla karşı karşıya olduğunuzu bilemesem de bu konuda size hak vermem olanaksız. Cinayet asla doğru olamaz. Yakın dostum olan polisin size yardımcı olmasına izin vermelisiniz."

"Hayır. Bundan ona da, başka birine de bahsetmemelisiniz, asla! Bunu yapmayacağınıza bana söz verirsiniz, değil mi?"

Poirot tutamayacağı sözler verme eğiliminde olan bir insan değildi.

"Ölümle cezalandırılmayı hak edecek kadar kötü ne yapmış olabilirsiniz? Yoksa siz de mi birini öldürdünüz?"

"Eğer öldürseydim de fark etmeyecekti! Biliyor musunuz ki cinayet bağışlanamayacak tek suç değil. Sizin yaşamınız boyunca hiç asla bağışlanamayacak bir suç işlediğinizi sanmıyorum. Haklıyım değil mi?"

"Oysa siz bunu yaptınız, öyle mi? Ve bunun bedelini yaşamınızla ödemeniz gerektiğini düşünüyorsunuz? *Non!*[1] Bu doğru değil. Sizden kaldığım pansiyona kadar bana eşlik etmenizi isteyebilir miyim? Buraya çok yakın. Scotland Yard'dan dostum olan Bay Catchpool..."

"Hayır." Jennie sandalyesinde yerinden sıçradı.

"Lütfen oturun matmazel."

"Hayır. Zaten çok fazla konuştum. Ne kadar aptalım. Bunu yapmamın tek nedeni de çok ama çok iyi bir insana ben-

(1) Hayır.

zemeniz ve bir şey *yapamayacağınızı* düşünmem. Eğer başka bir ülkeden geldiğinizi ve emekli olduğunuzu söylememiş olsaydınız, bir tek kelime bile etmezdim. Asla! Bana söz verin: Eğer cesedim bulunursa, polis dostunuza katilimi aramalarına gerek olmadığını söyleyeceksiniz." Gözlerini kapadı ve ellerini kenetledi. "Ah lütfen, *hiç kimsenin ağızlarını açmasına izin vermeyin*. Bu asla çözülememiş bir cinayet olarak kalmalı. Lütfen bana polis dostunuza bunu söyleyeceğinize ve onu ikna edeceğinize söz verin. Söz veriyorsunuz değil mi? Eğer adalet sizin için önemliyse, lütfen soru sormayın."

Sonrasında kalkıp hızla kapıya doğru ilerledi. Poirot onu izlemek için ayağa kalktı. Ama kendisi sandalyesinden kalkana kadar genç kadının aldığı mesafenin kapatamayacağı kadar fazla olduğunu görünce yeniden yerine çöktü. Derin derin iç çekti. Boşuna çabaydı bu! Jennie gitmiş, gecenin karanlığına karışmıştı. Onu asla yakalayamazdı.

Mutfağın kapısı açıldı ve dağınık saçlı garson kız elinde Poirot'nun akşam yemeğiyle göründü. Yemeğin kokusu bile midesini bulandırmaya yetmiş, Poirot tüm iştahını kaybetmişti.

"Jennie nerede?" Dağınık saçlı, sanki kadının ortadan kaybolmasından Poirot'yu sorumlu tutuyordu. Aslında Poirot da bundan dolayı kendini suçluyordu. Eğer biraz daha çabuk hareket edebilse, eğer sözcüklerini biraz daha özenli seçmiş olsa...

"Bu kadarı fazla artık!" diyen dağınık saçlı, Poirot'nun yemeğini masaya bıraktıktan sonra sert adımlarla mutfağa doğru ilerledi. Ve kapıyı açarken içeri doğru seslendi.

"Jennie hesabı ödemeden kalkıp gitmiş!"

Poirot kendi kendine, "İyi de ödeyeceği neydi ki?" diye mırıldandı.

Bir dakika kadar sonra, Poirot isteksizce pirzolasından birkaç parça aldıktan sonra ayağa kalktı ve Pleasant's Kafe'nin mutfak kapısını hafifçe tıklattı. Dağınık saçlı kapıyı araladı. Ama o kadar az aralamıştı ki vücudu içeriyi hiç ama hiç görünmeyecek şekilde kapatıyordu.

"Yemeğinizde bir sorun mu var bayım?"

"İzninizle Matmazel Jennie'nin ödemeyi unuttuğu çayı ödemek istiyordum. Ayrıca izin verirseniz size birkaç da sorum olacak."

"Demek Jennie'yi tanıyorsunuz? Daha önce sizi hiç birlikte görmemiştim."

"*Non*. Hayır, onu tanımıyordum. Size sormamın nedeni de bu."

"O zaman niçin gidip onun masasına oturdunuz?"

"Korkuyordu, çok büyük stres altındaydı. Onu öylesine bir panik içinde görmeye dayanamadım. Ona yardımcı olabileceğimi umdum."

"Jennie yardım edilecek insan değil," diyen dağınık saçlı ekledi. "Peki tamam, sorularınızı yanıtlayacağım. Ama öncesinde benim de size bir sorum olacak: Polis olarak nerede çalışmıştınız?"

Poirot kızın daha şimdiden üç soru sormuş olduğunu anımsatmadı. Bu dördüncüsüydü.

Kız gözlerini kısarak Poirot'yu süzdü.

"Fransızca konuşulan bir yerde ama Fransa'da değil, bu doğru değil mi?" dedi. "Diğer kızlar sizden 'Fransız beyefen-

di' diye bahsettiğinde yüzünüzün aldığı şekil dikkatimden kaçmadı."

Poirot gülümsedi. Kızın, adını öğrenmesinin pek bir zararı olmayacağı kanısındaydı.

"Adım Hercule Poirot, matmazel. Belçikalıyım. Sizinle tanıştığıma çok memnun oldum." Elini uzattı.

Kız kendisine uzanan eli sıktı.

"Fee Spring. Aslında Euphemia ama herkes bana Fee der. Eğer tam adımı söylemeye kalksalar bana söylemek istediklerini tamamlamaya fırsatları kalmazdı, değil mi? Bundan olayı memnun olmadığımı söyleyemem."

"Peki, Matmazel Jennie'nin tam adını biliyor musunuz?"

Fee, Poirot'nun masasına doğru bakarak başını salladı. Poirot' nun dolu yemek tabağından hâlâ buhar yükseliyordu.

"Yemeğinizi yiyin. Göz açıp kapayana kadar yanınızda olacağım."

Birden geri çekilerek kapıyı Poirot'nun yüzüne kapadı.

Poirot yerine döndü. Belki de Fee Spring'in önerisini dinleyip, pirzolasını yemek için biraz daha çaba göstermeliydi. Ayrıntıları gözlemleyebilen biriyle konuşmak ne kadar yüreklendiriciydi. Poirot bu türden insanlara pek sık rastlamıyordu.

Fee elinde bir fincanla göründü, tabağı yoktu. Jennie'nin boşalttığı koltuğa otururken höpürdeterek fincanından bir yudum aldı. Poirot bu sesi duymazdan gelmenin en doğru şey olacağına karar verdi.

Fee, "Jennie hakkında pek bir şey bilmiyorum," dedi. "Tüm bilgim onun söylediği saçma sapan sözlerden çıkarabildiğimle sınırlı. Bir malikâne sahibesinin yanında çalışıyor. Orada yaşıyor. Buraya düzenli olarak gelmesinin nedeni de bu, saygıdeğer leydilerinin akşam davetleri, partileri filan için

kahve, kek vesaire almak. Bir defasında, şehrin öbür tarafından geldiğini söylemişti. Zaten düzenli müşterilerimizin çoğu bir hayli uzaktan gelir. Jennie ne zaman gelse bir şey içer. İçeri girer girmez ilk olarak, gerçek bir leydi havasında, 'Her zamankinden, lütfen,' der... Sanırım ses tonuyla, konuşma şekliyle kendine önemli biriymiş havası vermeye çalışıyor. Ama rol yapıyor. Kesinlikle doğuştan soylu biri değil. Pek fazla konuşmamasının nedeni de bunu pek uzun sürdüremeyeceğini bilmesi olabilir, değil mi?"

Poirot araya girerek sordu.

"Pardon, Matmazel Jennie'nin her zamanki konuşma şeklinin böyle olmadığını nereden biliyorsunuz?"

"Hiç bir hizmetçinin bu kadar özenli konuştuğunu duydunuz mu? Şahsen ben duyduğumu söyleyemem."

"*Oui, mais...*[1] Demek bu yalnızca bir tahmin, başka bir şey değil."

Fee Spring homurdanarak kesin bir şey bilmediğini onayladı. Sonuç olarak Jennie onu tanıdığı günden beri "gerçek bir leydi" gibi konuşuyordu.

"Jennie için tek söyleyebileceğim, o tipik bir çay kızı. Yani en azından kafası çalışıyor."

"Çay kızı mı?"

"Evet, öyle, bu doğru." Fee, Poirot'nun kahve fincanına bakarak burun kıvırdı. "Bana sorarsanız, sizlerin, yani çay içebilecekken kahve içenlerin, kafalarının içini açıp bakmak gerek."

Poirot bu konuyu uzatmayarak sordu.

"Peki, Matmazel Jennie'nin yanında çalıştığı hanımın adını ya da sözünü ettiği malikânenin adresini biliyor musunuz?"

---

(1) Evet, ama...

"Hayır. Aslına bakarsanız Jennie'nin soyadını da bilmiyorum. Tek bildiğim yıllar, yıllar önce büyük bir kalp kırıklığı yaşadığı. Bir defasında söylemişti."

"Kalp kırıklığı mı? Bunun ne gibi bir şey olduğunu anlattı mı?"

Fee kararlılıkla, "Nasıl olacak, basbayağı kalp kırklığı işte," dedi. "Gönül yarası."

"Demek istediğim kalp kırıklığının çok çeşitli *nedenleri* olabileceği: Karşılıksız bir aşk, âşık olduğun birini çok genç yaşta bir şekilde kaybetmek."

"Ah, bize bu öyküyü asla anlatmadı." Fee'nin sesinden bundan dolayı incinmiş olduğu anlaşılıyordu. "Zaten anlatmaz da. Tek bir şey söyledi, iki sözcük: Kalp kırıklığı. Bakın Jennie konusunda tek söyleyebileceğim, onun hemen hiç konuşmadığı. İnanın eğer çekip gitmemiş olsa, hâlâ bu koltukta oturuyor olsa da ona yardım etmek için bir adım bile ileri gidemezdiniz. O tanıyabileceğiniz en içine kapanık insandır. Jennie'nin sorunu da bu. Her neyse, kendi sorunlarının içinde debelenip durmaktan zevk alıyor."

İçine kapanık... Bu sözcükler Poirot'nun kafasında bir kıvılcım çakmasına neden oldu. Birden Pleasant's Kafe'deki başka bir perşembe akşamını, birkaç hafta öncesini anımsadı. Fee'nin, müşterilerden biri hakkındaki konuşması gelmişti aklına.

"Soru sormuyor, *n'est-ce pas*?[1] Sosyal paylaşıma ya da sohbete de ilgi duymuyor? Başka birinin yaşamında neler olup bittiği de onu hiç ilgilendirmiyor, öyle değil mi?"

"Çok doğru!" Fee çok etkilenmiş gibi görünüyordu. "İçinde en ufak bir merak kırıntısı bile yok. Şimdiye kadar hiç onun

(1) Değil mi?

kadar içine dönük bir insanla karşılaşmadım. Gözleri ne dünyayı ne de çevresindekileri görüyor. Asla nasıl olduğunuzu, ne yaptığınızı, bir derdiniz olup olmadığını filan sormaz. Hiçbir şey onu ilgilendirmiyor." Fee başını bir yana doğru eğdi. "İnsanları çok çabuk çözüyorsunuz, değil mi?"

"Bildiklerimin çoğu sizin diğer garsonlarla yaptığınız konuşmalara kulak misafiri olmamdan kaynaklanıyor matmazel."

Fee'nin yüzü kızardı.

Çekinerek, "Dinlemek durumunda kaldıklarınızla size rahatsızlık vermediğimi umarım," diye mırıldandı.

Poirot onu daha fazla utandırmak istemiyordu. Dolayısıyla Fee'nin genel anlamda "kafe müdavimleri" olarak tanımladığı kişiler hakkındaki yorumlarını dinlemekten büyük zevk aldığını söylemedi. Örneğin "Bay Kararsız"ın –asıl adının ne olduğu hiç önemli değildi– her gelişinde siparişini verdikten hemen sonra asıl isteğinin bu olmadığına karar vererek siparişini değiştirdiğini öğrenmek Poirot'ya çok ilginç gelmişti.

Hercule Poirot, Fee'nin aynen "Bay Kararsız" gibi kendisine bir isim takmış olup olmadığını öğrenmek için uygun zaman olmadığını düşündü; zaten taktıysa bile bu özgün bıyıklarıyla ilgili bir şey olmalıydı.

Poirot düşünceli düşünceli, "Demek Bayan Jennie başkalarının ne yaptığıyla hiç ilgilenmiyor," dedi. "Oysa çevrelerindekilerin yaşamlarıyla, düşünceleriyle hiç ilgilenmeyen kişiler kendilerinden bahsetmekten büyük zevk alırlar, ancak tam aksine o bunu da yapmıyor, öyle değil mi?"

Fee kaşlarını çattı.

"Hafızanız çok güçlü. Yine doğru. Haklısınız. Evet, Jennie kendinden bahseden biri de değil. Soru sorarsanız yanıt ve-

rir ama konuyu asla uzatmaz. Kafasında her ne varsa, ondan uzun süre uzaklaştırılmayı istemez. Üzerinde derin derin düşündüğü o gizli hazine her neyse, onu mutlu etmediği açık. Ben uzunca bir süredir onu anlamaya çalışmaktan vazgeçtim."

"Kafasını kurcalayan yaşadığı kalp kırıklığı olmalı," diye mırıldanan Poirot ekledi. "Bir de içinde bulunduğu tehlike."

"Tehlikede olduğunu mu söyledi?"

"*Oui, matmazel*. Onun buradan ayrılmasını önleyecek kadar atik olmadığım için üzgünüm. Eğer başına bir şey gelirse..."

Poirot başını salladı. Bir an içinde beliren huzursuzlukla baş edebilmeyi diledi. Avucuyla masanın üstüne vurarak kararını verdi.

"Buraya *demain matin*[1] geri döneceğim. Onun sık sık buraya geldiğini söylemiştiniz, *n'est-ce pas*? Onu tehlikeden önce bulacağım. Bu kez Hercule Poirot çok daha seri olacak."

Fee, "İster hızlı ister yavaş, hiç fark etmez," dedi. "Hiç kimse Jennie'yi bulamaz, insanın burnunun dibinde bile olsa ona ulaşılamaz ve hiç kimse ona yardım edemez." Ayağa kalktı ve Poirot'nun tabağını aldı. Ardından kararlılıkla mırıldandı.

"Aslında onun için iyi bir yemeği böyle soğutmaya da hiç değmez."

(1) Yarın sabah.

2. BÖLÜM

Üç Odada Cinayet

İşte böyle, her şey 7 Şubat 1929 Perşembe günü –Pleasant's Kafe'nin çarpık, çaydanlıklarla doldurulmuş rafları arasında Hercule Poirot, Jennie ve Fee Spring arasında– başladı.

Ya da daha doğrusu orada başlamış gibi göründüğünü söyleyebilirim. Aslına bakılırsa gerçek yaşamda öykülerin kesin bir başlangıcı ya da sonu olduğunun söylenip söylenemeyeceğinden emin değilim. Bakış açınıza göre önlenemez bir şekilde geçmişin derinliklerinden geleceğin bilinmezlerine kadar uzandıklarını görüyorsunuz. Asla ama asla, "Bu böyle," deyip bir çizgi çekemiyorsunuz.

Neyse ki gerçek öykülerin kadın ya da erkek kahramanları vardı. Ben bunlardan biri olmasam da, olmak gibi bir isteğim olmasa da, bu kahramanların gerçek olduklarından eminim.

O perşembe akşamı kafede değildim. Ama adım orada geçmişti; Edward Catchpool. Hercule Poirot'nun Scotland Yard'daki, yaşı otuzdan fazla olmayan (tam olarak söylemek

gerekirse otuz iki) polis dostu. Ben orada değildim. Neyse ki Jennie'nin öyküsünü kaleme alırken kendi yaşadığım boşlukları bir şekilde doldurmaya çalışmam gerekmedi. Yanımda her şeyi gören Hercule Poirot'nun olması gibi büyük bir şansa sahiptim ve ne kadar aransa ondan iyi bir tanık bulunamazdı.

Bu öyküyü hiç kimse için değil, yalnızca kendim için kaleme alıyorum. Yazacaklarım sonlanınca okuyacak ve tekrar okuyacağım; ta ki bunu kaleme alırken kullandığım sözcüklere ve bunları yazarken hissettiğim şoka aldırmayarak gözlerimi kapayabilene dek okuyacağım bu öyküyü...

Ta ki "Bu nasıl olabilir?" yerine "Evet, olan bu işte!" diyebilene dek...

Bu arada buna *Jennie'nin Öyküsü*'nden daha iyi, daha anlamlı bir isim bulmam da gerekiyor. Bu pek anlamlı bir isim değil...

Hercule Poirot ile ilk kez sözünü ettiğim o perşembe akşamından altı hafta önce karşılaşmıştım. O gün Londra'ya, Bayan Blanche Unsworth'ün pansiyonunda kendisi için bir oda kiralamaya gelmişti. Blanche Unsworth'ün pansiyonu geniş, kusursuz denecek derecede temiz, ön cephesi dikkat çekecek kadar yalın ve düzgün bir kare biçiminde, içi ise tam aksine feminen bir yapıydı. İçerideki volanların, farbalaların, süslemelerin, dantellerin, oymaların fazlalığı daha ilk anda dikkati çekiyordu. Bazen oradan işe gitmek için ayrıldığım sabahlarda, kahvaltı salonundaki eşyalardan birinin lavanta kokulu saçaklarından bir parçasının dirseğime ya da ayakkabıma takılıp kalacağından bile korktuğum olmuştu.

Poirot benim aksime pansiyonun sürekli değil geçici konuklarındandı.

"En az bir ay tembelliğin keyfini çıkarmak istiyorum, kendimi *kış uykusunda* kabul ediyorum," demişti onunla karşılaştığımız ilk akşam. Sanki bunu engelleyeceğimi hissetmiş gibi bir havası vardı bunu söylerken.

"Kafam çok dolu," demişti. "Sanki içinde binlerce düşünce dans ediyor... Sanırım burada kafam biraz rahatlayacak, huzur bulacağım..."

Ona nerede yaşadığını sorduğumda "Fransa" demesini bekliyordum. Ancak hemen sonra onun Fransız değil Belçikalı olduğunu öğrendim. Sorumun ardından pencereye doğru gitti. Dantel perdeyi yana çekti ve yaklaşık üç yüz metre ilerideki geniş, zarif bir binayı işaret etti.

"*Orada* mı yaşıyorsunuz?" diye sordum. Bu bir şaka olmalıydı.

"*Oui*. Evimden fazla uzaklaşmak istemedim," diyen Poirot hemen ardından da açıkladı. "Onu görebilmek benim için çok büyük bir zevk: Muhteşem bir manzara!"

Karşımızdaki malikâneye gururla baktı. Bana bir an için benim orada olduğumu unutmuş gibi geldi. Sonra ekledi:

"Seyahat muhteşem bir şey. Uyarıcı ama asla dinlendirici değil. Yine de eğer bir şekilde bir yerlere gitmezsem, benim, yani Poirot'nun zihni tatile çıkmıyor. Öyle ya da böyle bir rahatsız eden oluyor. İnsan evindeyken istenirse kolaylıkla bulunabiliyor. Bir dostunuz ya da bir yabancı konunun çok önemli ve acil olduğu gerekçesiyle gelebilir. *Comme toujours*,[1] daima çok önemlidir, çok acildir. Ve küçük gri hücrelerim artık enerjilerini koruyamadıklarını, çok meşgul olmak istemediklerini belirttiler. Sonuç olarak Poirot da bir süreliğine Londra'dan

(1) Her zaman olduğu gibi.

ayrılmaya, ancak yine de iyi bildiği bir yerde kalmaya ve rahatsız edilme kaygısı olmadan dinlenmeye karar verdi."

O bütün bunları söylerken sürekli olarak çok mantıklı bir şeymişçesine başımı sallıyor, ancak içimden insanların yaşlandıkça tuhaflaştıklarını düşünmeden edemiyordum.

Bayan Unsworth perşembe akşamları asla yemek yapmazdı. Bu onun merhum kocasının kız kardeşini ziyaret ettiği akşamdı. Zaten Poirot'nun Pleasant's Kafe'yi keşfetmesinin nedeni de buydu. Bana, herkes şehir dışında olduğunu düşünürken her zaman gittiği yerlerden birinde görülme riskini göze alamayacağını söyledi. Sonra da, "Bana sizin gibi birinin rahatça gidebileceği bir yer önerebilir misiniz, *mon ami*?"[1] diye sordu. "Ama yemekleri kusursuz olmalı."

Ona Pleasant's Kafe'yi önerdim. Çarpık çurpuk, biraz eksantrik ama bir kez deneyenin tekrar tekrar gitmek istediği bir yer olduğunu belirttim.

O perşembe akşamı –Poirot'nun Jennie ile karşılaştığı akşam– Poirot eve her zamankinden daha geç bir saatte, onu on geçe döndü. O sırada salondaydım. Şöminenin başında oturmama rağmen ısınamıyordum.

Dış kapı açılıp kapandıktan sonra Blanche Unsworth ile Poirot'nun fısıldaştıklarını duydum. Bayan Blanche onu giriş holünde beklemiş olmalıydı.

Bayan Blanche'ın ne söylediğini duyamıyor ama tahmin ediyordum: Endişelenmişti ve bu endişenin nedeni de bendim. Bayan Blanche görümcesinin evinden yaklaşık dokuz buçukta dönmüştü. Ve ilk bakışta iyi olmadığımı, bir terslik olduğunu anlamıştı. Betim benzim atmıştı. Korkunç görünüyordum; tıpkı hiçbir şey yememiş ve hiç uyuyamamış biri gibi.

(1) Arkadaşım.

Bütün bunları bana söyleyen de o oldu. Aslına bakarsanız insanın görünüşünden hiçbir şey yememiş olduğu nasıl anlaşılır, bunu hiç bilemiyorum. Kim bilir belki de o sabah kahvaltıda olduğumdan daha zayıf görünüyordum.

Bayan Blanche beni birçok açıdan inceledikten sonra, yeniden kendime gelebileceğimi düşündüğü her şeyi önerdi. Buna genellikle bu gibi durumlarda başvurulan en temel yöntemlerle başladı: yiyecek, içecek, dost bir kulak. Elimden geldiğince nazik olmaya çalışarak her üçünü de geri çevirmem karşısında daha acayip önerilerde bulundu: Otlarla dolu bir yastık, banyo suyuma eklemem için kötü kokan ancak çok yararlı olacağını ileri sürdüğü bir sıvıyla dolu mavi bir şişe.

Ona teşekkür ederek bunları da reddettim. Gözlerini heyecanla salonda gezdirdi. Tüm sorunlarımı bir anda çözeceği iddiasıyla bana sunabileceği alışılmamış bir obje aradığı öyle belliydi ki.

O anda da dışarıda büyük olasılıkla Poirot'dan o kötü kokulu mavi şişeyi ya da ot yastığını kabul etmem için baskı yapmasını istiyordu.

Poirot normal perşembe akşamlarında Pleasant's Kafe'den dokuzda döner ve salonda kitap okurdu. O gün Bloxham Otel'den dokuzu çeyrek geçe dönerken, orada gördüklerimi düşünmeme çabası içindeydim. Poirot'yu her zamanki koltuğunda bulacağımı ve onunla genellikle yaptığımız gibi gevezelik edip, rahatlayacağımı umuyordum.

Ama yoktu. Onu bulamamak beni iyiden iyiye her şeyden kopardı, sanki biri ayaklarımın altındaki zemini çekip almıştı. Boşlukta kalmıştım. Poirot rutin yaşantısında değişiklik yapmaktan hoşlanmayan bir insandı. Bir defasında bana, "Beyni asıl dinlendiren değişmeyen gündelik yaşama getirilen rutin-

lerdir Catchpool," demişti. Yine de yaklaşık bir saat geç kalmıştı.

Saat dokuz buçukta kapının açıldığını duyduğumda gelenin o olduğunu ummuştum ama gelen Blanche Unsworth'tü. Neredeyse inleyecektim. Eğer sıkılıyorsanız, isteyeceğiniz son şey, tek işi hiçbir şeyi umursamamak olan birinin size eşlik etmesidir.

Ertesi gün Bloxham Otel'e dönmek istemeyeceğimden korkuyor ama buna zorunlu olduğumu biliyordum. O anda hiç düşünmek istemediğim şey de buydu zaten.

"Ama şimdi," diye düşündüm. "İşte sonunda Poirot da geldi. Blanche Unsworth de onu uyardığına göre şimdi benimle yakından ilgilenecektir."

En iyisinin ikisinin de yakın çevremde bulunması olduğuna karar verdim. Eğer basit, havadan, eğlendirici bir şeyler konuşma olanağı yoksa hiç konuşmamayı yeğleyen bir insandım.

O sırada Poirot salona girdi. Paltosu ve şapkası hâlâ üzerindeydi. İçeri girdikten sonra kapıyı arkasından kapadı. Onun beni soru yağmuruna tutmasını bekliyordum.

Ama bunu yapacağı yerde kayıtsız bir tavırla, "Çok geç oldu," dedi. "Sokaklarda yürüdüm, yürüdüm, etrafa bakındım. Bunun sonucunda elime geçen tek şey geç kalmak oldu."

Endişeliydi. Ama endişesinin nedeni ben değildim. Benim ne yediğim ya da yiyeceğim ise umurunda bile değildi. Bu beni çok rahatlattı.

"Bakındınız mı?" diye sordum.

"*Oui*. Bir kadını aradım, Jennie adında bir kadını... Umarım hâlâ hayattadır ve öldürülmemiştir."

"Öldürülmek mi?"

Yeni baştan ayaklarımın altından yerin kayıp gittiğini hissettim. Poirot'nun ünlü bir dedektif olduğunu biliyordum. Bana çözdüğü bazı cinayet vakalarını anlatmıştı. Yine de o an bütün bunlardan uzaklaşmış olmak istiyordum. Böylesine olağanüstü bir durumda, böylesine bir anda onunla bu uğursuz sözcüğü hiç konuşmak zorunda kalmamak...

"Bu Jennie nasıl bir tip?" diye sordum. "Onu bana tanımlar mısın? Onu görmüş olabilirim. Özellikle de öldürüldüyse. Bu akşam üç ceset gördüm, iki kadın bir erkek. Adam adı Jennie olabilecek bir tip değildi, ama diğer ikisi."

"*Attendez, mon ami,*"[1] diyen Poirot'nun soğukkanlı sesi çaresizliğime ilaç gibi geldi. Şapkasını çıkardı ve paltosunun düğmelerini açmaya başladı. "Demek Bayan Blanche haklıydı. İyi değilsin, sıkıntıdasın? Bunu nasıl fark etmedim? Çok solgun görünüyorsun. Ama bağışla, düşüncelerim tamamen başka yerdeydi. Bayan Blanche'la karşılaşınca düşüncelerim genellikle başka yerlere kayıyor. Lütfen Poirot'ya anlat, *immédiatement*[2] Ne oldu?"

"Konu üç cinayet," dedim. "Üçü de daha önce hiç görmediğim türden cinayetler. İki kadın ve bir erkek. Her biri başka odada."

Tabii ki daha önce de birçok kez vahşi cinayetlerle karşılaşmıştım; yaklaşık iki yıldır Scotland Yard'da çalışıyordum ama aslında beş yıllık polistim. Ancak karşılaştığım cinayetlerin çoğunda bir tür kontrol yitirme söz konusuydu: Ya birisi sinirinden etrafa saldırmış oluyordu ya da biri çok fazla içiyor, kendini kaybediyordu. Bloxham Otel'deki bu olaysa çok fark-

(1) "Dostum, bekle."
(2) Hemen.

lıydı. Oteldeki bu üç cinayeti birden işleyen her kimse bunu en ince ayrıntısına kadar planlamış olmalıydı, belki de aylar öncesinden. Olay yerleri –ya da teknik deyişiyle suç mahalleri– aynı şekilde düzenlenmişti. Benim deşifre etmeyi başaramadığım özel, gizli anlam taşıyan bir düzenlemeydi bu. Bu kez alışık olduğum zalim, kendini bilmez bir zorbayla karşı karşıya olmamak beni ürkütüyordu. Karşımda büyük olasılıkla yenilgiyi asla kabul etmeyecek kadar soğukkanlı, titiz, dikkatli bir cani vardı.

Belki en başından karamsar olmanın hiçbir anlamı yoktu ama önsezilerim kötü bir şeyler olacağını söylüyor ve kendimi bu duygudan kurtaramıyordum. Üç benzer ceset: Bir başına bunun düşüncesi bile tüylerimi diken diken etmeye yetiyordu. Kendi kendime bunu bir fobi haline getirmemem gerektiğini söylüyordum: Bu olaya da diğer olaylara olduğu gibi serinkanlılıkla yaklaşmalı, görünüşteki farklılığı o kadar da önemsememeliydim.

Poirot sordu.

"Üç cinayet aynı evin farklı odalarında mı işlenmiş?"

"Hayır, Bloxham Otel'de. Piccadilly Circus'ta. Orayı biliyorsun, değil mi?"

"*Non.*"

"Ben de bu akşama kadar oraya hiç gitmemiştim. Benim gibi birinin gitmeyi düşüneceği tipte bir yer değil. Fazlasıyla görkemli."

Poirot koltuğunda dimdik oturuyordu.

"Aynı otelde üç cinayet ve her biri ayrı odada, öyle mi?" diye sordu.

"Evet. Hepsi de bu akşam erken saatlerde çok kısa bir zaman dilimi içinde işlenmiş."

"Bu akşam mı? Ve sen buna rağmen buradasın? Neden otelde değilsin? Yoksa katil yakalandı mı?"

"Korkarım o kadar şanslı değildik. Hayır, ben..." Sustum ve genzimi temizledim. Yalnızca olayı açıklamak bile yeterince yıpratıcıydı. Poirot'ya gördüklerim karşısında moralimin ne kadar bozulduğunu, gördüklerimden ne denli etkilendiğimi açıklamak gibi bir niyetim yoktu. Ya da Bloxham Otel'de ancak beş dakika kalabildiğimi, bir an önce oradan kaçma isteğime karşı duramadığımı...

Her üç ceset de yere sırtüstü düzgün bir şekilde yatırılmıştı: Kolları yanlarına uzatılmış, avuç içleri yere dönük, bacakları birbirine bitişik...

Ölüme yatmak. Bu terim zihnimde yıllar öncesinden karanlık bir odanın anısını çağrıştırıyordu: küçük bir çocukken girmek zorunda kaldığım ve o zamandan beri de düşünmek bile istemediğim bir odanın anısını. Bu hep böyleydi ve sonsuza kadar da böyle kalmasını istiyordum.

Cansız eller, avuç içleri yere dönük.

"Onun elini tut, Edward."

Yüksek sesle, "Hiç endişelenme, otel polis kaynıyor," derken içten içe, oluşabilecek kötü izlenimi silme amacı taşıyordum. "Yarın sabah orada olmam hiçbir işi aksatmayacak." Benden daha kapsamlı bir açıklama beklediğini fark ederek ekledim. "Kafamı toparlamam gerekiyordu. Açıkçası yaşamım boyunca hiç bu üç cinayet kadar tuhaf bir şey görmedim."

"Ne anlamda tuhaf?"

"Cesetlerin her birinin ağzında bir şey vardı, aynı şey."

"*Non.*" Poirot işaretparmağını bana doğru salladı. "Bu olanaksız, *mon ami.* Aynı şey aynı anda üç kişinin birden ağzında olamaz."

"Üç ayrı şey ama her biri diğerinin aynısı," diye açıkladım. "Üç kol düğmesi, görünürde hepsi de saf altından yapılmış. Monogramlı. Her üçünde de aynı harfler. PIJ. Poirot? İyi misiniz? Yüzünüz."

"*Mon Dieu!*"[1] Yerinden fırladı ve odada bir aşağı bir yukarı dolaşmaya başladı. "Bunun ne anlama geldiğini görmüyor musun, *mon ami*? Tabii ki anlamıyorsun, bu doğal, çünkü sen benim gibi Matmazel Jennie ile karşılaşmadın, onun öyküsünü dinlemedin. Sana hemen kısaca olanları anlatmalıyım, *mon ami*. Böylece neyi kastettiğimi anlayacaksın."

Poirot'nun bir öyküyü kısaca anlatma kavramı birçok insanınkinden çok farklıydı. Onun için her ayrıntı önemliydi, bu ister üç yüz insanın can verdiği bir yangın olsun, ister bir çocuğun çenesindeki küçük bir gamze olsun, hiç fark etmiyordu. Asla kolayca ve kısa yoldan konunun özüne gelemiyordu. Dolayısıyla koltuğumda geriye yaslandım ve ona olanları istediği gibi anlatma fırsatı tanıdım. Bitirdiğinde aynı şeyleri sanki ben de birinci elden yaşamıştım; hatta yaşamım boyunca yaşadığım birçok şeyden daha ayrıntılı bilgiye sahip olduğumu bile söyleyebilirdim.

"Ne kadar tuhaf bir durum!" dedim. "Üstelik Bloxham Otel'de üç cinayet birden işlendiği bir akşamda. Tuhaf bir rastlantı."

Poirot iç çekti.

"Bunun rastlantı olduğunu hiç sanmıyorum, sevgili dostum. Zaman zaman tuhaf rastlantılar olabileceğini kabul edebilirim ama bunların arasında bir bağlantı olduğu çok açık."

"Yani bir yanda cinayet, bir yanda öldürülme korkusu, kastettiğin bu mu?"

(1) "Tanrım!"

"*Non.* Bu da bir bağlantı, evet ama benim kastettiğim tamamen farklı." Poirot salonda bir aşağı bir yukarı dolaşmaya ara verdi ve bana döndü. "Oteldeki üç cinayetin kurbanının da ağzında aynı 'PIJ' monogramının bulunduğu altın bir kol düğmesi olduğunu söylemiştin, değil mi?"

"Bu doğru."

"Matmazel Jennie bana açık açık şunu söyledi: Bana söz verin. Eğer cesedim bulunacak olursa polislere katili araştırmamasını söyleyeceksiniz. *Ah lütfen, hiç kimsenin ağızlarını açmasına izin vermeyin. Bu asla çözülememiş bir cinayet olarak kalmalı.* Sizce *hiç kimsenin ağızlarını açmasına izin vermeyin* derken neyi kastetmiş olabilir?"

Poirot şaka mı yapıyordu? Pek öyleye benzemiyordu.

"Şey," dedim. "Bu çok açık öyle değil mi? Öldürülmekten korkuyordu, katilinin cezalandırılmasını istemiyordu ve hiç kimsenin konuşmasını, katili işaret edecek bir şey söylemesini istemiyordu. Cezalandırılmayı hak eden kişinin *kendisi* olduğuna inanıyordu."

Poirot, "Olayı kelimenin en belirgin anlamıyla yorumlamayı yeğlediniz," dedi. Hayal kırıklığına uğramış gibiydi. "Kendi kendinize şu sözcüklerin başka bir anlamı olup olmayacağını sorun: 'Ah lütfen, hiç kimsenin ağızlarını açmasına izin vermeyin.' Şu sizin üç altın kol düğmesini düşünün."

Espriyle, "Onlar benim değil," derken, bir an içtenlikle bu olayın çok dışında, çok uzaklarda olabilmeyi istedim. "Evet, nereye varmak istediğinizi anlıyorum ama..."

"Ne anlıyorsunuz, söyleyin bana? *Je conduis ma voiture à quoi*?"[1]

"Şey... 'Lütfen hiç kimsenin ağızlarını açmasına izin vermeyin,' ifadesi zor da olsa, 'Lütfen Bloxham Otel'deki üç ci-

(1) Doğru yolda ilerlediğimi, değil mi dostum?

nayet kurbanının ağızlarının açılmasını engelleyin,' olarak da yorumlanabilir." Bu akıl almaz varsayımdan dolayı kendimi aptal durumuna düşürmüş olduğumu hissediyordum. Sanırım bu sesime de yansımıştı.

"*Exactement*![1] 'Lütfen kimsenin ağızlarını açmasına ve içlerinde PIJ harfleri olan kol düğmelerini bulmasına izin vermeyin.' Jennie'nin sözleri bu anlama geliyor olamaz mı? Yani oteldeki üç cinayetten haberi olduğunu ve onları öldüren her kimse kendisini de öldürmeye kararlı olduğunu bildiğini varsayamaz mıyız?"

Poirot yanıtımı beklemeden varsayımlarını sürdürdü:

"Şu harfler, PIJ, kimin adını sembolize ediyorsa, o kişinin bu öyküde çok önemli bir rolü olduğunu söyleyebiliriz, *n'est-ce pas*? Jennie bunu biliyordu. Bu üç harfi bulduğunuz takdirde katili bulma yolunda önemli bir adım atacağınızı biliyordu ve bunu önlemek istiyordu. *Alors*,[2] Jennie için çok geç olmadan katili yakalamalısınız, yoksa Hercule Poirot kendini asla bağışlayamayacak."

Bunu duyunca bir an paniğe kapıldım. Görevim gereği katili yakalama sorumluluğunun baskısını zaten en ağır şekliyle üzerimde hissediyordum ama Poirot'nun kendi kendini bağışlayamayacak olmasının sorumluluğunu da yüklenmeye hazır değildim. Gerçekten de bana bakıp, ölülerin ağzına monogramlı kol düğmeleri bırakacak kadar soğukkanlı bir katili kolayca yakalayabilecek yetenekte bir adam olduğumu düşünüyor olabilir miydi? Ben her zaman açık ve net bir insan olmuşumdur ve en başarılı olduğum durumlar da genellikle açık ve net pozisyonlardır.

(1) Tamam, kesinlikle.
(2) O zaman.

Poirot, "Bence otele gitmelisiniz," dedi. Hemen gitmemi istiyordu.

Üç odanın manzarasını anımsayarak ürperdim.

"Yarın ilk işim oraya gitmek olacak," dedim heyecanla parlayan gözlerini bilinçli bir şekilde görmezden gelerek. "Ayrıca, bakın, bu Jennie denilen kadını gündeme getirerek kendimi aptal durumuna düşürmeyi kesinlikle istemem. Bu yalnızca herkesin kafasını karıştırır. Kadının söylediklerine siz farklı bir anlam yüklediniz, bense farklı. Sizinkinin çok daha ilginç olduğu kesin ama benimkinin doğru olma olasılığı sizinkinden en az yirmi kat daha fazla."

"Değil!" Hemen itiraz geldi.

Nazikçe, "Bu konuda sizinle aynı fikirde değiliz," dedim. "Yüz kişiye sorsak, hemen hepsinin benimle aynı fikirde olacakları kanısındayım, sizinle değil."

"Ben de bundan kuşkulanıyorum zaten." Poirot iç çekti. "Sizi ikna etmeme izin verin lütfen. Daha birkaç dakika önce bana oteldeki cinayetlerle ilgili olarak, 'Cesetlerden *her birinin* ağzında bir şey vardı,' demiştiniz, değil mi?"

Söylediğimi onayladım.

"Dikkat ederseniz '*cesetlerin* ağzında' değil, 'her birinin' dediniz, çünkü siz eğitimli birisiniz ve bu durumda çoğul değil tekil konuşmayı yeğlediniz: 'Her birinin.' Aslında her ikisi de dilbilgisi açısından doğruydu ama ifade şekli, bu çok önemli. Matmazel Jennie de, aslında hizmetçi olmasına rağmen kesinlikle çok eğitimli bir insan gibi konuşuyor ve kelime hazinesi de bir hayli zengin. Ölümünden, öldürülmesinden söz ederken 'kaçınılmaz' sözcüğünü kullandı. Ve sonra bana aynen şöyle dedi: 'Gördüğünüz gibi, bana yardım edilmesi olanaksız, *hem olsa bile ben bunu hak etmiyorum.*' Bayan Jennie,

İngilizceyi tam olması gerektiği gibi, en doğru şekliyle kullanan bir kadın. Bundan dolayı dostum..." Poirot yine ayaktaydı. "Bundan dolayı eğer Jennie, 'Kimsenin polise bilgi vermesine izin vermeyin,' anlamında, 'Hiç kimsenin ağızlarını açmasına izin vermeyin,' demek isteseydi, 'Lütfen hiç kimsenin *ağzını açmasına* izin vermeyin,' demiş olması gerekirdi. Çünkü 'hiç kimse' sözcüğünün karşılığı tekil olmalıdır, çoğul değil."

Ona bakarken başımın ağrıdığını hissettim, yanıt veremeyecek kadar şaşkın ve yorgundum. Jennie'nin panik içinde olduğunu bana anlatan kendisi değil miydi? Deneyimlerim bana dehşete kapılmış insanların konuşmalarında dilbilgisi kurallarını umursamadıklarını öğretmişti.

Hep Poirot'nun en zeki erkekler arasında yer aldığını düşünmüştüm. Kim bilir belki de yanılmıştım. Eğer böylesine bir saçmalığı inatla savunabiliyorsa, zihnini gerçekten de biraz dinlendirme zamanı gelmişti. Kararında haklıydı, bunda şaşılacak hiçbir taraf yoktu.

Poirot, "Doğaldır ki şimdi bana Jennie'nin çok büyük stres altında olduğunu ve bu yüzden konuşmasına dikkat etmediğini söyleyeceksiniz," diye ekledi. "Ancak bu küçük örnek dışında konuşmasında en ufak bir hata bile yoktu, tabii benim haklı sizinse haksız olduğunuz, Jennie'nin dilbilgisi açısından doğru olmayan hiçbir şey söylemediğini varsayarsak..."

Ellerini çırptı. Bu açıklamasından öylesine tatmin olmuş bir havadaydı ki kendimi tutamadım ve sert bir tonda karşılık verdim.

"İşte bu olağanüstü Poirot! Bir erkek ve iki kadın öldürüldü, bu cinayetleri çözmek durumundayım. Ve siz benden, her kimse bu Jennie denilen kadının İngiliz dilini kusursuz kullanmasından mutluluk duymamı istiyorsunuz."

"Çünkü Poirot da bundan *mutluluk duyuyor*," dedi ikna edilmesi zor dostum. "Çünkü böylece küçük de olsa bir ilerleme sağlamış oluyoruz, küçük bir keşif. *Non*." Gülümsemesi kayboldu ve yüz ifadesi yeniden ciddileşti. "Matmazel Jennie dilbilgisi hatası yapmadı. 'Lütfen kimsenin öldürülen o üç kurbanın ağızlarını açmasına izin vermeyin,' demek istedi. *Onların* ağızlarını."

"Eğer öyle diyorsanız..." diye mırıldandım.

"Yarın kahvaltıdan sonra siz Bloxham Otel'e gideceksiniz. Ben de biraz Jennie'yi araştırdıktan sonra daha geç bir saatte size katılırım."

"Siz mi?" Bir şekilde tedirgin olmuştum. İçimden itiraz etmek gelse de Poirot'nun bunları duymazdan geleceğinden emindim. İster ünlü bir dedektif olsun ister olmasın, açıkça söylemek gerekirse bu olaya ilişkin düşünceleri gerçekten çok tuhaf –hatta saçmaydı– ama madem gelmek, bana eşlik etmek istiyordu bu isteğini geri çevirmeyecektim. O kendinden emindi, özgüveni tamdı –bense değildim– işin özeti de buydu. Onun bu coşkulu ilgisinin bana destek olacağını hissediyordum.

"*Oui*," dedi. "Hiç alışılmadık, aynı ortak özelliğe sahip üç cinayet: Her bir cesedin ağzında monogramlı bir kol düğmesi. Evet, kesinlikle ben de Bloxham Otel'e gelmeliyim."

"Her tür heyecandan uzak kalıp beyninizi dinlendirmek istemiyor muydunuz?" diye sordum.

"*Oui. Précisément!*"[1] Poirot beni dikkatle süzdü. "Bütün gün bu koltukta oturup, sizin birine Matmazel Jennie ile konuşmamdan –ki bu bence son derece önemli– bahsedip bahsetmediğinizi düşünmek de benim için dinlenmek olamaz.

(1) Doğru, tamam!

Ayrıca Jennie'nin Londra'da serbestçe dolaştığını ve katiline kendisini öldürmek ve ağzına bir kol düğmesi tıkmak için her türlü fırsatı tanıdığını düşündükçe de huzur bulmam mümkün değil."

Poirot sandalyesinde öne doğru eğildi.

"Lütfen bana en azından şunun dikkatini çektiğini söyle: Kol düğmeleri genellikle çift olarak yapılır, değil mi? Bloxham Otel'deki ölülerin ağzında ise üç tane vardı. Eğer dördüncü kol düğmesi öldürüldükten sonra Matmazel Jennie'nin ağzına konulmak üzere katilin cebinde değilse nerede olabilir?"

Korkarım kendimi tutamayarak güldüm.

"Poirot, bu gerçekten çok saçma. Evet, kol düğmeleri genellikle çift olarak yaptırılır. Ama eğer katil üç kişiyi öldürmeyi planladıysa üç tane de yaptırmış olabilir, bu çok basit. Varsayımsal bir dördüncü kol düğmesi fikrini bazı şeyleri kanıtlamak için kullanamazsınız; özellikle de oteldeki cinayetlerle Jennie denilen bu kadın arasında bir bağlantı olduğunu kanıtlamakta."

Poirot'nun yüzünde inatçı bir ifade belirdi.

"Eğer bir şekilde kol düğmesi kullanmaya karar veren bir katilseniz, *mon ami*, bu düşüncenin içinde çift kavramı bir şekilde vardır. Emin ol dördüncü kol düğmesi ve dördüncü kurban kavramını öncelikle düşünen kişi katil, sevgili dostum, Hercule Poirot değil."

"Ama... eğer bu doğruysa, katilin aklında altı, hatta sekiz cinayet olmadığını nereden bileceğiz? Katilin cebinde içlerinde PIJ harfleri bulunan *beş* kol düğmesi daha bulunmadığını kim söyleyebilir?"

Poirot beni şaşırtan bir biçimde başını salladı.

"Çok önemli bir noktaya parmak bastınız, sevgili dostum."

"Hayır Poirot, bu önemli bir nokta filan değil," dedim umutsuzca. "Öylesine aklıma geldi işte. Siz bu gibi uçuk düşüncelerimden hoşlanabilirsiniz ama Scotland Yard'daki amirlerimin hiç hoşlanmayacakları kesin."

"Amirleriniz, olasılıklar üzerinde düşünmekten hoşlanmıyor olabilirler. Aslına bakarsanız öyle oldukları kesin." Poirot kendi kendine konuşur gibiydi. "Aslında bu katili yakalaması gereken de onlar. Onlar ve siz. *Bon*.[1] İşte bu yüzden Hercule Poirot da yarın Bloxham Otel'e gelecek."

(1) İyi.

3. BÖLÜM

Bloxham Otel'de

Ertesi sabah Bloxham Otel'de kendimi ister istemez tedirgin hissediyordum. Poirot'nun her an gelip, biz basit polis milletine bu üç cinayeti kovuşturmamızın ne kadar yanlış olduğunu söyleyeceğini biliyordum. Onun geleceğini bilen tek kişi olmam beni daha da huzursuz ediyordu. Onun gelmesinin sorumlusu bendim ve gelişiyle grubun moralini bozabileceğini düşünüyordum. Gerçeği söylemek gerekirse benim moralimi bozabileceğinden de korkuyordum. Alışılmadık kadar aydınlık, pırıl pırıl bir şubat gününün iyimserliğiyle ve şaşırtacak kadar deliksiz bir gece uykusunun ardından onun Bloxham Otel'in yakınından bile geçmesini neden yasaklamadığımı hiç anlayamıyordum.

Aslında bu o kadar önemli değildi, nasıl olsa yasaklasam da beni dinlemeyecekti.

Poirot geldiğinde otelin gösterişli lobisinde otel müdürü Bay Luca Lazzari ile konuşuyordum. Lazzari siyah kıvır-

cık saçlı, yardımsever, samimi ve adeta şarkı söylercesine konuşan bıyıklı bir adamdı. Ancak onun bıyıkları kesinlikle Poirot'nunkilerle karşılaştırılamazdı bile. Lazzari benim ve adamlarımın Bloxham Otel'de bulunduğumuz sürece aynen burada kalmak için para ödeyip otelin keyfini çıkaran –tabii öldürülmedikleri sürece– konuklar gibi otelde bulunmaktan mutlu olmamızı sağlamaya kararlı görünüyordu.

Onu Poirot'yla tanıştırdım. Poirot kısaca başını sallayarak karşılık verdi. Huysuzluğu üzerindeydi. Bu keyifsiz halinin nedenini çok geçmeden öğrendim.

"Jennie'yi bulamadım," dedi. "Sabahın bir yarısını onu kafede beklemekle geçirdim. Ama gelmedi."

Abartmaya eğilimli olduğunu sezerek, "Pek 'sabahın yarısı' sayılmaz, Poirot," dedim.

"Matmazel Fee de yoktu. Diğer garson kız ise bana bir şey söyleyemedi."

"Şanssızlık işte," dediysem de duyduklarım beni hiç şaşırtmamıştı. Jennie'nin kafeye tekrar geleceği zaten bir an olsun aklımın ucundan geçmemişti. Bundan dolayı suçluluk duyuyordum. Aslında belki Poirot'nun olaya daha gerçekçi yaklaşmasını sağlamaya çalışmalıydım: Jennie ondan ve Pleasant's Kafe'den koşarak kaçmış, ona güvenip açılmakla hata yaptığını söylemişti. Durum böyleyken ertesi sabah geri dönmesinin, Poirot'nun onu koruma sorumluluğunu üstlenmesine izin vermesinin bir anlamı olabilir miydi?

"Evet?" Poirot beklenti içinde bana baktı. "Bana anlatacak neler var?"

Lazzari hemen atıldı.

"İhtiyacınız olacak bilgileri sağlamak için buradayım. Luca Lazzari, hizmetinizdeyim. Daha önce Bloxham Otel'e gelmiş miydiniz Mösyö Poirot?"

"*Non.*"

"Muhteşem, değil mi? Aynen *belle époque* döneminin sarayları kadar görkemli, öyle değil mi? Şahane! Umarım etrafımızdaki usta sanatçıların başyapıtları hoşunuza gitmiştir?"

"*Oui*! Bayan Blanche Unsworth'ün pansiyonuyla karşılaştırınca muhteşem ama oranın da pencerelerinden bakınca manzaranın çok daha iyi olduğunu belirtmeliyim."

"Ah, otelimizin manzarası da muhteşemdir!" Lazzari coşkuyla ellerini çırptı. "Otel bahçesine bakan odalarımızdan görüntü gerçekten olağanüstüdür. Diğer taraf ise tüm görkemiyle Londra manzarasına hâkimdir, başka bir muhteşem manzara! Daha sonra size gösteririm."

Poirot, "Cinayetlerin işlendiği üç odayı görmeyi yeğlerim," dedi.

Lazzari'nin yüzündeki gülümseme bir an için kayboldu.

"Mösyö Poirot, emin olun bu korkunç cinayetler, bir gecede üç cinayet, böylesi bir dehşeti aklım almıyor ama içiniz rahat olsun, bir daha *asla* dünyaca ünlü Bloxham Otel'de böyle bir şey olmayacaktır."

Poirot ile bakıştık. O anda önemli olan böyle bir şeyin bir daha olmaması için gerekli önlemlerin alınmasından çok, var olan duruma bir şekilde çözüm getirilmesiydi.

Dizginleri ele alıp Lazzari'nin daha fazla konuşmasına fırsat vermemeye karar verdim. Zaten Poirot'nun bıyıkları da bastırılmış hiddetin etkisiyle titremeye başlamıştı.

"Kurbanların adları Bayan Harriet Sippel, Bayan Ida Gransbury ve Bay Richard Negus. Her üç kurban da otelin konuklarıydı ve hepsi kendi odasındaydı."

"Hepsi mi? Her biri mi?" Poirot yaptığı bu küçük şakaya kendisi de güldü. Lazzari'nin susturulmuş olmasının

Poirot'nun moralini belirgin şekilde düzelttiği dikkatimden kaçmadı.

"Sözünüzü kesmiş olmak istemem Catchpool. Lütfen devam edin."

"Her üç kurban da otele çarşamba günü, yani öldürülmelerinden bir gün önce gelmişler."

"Birlikte mi gelmişler?"

"Hayır."

Lazzari yine söze karıştı.

"Kesinlikle hayır. Ayrı geldiler, teker teker. Farklı zamanlarda giriş yaptılar."

"Ama hepsi aynı kişi tarafından öldürüldü," diyen Poirot da benimle aynı şeyi düşünüyor olmalıydı. Poirot daha sonra Lazzari'ye dönerek sordu. "Bundan emin misiniz?"

"Tam olarak emin değilim. Ancak yardımcım Bay John Goode'un ifadesine dayanarak öyle olduğunu söylüyorum. Kendisi şimdiye dek tanıdığım en güvenilir ve doğru sözlü insandır. Onunla da tanışacaksınız. Biz Bloxham Otel olarak burada en kusursuz ve güvenilir personelle hizmet vermekten gurur duyuyoruz Mösyö Poirot. Eğer yardımcım bana öyle olduğunu söylüyorsa bunun öyle olduğundan emin olabilirim. Ülkenin ve dünyanın her yerinden insanlar Bloxham Otel'de çalışmak isteğiyle buraya geliyorlar. Ama ben yalnızca en iyilere evet diyorum."

O ana kadar Poirot'yu ne kadar iyi tanıdığımı fark etmemiştim, bu çok ilginçti. Lazzari'nin onu nasıl idare edeceğini bilemediğini görünce bunu daha iyi anladım. Eğer Lazzari koskocaman bir ilan tahtasının üzerine "Cinayetlerin zanlısı bu adamdır" yazsa ve Bay John Goode'un boynuna assa, Poirot'yu adama güvenmeme konusunda ancak bu kadar

kışkırtabilirdi. Hercule Poirot hiç kimsenin birisi hakkındaki görüşünün ne olacağını söylemesine izin verecek biri değildi, hatta o tam aksine karşısındakinin söylediğinin tam tersine inanan bir ihtiyar kurttu.

"Evet," dedi. "Bu çok ilginç bir rastlantı, öyle değil mi? Demek üç cinayet kurbanımız, Bayan Harriet Sippel, Bayan Ida Gransbury ve Bay Richard Negus buraya ayrı ayrı geldiler ve görünürde aralarında hiçbir ilişki yoktu. Ancak aynı kaderi paylaştılar, aynı günde, yani dün. Aynen Bloxham Otel'e geliş günlerinin de aynı olması gibi: çarşamba!"

"Bunda ilginç olan ne?" diye sordum. "Bu büyüklükte bir otele aynı günde, yani çarşamba günü, çok sayıda konuk gelmiş olabilir. Yani öldürülmemiş konuklar da."

Poirot'nun gözleri sanki yerinden fırlayacak gibi büyüdü. Onu şoke edecek bir şey söylediğimi sanmıyordum. Dolayısıyla tepkisini görmezden gelip, olayın detaylarını açıklamayı sürdürdüm.

"Kurbanlardan her biri kendi yatak odasında bulundu, odalar kilitliydi," derken tekil çoğul kavramına dikkat etmiş olmanın özgüvenini hissediyordum. "Katil kapıları dışarıdan kilitlemiş ve anahtarları bir şekilde yok etmiş."

"Attendez." Poirot sözümü kesti. "Yani anahtarların kayıp olduğunu mu söylüyorsunuz? Onları katilin aldığını ya da hâlâ burada olup olmadığını da bilmiyorsunuz."

Derin bir soluk aldım.

"Katilin anahtarları almış olabileceğinden *kuşkulanıyoruz*. Detaylı bir araştırma yaptık ve bulamadık. Ne odaların içinde ne de otelin herhangi bir yerinde."

Lazzari yine söze karıştı.

"Yetenekli ve işbilir elemanlarım da bunun doğru olduğunu onayladılar."

Poirot kendisinin de bizzat cinayetlerin işlendiği üç odayı araştırmak istediğini belirtti. Lazzari bunu sanki Poirot danslı bir çay partisi düzenlenmesini istemişçesine coşkuyla onayladı.

"Nereyi isterseniz araştırabilirsiniz, anahtarları bulamayacağınızdan eminim," dedim. "Size onları katilin almış olması gerektiğini söyledim. Onları ne yaptığını, ne yapacağını, neden aldığını hiç bilemiyorum, ama..."

Poirot serinkanlılıkla, "Belki onları cebine koymuştur, hani şu monogramlı bir, üç ya da beş kol düğmesiyle birlikte," dedi.

Lazzari sanki Poirot'nun ne söylemek istediğini anlamış gibi, "Ah, işte şimdi sizin neden dünyanın en iyi dedektiflerinden biri olduğunuzun söylendiğini çok iyi anlıyorum," diye haykırdı. "Olağanüstü bir zekânız var."

Poirot övgüsünün daha fazla uzatılmaması isteğiyle, "Ölüm nedeni büyük ölçüde zehirlenme gibi görünüyor," dedim. "Siyanür olduğunu düşünüyoruz, eğer verilen miktar yeterliyse çok hızlı etki ettiği biliniyor. Otopsi ve laboratuvar çalışmaları gerçeği ortaya çıkaracaktır ama... zehir büyük olasılıkla içeceklerine katılmıştı. Harriet Sippel ve Ida Gransbury için bu içecek bir fincan çaydı. Richard Negus ise sherry içiyordu."

"Bunu nereden biliyorsunuz?" diye sordu Poirot. "İçecekler hâlâ odalarında mı?"

"Fincanlar ve Negus'un kadehi evet, odalarında. Diplerinde birkaç damla bir şey kalmış, çayı kahveden ayırt etmek zor değil. Bahse girerim bu birkaç damlada siyanür bulacağız."

"Peki, ölüm zamanı?"

"Polis doktoruna göre her üçü de öğleden sonra dört ile akşam sekiz buçuk arasında öldürülmüşler. Şansımıza bu zaman aralığını daha da daraltmamız mümkün: Cinayetlerin yediyi çeyrek geçe ile sekizi on geçe arasında işlenmiş olması gerekiyor."

Lazzari yine söze karıştı.

"Gerçekten de bu konuda çok şanslıyız. Merhum konuklardan... ah... her biri ayrı ayrı... en son yediyi çeyrek geçe sağ olarak görülmüş, hem de otelin tartışmasız güvenilir personeli tarafından. Dolayısıyla bunun doğru olduğundan eminiz. Bense cinayet kurbanlarını –ah bu korkunç bir trajedi– sekiz on beşle sekiz yirmi arasında buldum."

"Sekizi on beş geçe ölmüş oldukları kesin," diye açıkladım Poirot'ya. "Cesetlerin bulunmasını sağlayan notun resepsiyona bırakıldığı saat bu."

Poirot, "Bir dakika!" dedi. "Zamanı gelince o notla da ilgileneceğiz tabii. Mösyö Lazzari, kurbanlardan her birinin ayrı ayrı *tam olarak yediyi çeyrek geçe* otel personeli tarafından görülmüş olması bana olanaksız gibi geldi, sizce?"

"Hayır, değil." Lazzari başını öyle hızla salladı ki bir an başı boynundan kopacak sandım. "Bu doğru, kesinlikle doğru. Her üçü de tam yediyi çeyrek geçe odalarına götürülmek üzere akşam yemeği siparişi etmişler ve bu siparişleri tam zamanında odalarına teslim edilmiş. Bloxham Otel bu konuda çok titizdir."

Poirot bana döndü.

"Bir *énorme*[1] rastlantı daha. Harriet Sippel, Ida Gransbury ve Richard Negus, hepsi ayrı ayrı otele aynı gün, yani öldürül-

(1) Büyük, çok büyük.

melerinden bir gün önce geliyorlar. Sonra tam öldürüldükleri gün odalarına tamı tamına yediyi çeyrek geçe teslim edilmek üzere akşam yemeği sipariş ediyorlar? Bu bana pek normal görünmüyor."

"Poirot, var olan bir duruma ilişkin olasılıkları tartışmanın bence hiçbir anlamı yok."

"*Non.* Ancak olayların bize anlatıldığı şekilde olduğundan emin olmamız gerekir. Mösyö Lazzari, otelinizde en azından bir adet çok büyük oda olduğundan eminim. Lütfen otelinizde çalışan herkesin bu odada toplanmasını sağlar mısınız? Onlarla konuşmak istiyorum, tabii sizin için uygun olan en yakın zamanda. Siz bunu ayarlarken biz de Bay Catchpool ile üç kurbanın odalarındaki incelemelerimize başlayacağız."

"Evet, sanırım acele etmemizde yarar var," dedim. "Onlar cesetleri almaya gelmeden bu işi yapmalıyız. Doğal koşullarda cesetler çoktan götürülmüş olmalıydı."

Tabii bu durumun benim görevimi yapmakta gecikmiş olmamdan kaynaklandığından söz etmedim. Bir önceki akşam kendimle Bloxham Otel arasındaki uzaklığı mümkün olduğunca fazla tutmak ve başka bir şeyler düşünmek istememyüzünden –herhangi bir şey, bu üç cinayet dışında olsun da– gerekli ayarlamaları yapmakta gecikmiştim.

Lazzari yanımızdan ayrıldıktan sonra Poirot'nun biraz olsun yumuşayacağını, canlanacağını sanıyordum ama katı, sert tutumunda hiçbir değişiklik olmadı. Onun "işbaşındayken" böyle olduğunu anlıyordum. Aslına bakılırsa bu kadarı biraz fazlaydı, sonuçta bu onun değil benim işimdi ve o benim moralimi düzeltecek, beni cesaretlendirecek hiçbir şey yapmıyordu.

Otele ait bir mastır anahtarım vardı. Teker teker her odaya gittik.

Asansörün altın varaklı kapılarının açılmasını beklediğimiz sırada Poirot, "Sanırım bir noktada seninle hemfikiriz," dedi. "Bay Lazzari'nin otel çalışanlarına ilişkin söylediklerine güvenemeyiz. Onlardan sanki her tür kuşkunun dışındaymışlar gibi bahsediyor. Dün cinayetler işlendiği sırada burada olduklarına göre böyle bir şey söz konusu bile olamaz. Bay Lazzari'nin çalıştığı kuruma bağlılığı övgüye değer ama Bloxham Otel'in tüm çalışanlarının *des anges*[1] olduğuna inanmakla aptallık ediyor. Tabii eğer buna inanıyorsa."

Bir şey beni çok rahatsız ediyordu, içimi dökerek rahatlamak istedim.

"Umarım benim de kuş beyinli olduğumu düşünmüyorsunuzdur. Çarşamba günü buraya ulaşan birçok konuk daha olduğunu söylerken... böyle bir şeyi söylemek bile aptallık, çarşamba günü gelmiş ve perşembe günü *öldürülmemiş* konuklar olduğunu belirtmekten daha anlamsız bir şey olamazdı, değil mi? Söylemek istediğim aslında üç ya da belirli bir sayıda görünürde hiçbir bağlantısı olmayan konuğun aynı öğleden sonra otele ulaşmalarının ve aynı akşam öldürülmelerinin kayda değer bir rastlantı olduğuydu."

"Oui." Poirot asansöre binerken beni sıcak, içten bir gülümsemeyle süzdü.

"Keskin zekânıza ve zihinsel yetilerinize olan inancımı tazelediniz, sevgili dostum. 'Görünürde bağlantısız' derken en can alıcı noktaya parmak basmış oldunuz. Çok yakında üç cinayet kurbanının arasında bağlantı olduğu ortaya çıkacaktır. Bu konuda bahse bile girebilirim. Onlar otelin konukları

(1) Melek.

arasından rasgele seçilmiş kişiler değil. Ve üçü de aynı ve *tek bir* nedenle öldürüldüler, PIJ harfleriyle ilgili bir nedenle. Aynı gün otele gelmelerinin nedeni de bu."

"Sanki katliam davetiyesi almış gibi..." dedim. "Lütfen bir gün önce gelin ki perşembe günü öldürülmeniz sorunsuzca gerçekleştirilebilsin."

Belki bu şaka yapılacak konu değildi ama sanırım umutsuzluğa kapıldığım anlarda şaka yapmak beni rahatlatıyordu. Bazen de her şeyi doğru algıladığımı düşünerek kendimi kandırmayı başarıyordum. Ama bu, bu olay için söz konusu değildi.

"Tamamıyla ayrılabilsin..." Poirot mırıldandı. "Evet, bu da bir fikir, *mon ami*... Bunu söylerken ciddi olmadığınızı anlıyorum tabii. Yine de çok ilginç bir noktaya parmak bastınız."

Öyle bir şey yaptığımı sanmıyordum. Bu aptalca bir şakadan öte bir şey değildi. Poirot ise en saçma görüşlerimden dolayı bile beni kutlamaya kararlı görünüyordu.

Asansörle yukarı çıktığımız sırada Poirot, "Bir, iki, üç," diye mırıldandı. Harriet Sippel, Oda 121. Richard Negus, Oda 238. Ida Gransbury, Oda 317. Otelin dördüncü ve beşinci katları da var ama üç konuğumuz da birbirini izleyen birinci, ikinci ve üçüncü katlarda kalmayı yeğlemişler. Bu çok anlamlı." Poirot genelde düzenli şeyleri beğenir, onaylardı ama bu kez bu durum onu endişelendirmişe benziyordu.

Üç odayı da inceledik. Odaların üçü de genel anlamda birbirinin aynıydı. Her odada bir yatak, komodin, tuvalet masası, bir köşesinde hareketli bir aynanın da bulunduğu bir lavabo, birkaç koltuk, bir masa, bir çalışma masası, tuğlayla örülmüş bir şömine, bir radyatör, pencerenin önünde uzun bir masa, bir valiz ve kişisel eşyalar ile bir ceset vardı...

Her odanın kapısı içeri girmemin ardından çarparak kapandı...

"Onun elini tut, Edward."

Cesetlere yakından bakmayı başaramıyordum. Her üç ceset de sırtüstü yatıyordu, kolları iki yanlarına, avuç içleri yere dönük şekilde yatırılmış, ayakları kapıyı işaret eder gibi dümdüz uzatılmıştı.

(Bu satırları yazmak, cesetlerin duruşunu tanımlamak bile dayanılmaz bir duyarlılığa kapılmama neden oluyor. Böylesi duygular içindeki bir insanın cesetlerin yüzüne birkaç saniyeden fazla yakından bakamamış olması sanırım hiç şaşılacak şey değildi. Yüzlerdeki o sarı mavi donuk renk, ağırlaşmış, hareketsiz diller ve kuruyup büzüşmüş dudaklar? Belki de onların hareketsiz ellerine bakıp şaşırmaktansa yüzlerini ayrıntılı olarak incelemem ya da, "Acaba Harriet Sippel, Ida Gransbury ya da Richard Negus öldükten sonra birinin ellerini tutmasını isterler miydi yoksa bunun düşüncesi bile onların dehşete düşmesine mi neden olurdu?" diye merak etmekten başka bir şeyler yapmam gerekiyordu. Ne yazık ki insan beyni tuhaf, kontrol edilemeyen bir organdı ve bunu derinlemesine düşünmek bile benim içimin sızlamasına neden oluyordu...)

Düzgün bir şekilde yatırılmış...

Birden aklıma gelen bir düşünceyle şiddetle sarsıldım. Bu üç cinayet sahnesinin böylesine tuhaf olmasının nedeni buydu işte. Bunu şimdi anlıyordum: Her üç ceset de bir doktorun hastalığını aylarca izledikten sonra ölen hastasını sedyeye koyacağı şekilde yere özenle yatırılmışlardı. Harriet Sippel, Ida Gransbury ve Richard Negus'un cesetleri kılı kırk yaran bir titizlikle biçimlendirilmişlerdi ya da bana öyle gelmişti. Katilleri onlarla ölümlerinden sonra ayrıca ilgilenmişti. İşte bu cinayetleri onları soğukkanlılıkla öldürmüş olmasından da daha ürpertici kılan da buydu.

Bunları düşünürken birden yanıldığımı düşündüm. Burada herhangi bir düzenleme filan yapılmış değildi, yoktu öyle bir şey. Geçmişle şimdiki zaman arasında bocalıyor, Bloxham Otel'deki işimi mutsuz çocukluk anılarımla karıştırıyordum. Kendi kendime yalnızca o anı, karşı karşıya olduğum durumu düşünme komutu verdim, başka hiçbir şeyi değil. Olayı kendi deneyimlerimden etkilenmeden Poirot'nun gözünden görmeye çalıştım.

Cinayet kurbanlarından her biri berjer bir koltukla küçük bir masanın arasında yatıyordu. Üç masadan ikisinde tabaklarıyla iki çay fincanı (Harriet Sippel ve Ida Gransbury'nin) ve üçüncüsünde bir sherry kadehi (Richard Negus'un) duruyordu. Ida Gransbury'nin 317 numaralı odasında pencerenin önündeki uzun masanın üzerinde üstünde boş tabaklar, bir çay fincanı ve tabağı daha olan bir tepsi vardı. Bu fincan da boştu. Tabaklarda ise kırıntıdan başka bir şey yoktu.

Poirot, "Ah, işte," dedi. "Bu odada iki fincan ve çok sayıda boş tabak var. Bayan Ida Gransbury'nin büyük olasılıkla akşam yemeğinde konuğu varmış. Belki de bu kişi katilin kendisiydi. İyi de Harriet Sippel ve Richard Negus'un odasındaki tepsiler götürüldüğü halde bu tepsi neden hâlâ burada?"

"Onlar yemek sipariş etmemiş olabilirler," dedim. "Belki de onlar yalnızca içecek bir şey istediler, çay ya da sherry. Böylece daha en başından odalarına tepsi bırakılmamış olabilir. Zaten Ida Gransbury ikisinin iki katı kadar da giysi getirmiş." Bir dizi etkileyici giysiyle dolu gardıroba doğru baktım. "Şuraya bakın. Getirdiği giysilerin sayısı o kadar fazla ki dolapta bir kombinezon sıkıştıracak yer bile kalmamış. Çok şık olmak istediği kesin."

"İşte bunda haklısınız, sevgili dostum." Poirot başını salladı. "Lazzari hepsinin akşam yemeği sipariş ettiğini söyledi. Hangi odaya tam olarak ne sipariş edildiğini öğrenmeliyiz. Eğer kafası tamamıyla Jennie'ye takılıp kalmış olmasa Poirot söylenenlerle yetinmez, ayrıntıları da sormuş olurdu, *mon ami*. Jennie'nin bulunduğu, yaşadığı yer hakkında bile hiçbir fikrim yok. O da aşağı yukarı buradaki üç kişiyle aynı yaşlardaydı, sanırım kırk ile kırk beş arasında."

Poirot ağızları ve ağızlardaki kol düğmelerini incelerken görmemek için başımı çevirdim. O çıkardığı seslerle heyecanını ve şaşkınlığını ortaya koyarken ben gözlerimi şömineye dikmiş bir daha asla tutulmayacak o elleri düşünmemeye çalışıyordum. Bir türlü tamamlayamadığım çapraz bulmacam üzerinde kafa yoruyor, nerede ne yanlış yapmış olabileceğimi anlamaya çalışıyordum. Birkaç haftadır gazeteye gönderilip basılmasını isteyebileceğim iyilikte bir çapraz bulmaca düzenlemeye çalışıyordum ama bunda pek başarılı olduğum söylenemezdi.

Her üç odayı da inceledikten sonra Poirot yeniden ikinci kata –yani Richard Negus'un 238 numaralı odasına– dönmemizi istedi. Acaba tekrar tekrar gitmek bu odalara daha kolay girmemi sağlamaya yeterli olacak mıydı? Şimdilik buna olumlu yanıt veremiyordum. Yeniden Richard Negus'un odasına doğru yürürken yüreğim dünyanın en tehlikeli dağına tırmanmaya gidiyormuş gibi çarpıyordu, sanki zirveye ulaşsa bile duracağını biliyormuş gibi...

Ustaca gizlemeyi başardığımı umduğum stresimin farkında bile olmayan Poirot odanın ortasında durdu.

"*Bon*! Burası diğerlerine göre en farklı oda, *n'est-ce pas*? Ida Gransbury'nin odasında tepsi ve yanında bir çay finca-

nı daha vardı. Bu doğru. Ama burada da çay fincanı yerine sherry kadehi var ve buradaki pencerelerden biri de sonuna kadar açık. Diğer iki odada pencereler sımsıkı kapalıydı. Bay Negus'un odası katlanılamayacak kadar soğuk."

"Bay Lazzari içeri girip, Negus'un cesedini bulduğunda da aynen böyleymiş," dedim. "Hiçbir değişiklik yapılmadı."

Poirot açık pencereye doğru ilerledi.

"İşte bu da Bay Lazzari'nin bana göstermeyi önerdiği muhteşem manzara, otelin bahçesi. Harriet Sippel'in de, Ida Gransbury'nin de odaları otelin diğer tarafında, yani muhteşem Londra manzarasına bakıyor. Şu ağaçları görüyor musun Catchpool?"

Ona gördüğümü söylerken kendi kendime beni iflah olmaz bir aptal olarak mı nitelendirdiğini soruyordum. Tam pencerenin önündeki ağaçları nasıl olur da görmezdim?

Poirot, "Buradaki bir diğer fark da kol düğmesinin yerinde," diye ekledi. "Bunu fark ettin mi? Harriet Sippel ve Ida Gransbury'nin ağızlarındaki kol düğmeleri tam dudaklarının arasındaydı, dışarıdan görünüyordu. Richard Negus'un kol düğmesi ise çok daha geride, neredeyse boğazının girişinde."

Bir an fikrimi belirtmek için ağzımı açtıysam da hemen vazgeçtim. Ama artık çok geçti. Poirot gözlerimdeki ifadeyi görmüştü.

"Ne oldu?" diye sordu.

"Aşırı detaycı davrandığınızı düşünüyordum," dedim. "Her kurbanın ağzında monogramlı kol düğmesi vardı, hepsinde de aynı harfler, PJI. Ortak noktaları bu. Hiçbir fark yok. Hangi dişlerinin kol düğmesine daha yakın olduğunun ise gerçekten hiç önemi yok."

"Ama bu çok büyük bir fark! Dudaklar, boğaz girişi, bu ikisi aynı değil, kesinlikle değil." Poirot yürüyerek tam karşımda durdu. "Catchpool, lütfen sana bu söyleyeceklerimi unutma. Eğer üç cinayet neredeyse aynı denecek kadar benzeşiyorsa, en ufak ve farklı detaylar bile çok önemlidir."

Katılmasam da bu bilgece sözleri anımsamalı mıydım? Poirot'nun endişelenmesi gereksizdi. Onun benim yanımdayken söylediği neredeyse her sözcüğü anımsıyordum. Özellikle de beni kızdıranlar hiç aklımdan çıkmıyordu.

İnatçı bir tavırla ve kararlılıkla, "Her üç kol düğmesi de kurbanların ağızlarındaydı," diye yineledim. "Bu kadarı benim için yeterli."

"Bunu görüyorum," dedi Poirot bunu onaylamaz gibi bir havada. "Senin için yeterli olabilir, belki bunu soracağın yüz kişiden yüzü için de yeterli olacaktır. Hatta Scotland Yard'daki amirlerin için de yeterli olduğundan eminim. Ama Hercule Poirot için kesinlikle yeterli değil."

Onun genel anlamda benzerlik ve farklılık kavramlarından söz ettiğini, kişisel olarak asla beni hedef almadığını kendi kendime anımsattım.

"Diğer odalardaki pencereler kapalıyken bu odadakinin açık olmasının ne anlamı olabilir?" diye sordu. "Bu dikkate değer bir farklılık mı?"

"Cinayetlerle bir bağlantısı yokmuş gibi görünüyor," dedim. "Richard Negus pencereyi kendisi açmış olabilir. Katil kapamaya gerek duymamıştır. Sizin de birçok kez söylediğiniz gibi Poirot, biz İngiliz erkekleri kışın ayazında bize iyi geldiği inancıyla pencere açarız."

Poirot sabırla, "*Mon ami*," dedi. "Biraz düşünün: Bu üç insan zehir içip, koltuklarından düşmüş ve ayakları kapıya

bakacak şekilde, kolları iki yanlarında, sırtüstü yere uzanmış olamazlar. Bu olanaksız. Neden onlardan biri odanın içinde sendeleyerek yürümemiş? Neden içlerinden biri koltuğundan diğer yanına düşmemiş? Katil özellikle cesetlerden her birini aynı konumda olacak şekilde *düzenlemiş*, koltuktan ve masadan eşit uzaklıkta, aynı pozisyonda. *Eh bien*,[1] eğer katil bu üç olay yerinin tıpatıp aynı görünmesini sağlayacak şekilde düzenlemeye bu kadar önem veriyorsa, neden pencereyi de kapatmasın? Evet, belki pencereyi açan gerçekten de Bay Richard Negus'un kendisi. İyi de katil diğer iki odadaki pencerelerle aynı görünümü yakalamak için pencereyi kapayamaz mıydı?"

Bunu düşünmeliydim. Poirot haklıydı: Cesetler özellikle öyle yatırılmışlardı. Katil onların aynı görünmelerini istemişti.

Ölmeye yatmak...

Telaşla, "Sanırım bu cinayet sahnesine nasıl bir çerçeveden bakmak istediğinizle bağlantılı bir durum," dedim. Zihnimin beni çocukluğumun en karanlık odalarına sürüklemek üzere olduğunu hissediyordum. "Bu çerçeveyi pencereye kadar genişletmek isteyip istemediğinize bağlı."

"Çerçeve mi?"

"Evet. Kastettiğim gerçek bir çerçeve değil, teorik bir çerçeve. Belki de katilimizin bakış açısı bu çerçeveyle sınırlıydı." Richard Negus'un cesedinin yanında yürüdüm, gerekli yerlerde köşeler yaparak döndüm ve teorik bir çerçeve çizdim. "Görüyorsunuz değil mi? Yürüyerek Negus'un çevresinde dar bir çerçeve çizdim, pencere de bu çerçevenin dışında kaldı."

Poirot gülümsüyor, ancak bu gülümsemeyi gür bıyıklarının gerisinde saklamaya çalışıyordu.

(1) Peki.

"Cinayeti teorik bir çerçeveye oturtmak. Evet, anlıyorum. Peki ama bu cinayetin başlangıç noktası ne? Sorun bu. Çerçeve cinayetin işlendiği bu odadan küçük olabilir mi? Bu tam filozoflara göre bir tartışma konusu."

"Teşekkürler."

"*Pas du tout*.[1] Catchpool, lütfen bana dün akşam burada, Bloxham Otel'de neler olduğunu düşündüğünü anlatır mısın? Bir an için cinayet nedenini bir yana bırakalım. Sence katil ne yaptı? İlk olarak, sonra, daha sonra?"

"Hiçbir fikrim yok."

"Bir fikir geliştirmeye çalış Catchpool."

"Şey... sanırım katil otele geldi, kol düğmeleri cebindeydi, sırasıyla üç odaya gitti. Sanırım buna bizimle aynı yerden başladı, yani 317 numaralı odadan, Ida Gransbury'den. Sonra yolunu son cinayetin ardından kolayca otelden ayrılabilecek şekilde çizdi, yani son olarak 121 numaralı odada kalan Harriet Sippel'i öldürdü. Hemen bir kat indi ve kaçtı."

"Peki, bu üç odada ne yaptı?"

İç çektim.

"Bunun yanıtını siz de biliyorsunuz. Cinayet işledi ve cesede düzgün bir biçim verdi. Kol düğmesini cesedin ağzına koydu. Sonra kapıyı kapatıp kilitledi ve olay yerinden ayrıldı."

"Ve odalardan hepsine sorgu sualsiz girebildi, öyle mi? Her odada kurban elinde en uygun içecekle içine zehir damlatılması için onu bekliyordu, otel personeli tarafından özellikle tam yedi çeyrekte odaya servis edilmiş içeceklerle? Katil kurbanının yanında durdu, onun içeceğini içmesini bekledi, sonra odada biraz daha kaldı ve her birinin teker teker ölmesini bekledi? Ve cinayetlerine birlikte akşam yemeği yediği Ida Grans-

(1) Bir şey değil.

bury ile son verdi. Kadın onun için de bir fincan çay ısmarlamıştı. Tüm bu oda ziyaretleri, cinayetler, kol düğmelerinin ağızlara konulması, cesetlerin ayakları kapıya bakacak şekilde dümdüz yatırılması... Katil bütün bunları yedi çeyrekle sekiz on arasında yapabilir miydi? Bu bana pek olası görünmüyor dostum. Hatta neredeyse olanaksız."

"Evet, öyle. Peki, sizin daha iyi bir fikriniz var mı Poirot? Burada olmanızın nedeni de bu, benden daha iyi fikirler geliştirebilecek yetenekte olduğunuzu düşünmeniz. Eğer bir fikriniz varsa bunu istediğiniz zaman söyleyebilirsiniz." Cümlemi tamamladığım anda bu çıkışımdan dolayı pişmanlık duydum.

"Fikir geliştirmeye çoktan başladım." Sözlerime kırılmadığı için ona minnettardım. "Katilin resepsiyona cinayetleri haber veren bir not bıraktığını söylemiştiniz, onu bana gösterebilir misiniz?"

Notu cebimden çıkardım ve Poirot'ya uzattım. Lazzari'nin görüşüne göre bulunabilecek en iyi resepsiyon şefi olan John Goode bu notu sekizi on geçe resepsiyon masasının üzerinde bulmuştu.

Notta şöyle yazıyordu.

"MEZARLARINDA RAHAT UYUYAMASINLAR.
121. 238. 317."

"Bu da demek oluyor ki katil ya da katilin işbirlikçisi resepsiyon masasına çekinmeden yaklaşabilecek kadar fütursuz biriydi. Otel lobisindeki en belirgin ve önemli masaya, hem de elinde biri onu bırakırken görüp teşhis ederse kimliğini ortaya çıkarabilecek bir notla." Poirot başını salladı. "Katil çok gözü kara ve umursamaz biri. Özgüvenli. Arka kapıdan kaçarak gölgelere sığınmıyor."

"Lazzari notu okuduktan sonra odaları kontrol edip cesetleri bulmuş," dedim. "Sonra oteldeki diğer tüm odaları kontrol etmiş. Bana bunu büyük bir gururla anlattı. Neyse ki başka öldürülmüş konuk bulmamış."

Böyle konuşmamam gerektiğini biliyordum ama bunları söylemek beni yine de bir şekilde rahatlatıyordu. Eğer Poirot, İngiliz olsaydı büyük olasılıkla kendimi dizginlemek için çok daha büyük çaba gösterirdim.

"Peki, Mösyö Lazzari'nin aklına oteldeki diğer konuklardan birinin katil olabileceği gelmiş mi? *Non.* Gelmemiş. Eminim ona göre Bloxham Otel'de kalmaya karar veren her kimse kuşku götürmeyecek bir şekilde erdemli ve dürüst bir karaktere sahiptir."

Hafifçe öksürerek başımı kapıya çevirdim. Poirot da döndü. Lazzari kapının eşiğinde duruyordu. Daha mutlu görünemezdi.

"Kesinlikle, Mösyö Poirot," diye haykırdı. "Kesinlikle öyle. Çok doğru söylüyorsunuz."

"Perşembe günü bu otelde olan herkes Bay Catchpool'la konuşmalı ve ona o gün yaptıklarının hesabını vermeli." Poirot iyiden iyiye ciddileşmişti. "Her konuk, burada çalışan herkes. Herkes!"

"Büyük bir zevkle. Kiminle istiyorsanız onunla konuşabilirsiniz Bay Catchpool." Lazzari savunmaya geçti. "Yemek salonumuz birazdan kullanımınıza hazır olacak Mösyö Poirot, kahvaltı servisi toplanır toplanmaz. Ah, nasıl diyordunuz? *Paraphernalia,*[1] herkes orada toplanacak."

"*Merci.* Bu arada ben de söz konusu üç odayı iyice araştırmak istiyorum," diyen Poirot'nun bu isteği benim için şaşır-

(1) Çatak bıçak, araç gereç vb.

tıcıydı. Bunu zaten yaptığımızı düşünüyordum. "Catchpool, Harriet Sippel, Ida Gransbury ve Richard Negus'un adreslerini bulun. Otelde kime rezervasyon yaptırdıklarını, her birinin odasına ne zaman, hangi içecek ve yiyecekleri sipariş ettiğini bilmek istiyorum. Tabii siparişlerini kime verdiklerini de."

Kapıya doğru ilerledim. Poirot'nun bu görev listesini her an genişletebileceğinden korkuyordum.

Arkamdan seslendi.

"Bu arada otelde kalan ya da çalışan adı Jennie olan biri olup olmadığına da bakın lütfen."

Lazzari, "Otelimizde görevli Jennie adında biri yok Mösyö Poirot," dedi. "Bunu Bay Catchpool yerine *bana* sorabilirdiniz. Buradaki herkesi tanırım. Biz burada Bloxham Otel'de büyük, mutlu bir aileyiz."

4. BÖLÜM

Çerçeve Genişliyor

Bazen birinin aylar, hatta yıllar önce söylediği bir şeyi anımsadığınızda ister istemez gülümsersiniz. Poirot'nun o gün daha sonraki saatlerde söylediği bir şeyi anımsayınca ben de her defasında aynı şeyi yaşıyorum.

"En zeki dedektif bile Sinyor Lazzari'den kurtulmak için ne yapacağını bulmakta zorlanabilir dostum. Eğer birinin bu oteli yeterince övmediğini düşünürse orada kalıp, tamamlamaya çalışıyor, eğer uzun uzun överse de dinlemek için kalıyor."

Yine de Poirot'nun çabaları yeterli oldu ve sonunda Lazzari'yi kendisini 238 numaralı odada yalnız bırakmaya ikna etmeyi başardı. Onun arkasından doğruca otel müdürünün açık bıraktığı kapıya gitti, kapıyı kapadı ve rahat, derin bir soluk aldı. Çevrede anlamsız sözcükler olmayınca açık zihinle düşünmek ne kadar kolaydı.

Ardından doğruca pencereye gitti. Dışarı bakarken, "Açık bir pencere," diye düşünüyordu. Katil, Richard Negus'u öl-

dürdükten sonra kaçmak için de bu pencereyi açmış olabilirdi. Ağaçtan aşağı iner...

İyi de neden kaçacaktı ki? Neden odadan normal bir şekilde koridoru kullanarak ayrılmış olmasındı ki? Belki de katil Negus'un oda kapısının dışında sesler duymuş, görülme riskini göze almak istememişti. Evet, bu olabilirdi. Yine de üç cinayeti bildiren notu bırakmak için resepsiyon masasına gittiğinde görülme riskini göze almıştı. Hatta daha bile fazlasını – kendini suçlayacak kanıtı bırakırken yakalanma riskini...

Poirot yerdeki cesede baktı. Dudaklarının arasında metal pırıltısı görülmüyordu. Richard Negus üç kurban arasında kol düğmesinin ağzının gerisinde, hatta boğazının girişinde olduğu tek kişiydi. Bu normal değildi. Zaten bu odadaki birçok şey anormaldi. Poirot'nun ilk olarak 238 numaralı odayı ziyaret etmek istemesinin nedeni de buydu. O... evet, bunu inkâr etmenin anlamı yoktu, bu odadan *kuşkulanmıştı*. Üç oda arasında Poirot'nun en az beğendiği buydu. Odada bir gariplik vardı, sanki düzensiz gibiydi.

Poirot kaşlarını çatarak Negus'un cesedinin yanında durdu. Dedektifin kılı kırk yaran standartlarında bile kış günü bir odanın penceresinin açık olması orayı düzensiz olarak nitelendirmesi için yeterli değildi. İyi de o zaman ona bu izlenimi veren neydi? Ağır ağır etrafına bakındı. Hayır, yanılmış olmalıydı. Hercule Poirot pek yanılmazdı ama demek bazen bu da olabiliyordu. Bu durum bunun için bir örnekti, çünkü 238 numara tartışılmayacak kadar düzenli bir odaydı. Ne karışıklık vardı ne de dağınıklık. Burası da en az Harriet Sippel ya da Ida Gransbury'nin odaları kadar düzenliydi.

"Pencereyi kapatıp bir fark olup olmadığına bakmalıyım," dedi kendi kendine. Bunu yaptı da. Çevresini yeniden

dikkatle gözden geçirdi. Ona göre hâlâ bir terslik vardı. 238 numaralı odadan hoşlanmamıştı. Eğer Bloxham Otel'e konuk olarak gelse ve ona bu oda verilse kendini hiç huzurlu hissetmeyecekti...

Birden sorun çözüldü, derin düşünceleri son buldu. Şömine! Kiremitlerden biri doğru yerleştirilmemişti. Diğerleriyle aynı hizada değildi, biraz dışa çıkık duruyordu. Yerinden oynamış bir kiremit, Poirot asla böyle bir odada uyuyamazdı.

Richard Negus'un cesedine baktı ve, "Eğer senin durumunda olsaydım belki, *oui*, ama başka hiçbir koşulda asla," diye mırıldandı.

Kiremidi ellemek için eğildiğinde tek düşüncesi onu düzeltmek ve diğerleriyle aynı hizaya getirmekti. Böylece gelecekteki konukları odada bir terslik olduğunu hissedip ne olduğunu bilememenin sıkıntısından da kurtarmış olacağını düşünüyordu. Büyük bir iyilikti bu onlar için! Tabii Sinyor Lazzari için de!

Poirot kiremidi tuttuğu anda kiremit yerinden çıktı ve –üzerinde 238 yazan bir anahtarla birlikte– Poirot'nun avucuna düştü.

Poirot mırıldandı.

"*Sacre tonnerre.*[1] Demek ki derinlemesine araştırmak boşuna değilmiş."

Poirot anahtarı bulunduğu yere yerleştirdi. Sonra odayı milim milim incelemeyi sürdürdü. İlgi çekecek başka bir şey bulamadı. Ardından aynı incelemeyi 317 ve 121 numaralı odalarda da sürdürdü.

Yapmak için gönderildiğim ayak işlerinden kanımca heyecan verici haberlerle döndüğümde Poirot 121 numaralı odayı inceliyordu.

(1) Ulu Tanrım.

Poirot Poirot'ydu sonuçta. Konuşma önceliğini bana vermeyerek, hemen övünçle kendi bulgusundan –anahtardan– bahsetmeye başladı. Herhalde Belçika'da karşısındakinin başarısızlığından şeytanca bir zevk duymak ayıplanan bir davranış değildi. Poirot'nun kibirden patlamak üzere olduğu açıkça görülüyordu.

"Bunun ne anlama geldiğini anlıyorsunuz, değil mi *mon ami*? Pencereyi açan Richard Negus değil, ölümünden sonra açılmış. 238 numaralı odayı içeriden kilitleyen katilin kaçması gerekiyordu. Kaçmak için Bay Negus'un penceresinin önündeki ağaçtan yararlandı. Tabii daha öncesinde de anahtarı şöminedeki gevşeyen kiremidin arkasına sakladı. Belki kiremidi yerinden söken de odur."

"Acaba neden elbisesine saklayıp yanında götürmedi ve odayı alışıldık şekilde terk etmedi?" diye sordum.

"Ben de kendi kendime aynı şeyi sorup duruyorum, bu şimdilik yanıt veremeyeceğim bir şey. Burada, 121 numaralı odada saklanmış bir anahtar olmadığından eminim. 317 numarada da yoktu. Katil Bloxham Otel'den bu iki anahtarla ayrılmış olmalı. Peki ama üçüncüsünü neden yanına almadı? Neden Richard Negus konusunda farklı davrandı?"

"En ufak bir fikrim yok," dedim. "Bu arada, resepsiyon şefi John Goode ile konuştum ve..."

"Hani şu güvenilir resepsiyon şefi," dedi Poirot göz kırparak.

"Evet, şey... güvenilir ya da değil, bilgi alma konusunda adamdan çok yararlandığımı söyleyebilirim, ulaştığımız sonuçlar bir hayli tatmin edici. Haklıymışsınız, üç kurbanın arasında bağlantı *var*. Adreslerini gördüm. Harriet Sippel de, Ida

Gransbury de Culver Valley'de, Great Holling diye bir yerde yaşıyorlar."

"*Bon*. Ya Richard Negus?"

"Hayır, o Devon'da, Beaworthy diye bir yerde yaşıyor. Ama onun da bir şekilde diğerleriyle bağlantısı var. Üç odayı da ayırtan o, Ida'nın, Harriet'ın ve kendisininkini. Üç odanın parasını da o peşin olarak ödemiş."

"Sahi mi? Bence bu çok ilginç..." Poirot bıyıklarını çekiştirerek mırıldandı.

"Bana sorarsanız, bu şaşırtıcı bir durum. Asıl şaşırtıcı olansa, her ikisi de aynı gün aynı yerden gelmelerine rağmen, Ida Gransbury ve Harriet Sippel birlikte yolculuk etmemişler. Acaba neden? John Goode'u birkaç kez ısrarla sıkıştırdım. Adam inatla sözünden dönmüyor: Harriet çarşamba günü Ida'dan iki saat önce otele gelmiş, tamı tamına iki saat."

"Ya Richard Negus?"

Hercule Poirot'nun tekrar tekrar "Ya Richard Negus?" diye sormasına fırsat vermemek için öncelikle Negus'a ilişkin tüm ayrıntıları anlatmaya karar verdim.

"Harriet Sippel'den bir saat önce gelmiş. Otele ilk varan oymuş ama onun giriş işlemleriyle John Goode ilgilenmemiş. Ona hizmet eden Thomas Brignell adlı şef yardımcısı. Bu arada üç cinayet kurbanımızın da Londra'ya arabayla değil, trenle geldiklerini öğrendim. Bunu öğrenmek istediğinizden emin değildim ama..."

Poirot, "Her şeyi bilmeliyim," diye mırıldandı.

İşin başında bulunmak istediği apaçık ortadaydı, araştırmayı tek başına yürütmeye çalışması beni bir yandan kızdırırken bir yandan da rahatlatıyor, bana güven veriyordu.

"Bloxham Otel'in istasyona gelen konuklarını almak üzere gönderdiği birkaç servis aracı var," diye devam ettim. "Ucuz değiller ama gelen konukların bu hizmetten mutlu olduklarını düşünüyorlar. Üç hafta önce Richard Negus, John Goode'dan otelin araçlarının onları, yani Harriet Sippel ve Ida Gransbury'yi de karşılamasını istemiş. Her biri için ayrı bir araba gitmesi konusunda anlaşmış. Sonra da hepsini, odaları ve arabaları önceden peşin olarak ödemiş."

"Acaba zengin bir adam mıydı?" Poirot kendi kendine sesli düşünüyordu. "Çoğu kez katillerin para konusunda sıfırı tüketmiş oldukları ortaya çıkar. Evet, Catchpool, şimdi bilgilerimizin biraz daha arttığı bu noktada, neler düşünüyorsun?"

"Şey..." Sorduğuna göre aklımdan ne geçiyorsa hepsini söylemeye karar verdim. Poirot'nun kitabında olasılıkları kurgulamak, hayal kurup varsayımlar yürütmek doğruydu. Bildiklerimizi hareket noktası olarak alıp bir teori geliştirmeye çalıştım.

"Richard Negus her üç konuğun gelişinden de haberdar olmalı, çünkü rezervasyonları o yapmış ve paraları ödemiş. Harriet Sippel'in, Ida Gransbury'nin de Bloxham Otel'e geleceğinden haberi olmayabilir. Belki Ida da Harriet'ın geleceğini bilmiyordu."

"*Oui, c'est possible.*"[1]

Onaylanmış olmanın verdiği cesaretle devam ettim.

"Belki de katilin planına göre Ida ve Harriet'ın birbirlerinden haberdar olmamaları gerekiyordu. Eğer öyleyse ve eğer Richard Negus kendisinin ve iki kadının Bloxham Otel'de kalacaklarını biliyorduysa..." Teorim tam da bu noktada tıkanıp kaldı.

(1) "Evet, bu olabilir."

Devreye Poirot girdi.

"İkimizin de aynı paralelde düşünmeye başladığımızı görüyorum sevgili dostum. Richard Negus farkında olmadan kendi cinayetine yardımcı mı oldu? Belki de katil ondan bambaşka bir nedenle kurbanları Bloxham Otel'e gelmeye ikna etmesini istemişti ki büyük olasılıkla akla yakın, geçerli bir neden ileri sürmüştü. Katil en başından beri üçünü de öldürmeyi planlıyordu. Bu durumda asıl soru şu: *Her iki kadının da bir diğerinin de otelde bulunduğundan haberdar olmamasının hayati bir nedeni olabilir miydi?* Eğer öyleyse, bu katil için mi, Richard Negus için mi, yoksa her ikisi için mi önemliydi?"

"Belki de Richard Negus'un başka, katilin başka planı vardı."

"Kesinlikle öyle," diyen Poirot kararlılıkla ekledi. "Bu durumda ilk yapmamız gereken Harriet Sippel, Richard Negus ve Ida Gransbury hakkında ne öğrenebiliyorsak öğrenmek olmalı. Yaşarken nasıl insanlardı? Umutları, kederleri, sırları nelerdi? Yaşadıkları köy, yani Great Holling bu konularda yanıt arayacağımız yer olmalı. Kim bilir belki Jennie'yi ve PIJ'yi de orada buluruz, *le mystérieux*."[1]

"Ne şimdiki ne de dün geceki konuklar arasında Jennie isimli biri var, kontrol ettim."

"Evet, ben de olduğunu düşünmüyorum zaten. O garson kız, Fee Spring bana Jennie'nin Pleasant's Kafe'nin bulunduğu yere göre şehrin diğer tarafında büyük bir evde yaşadığını söyledi. Bu da Londra'da oturduğunu gösteriyor, Devon ya da Culver Valley'de değil. 'Şehrin diğer tarafında', yani bu şehirde yaşadığına göre Jennie'nin Bloxham Otel'de kalmasına hiç gerek yoktu."

(1) Gizemli, esrarengiz.

"Richard'ın ağabeyi Henry Negus da Devon'dan buraya geliyor. Richard Negus, Henry ve ailesiyle birlikte yaşıyormuş. Bu arada en iyi adamlarımdan bazılarını otel konuklarıyla konuşmaları için görevlendirdim."

"Çok iyi çalışmışsın Catchpool." Poirot beğeniyle koluma vurdu.

Poirot'ya başarısızlığımdan da bahsetmek zorunda olduğumu hissediyordum.

"Şu odalara sipariş edilen akşam yemekleri konusu, onları tam olarak belirlemekte sorun yaşıyorum. Doğrudan siparişleri alan ya da odalara servis yapan birini bulamadım. Bu konuda bir karışıklık varmış gibi görünüyor."

Poirot, "Hiç endişelenme," dedi. "Yemek odasında toplandığımızda ben gerekli saptamaları yaparım. Bu arada otelin bahçesinde biraz dolaşmamız iyi olacak. Bazen amaçsızca dolaşmak insanın düşüncelerinin gelişmesine, yepyeni fikirlerin ortaya çıkmasına yardımcı olabilir."

Daha dışarı çıkar çıkmaz Poirot giderek kötüleşen havadan şikâyete başladı.

"İçeri girelim mi?" diye sordum.

"Hayır, hayır. Daha değil. Ortam değişikliği küçük gri hücreler için iyidir. Ayrıca belki ağaçlar da bir şekilde rüzgârdan korunmak için sığınak olabilirler. Soğuk o kadar sorun değil de rüzgârın da iyisi kötüsü vardır ve bugünkü de kötüsü."

Bloxham'ın bahçelerinin girişinde bir an durduk. Luca Lazzari bu bahçelerin güzelliğinden bahsederken hiç abartmamış, diye düşünüyordum. Bahçeyi çevreleyen köklerine örgü biçimi verilmiş misket limonu ağaçları ve bahçenin diğer ucundaki sanatsal bir şekilde budanmış çalılıklarıyla burası

belki de Londra'da gördüklerimin en iyisiydi. Doğanın, yapısı değiştirilmeye çalışılmadan şaşırtıcı, harika bir sunumuydu sahnelenen. Ve sert rüzgârın etkisi bu benzersiz göz zevkini olağanüstü bir düzeye taşıyordu.

Poirot'ya, "Evet?" dedim. "Giriyor muyuz, girmiyor muyuz?"

Ağaçların arasındaki Antik Roma düzenindeki yeşil patikalarda dolaşmanın o anda bize iyi geleceği kanısındaydım.

"Bilemiyorum." Poirot kaşlarını çattı. "Bu hava..." Ürperdi.

"...kaçınılmaz bir şekilde bahçede de aynı olacaktır," diyerek sabırsızlıkla onun cümlesini tamamladım. "Gidebileceğimiz yalnızca iki yer var Poirot, otelin içi ya da dışı. Hangisini yeğlersin?"

Birden coşkuyla haykırdı.

"Çok daha iyi bir fikrim var. Otobüse binelim."

"Otobüs mü? Nereye?"

"Hiçbir yere ya da bir yere. Hiç fark etmez. Önemli değil. Kısa bir süre sonra iner bir başkasına bineriz. Böylece soğuğu yaşamadan ortam değiştirme fırsatı bulmuş oluruz. Otobüsün penceresinden şehre bakarız. Neler göreceğimizi kim bilebilir ki?"

Kararlılıkla yola koyuldu.

Başımı sallayarak onu izledim.

"Jennie'yi düşünüyorsunuz, değil mi?" dedim. "Gerçi onu görme olasılığımız yok denecek kadar az ama."

Poirot hışımla yanıt verdi.

"Burada kalıp, otlara ve çalılara bakarak zaman öldürürsek bu olasılığın hiç olmadığı kesin!"

On dakika sonra kendimizi ağır ağır ilerleyen bir otobüste bulduk. Ne var ki otobüsün camları öylesine buğuluydu ki dışarıyı görmek olanaksızdı. Onları mendille silmek de yeterli olmuyordu.

Poirot'yu biraz sağduyulu davranması için uyarmaya çalıştım.

"Jennie konusunda..." diye söze başladım.

"Oui?"

"Jennie gerçekten de tehlikede olabilir ama bunun Bloxham Otel'deki olayla hiçbir ilişkisi olduğunu düşünmüyorum. İkisi arasında bir bağlantı olabileceğini gösteren en ufak bir kanıt bile yok. Hiçbir şey yok."

Poirot hüzünle, "Bu konuda sana katılmıyorum dostum," dedi. "Artık bir ilişki olduğundan daha da eminim."

"Sahi mi? Lanet olsun, neden?"

"Çünkü en olağandışı iki özellik, yani... durumun ortak yanları var."

"Ne gibi?"

"Bunu sen de fark etmiş olmalısın Catchpool. Gerçekten de biraz kafanı çalıştırır ve bildiklerimizi düşünürsen bunun senin de dikkatini çekeceğinden eminim."

O sırada tam arkamızdaki sırada yaşlı bir anne ve orta yaşlı kızı oldukça iyi ile kusursuz bir pastanın arasındaki farkların neler olduğunu tartışıyorlardı.

Poirot, "Duyuyorsun değil mi Catchpool?" diye fısıldadı. *"Fark!* Bir an için benzerliklere değil farklılıklara odaklanalım, işte bizi katile götürecek nokta bu."

"Ne gibi farklılıklar?" diye sordum.

"Oteldeki iki cinayetle üçüncüsü arasındaki farklar. Neden Richard Negus cinayetindeki ikincil koşullar diğerlerin-

den o kadar farklı? Neden katil kapıyı dışarıdan kilitleyeceğine *içeriden* kilitlemek gibi bir yol seçti? Neden anahtarı yanına almak yerine şöminedeki gevşek bir kiremidin arkasına gizledi? Neden normal bir şekilde koridordan yürüyüp gitmek varken pencereden çıkıp ağaçtan inmeyi yeğledi? Başlangıçta koridorda sesler duyduğunu ve Bay Negus'un odasından çıkarken görülmek istemediğini düşünmüştüm."

"Bu mantıklı görünüyor."

"*Non.* Buna rağmen ben nedenin bu olduğunu düşünmüyorum."

"Ah! Neden ki?"

"Richard Negus'un ağzındaki kol düğmesinin yerinin diğerlerinden farklı olması beni böyle düşünmeye yöneltiyor. Kol düğmesi ağzın tam içinde, neredeyse boğaz girişindeydi, diğerlerindeyse dudakların arasındaydı."

Homurdandım.

"Yine mi bu? Bence bu..."

"Ah! Dur bir dakika Catchpool. Bakalım..."

Otobüs durmuştu. Poirot boynunu uzatarak yeni binen yolcuları inceledi. Son yolcu –tüvit elbiseli, kulaklarında başından daha fazla saç olan zayıf bir adam– da bindikten sonra iç çekerek bana döndü.

"Otobüse binenler arasında Jennie olmadığı için hayal kırıklığına uğradın, değil mi?" dedim. Düşüncemi sesli olarak ifade etmemde sakınca olmadığını düşünmüştüm.

"*Non, mon ami.* Hüzünlü olduğum doğru ama nedeninde yanılıyorsun. Ne zaman Londra gibi *énorme*[1] bir şehirde olduğumuzu ve Jennie'yi yeniden görme olasılığımın yok denecek

(1) Büyük.

kadar az olduğunu düşünsem aynı hayal kırıklığını yaşıyorum. Ama yine de... umuyorum."

"Bilimsel yönteme olan tüm inancınıza rağmen sizde de biraz hayalperestlik var, değil mi?"

"Yoksa siz hayalin bilimselliğin itici gücü değil de düşmanı olduğunu mu düşünüyorsunuz? Eğer öyleyse size katılmıyorum. Asla katılmıyorum, aynen kol düğmesi konusundaki görüşlerinize de katılmadığım gibi. Richard Negus olayında diğer iki kadının cinayetine göre belirgin farklılıklar var. Bay Negus'un ağzındaki kol düğmesinin yerinin farklı olması katilin koridorda insan sesleri duyduğu ve bundan çekindiği gibi bir gerekçeyle açıklanamaz. Bunun başka, farklı bir açıklaması olması gerekir. Bunun ne olduğunu bilmediğimiz sürece açık pencerenin, kiremidin arkasına gizlenen anahtarın ve içeriden kilitlenen kapının ne anlama geldiğinden emin olamayız."

Birçok olayda bir an gelir –kesinlikle yalnızca Hercule Poirot'nun karıştığı olayları kastetmiyorum– kişi kendi kendine konuşmanın ve kendini dış dünyadan gelen tüm iletişim girişimlerine kapamanın çok büyük bir rahatlık getireceğine ve böylece düşüncelerinde çok daha verimli olacağına inanmaya başlar.

Kafamın içinde, tek kişilik duyarlı ve değerbilir bir izleyici grubuna, sessizce şu açıklamaları yapmaya çalışıyordum: Richard Negus'un ağzının belirgin şekilde farklı bir yerinde olan kol düğmesinin kesinlikle bir önemi yoktu. Ağız ağızdı ve sonuçta kol düğmesi ağızdaydı. Neresinde olduğu hiç fark etmezdi. Katil kendi kafasında üç kurbanına da aynı şeyi uygulamıştı: Ağızlarını açmış ve monogramlı kol düğmelerini her üçünün de ağzına yerleştirmişti.

Anahtarın şöminedeki gevşek kiremidin arkasına yerleştirilmiş olması için bir açıklama bulamıyordum. Anahtarı yanına almak katil için çok daha kolay ve pratik olabilirdi. Ya da parmak izlerini temizledikten sonra halının üzerine bırakmak...

Arkamızdaki ana kız pasta konusunu tartışmaktan yorulmuş, içyağının yararlarını konuşmaya geçmişlerdi.

Poirot, "Artık otele dönmeyi düşünsek iyi olur," dedi.

İtiraz ettim.

"Ama daha otobüse yeni bindik."

"*Oui, C'est vrai.*[1] Bloxham Otel'den pek fazla uzaklaşmamalıyız. Zaten kısa bir süre sonra da yemek salonunda olmamız gerekiyor."

Derin bir soluk aldım. Çünkü özellikle kendisi otelden uzaklaşmak gereği duymuşken, şimdi... bunun nedenini sormanın anlamsız olacağını biliyordum.

"Bu otobüsten inip başka bir otobüse binmeliyiz," dedi. "Belki bir sonrakinde görüş açımız daha iyi olur."

Öyle de oldu. Poirot, Jennie'den en ufak bir ize bile rastlayamamanın dehşetini yaşarken ben Londra'yı neden çok sevdiğimi bana tekrar tekrar anımsatan çok hoş görüntülerle karşılaştım: Gördüğüm en kötü hokkabaz olduğunu söyleyebileceğim palyaço giysileri içinde kendini beğendirmeye çabalayan bir adam. Neyse ki yoldan gelip geçenler adamın ayakucundaki şapkaya birkaç kuruş atmayı ihmal etmiyorlardı. Dikkatimi çeken diğer iki figür ise yüzü aynen tanınmış bir politikacıya benzeyen bir fino ve kaldırımda yanında açık bir valizle oturmuş, sanki kendi mobil pastanesindeymiş gibi iştahla kek yiyen bir berduş oldu.

(1) Evet, bu doğru.

"Şuraya bakın Poirot," dedim. "Soğuk adamın umurunda bile değil, adam aynen ciğer bulmuş kedi gibi. Baksanıza ne kadar mutlu. Poirot, şu finoya bakın, size birini anımsatmıyor mu? Ünlü birini? İyice bakın, bu yüzü tanımamanız olanaksız."

Poirot ciddi bir tavırla, "Catchpool," dedi. "Ayağa kalkın, yoksa ineceğimiz durağı kaçıracağız. Eğleneceğim derken nerede olduğumuzu unutuyorsunuz."

Ayağa kalktım.

Otobüsten indikten sonra Poirot'ya dönerek, "Londra'da amaçsızca dolaşmayı öneren sizdiniz," dedim. "Çevreyle ilgilendiğim için beni kınayamazsınız."

Poirot yürürken birden durdu.

"Bana bir şeyi açıklar mısınız? Niçin oteldeki üç cesede bakmadınız? Onlara bakmaya katlanamamazın nedeni ne?"

"Hiç. O cesetlere ben de sizin kadar baktım, aslına bakarsanız oraya gelmeden yeterince bakmıştım zaten."

"Eğer bunu benimle konuşmak istemiyorsanız açıkça söyleyebilirsiniz, *mon ami*."

"Konuşacak bir şey yok. Ölmüş birine gereğinden fazla bakmak isteyebilecek biri olduğumu düşünmüyorum. Hepsi bu işte."

Poirot sakin sakin, "*Non*," dedi. "Hepsi bu kadar değil."

Korkarım ona gerçeği anlatmalıydım ama yapamadım işte. Ve bunu neden yapmadığımı hâlâ bilemiyorum. Büyükbabam ben beş yaşındayken ölmüştü. Uzunca bir süre bizim evimizde ölüm döşeğinde can çekişmişti. Onu her gün odasında ziyaret etmekten hiç hoşlanmıyordum ama ebeveynlerim bunun onun için önemli olduğunda ısrar ediyorlardı. Ben de bunu yalnızca onun için, onu memnun etmek için yapıyordum. Yüzünün giderek daha kirli sarı bir renk almasını izli-

yor, soluğunun giderek sığlaştığını duyuyor, gözlerindeki ışığın kaybolduğunu, bakışlarının donuklaştığını görüyordum. Aslında o günleri korkuyla anmıyorum ama her gün o odada geçirdiğim dakikaları saydığımı, aslında o odadan çıkıp kapıyı arkamdan kapayabileceğimi ve dakikaları saymaya son verebileceğimi ama bunu yapamadığımı anımsıyorum.

Öldüğünde kendimi hücre hapsinden kurtulmuş gibi hissetmiş, adeta yeniden hayata dönmüştüm. O evden götürülecekti ve artık evimizde ölüm lafı olmayacaktı. Sonra annem bana onun odasına girmem ve büyükbabamı son bir kez görmem gerektiğini söyledi. Kendisi de benimle gelecekti. Gereken de, doğrusu da buydu.

Doktor onu düzgün bir şekilde yatırmıştı. Annem ölülerin nasıl yatırıldığını açıkladı. Yine sessizce dakikaları sayıyordum. Her zamankinden fazla dakika saymıştım o gün. Annemin yanında, büyükbabamın cansız, küçülmüş cesedine bakarken en az yüz otuza kadar saydığımı anımsıyorum.

Sonra annem, "*Onun elini tut, Edward*," dedi. Bunu yapmak istemediğimi söylediğimdeyse ağlamaya başladı. Hem de sanki hiç susmayacak gibi, için için.

Sonunda ölmüş büyükbabamın cansız, kemikleri çıkmış elini tuttum. O an o eli bırakıp oradan kaçmayı her şeyden çok istiyordum. Ama annem ağlamaya son verip artık aşağı gidebileceğimizi söyleyene kadar tuttum o eli.

Onun elini tut, Edward. Elini tut.

5. BÖLÜM

Yüz Kişilik Sorgu

Poirot ile birlikte Bloxham Otel'in yemek salonuna girdiğimizde orada toplanan büyük kalabalığı pek fark edemedim bile. Salonun kendisi o denli çarpıcıydı ki ihtişamından adeta büyülendim. Kapının eşiğinde durdum ve hayranlık içinde birçok desen ve oymanın bulunduğu yüksek ve fazlasıyla süslü tavanı seyre daldım. İnsanların böylesine muhteşem bir sanat eserinin altındaki masalarda oturup tost, marmelat gibi sıradan şeyler yediklerini, hatta rafadan yumurtalarının kabuğunu kırarken başlarını kaldırıp bakmanın akıllarına bile gelmediğini düşünmek bile çok zordu.

Ben bu muhteşem tasarımı anlamaya, tavandaki farklı desen parçalarının nasıl bir ilişkiyle bütünleştirildiklerini çözümlemeye çalışırken birden Luca Lazzari'nin telaşla yanımıza geldiğini fark ettim. Adam hüzünlü görünüyordu.

Yüksek tondaki kederli sesi başımın üzerindeki sanatsal simetriyi hayranlıkla izlemeye ara vermeme neden oldu.

"Bay Catchpool, Mösyö Poirot, öncelikle sizden çok çok özür dilerim. Size yaptığınız bu çok önemli görevde yardımcı olmak konusunda heyecanıma kapılıp biraz acele ettim. Ve bunu yaparak size yalan söylemiş oldum, sizi yanlış yönlendirdim. Bakın, konuya ilişkin birçok yorum dinledim ve bunlardan sonuca varma konusundaki ilk girişimimde başarısız oldum. Bunun tek sorumlusu benim, bu tamamen benim aptallığım! Başka kimsenin suçu yok. Ah."

Lazzari sözlerini kesip omzunun üstünden salonda toplanmış olan yüz ya da daha fazla kadın ve adama baktı. Sonra sola doğru kaydı. Böylece Poirot'nun tam karşısına geçmiş oldu. Göğsünü ilginç bir biçimde öne çıkardı. Ellerini beline koydu. Sanırım böylece elemanlarını Poirot'nun tenkitçi gözlerinden saklamak istiyordu. Sanki görülmedikleri takdirde hiçbir şey için suçlanamayacaklarmış gibi...

Poirot sordu.

"Yaptığınız yanlış neydi Bay Lazzari?"

"Çok ciddi bir yanlış! Siz bunun kesinlikle olanaksız olduğunu gördünüz ve bunda haklıydınız. Ancak burada gördüğünüz personelimin bana gerçeği anlattığını, gerçeği çarpıtanın ben olduğumu belirtmek isterim. Tabii bunu kesinlikle bilinçli olarak yapmadım, tamamen bir yanlış anlamaydı."

"*Je comprends.*[1] Evet, şimdi bu yanlışı düzeltmek..." Poirot adamın sonunda sadede geleceğini umuyordu.

Bu arada "kusursuz" personel sessizce yuvarlak masaların çevresinde oturuyor, dikkatle söylenilen her sözcüğü dinliyordu. Ortam kasvetliydi. Hızla yüzleri gözden geçirdim ve gülümseyen tek bir yüz bile göremedim.

(1) Anlıyorum.

"Size cinayete kurban giden konuklarımızın dün akşam saat tam yedi çeyrek için odalarına akşam yemeği sipariş ettiklerini söylemiştim, her birinin ayrı ayrı," diyerek açıklamaya koyuldu Lazzari. "Bu doğru değil! Üçü bir aradaymışlar. Grup olarak akşam yemeği yemişler. Hepsi aynı odada, yani Ida Gransbury'nin 317 numaralı odasındalarmış. Onları sağ olarak gören yalnızca bir garson, tam yedi çeyrekte. Anlıyorsunuz, değil mi Mösyö Poirot? Size ilettiğim gibi söz konusu olan büyük bir rastlantı değil sıradan bir olay: Üç konuk birinin odasında birlikte akşam yemeği yemişler."

"Bon!" Poirot bu açıklamadan tatmin olmuş görünüyordu. "Bu akla yakın. Peki, bu garson kim?"

Masalardan birinde oturan tıknaz, kel bir adam ayağa kalktı. Ellili yaşlarda olmalıydı. Baset cinsi av köpeklerini andıran hüzünlü gözleri ve sarkmaya eğilimli bir gıdısı vardı.

"Bendim, efendim," dedi.

"Adınız neydi mösyö?"

"Rafal Bobak, efendim."

Poirot sordu.

"Dün akşam saat yediyi çeyrek geçe 317 numaralı odada Harriet Sippel, Ida Gransbury ve Richard Negus'a yemek servisini siz mi yaptınız?"

Bobak, "Yemek değil, efendim," dedi. "Akşamüstü çayı. Bay Negus sipariş etmişti. Akşam yemeği saatinde çay servisi. Bana bir sorun olup olmadığını, yoksa 'akşam yemeği gibi bir akşam yemeği' siparişi vermek zorunda mı olduğunu sordu. Bana kendisinin de, arkadaşlarının da normal akşam yemeği istemediklerini söyledi. Çay istiyorlardı. Ona istediği siparişi verebileceğini belirttim efendim. Ayrıca çayın yanında sand-

viç de istedi, salamlı, peynirli, somonlu ve salatalıklı. Tabii biraz küçük kek ve kurabiyeler. Bir de reçelli kremalı pötibörler."

"Ya içecek olarak?"

"Çay, efendim. Her üçü için de."

"*D'accord!*[1] Richard Negus kendisi için sherry istemedi mi?"

Rafal Bobak başını salladı.

"Hayır, efendim. Sherry siparişi vermedi. Bay Negus, sherry içmek istemedi. 317 numaralı odaya sherry götürmedim."

"Bundan emin misiniz?"

"Kesinlikle efendim."

Bunca meraklı gözün karşısında olmak kendimi tuhaf hissetmeme neden oluyordu. Henüz bir şey soramamış olmanın sıkıntısı içindeydim. Poirot'yu şovunu yapmakta özgür bırakmak doğruydu ama bir noktada araya girmezsem zayıf görünecektim. Genzimi temizledikten sonra kalabalığa dönerek, sordum.

"Harriet Sippel'in 121 numaralı odasına çay ya da Richard Negus'un odasına sherry servisi yapan oldu mu? Dün ya da bir gün önce, yani çarşamba günü?"

Başlar sallanmaya başladı. Eğer yalan söylemiyorlarsa üç kurbanın odalarına yapılan tek oda servisi perşembe akşamı saat 19.15'te Rafal Bobak'in götürdüğü akşamüstü çayıydı.

Kafamda olayları toparlamaya çalıştım: Harriet Sippel'in odasındaki çay fincanı sorun değildi. Bu Rafal Bobak tarafından getirilen üç fincandan biri olmalıydı, zaten cinayet sonrası Ida Gransbury'nin odasında da yalnızca iki fincan bulunmuştu. İyi de garsonlardan hiçbiri götürmediğine göre Richard Negus'un odasına o sherry kadehi nereden gelmişti?

(1) Anladım.

Yoksa katil Bloxham Otel'e yanında monogramlı kol düğmeleri ve zehir, kolunun altında da bir şişe Harvey's Bristol Cream sherry şişesiyle mi gelmişti? Bu uzak bir olasılık gibi görünüyordu.

Poirot da aynı görüşte olmalıydı.

"Emin olmak için tekrar soruyorum," dedi. "İçinizden herhangi biri Bay Richard Negus'a sherry servisi yapmadı, değil mi? Odasında ya da otelin herhangi bir yerinde?"

Tek yanıt olumsuz baş sallamalardı.

"Sinyor Lazzari, lütfen bana söyleyebilir misiniz? Bay Negus'un odasında bulunan sherry kadehi otele mi aitti?"

"Evet, öyleydi Mösyö Poirot. Bu aslında çok şaşırtıcı! Şu anda burada olmayan bir garsonun çarşamba ya da perşembe günü Bay Negus'a sherry servisi yapmış olabileceğini söylemek isterdim ama o sırada otelimizde olan personelimiz eksiksiz olarak burada."

"Dediğiniz gibi bu çok şaşırtıcı. Bay Bobak, acaba bize Ida Gransbury'nin odasına çay servisi yaptığınız sırada olanları anlatabilir misiniz?"

"Götürdüklerimi masanın üzerine koydum ve servisi onlara bıraktım efendim."

"Hepsi orada mıydılar? Bayan Sippel, Bayan Gransbury ve Bay Negus?"

"Evet, oradaydılar efendim."

"Bize gördüğünüz sahneyi anlatabilir misiniz?"

"Sahneyi mi efendim?"

Rafal Bobak'in şaşırdığını, ne yapacağını bilemediğini fark ederek araya girdim.

"Kapıyı kim açtı?"

"Kapıyı açan Bay Negus'tu efendim."

"Peki ya diğer iki kadın neredeydiler?" diye sordum.

"Şöminenin başındaki koltuklarda oturuyorlardı. Birbirleriyle sohbet ediyorlardı. Bana arkaları dönüktü. Onlarla konuşmadım. Yalnızca Bay Negus'la konuştum. Sonra da götürdüklerimi pencerenin yanındaki masaya bırakıp çıktım."

Poirot, "İki kadının ne konuştuklarını duyabildiniz mi?" diye sordu.

Bobak gözlerini kıstı.

"Şey, efendim..."

"Bu çok önemli mösyö. Bu insanlara ilişkin anlatabileceğiniz her ayrıntı çok ama çok önemli."

"Şey... kedi gibiydiler, sinsi sinsi gülüyorlardı."

"Yani birini mi çekiştiriyorlardı? Nasıl yani?"

"Kadınlardan biri, evet. Bay Negus da bundan hoşlanmış gibiydi. Konu yaşlı bir kadın ve genç bir adamla ilgili gibiydi. Beni ilgilendirmediği için dinlemedim."

"Tam olarak ne dediklerini anımsıyor musunuz? Çekiştirmelerin hedefi kimdi?"

"Üzgünüm, bunu söylemem olanaksız efendim. Ama anladığım kadarıyla konu genç bir adamın kendisine âşık olmasını bekleyen yaşlı bir kadındı. Bana dedikodu gibi geldi."

Poirot otoriter bir sesle, "Mösyö," dedi. "Eğer bu konuşmaya ilişkin başka bir şey, herhangi bir şey anımsayacak olursanız, lütfen gecikmeden bana bilgi verin."

"Tabii efendim. Şimdi düşünüyorum da genç adam yaşlı kadını terk edip başka bir kadınla kaçmış filan. Sıradan bir dedikodu, hepsi bu işte."

"Demek öyle..." Poirot oda boyunca yürümeye başladı. Yüz kafanın birden onun her adımıyla birlikte yavaşça dönüp

sonra o adımını yinelediğinde yeniden eski yerlerine dönmesini izlemek tuhaftı.

"Poirot, bunun ne önemi olabilir ki?" diye sordum.

"Önemi olmayabilir. Yine de ilginç. Boş dedikodular, gülüşmeler, akşam yemeği yerine içilen çay... Bütün bunlar bize üç kurbanın birbirlerine yabancı olmadıklarını, hatta dostça konuştuklarını ve onları bekleyen kötü kaderin farkında olmadıklarını gösteriyor."

O anda ani bir hareketle irkildim. Poirot ile birlikte önünde durduğumuz masadan siyah saçlı, soluk yüzlü genç bir adam, sanki altındaki sandalye birdenbire çekilmişçesine yerinden fırladı. Eğer yüzündeki dehşet dolu ifadeyi görmemiş olsam onun bir şey söylemek istediğini düşünebilirdim.

Lazzari eliyle yaptığı abartılı bir hareketle, "Genç resepsiyon şef yardımcımız, Bay Thomas Brignell," dedi.

"Dostça konuşmaktan da öte bir yakınlıkları vardı efendim." Brignell uzunca bir sessizliğin ardından derin bir soluk aldı. Sesi öylesine kısıktı ki arkasında oturan birinin ne söylediğini duyup anlaması olanaksızdı. "Çok iyi arkadaştılar. Birbirlerini çok iyi tanıyorlardı."

"Tabii ki iyi arkadaşlardı." Bunu söyleyen Lazzari'ydi. "Birlikte yemek yediler."

Poirot, "İnsanlardan birçoğu her gün aslında hiç hoşlanmadıkları insanlarla yemek yemek zorunda kalırlar," dedi. "Neyse, devam edin Bay Brignell."

Thomas Brignell bize doğru, "Dün akşam Bay Negus'a rastladığımda o iki bayan adına çok iyi bir dostun olabileceği kadar endişeliydi," diye fısıldadı.

"Onunla karşılaştınız mı?" Poirot merakla sordu. "Ne zaman? Nerede?"

"Yedi buçukta efendim." Yemek odasının çifte kapısını işaret etti. Kolunun titrediğini görebiliyordum. "Tam oranın dışında. Dışarı çıktığımda onun asansöre doğru gittiğini gördüm. Beni gördü, durdu ve yanına çağırdı. Odasına döndüğünü düşündüm."

Poirot, "Size ne dedi?" diye sordu.

"O... benden akşam çayının faturasının diğer iki bayanın değil kendisinin oda hesabına yazılmasını istedi. Bayan Sippel ve Bayan Ida Gransbury için bunun ağır gelebileceğini ancak kendisinin rahatlıkla karşılayabileceğini belirtti."

"Tek söylediği bu muydu mösyö?"

"Evet." Brignell kendisinden bir tek sözcük daha söylemesi istense bayılacak gibi görünüyordu.

"Teşekkürler Bay Brignell," dedim elimden geldiğince yumuşak ve sıcak bir ses tonuyla. "Çok yardımcı oldunuz." O anda Rafal Bobak'e aynı şekilde teşekkür etmemiş olduğumu fark ederek suçluluk hissettim ve bu kez de ona dönerek ekledim. "Aynı şekilde size de Bay Bobak, çok teşekkür ederim. Hepinize."

Poirot mırıldandı.

"Catchpool! Bu odadaki insanların çoğu henüz hiçbir şey söylemedi."

"Dikkatle dinlediler ve önlerine konulan sorun konusunda kafalarında bir görüş oluşturmaya çalıştılar. Sanırım bundan dolayı bile teşekkürü hak ettiler."

"Onların görüşlerine güveniyorsunuz, öyle mi? Fikir ayrılığımız olduğunda başvuracağınız yüz kişi bu mu? *Bien*, eğer *bu* yüz kişiye soracak olursak..." Poirot kalabalığa döndü. "Baylar bayanlar, Richard Negus, Harriet Sippel ve Ida Gransbury'nin dost olduklarını ve yemeklerinin tam yediyi

çeyrek geçe 317 numaralı odaya servis edildiğini duyduk. Ancak yedi buçukta Bay Brignell, Bay Negus'u otelin *bu* katında, asansöre doğru yürürken görmüş. Bu durumda Bay Negus ya, *n'est-ce pas*, ya kendi odasına, yani 238 numaraya ya da diğer iki dostuna katılmak için 317 numaralı odaya dönüyor olmalıydı, değil mi? Peki ama nereden geliyordu? Sandviçlerin ve keklerin servisi yalnızca on beş dakika önce yapılmıştı. Onları yemekten vazgeçip başka bir yere mi gitmişti? Yoksa odadan ayrılmadan önceki iki üç dakika içinde ısmarladıkları yiyeceklerden kendi payına düşeni yemiş ve sonra mı odadan ayrılmıştı? 317 numaralı odadan ayrılması için önemli bir nedeni mi vardı? Bu neden yiyeceklerin bedelinin Harriet Sippel ya da Ida Gransbury'nin oda hesaplarına yazılmadığından emin olmak olabilir miydi? Bu konudan emin olmak için yirmi ya da otuz dakika daha, hatta bir saat daha bekleyemez miydi?"

Salonun arka tarafında kıvırcık kumral saçlı, gür, keskin kaşlı, sağlıklı, gürbüz bir kadın ayağa kalktı.

"Bütün bu soruları sanki biz bunların yanıtlarını bilebilirmişiz, bilmeliymişiz gibi soruyorsunuz. Ama biz hiçbir şey bilmiyoruz."

Kadın konuşurken gözleriyle salondakileri teker teker taradı, sözleri Poirot'ya yönelik olmasına rağmen bakışları sırasıyla hemen herkesi hedef aldı.

"Eve gitmek istiyorum Bay Lazzari," diye yakındı kadın. "Çocuklarıma bakmak ve güvende olduklarından emin olmak istiyorum."

Hemen arkasında oturan genç bir kadın elini onun koluna koyarak onu sakinleştirmeye çalıştı.

"Otur, Tessie. Baylar yalnızca bize yardımcı olmak istiyorlar. Çocuklarının Bloxham yakınlarında bir yerde olmadıkları sürece zarar görmeleri de olanaksız."

Rahatlatmaya yönelik bu sözler üzerine Luca Lazzari de, Gürbüz Tessie de inlemeyi andıran kederli sesler çıkardılar.

"Sizi burada daha fazla tutacak değiliz madam," dedim. "Sanırım buna ihtiyaç duyuyorsanız Bay Lazzari de size toplantının ardından çocuklarınıza bakmanız için izin verecektir."

Lazzari de bunun kabul edilebilir olduğunu belirtti. Tessi de yatışmış olarak yeniden yerine oturdu.

Poirot'ya dönerek, "Bay Negus 317 numaralı odadan fatura konusunu çözümlemek için çıkmış olamaz," dedim. "Her nereye gittiyse dönüşte Thomas Brignell ile karşılaştı. O anda yapması gereken her neyse yapmış, geri dönüyor olmalıydı. Bay Brignell'i görünce aklına ona işaret edip, yanına çağırmak ve fatura konusunu da halletmesini istemek gelmiş olmalı." Bu küçük konuşmayla oradakilere sorular yanında yanıtlarımız da olduğunu göstermiş olmayı umuyordum. Belki henüz tüm yanıtlara sahip değildik ama bazı konularda yanıtlarımız vardı ve az her durumda hiçten iyiydi.

"Bay Brignell, Bay Negus'un sizi görünce Bay Catchpool'un dediği gibi bu fırsattan yararlanarak fatura konusunu da halletmek istediği gibi bir izlenim edindiniz mi? Sizi aramıyordu, değil mi? Çarşamba günü otele geldiğinde girişini siz mi yapmıştınız?"

"Bu doğru efendim. Beni aramıyordu." Brignell otururken konuşmaktan mutlu görünüyordu. "Kanımca beni tesadüfen karşısında buldu ve, 'Ah, yine bu adam!' diye düşündü. Ne demek istediğimi anlatabiliyor muyum?"

"Kesinlikle. Baylar bayanlar!" Poirot sesini yükseltti. "Dün akşam bu otelde işlenen üç cinayetin ardından katil ya da katili tanıyan ve onunla işbirliği içinde olan biri, resepsiyona bir not bıraktı: ASLA HUZUR İÇİNDE UYUYAMASINLAR. 121. 238.

317. Size gösterdiğim bu notun oraya bırakıldığını aranızda gören oldu mu?" Poirot cebinden küçük beyaz kartı çıkararak havaya tuttu. "Bu kart otelinizin resepsiyon şefi Bay John Goode tarafından sekizi on geçe bulundu. Acaba aranızdan biri o sıralarda resepsiyonun çevresinde normal davranmayan, olmaması gereken birini fark etti mi? İyi düşünün. Biri bir şeyler görmüş olmalı!"

Gürbüz Tessie gözlerini kapayıp arkadaşına yaslanmıştı. Salon fısıldaşma ve homurdanma sesleriyle doldu ama bu yalnızca katilin elyazısını görmüş olmanın şokundan ve heyecanından kaynaklanan bir gürültüydü, üç ölümü gerçek gösteren etkileyici bir armağan.

Hiç kimsenin bize söyleyecek bir şeyi yoktu. Bu da yüz kişiye de sorsanız, hayal kırıklığı yaşayabileceğinizi gösteriyordu.

6. BÖLÜM

Sherry Muamması

Yarım saat sonra Poirot ile Lazzari'nin "gizli oda" olarak adlandırdığı, yemek odasının arka tarafındaki, genel kullanıma açık hiçbir koridordan ulaşılamayan odada, gürül gürül yanan ateşin karşısında oturuyorduk. Duvarlar görmemeye çalıştığım resimlerle doluydu. Haftanın her günü güneşli bir doğa manzarası görmeye hazırdım, hatta bulutlu bile olabilirdi. Ama insan resimlerindeki gözler beni rahatsız ediyordu. Yapan sanatçı kim olursa olsun bu hiç değişmiyordu. O zamana dek hiç kişisel anlamda beni aşağıladığına inanamadığım bir portreye rastlamamıştım.

Poirot bir tören üstadı olarak yemek salonunda sergilediği coşkulu performansın ardından bir kez daha hüzünlü sessizliğine bürünmüştü.

"Yine Jennie konusuna takıldın, değil mi?" diye sordum.

Öyle olduğunu onayladı.

"Onun da ağzında içinde PIJ harfleri bulunan monogramlı bir kol düğmesiyle bulunduğunu duymak istemiyorum. Korktuğum bu."

"Şu an için Jennie konusunda yapabileceğiniz bir şey olmadığına göre size başka bir şey düşünmenizi önermek isterim," dedim.

"Ne kadar pratik düşünüyorsun Catchpool. İyi o zaman. Çay fincanları konusunu düşünelim."

"Çay fincanları mı?"

"Evet. Onlar hakkındaki düşüncen?"

Biraz düşündükten sonra, "Sanırım çay fincanlarına ilişkin hiçbir görüşüm yok," dedim.

Poirot sabırsızca mırıldandı.

"Garson Rafal Bobak, Ida Gransbury'nin odasına üç fincan çay getirmiş. Olması gerektiği gibi, üç kişi için üç fincan. Ama üçünün cesedi bulunduğunda odada yalnızca iki çay fincanı vardı."

"Üçüncü fincan Harriet Sippel'in odasında, yani Harriet Sippel'in cesedinin yanında bulundu," dedim.

"*Exactement!* Bu çok tuhaf, değil mi? Bayan Sippel o fincanı ve tabağını odasına içine zehir konmadan önce mi yoksa sonra mı götürdü? Her iki senaryoda da düşünmemiz gereken bir nokta daha var: Kim elinde bir fincan çayla otel koridoru boyunca yürür, sonra yine elinde fincanla asansöre biner ya da merdivenlerden iki kat aşağı iner? Fincan doluysa sallanıp dökülme riski vardır, yarı doluysa ya da boşsa taşımanın anlamı yoktur. Çay genellikle fincana doldurulduğu odada, sıcakken içilir, öyle değil mi?"

"Normalde evet. Bu katilin her konuda son derece alışılmışın dışında olduğu zaten belli değil mi? Her davranışı tuhaf," dedim hararetle.

"Peki ya kurbanlar? Onlar sıradan, herkes gibi insanlar değil mi? Onların davranışları nasıl? Yani benden Harriet Sippel'in çayını eline alıp odasına gittiğine, koltuğuna oturup çayını içtiğine inanmamı mı bekliyorsunuz? Sonra da katil kapıyı çalıp içeri girdi ve bir şekilde onun çayına siyanür katma olanağı buldu, öyle mi? Unutmayın ki Richard Negus da henüz bilmediğimiz bir nedenle Ida Gransbury'nin odasından ayrılmış ve kısa bir süre sonra elinde otelde hiç kimsenin verdiğini söylemediği bir kadeh sherry ile kendi odasına dönmüş."

"Olaya bu açıdan bakarsanız..." dedim.

Poirot aklına yatmayan noktaları açıklamayı sürdürdü.

"Ah evet, Richard Negus da, odasında elinde kadehi yalnız otururken katil onu ziyaret etmiş. Anlaşılan o da gönüllü olarak, 'Elbette, benim de içkime zehir katabilirsiniz,' demiş. Tabii bu arada Ida Gransbury de 317 numaralı odada tek başına katilin kendisini öldürmeye gelmesini bekliyor olmalı, değil mi? Çayını *ağır ağır*, yudum yudum içmiş olmalı. Katil odasına ulaşamadan çayını bitirmesi büyük sorun olabilirdi tabii. Çayı bitirirse katil onu nasıl zehirleyebilirdi ki? Siyanürü neye katacaktı?"

"Tanrım! Bana söylemek istediğiniz ne Poirot? Bu konularda benim de hiçbir fikrim yok. Olanlara ben de sizin gibi anlam veremiyorum. Bana öyle geliyor ki bu üç cinayet kurbanının arasında bir çeşit tartışma çıktı. Öyle olmasa neden birlikte bir şeyler yemeye karar verip hemen ardından her biri kendi odasına çekilsin?"

"Bence bir yerden öfkeyle ayrılan bir kadın yarısını içtiği çay fincanını yanına almaz. Zaten o 121 numaralı odaya vardığında çay soğumuş olurdu, değil mi?"

"Ben çayımı genellikle soğuk içerim," dedim. "Öylesi daha hoşuma gidiyor."

Poirot kaşlarını çattı.

"Eğer dürüst bir insan olduğunuzu bilmesem bunun olabileceğine asla inanmazdım. Soğuk çay. *Dégeulasse.*"[1]

Hemen savunmaya geçerek, "Şey, kendimi buna alıştırdığımı söyleyebilirim," dedim. "Ayrıca çayı soğuk içerseniz acele etmeye de gerek kalmıyor. İstediğiniz zaman içebiliyorsunuz ve biraz ara vermenizle de hiçbir şey değişmiyor. Ne zaman kısıtlaması var ne de baskı. Bu benim adıma çok önemli."

O anda kapı çalındı.

"Lazzari olmalı. Önemli konuşmamız sırasında bizi rahatsız eden olup olmadığını öğrenmeye gelmiştir," dedim.

Poirot seslendi.

"Girin lütfen."

Ama gelen Lazzari değil Thomas Brignell'di. Richard Negus'la saat yedi buçukta asansörlerin önünde konuştuğunu söyleyen resepsiyon şef yardımcısı.

Poirot, "Ah Mösyö Brignell," dedi. "Siz miydiniz? Buyurun, bize katılın. Dün akşama ilişkin ifadeniz bize çok yardımcı oldu. Bundan dolayı ben de, Bay Catchpool da size minnettarız."

İçtenlikle, "Evet, kesinlikle öyle," dedim.

Tavrım bir şekilde Brignell'i –onu sıkan her neydiyse– içini dökmeye ikna etmiş olmalıydı. Bir sıkıntısı olduğu o kadar belliydi ki. Zavallı adamcağız, özgüveni kesinlikle yemek salonundaki kadar bile değildi. Ellerini ovuşturuyor, heyecanla parmaklarını çıtlatıp duruyordu. Sanki nereye koyacağını bi-

(1) İğrenç.

lemez gibi... Alnında biriken terleri görebiliyordum. Yüzü de çok daha solgun görünüyordu.

"Sizin güveninize layık olamadım," dedi. "Bay Lazzari'yi hayal kırıklığına uğrattım, üstelik de bana karşı o kadar iyi ve anlayışlıyken... Biraz önce yemek salonunda, ben..." Sözlerine ara verdi ve yeniden ellerini ovuşturmaya başladı.

Poirot, "Bize gerçeği söylemediniz mi?" diye sordu.

"Söylediğim her sözcük gerçekti efendim. Kesinlikle doğruyu söyledim." Thomas Brignell alınmıştı. Öfkelendiği anlaşılıyordu. "Eğer polise bu kadar önemli bir konuda yalan söylesem benim katilden ne farkım kalırdı, onun kadar kötü olmaz mıydım?"

"Bunun onunkiyle kıyaslanabilecek bir suç olduğunu hiç sanmıyorum mösyö."

"İki şeyi size söylemekten çekindim. Bundan dolayı çok üzgünüm efendim. Bakın, bir oda dolusu insanın önünde konuşmak benim gibi biri için hiç kolay değil. Bu hep böyleydi. Ayrıca bunu benim için çok daha zor kılan, orada." Başıyla yemek salonunu işaret etti. "Bunu orada söyleyemedim, söylemek de istemedim, çünkü Bay Negus bana gerçek anlamda iltifat etti."

"Ne gibi?"

"Ben aslında övgüyü hak eden biri değilim, bunun da bilincindeyim efendim. Ben sıradan bir adamım. Dikkate değer, öne çıkan hiçbir özelliğim yok. Bana verilen ve karşılığını aldığım görevimi yapıyorum. Gerçi elimden gelenin en iyisini yapmaya çalışıyorum ama bunun için kimsenin beni özel olarak övmesine gerek yok. Zaten övgüyü hak edecek bir şey de yapmıyorum."

"Ama Bay Negus bunu yaptı, öyle mi? Sizi özellikle övdü, öyle mi?"

Brignell başıyla onayladı.

"Evet efendim. Hem de 'böyle bir şey beklemediğimi, zaten bunu hak edecek bir şey de yapmadığımı' söylememe rağmen. Onu gördüğüm anda o da beni gördü ve, 'Ah Bay Brignell, çok becerikli ve işinin ehli birisiniz. Size güvenebileceğimi biliyorum,' dedi. Sonra da size daha önce bahsettiğim konuyu açtı, yani fatura konusunu, faturayı kendisinin ödemek istediğini."

"Ve siz size iltifat ettiğini başkalarının önünde yinelemek istemediniz, öyle mi?" dedim. "Bunun övünmek olarak nitelendirileceğinden korktunuz."

"Evet, öyle efendim, aynen öyle. Tabii bir şey daha var. Fatura konusunu hallettikten sonra Bay Negus benden kendisine bir kadeh sherry getirmemi istedi. Ona bunu getiren kişi bendim. Odasına götürebileceğimi söyledim ama o beklemeyi yeğlediğini belirtti. Sherry'yi getirdim ve o da alıp asansörle yukarı çıktı."

Poirot sandalyesinde dikleşti.

"Ve de siz Richard Negus'un odasına sherry götüren olup olmadığını sorduğumda hiçbir şey söylemediniz..."

Brignell şaşırmış ve korkmuş görünüyordu; doğru yanıt sanki dilinin ucundaydı ama o bir türlü bunu söyleyip kurtulamıyordu.

"Söylemeliydim efendim... Siz sorduğunuz anda olanları eksiksiz olarak anlatmam gerekirdi. Size ve üç merhum konuğumuza karşı görevimi yapmamış olmaktan dolayı çok pişmanım, Tanrı onların ruhlarına huzur versin! Şimdi buraya

gelip bunları anlatmakla yanlışımı biraz olsun düzeltebilmiş olmayı umuyorum."

"Elbette, elbette! Ama mösyö, ben hâlâ yemek salonunda niçin konuşmadığınızı anlayamıyorum. 'Richard Negus'a bir kadeh sherry götüren kimdi?' diye sorduğumda sizi sessiz kalmaya yönelten neden neydi?"

Zavallı adam titremeye başladı.

"Merhum annemin mezarı üzerine yemin ederim Mösyö Poirot, size dün akşam Bay Negus'la karşılaştığımda olanların hepsini eksiksiz anlattım. En ufak ayrıntısına kadar. Emin olun, bu söylediklerimden öte bildiğim ya da olan hiçbir şey yok."

Poirot yeni bir soru yöneltmek için ağzını açtıysa da hemen atılıp, konuşmasına fırsat vermedim.

"Teşekkürler Bay Brignell. Lütfen bize daha önce anlatmadığınız için daha fazla üzülmeyin. Kalabalık önünde ayağa kalkıp konuşmanın ne kadar zor olduğunu çok iyi biliyorum. Sizi çok iyi anlıyorum. Ben de bundan pek hoşlanmam."

Brignell aynen köpeklerden kaçan tilki gibi azledilmiş olmanın rahatlığıyla kapıya koştu.

O dışarı çıktıktan sonra, "Ona inanıyorum," dedim. "Bize bildiği her şeyi anlattı."

"Asansörün önünde Richard Negus'la karşılaşmasına ilişkin evet, her şeyi anlattı. Sakladığı ayrıntılar kendisiyle ilgili kısımlar. Peki ama yemek salonunda sherry'den bahsetmemesinin nedeni neydi? Ona bunu iki kez sordum ama yanıt vermedi. Bunun yerine pişmanlığını dile getirdi ki bunda samimi olduğuna eminim. Yalan söylemedi ama gerçeği dile getirmekten de çekindi. Ah, bu saklamalar! Bu da bir tür yalan

söyleme şekli, hem de çok etkili bir şekli, böylece tartışılabilecek sözlü bir yalan da ortada olmuyor."

Poirot birden kıkırdadı.

"Ve siz Catchpool, kendinizce onu Hercule Poirot'dan, onun bilgi almak için soracağı sorulardan, yapacağı baskıdan korudunuz, değil mi?"

"Adam dayanma sınırının sonuna gelmişti. Hem doğrusunu söylemek gerekirse, eğer böyle bir adam bir konuda konuşmak istemiyorsa bunun tek nedeni, bizim için önemli olmadığını düşünmesi olabilir. Bizden çekindiği için utanacağı bir şeyi söylemek istememiştir. Brignell sinirli, gergin ve işine fazlasıyla bağlı bir tip. Önemli olduğunu düşünse görev bilinciyle bile söylerdi."

"Ve siz onu gönderdiğiniz için ben ona sakladığı bilginin *hayati önemde* olabileceğini açıklama olanağını kaybettim." Poirot sesini gittikçe yükselterek bana baktı. Ne kadar öfkeli olduğunu fark etmemi ister gibiydi. "Ben, yani Hercule Poirot bile, henüz neyin önemli neyin önemsiz olduğunu tam olarak kestiremiyorum. Bu yüzden her şeyi bilmem gerekiyor." Ayağa kalktı ve birden, "Ben şimdi, Pleasant's Kafe'ye gidiyorum," dedi. "Oranın kahvesi Sinyor Lazzari'ninkinden çok daha iyi."

İtiraz ettim.

"Ama Richard Negus'un ağabeyi buraya geliyor. Onunla konuşmak istediğinizi düşünüyordum."

"Biraz ortam değiştirmek istiyorum Catchpool. Küçük gri hücrelerimi canlandırmalıyım. Eğer farklı bir yere gitmezsem yavaş yavaş körelmeye başlayacaklar."

"Hadi canım! Jennie ile karşılaşmayı ya da ondan haber almayı umuyorsunuz. Beni kandırmaya çalışmayın," dedim.

"Bay Poirot, bu Jennie konusunda boş bir umudun peşinde koşmakta olduğunuzun farkındasınız, değil mi? Bunun boş bir umut olduğunu siz de biliyorsunuz, yoksa Pleasant's Kafe'ye gitme nedeninizin bu olduğunu açıklardınız."

"Olabilir. Karşımızda böylesine manyak bir katil varken başka ne yapılabilir ki? Bay Henry Negus'u Pleasant's Kafe'ye getirin. Onunla orada konuşmak istiyorum."

"Ne? Adam ta Devon'dan kalkıp buraya geliyor. Gelir gelmez hemen başka bir yere daha gitmek isteyeceğini hiç sanmam."

"Ölü bir enayi olmak ister mi? Ona bunu sorun."

Henry Negus'a böyle bir şeyi asla soramazdım, korkudan geldiği gibi hızla arkasına bakmadan geri döner, üstelik Scotland Yard'dakilerin akıllarını kaçırmış olduklarını düşünürdü.

7. BÖLÜM

İki Anahtar

Poirot, Pleasant's Kafe'ye vardığında içerisi tıklım tıklım doluydu, havaya sigara dumanı ve pancake şurubunu andıran tatlı bir koku hâkimdi.

Fee Spring de yeni gelmişti. Tahta ayaklı palto askısının yanında, kolunda mantosuyla duruyordu. Poirot hemen Fee Spring'e yakındı.

"Bir masaya ihtiyacım var, ama hepsi dolu."

Genç kadının şapkasını çıkarmasıyla birlikte ince telli saçları havalandı ve yerçekiminin etkisine yenik düşene dek birkaç saniye kadar havada uçuştu. Poirot bunun oldukça komik bir sahne olduğunu düşündü.

Fee neşeyle, "Desenize sıkıntıdasınız," diyerek gülümsedi. "Hak verirsiniz ki dünyaca ünlü bir dedektif için bile paralarını ödeyen müşterilere kapının yolunu gösteremem." Sonra sesini iyice alçaltarak fısıldadı.

"Bay ve Bayan Ossessil'in gitmeleri uzun sürmez. Onların masasına geçebilirsiniz."

"Bay ve Bayan Ossessil mi? Alışılmadık bir isim."

Fee güldü ve yeniden fısıldadı:

"*Ah Cecil*... Bu laf gün boyu kadının ağzından düşmüyor. Kocası olacak zavallı, onun azarını yemeden hiçbir şey yapamıyor, hatta iki kelime bile etmesi olanaksız. Kadın her şeye karşı. Adam yağda yumurta ve tost sipariş etse, kadın hemen atılıyor ve, 'Ah Cecil, yumurta ve tost olmaz,' diyor. Sakın adamın ona karşılık verebildiğini filan sanmayın. Kadının her şey için söyleyecek bir sözü var. Örneğin adam gelip ilk masaya otursa, kadın hemen, 'Ah Cecil, hayır bu masa olmaz,' diyor. Tabii kadını idare etmenin yolu var, istemediğini istediğini, istediğini istemediğini söylemek. Ben olsam öyle yapardım. Adamın da bunu anlamasını bekliyorum ama doğrusunu söylemek gerekirse adam da işe yaramaz, ihtiyar moruğun teki. Beyni sulanmış. Ah Cecil'lerin sonucu bu olmalı."

"Eğer yakın zamanda kalkmazlarsa adama bir 'Ah Cecil' de ben diyeceğim." Gerek ayakta durmaktan gerekse oturma isteğinin dayanılmaz baskısından Poirot'nun bacakları ağrımaya başlamıştı.

Fee, "Kahveniz hazır olmadan gitmiş olurlar," dedi. "Kadın yemeğini bitirmiş bile. Birazdan 'Ah Cecil'e başlar, adamı alıp götürür. Hem siz öğlen yemeği sırasında buraya neden geldiniz ki? Jennie'yi arıyorsunuz değil mi? Bu sabah da ilk iş buraya uğradığınızı duydum."

"Nasıl duymuş olabilirsiniz ki?" Poirot şaşırmıştı. "Daha buraya yeni geldiniz, *n'est-ce pas?*"

Fee gizemli bir tavırla, "Ben asla buraya uzak kalmam," dedi. "Hiç kimse onu görmemiş ama biliyor musunuz Mösyö

Poirot, ona ne olduğu aynen sizin gibi benim de aklıma takılıyor."

"Siz de mi onun için endişeleniyorsunuz?"

"Ah, tehlikede olduğunu düşündüğüm için değil. Onu kurtarmak gibi bir düşüncem yok."

"*Non.*"

"Sizin de olmamalı."

"Ah, ama yaşam kurtarmak Hercule Poirot'nun görevi. Hercule Poirot çok suçsuz insanı darağacından kurtarmıştır."

"Hiç kuşkusuz onların yarısı yine de suçludur," diyen Fee bu düşüncesinden hoşlanmış olmalı ki güldü.

"*Non mademoiselle. Vous êtes misantrope.*"[1]

"Öyle diyorsanız öyledir. Tek bildiğim, eğer buraya her gelen dertli insan için endişelenseydim, bir an bile huzur bulamazdım. Bir dert bir derdi izliyor, herkes kendini çıkmazda, çaresiz hissediyor ama bunların çoğu gerçek sorunlar değil, yalnızca kafalarında öyle olduğunu kuruyorlar. Hepsi bu."

Poirot, "Eğer bir şey insanın kafasında yer ettiyse gerçektir," dedi.

"Eğer hiç yoktan kafada kurgulanmış saçmalıklardan öte bir şey değilse gerçek filan değildir ki çoğu zaman da durum budur." Fee kararlılıkla itiraz etti. "Aslına bakarsanız, Jennie konusunda dün akşam bir şey dikkatimi çekmişti... ama bunun ne olduğunu tam olarak bilemiyorum. 'Jennie'nin bunu yapması ya da söylemesi tuhaf...' diye düşündüğümü anımsıyorum. Tek sorun böyle düşünmeme neyin neden olduğunu anımsayamamam. Ne yaptı ya da ne söyledi ki böyle düşündüm, anımsayamıyorum. Kafam çatlayana kadar düşündüm, düşündüm. Ama sonuç yok. Ah işte, bakın gidiyorlar. Bay ve

(1) "Hayır matmazel. İnsanları sevmelisiniz, onlara güvenmelisiniz."

Bayan Ah Cecil masadan kalktılar. Oraya geçip oturabilirsiniz. Kahve istemiştiniz, değil mi?"

"Evet. Bu arada matmazel, Jennie'nin ne dediğini ya da yaptığını anımsamaya çalışmayı sürdürürsünüz değil mi? Bu size açıklayamayacağım kadar önemli."

"Düzenli raflardan da mı önemli?" diyerek Fee, Poirot'yu iğneledi. Fee birden sitemle sordu. "Masanın üzerine düzgünce konulmuş çatal bıçak takımlarından da mı önemli?"

"Ah! Bütün bunların kafamda kurduğum saçmalıklar olduğunu düşünüyorsunuz, öyle mi?" dedi Poirot.

Fee'nin yüzü kızardı.

"Haddimi aştıysam özür dilerim. Sanırım patavatsızlık ettim. Ama yani... şey, eğer masa örtüsünün üzerindeki çatalın yeri için bile çaba göstermeyi bıraksanız daha mutlu olmaz mıydınız?"

Poirot ona bakarak anlayışla gülümsedi.

"Eğer Matmazel Jennie konusunda aklınıza takılanın ne olduğunu anımsarsanız çok daha mutlu olacağımdan emin olabilirsiniz."

Bu sözlerin ardından sohbeti nazik bir şekilde keserek masasına geçti.

Poirot orada yaklaşık bir buçuk saat bekledi. Öğlen yemeği yedi. Ama Jennie'den iz yoktu.

Yaklaşık iki sularında yanımda Poirot'nun ilk anda Richard Negus'un ağabeyi Henry Negus olduğunu düşündüğü bir adamla Pleasant's Kafe'ye vardım. Ona polis memuru Stanley Beer'i Negus'u beklemek ve gelince yanımıza getirmekle görevlendirdiğimi açıkladığımda çok şaşırdı. Umursamadım. O anda tek düşüncem yanımdaki adamdı ve onun dışındaki herkes önemsizdi.

Poirot'yu onunla tanıştırdım: Bay Samuel Kidd, kazan imalatçısı. Ardından da büyük bir keyifle Poirot'nun adamın düğmeleri eksik, kirli ve lekeli gömleğini ve yarısı tıraşsız yüzünü tepkiyle süzmesini izledim. Bay Kidd'in bıyığı ya da sakalı yoktu ama tıraş bıçağı kullanmakta sorunu olduğu ortadaydı. Görünen oydu ki normal bir şekilde tıraşa başlamış, sonra kötü bir şekilde yüzünü kesmiş ve bu girişimden vazgeçmişti. Sonuç olarak yüzünün bir yarısı temiz, tıraşlı ama yaralı, diğer yarısı ise yarasız ancak uç vermiş siyah kıllarla kaplıydı. Hangi tarafın daha kötü göründüğü ise yanıtlanması hiç de kolay olmayan bir soruydu.

"Bay Kidd'in bize anlatacak çok ilginç bir öyküsü var," dedim. "Bloxham Otel'in önünde durmuş Henry Negus'u bekliyordum, tam o sırada..."

"Ah!" Poirot sözümü kesti. "Bay Kidd'le birlikte Bloxham Otel'den mi geliyorsunuz?"

"Evet. Başka nereden olabilir ki? Timbuktu'dan mı?"

"Nasıl geldiniz?"

"Lazzari otel araçlarından birini verdi."

"Yolculuğunuz ne kadar sürdü?"

"Yaklaşık yarım saat."

"Yol nasıldı? Çok trafik var mıydı?"

"Hayır. Aslına bakarsanız neredeyse hiç trafik yoktu."

"Sizce farklı koşullarda aynı mesafeyi daha kısa bir sürede alabilir miydiniz?"

"Kanatlanmadıkça hayır. Otuz dakikanın oldukça iyi bir süre olduğunu söyleyebilirim."

"*Bon*. Bay Kidd, lütfen oturup Poirot'ya şu ilginç öykünüzü anlatır mısınız?"

Samuel Kidd'in oturacağı yerde, gülmesine ve Poirot'yla aynı abartılmış Fransız ya da Belçika aksanıyla ve aynı ses tonuyla Poirot'nun söylediği sözcükleri yinelemesine çok şaşırdım.

"Mösyöö Keedd, lütfen oturun ve Poirr-oh'ya şu iiilginç ööykünüzü anlatınn."

Poirot sesinin taklit edilmesiyle şaşkına dönmüştü. Bir an ona acıdıysam da ilk cümlesiyle bu duygum kayboldu.

"Bay Kidd adımı senden çok daha iyi telaffuz ediyor Catchpool."

"Mösyöö Keedd." Kazan imalatçısı adam bir kahkaha attı. "Ah, lütfen kusuruma bakmayın efendim. Yalnızca kendi aklımca eğleniyordum. *Mösyöö Keedd*."

"Buraya eğlenmeye gelmedik." Bu soytarılıktan sıkılmıştım. "Lütfen bana otelin dışında söylediklerinizi anlatır mısınız?"

Kidd'in benim üç dakikada özetleyebileceğim öyküyü anlatması on dakika sürdü ama buna değdi. Bir önceki akşam sekizi biraz geçe Bloxham Otel'in önünden geçerken bir kadının koşarak otelden çıktığını ve yolda da koşmaya devam ettiğini görmüştü. Kadın dehşete kapılmış gibiydi ve hızlı hızlı soluyordu. Adam kadına yardım edip edemeyeceğini sormak için bir hamle yapmış ancak kadın onun yetişemeyeceği kadar hızlı bir şekilde koşarak ortadan kaybolmuştu. Koşarken de yere bir şey düşürmüştü: sarı renkte iki anahtar. Sonra onları düşürdüğünü fark ederek hemen geri dönmüş ve almıştı. Ve yeniden eldivenli eliyle anahtarları sımsıkı kavrayarak gecenin karanlığında kaybolmuştu.

"Kendi kendime bunun tuhaf olduğunu söyledim," dedi Samuel Kidd. "Onun anahtarların üzerine atılıp sımsıkı kav-

raması çok tuhaftı. Sonra bu sabah her tarafta polisleri görüp onlardan birine neler olduğunu sordum. Cinayetleri duyunca kendi kendime şöyle dedim: Katili görmüş olabilirsin Sammy. Kadın korkmuş görünüyordu, dehşet içindeydi."

Poirot'nun gözleri adamın gömleğindeki lekelere takılmıştı.

"Korkmuş," diye mırıldandı Poirot. "Öykünüz çok ilginç Bay Kidd. İki anahtar demiştiniz, değil mi?"

"Bu doğru efendim. İki altın renginde anahtar."

"Görebilecek kadar yakın mıydınız onlara?"

"Ah evet efendim. Bloxham Otel'in dışı çok iyi aydınlatılmıştır."

"Bu anahtarlara ilişkin olarak, altın renginde oldukları dışında bir şey söyleyebilir misiniz?"

"Evet, üzerlerinde numaralar vardı."

"Numaralar mı?" dedim. Bu Samuel Kidd'in bana öyküyü otelin önünde ilk anlatışında da, yolda arabadaki ikinci anlatışında da değinmediği bir ayrıntıydı. Ah... lanet olsun, ona bunu sormalıydım. Richard Negus'un anahtarını görmüştüm, hani şu Poirot'nun şömine kiremidinin arkasında bulduğu anahtar. Üzerinde 238 yazıyordu.

"Evet efendim, numara vardı. Biliyorsunuz işte, 100, 200 gibi."

Sert bir tonda, "Numaranın ne olduğunu biliyorum," dedim.

"Anahtarların üzerinde gördüğünüz numaralar bunlar mıydı Bay Kidd?" diye sordu Poirot. "100 ve 200."

"Hayır efendim. Yanılmıyorsam biri yüzle başlıyordu ama artısı vardı. Diğeriyse..." Kidd güçlü bir biçimde kafasını kaşıdı. Poirot gözlerini başka yöne çevirdi. "Sanırım üç yüz

artı bir şeydi efendim. Gerçi bundan tam emin değilim. Anlıyorsunuz değil mi? Ama kafamda öyle kalmış: yüz artı bir şey, üç yüz artı bir şey."

121 numaralı oda, Harriet Sippel'in odası.

317 numaralı oda, Ida Gransbury'nin odası.

Midemin kasıldığını hissediyordum. Bu belirtiyi biliyordum. Üç cesedi ilk kez gördüğümde ve adli tabip her birinin ağzında bir kol düğmesi bulunduğunu söylediğinde de aynı şeyi hissetmiştim.

Anlaşılan Samuel Kidd önceki akşam katilin birkaç adım yakınındaydı. *Dehşete düşmüş gibi görünen bir kadın*, ürperdim.

Poirot, "Gördüğünüz bu kadının..." diye sordu. "Saçları sarı mıydı? Üzerinde kahverengi bir manto ve şapka mı vardı?"

Tabii ki bunun Jennie olabileceğini düşünüyordu. Ben hâlâ bu iki olay arasında bir bağlantı olduğuna inanmıyordum ama Poirot'nun mantığını anlıyordum: Jennie bir önceki akşam dehşet içinde Londra sokaklarında koşmuştu. Aynı şeyi diğer kadın da yapmıştı. Bu ikisinin aynı kadın olması pekâlâ da mümkündü.

"Hayır efendim. Kadının şapkası vardı ama açık maviydi, saçları da siyahtı. Dalgalı ve siyah."

"Kaç yaşlarındaydı?"

"Bir kadının yaşını tahmin etmem çok zor efendim. Ancak genç ya da yaşlı diyebilirim."

"Mavi şapka dışında, üzerinde ne vardı?"

"Ne yazık ki buna dikkat etmedim. Baktığım zaman da yüzüne baktım."

"Güzel miydi?" diye sordum.

"Evet ama bakma nedenim bu değildi efendim. Baktım çünkü onu tanıyordum. İlk baktığım anda şöyle düşündüm: Sammy, sen bu kadını tanıyorsun."

Poirot koltuğunda doğruldu. Önce bana sonra Kidd'e baktı.

"Madem onu tanıyorsunuz Bay Kidd, bize kim olduğunu söyleyin."

"Bu olanaksız efendim. Yanımdan kaçarak uzaklaştığında da tek düşündüğüm buydu zaten. Yüzü kafama takılıp kalmıştı. Onu tanıyordum ama nereden tanıdığımı bilemiyordum. Adını da, hakkında başka bir şey de bilemiyordum. Tek söyleyebileceğim kazan tamiriyle ilgili bir tanıma değildi bu. Saygın bir görünüşü vardı. Bir hanımefendi. Nereden olduğunu bilmiyorum, çevremdeki kadınlara benzemiyordu ama onu *tanıyordum.* Bu yüz... bu yüzü dün akşam ilk kez görmüyordum. Hayır. Tanıyordum onu." Samuel Kidd başını salladı. "Bu benim için bir bilmeceydi. Kaçmasaydı ona soracaktım."

"Acaba tüm kaçan insanlar arasında kaçı böyle bir nedenden dolayı kaçar? Soru ne olursa olsun herhangi bir soruyla muhatap olmamak için..." diye merak ettim.

Samuel Kidd'i bu gizemli kadının adını ve onunla ne zaman, nerede karşılaştığını anımsaması için hafızasını biraz daha zorlamakla görevlendirip gönderdikten hemen sonra polis memuru Stanley Beer, Henry Negus'u Pleasant's'a getirdi.

Bay Negus görünüş açısından Samuel Kidd'den daha derli topluydu, daha güven vericiydi. Yaklaşık elli yaşlarında, gri saçlı, temiz, bilge yüzlü ve yakışıklı bir adamdı. Şık giyimliydi ve yumuşak bir konuşma stili vardı. Ondan ilk anda hoşlanmıştım. Kardeşinin kaybından dolayı duyduğu derin keder hemen anlaşılıyordu ama konuşmamız boyunca örnek olacak kadar kontrollüydü.

Poirot, "Lütfen başsağlığı dileklerimi kabul edin," diyerek söze başladı. "Çok üzgünüm. İnsanın bu kadar yakını olan birini, kardeşini kaybetmesi çok korkunç bir şey olsa gerek."

Negus minnettarlıkla başını salladı.

"Size yardımcı olmak için her şeyi, gerçekten her şeyi yapmaya hazırım. Bay Catchpool bana soracağınız şeyler olduğunu söyledi."

"Evet mösyö. Harriet Sippel ve Ida Gransbury, bu isimler kulağınıza tanıdık geliyor mu?"

"Bunlar diğer iki..." Fee Spring'in elinde bir fincan çayla masaya yaklaşmasıyla birlikte Henry Negus sözlerine ara verdi.

Fee masadan ayrıldıktan sonra ilk konuşan Poirot oldu.

"Evet, Harriet Sippel ve Ida Gransbury da dün akşam Bloxham Otel'de öldürüldüler."

"Harriet Sippel ismi bana hiçbir şey anlatmıyor. Ida Gransbury ve ağabeyim yıllar önce nişanlanmışlardı."

"Demek Matmazel Gransbury'yi tanıyorsunuz?" Poirot'nun sesindeki belli belirsiz coşkuyu algılayabiliyordum.

Henry Negus, "Hayır, onunla hiç karşılaşmadım," dedi. "İsmini Richard'ın mektuplarından biliyorum tabii. O Great Holling'de yaşadığı sırada onunla çok ender görüşebiliyorduk. Genellikle mektupla anlaşıyorduk."

Bulmacanın bir parçasının daha yerine oturduğunu hissediyordum.

"Richard Negus, Great Holling'de mi yaşıyordu?" diye sorarken sesimdeki heyecanı gizlemeye çalıştım. Eğer Poirot da aynı şeyi fark ettiyse bile bunu belli etmiyordu.

Üç cinayet kurbanıyla bağlantılı bir köy. Great Holling. Bu ismi kafamda defalarca yineledim: *Great Holling. Great Holling.*

Great Holling. Great Holling. Great Holling. Great Holling. Her şey aynı yönü işaret ediyordu.

"Evet, Richard 1913 yılına kadar orada yaşadı," dedi Negus. "Culver Valley'de hukuk okumuştu. İkimiz de orada, yani Silsford'da büyüdük. Sonra 1913 yılında yanıma, Devon'a geldi. O zamandan beri de orada yaşıyor. Yani... yaşıyordu demek istedim." Birden yüzünde bitkin bir ifade belirdi, sanki kardeşinin ölümünün acısı birden onu esir almış, çökertmişti.

Poirot, "Richard size hiç Culver Valley'den Jennie isminde birinden söz etmiş miydi?" diye sordu. "Ya Great Holling veya başka bir yerden aynı adda birinden?"

Uzunca bir sessizlik oldu. Hemen ardından da Henry Negus," Hayır," dedi.

"Peki ya ismi PIJ harfleriyle başlayan birinden?"

"Hayır. Köyle ilgili olarak bahsettiği tek bir kişi vardı, o da Ida'ydı, nişanlısı."

"Size çok özel bir soru sorabilir miyim mösyö? Ağabeyinizin nişanlılığı niçin evlilikle sonuçlanmadı?"

"Korkarım bu konuda bilgi sahibi değilim. Richard ile çok yakındık ama özel yaşamımızdan bahsetmemeye çalışır, genel konulardaki görüşlerimizi tartışmayı yeğlerdik. Felsefe, politika, teoloji gibi... Birbirimizin geçmişiyle ilgili sorular sormamaya dikkat ederdik. Ida hakkında bana tek söylediği nişanlandıkları ve 1913'te de bu ilişkinin bittiğiydi."

"*Attendez*. 1913 yılında nişanı bozdu ve Great Holling'den ayrılarak sizinle birlikte yaşamak üzere Devon'a taşındı, bu doğru değil mi?"

"Tabii karım ve çocuklarımla da."

"Great Holling'den Ida Gransbury'den uzaklaşmak için ayrılmış olabilir mi?"

Henry Negus bu soru üzerinde düşündü.

"Belki bunun da etkisi olmuştur ama sanırım tek neden bu değildi. Richard, Great Holling'den ayrıldığı sırada oradan nefret ediyordu, bu yalnızca Ida Gransbury'den kaynaklanıyor olamazdı. Oranın her bir metrekaresinden tiksindiğini söylüyordu. Bana bunun nedenini söylemedi, ben de ısrar etmedim. Richard zaten bir şeyin söylemek istediği kadarını, bilmeniz gereken kadarını anlatan bir insandı. Fazlasını sormanın anlamı yoktu. Köye ilişkin olarak düşüncelerini iletirken, 'Ben elimden geleni yaptım,' der gibi bir havadaydı. Belki daha fazlasını öğrenmeye çalışmalıydım ama..." Negus yüzünde derin bir kederle sözlerine ara verdi.

Poirot, "Bundan dolayı kendinizi suçlamamalısınız Bay Negus," dedi. "Kardeşinizin ölüm nedeni siz değilsiniz."

"Düşünemedim... Şey, köyde başına kötü, çok kötü bir şey gelmiş olmalıydı. İnsanlar nedense birinin yardımcı olabileceği konularda konuşmak, hatta böyle bir şeyi düşünmek bile istemezler." Henry Negus iç çekti. "Sorun her neydiyse Richard bundan bahsetmek istemiyordu, ben de üzerine gitmemenin daha doğru olduğu kanısına vardım. Sonuçta ailede otorite oydu, ağabeyimdi. Herkes ona danışırdı. Çok akıllı ve sağduyuluydu."

"Sahi mi?" Poirot nazikçe gülümsedi.

"Yıkılmadan önce hiç kimse Richard kadar ayrıntılara dikkat etmezdi. Yaptığı her işte son derece titizdi, adeta kılı kırk yarardı. Ona her konuda güvenebilirdiniz, zaten herkes de öyle yapardı. Avukat olarak çok başarılı olmasının bir nedeni de buydu, konuları iyice çıkmaza girmeden çözümlerdi. Her zaman onun günün birinde hak ettiği yere geleceğine inanmıştım. Birkaç ay önce yeniden kendini toplayıp eski ne-

şesine kavuştuğunda, 'Nihayet yaşama sevinci geri döndü,' diye düşünmüştüm. Son kuruşunu da harcamak zorunda kalmadan yeniden çalışmaya başlayacağını düşündüm."

Poirot nazik ancak ısrarcı bir ses tonuyla, "Bay Negus, lütfen biraz sakinleşir misiniz? Güzel! Ağabeyiniz sizin evinize taşındıktan sonra çalışmaya başlamadı mı?" diye sordu.

"Hayır. Richard, Devon'a geldiğinde Great Holling ve Ida Gransbury ile olan ilişkisini kopardığı gibi işiyle olan ilişkisini de bitirmişti. Avukat olarak mesleğini sürdüreceği yerde odasına kapanıp içmeyi yeğledi."

"Ah! Bahsettiğiniz yıkım buydu demek."

Negus, "Evet," dedi. "Evimize gelen benim tanıdığım, bildiğim Richard'dan çok farklıydı. O kadar içine kapanık ve asık suratlıydı ki, sanki kendi çevresine bir duvar örmüş gibiydi. Evden asla çıkmıyordu, kimseyle görüşmüyor, kimseye yazmıyor, kimseden mektup almıyordu. Tek yaptığı kitap okumak ve boş boş havaya bakmaktı. Bizimle kiliseye gelmeyi reddediyor, yalnızca inançlı bir insan olan karımın hatırına bile buna yanaşmıyordu. Bir gün, bizim yanımızda yaşamaya başladıktan yaklaşık bir yıl kadar sonra, kapısının önünde, koridorda yerde bir İncil buldum. Bu İncil normalde ona verdiğimiz yatak odasındaki komodinin gözünde dururdu. Yeniden yerine koymak istedim ama Richard açıkça İncil'in odasında olmasını istemediğini belirtti. İtiraf etmeliyim ki bu olaydan sonra karıma... şey, ondan başka bir eve taşınmasını istememizin doğru olup olmayacağını sordum. Onun bizimle birlikte yaşaması, sürekli çevremizde olması bir hayli sinir bozucuydu. Ama Clara, yani karım böyle bir şeyi duymak bile istemediğini söyledi. 'Aile ailedir,' dedi. 'Richard'ın tek yakın-

ları bizleriz. Aileni sokağa atamazsın.' Tabii bunda kesinlikle haklıydı."

"Ağabeyinizin çok fazla para harcadığını söylemiştiniz, değil mi?" diye sordum.

"Evet. O da, ben de varlık içinde büyüdük ve ailemizden bize rahat yaşamamızı sağlayacak bir miras kaldı." Henry Negus başını salladı. "Sorumluluklarının bilincindeki büyük ağabeyim Richard'ın servetini geleceği düşünmeden harcayıp bitireceği hiç aklıma gelmezdi... ama yaptı bunu. Babamızdan kalan servetin neredeyse tamamını alkole dönüştürmeye ve midesine indirmeye niyetli görünüyordu. Yoksul düşeceğinden ve ciddi hastalıklara yakalanacağından korkmaya başlamıştım. Bazı geceler gelecekte onu bekleyebilecek korkunç son aklıma geliyor, endişeden sabaha kadar uyuyamıyordum. Tabii ki cinayet hiç aklıma gelmedi. Bir an bile Richard'ın öldürülebileceğini düşünmedim, ama aslında belki düşünmeliydim."

Poirot birden merakla yerinde dikleşti.

"Niçin böyle dediniz? Neden böyle bir şeyi düşünecektiniz ki? Hiçbirimizin aklına yakınlarımızın öldürülebileceği gelmez, asla böyle bir olasılığı düşünmeyiz. Her koşulda, mantıklı olan da budur zaten."

Henry Negus yanıt vermeden önce biraz düşündü.

Sonunda, "İlginçtir ama Richard sanki öldürüleceğini biliyordu," dedi. "Ama kim bunu bilebilir ki? Evime taşındığı günden itibaren yaşamının son günlerini yaşayan biri gibi hüzünlü, suratsız ve her şeye boş vermiş bir havadaydı. Sanki ölüme mahkûm olduğunu biliyordu. Bunu ancak bu şekilde açıklayabilirim."

"Ama yine de, ölümünden önceki birkaç ayda *canlandığını*, neşesinin yerine geldiğini söylemiştiniz, değil mi?"

"Evet. Karım da bunu fark etmişti. Hatta benden ona bunu sormamı istedi. Kadınlar sorarlar, değil mi? Ama ben Richard'ı özel yaşantısına karışılmasını istemeyeceğini bilecek kadar tanıyordum."

"Daha mutlu mu görünüyordu?" Poirot sordu.

"Buna evet diyebilmeyi isterdim Mösyö Poirot. Eğer Richard'ın öldüğü sırada yıllar önceki kadar mutlu olduğuna inanabilseydim bu benim için çok büyük bir teselli olurdu. Ama bu mutluluk değildi. Daha çok, bir şeyler planlıyor gibiydi. Sanki bir karar vermişti. Boş geçirdiği yılların ardından yeniden bir amaç edinmişti. Gerçi bu amacın ne olduğu konusunda hiçbir fikrim yok ama bende bıraktığı izlenim buydu işte."

"Yine de bu değişim konusunda yanılmadığınızdan eminsiniz, değil mi?"

"Evet, eminim. Bunu belli eden birçok değişiklik vardı. Richard sabah kalkıyor ve sık sık bizimle kahvaltıya iniyordu. Enerjisi de, gücü de artmıştı. Kişisel bakımına dikkat etmeye başlamıştı. En önemlisi de içmeyi bırakmıştı. Bundan dolayı ne kadar mutlu olduğumu anlatamam. Karım ve ben, onun gerekçesi ne olursa olsun bu çabasında başarılı olması için dua ediyorduk, sonunda Great Holling'deki lanetin onun üzerinden pençelerini çekeceğine, onun yaşamdan keyif almasına, mutlu bir yaşam sürmesine izin vereceğine inanıyorduk."

"Lanet mi mösyö? O köyün lanetli olduğuna mı inanıyorsunuz?"

Henry Negus'un yüzü kızardı.

"Hayır, tam olarak değil. Tabii ki orada böyle bir şey yok, olamaz da zaten, öyle değil mi? Bu karımın kullandığı bir deyim. Bütün bu olanlara geçerli bir açıklama bulma çabası içinde Richard'ın oradan kaçmasına, nişanının bozulmasına ve Great Holling'de olan diğer bazı olaylara bir lanetin neden olduğuna inanmak istiyordu."

"Ne gibi diğer olaylar?" diye sordum.

"Ah!" Henry Negus şaşırmış gibiydi. Biraz düşündü, neden sonra açıkladı. "Evet, bundan haberiniz olmaması doğal tabii. Nereden bileceksiniz ki? Kilisenin rahibinin ve karısının trajik ölümleri... Richard köyden ayrılmadan birkaç ay önce bize yazdığı mektupta bundan bahsetmişti. Birkaç saat içinde arka arkaya ölmüşler."

"Demek öyle! Peki, ölüm nedenleri neymiş?" diye sordu Poirot merak içinde.

"Bilmiyorum. Richard bunu biliyorduysa bile mektubunda ayrıntılı bilgi vermemişti. Tabii daha sonra ona bunu sordum ama korkarım homurdanmaktan başka bir şey yapmadı, ben de ısrar etmedim. Sanırım kendi dertleriyle öylesine meşguldü ki, başka birinin mutsuzluğunu konuşmak bile istemiyordu."

8. BÖLÜM

Düşüncelerimizi Toparlıyoruz

Yarım saat kadar sonra Pleasant's Kafe'den çıktık. Hızla kaldığımız pansiyona doğru ilerlerken Poirot, "Görünen o ki," dedi. "On altı yıl önce olan bu üzücü olayların arasında bir bağlantı var: Rahip ve karısının trajik kaderleri, Richard Negus'un birdenbire Ida Gransbury ile nişanını bozması, sonra ansızın Great Holling'den nefret edip kendini Devon'a kaçmak zorunda hissetmesi ve ağabeyinin evine kapanıp, ölesiye içen başıboş bir mirasyediye dönüşmesi!"

"Yani sizce Richard Negus'un şişelerde teselli aramasının nedeni rahibin ölmesi mi?" diye sordum. "Her şeyin arasında bir bağlantı kurmaya çalışmaktansa, her bir olayın bir diğerinden bağımsız olabileceğini kabul etmek daha doğru değil mi?"

"Hayır, bunu söyleyemem, öyle olmadığı anlaşılıyor." Poirot beni sert bakışlarla süzdü. "Şu soğuk kış gününün temiz

havasını içinize çekin Catchpool. Belki oksijen almanın küçük gri hücrelerinize yararı olur. Derin bir soluk alın dostum."

Dediğini yaparak suyuna gittim. Zaten soluk alıyordum, dolayısıyla bu son derece aptalca bir öneriydi.

"*Bon*. Şimdi bir de şöyle düşünün: Konu genç rahibin trajik bir şekilde ölmesi değil. *Karısının ölümünden hemen birkaç saat sonra onun da ölmüş olması*. Bu çok alışılmadık bir durum. Richard Negus bir mektup yazarak olaydan kardeşi Henry'ye bahsediyor. Birkaç ay sonra da Ida Gransbury ile nişanını bozuyor. Devon'a kaçıyor ve orada büyük bir çöküş yaşıyor. *Odasında İncil olmasını kabul etmiyor, evin hanımının gönlünü almak için bile kiliseye gitmeyi kabul etmiyor.*"

"Niçin konuşmanızda bunların çok özel bir önemi varmış gibi vurguladınız?" diye sordum.

"Ah! Oksijen, gri hücrelere ulaşması zaman alıyor. Neyse, önemli değil. Nasıl olsa eninde sonunda gerekli olduğu yerlere ulaşacak, beyninin ücra köşelerine! Kilise, Catchpool! Great Holling'de bir rahip ve karısı trajik bir biçimde ölüyorlar. Hemen ardından Richard Negus köyden hoşlanmamaya, hatta nefret etmeye başlıyor, aynı şekilde kiliseden ve İncil'den de."

"Ah, evet, nereye varmak istediğini anlıyorum."

"*Bon alors!*[1] Bunun ardından Richard Negus, Devon'a taşınıyor ve burada içine kapanıyor, içmeye, münzevi hayatı yaşamaya başlıyor, giderek çöküyor. Bu süre boyunca kardeşi hiçbir şekilde onun kendine verdiği zararı önlemeye yönelik bir zorlamada bulunmuyor."

"Yani sence Henry Negus bu anlamda kayıtsız mı kalmış?"

---

(1) İyi öyleyse!

Poirot elini itiraz edercesine sallayarak, "Bu onun suçu değil," dedi. "O bir İngiliz. Siz İngilizler gözlerinizin önünde önlenebilir felaket gerçekleşirken, sosyal bir yanlış, örneğin karışmak olarak nitelendirilebilecek bir girişimde bulunmaktansa sakin ve sessiz bir şekilde oturmayı ve serinkanlı olmayı yeğlersiniz."

"Bunda haklı olduğunuzdan emin değilim." Rüzgârın uğultusunu ve kalabalık Londra sokaklarının gürültüsünü bastırmak için sesimi iyice yükselttim.

Poirot sözlerimi duymazdan geldi.

"Henry Negus yıllar boyunca sessizce ağabeyinin çöküşünü izlemiş. Hiç kuşkusuz onun iyileşeceğini ummuş, dualar etmiş. Sonra tam umudunu yitirdiği bir anda dualarının karşılık bulduğunu görmüş: Richard Negus'ta birkaç ay önce gözle görülür bir canlanma olmuş. Bir şeyler planlar gibiymiş. Belki de bu plan Londra'daki Bloxham Otel'de kendisi ve Great Holling'deki günlerinden tanıdığı iki bayan için üç oda ayırtmayı da kapsıyordu. Bunu yaptığını biliyoruz. Sonra dün gece Bloxham Otel'de ağzında monogramlı bir kol düğmesiyle bulundu, aynen eski nişanlısı Ida Gransbury ve eskiden komşusu olan eski köyünden bir kadın gibi. İki kadın da aynı şekilde öldürülmüşlerdi."

Poirot birden durdu. Çok hızlı yürümüş, soluk soluğa kalmıştı. "Catchpool," diyerek yutkundu. Alnını ceketinin cebinden çıkardığı özenle katlanmış mendiliyle silip kuruladı. "Kendi kendinize size yansıttığım bu olaylar zincirindeki ilk halkanın ne olabileceğini sorun. Rahip ve karısının trajik ölümleri değil mi?"

"Şey, evet, ama ancak bunun Bloxham'daki üç cinayetle ilişkisi olduğunu varsayarsak... Ne var ki elimizde bunu kanıt-

layacak hiçbir şey yok, Poirot. Ben hâlâ o zavallı rahibin bunlarla hiçbir ilgisi olmadığını iddia ediyorum."

"Aynen *la pauvre*[1] Jennie'nin de hiçbir ilgisi olmadığını düşündüğünüz gibi, değil mi?"

"Kesinlikle."

Yol boyunca yürümeyi sürdürdük.

"Hiç çapraz bulmaca çözdünüz mü Poirot? Çünkü... şey, biliyorsunuz, şu an kafamda bir şeyleri toparlamaya, boşlukları doldurmaya çalışıyorum."

"Böylesine yakın ilişkiler söz konusuyken, bir şeyleri yerine oturtmanın sizin için de, benim için de neredeyse olanaksız olduğunu söyleyebilirim, *mon ami*."

"Evet. Doğru. Yine de bulmacanın boşluklarını doldurmaya çalışırken olan bir şey dikkatimi çekti. Bu ilginç. Diyelim ki bilmecede sizden üç harfli bir mutfak aletinin adını bulmanız istendi. İlk harf olarak da 'p' çıkmış. Bu durumda bunun 'pot'[2] olduğunu düşünebilirsin, çünkü 'p' ile başlıyor, üç harfli ve mutfak gereci, yani tencere. Bunun doğru olduğunu sanırsınız halbuki doğru yanıt 'pan' olmalıdır, yani tava. Yine üç harfli, 'p' ile başlıyor ve o da mutfak gereci. Anlıyorsunuz, değil mi?"

"Bu açıklama sizi pek bir yere götürmez Catchpool. Sizin tanımlamaya çalıştığınız bu durumda ben zaten yanıtın 'pot' olabileceği gibi 'pan' olabileceğini de düşünürdüm. Yalnızca bir aptal iki olasılık da yerine otururken ya birini ya da diğerini düşünür."

---

(1) Zavallı.

(2) *Pot* İngilizcede tencere, *pan* ise tava anlamına gelmektedir.

"Peki o zaman, şuna ne dersiniz: Richard Negus kiliseye gitmeyi ya da odasında İncil bulunmasını reddediyordu, çünkü Great Holling'de yaşadığı talihsizlik her ne ise onun Tanrı'ya inancını sarsmıştı. Sizce bu bir şekilde doğru olamaz mı? Ve onun yaşadığı bu talihsizliğin rahibin ve karısının ölümüyle hiçbir ilgisi olmaması da mümkün, öyle değil mi? Ayrıca, Richard Negus derin acılar ve keder içindeyken Tanrı'nın kendini başkaları kadar sevip esirgemediğini düşünen ne ilk ne de son insan olacaktır."

Bu açıklama istediğimden de daha çarpıcı olmuştu.

"Aynı şeyi hiç siz de hissettiniz mi Catchpool?" Poirot elini koluma koyarak beni yavaşlatmaya çalıştı. Bazen bacaklarımın ondan uzun olduğunu, dolayısıyla daha hızlı yürüdüğümü unutuyordum.

"Aslına bakarsanız, evet. Gerçi kiliseye gitmeyi bırakmadım ama bazı insanların bu durumda neler hissettiklerini anlayabiliyorum."

"Özellikle de beyinlerinin yerinde iğnedenlik olduğu söylenen, buna karşı çıkacağı yerde sessizce kabullenenlerin," diye düşündüm. Sonra Poirot'ya dönerek ekledim.

"Sanırım bu, sorunlarından dolayı Tanrı'yı sorumlu tutup tutmadığınla ilgili bir durum."

"Peki, kendinizi çıkmazda hissetmenin nedeni bir kadın mıydı?"

"Birçok güzel kadın. Ailem büyük bir hevesle onlardan biriyle evlenmemi umuyordu. Ama ben direttim ve hiçbirine umut vermedim."

Yeniden hızlı yürümeye başladım.

Poirot hızlanarak beni yakaladı.

"Yani sizin sağduyulu görüşlerinize göre trajik bir şekilde ölen rahip ve karısını bu konunun dışında tutmalıyız? Yanlış bir sonuca varmamak için bunu hiç bilmiyormuş gibi davranmalıyız, öyle mi? Aynı nedenle Jennie'yi de unutmalıyız, değil mi?"

"Şey, hayır, doğru olanın bu olduğunu söyleyemem. Hiçbir şeyi *unutalım* demiyorum ama yalnız..."

"Size ne yapmamız gerektiğini söyleyeyim. Hemen Great Holling'e gitmelisiniz. Harriet Sippel, Ida Gransbury ve Richard Negus yalnızca bir bulmacanın üç parçası değiller. Belirli bir kalıba oturtmaya çalışmaktan da öte, üzerlerinde durmamızı gerektiren niteliklere sahipler. Ölümlerinden önce onlar da kanlı canlı, istekleri, duyguları olan insanlardı. Aptalca eğilimleri, belki de önemli öngörüleri ve sezgileri olan insanlardı. Yaşadıkları köye gitmeli ve onların kim olduklarını ortaya çıkarmalısınız Catchpool."

"Ben mi? Sanırım biz demek istediniz."

"*Non, mon ami*. Poirot, Londra'da kalacak. İlerleme kaydetmek için bedenimi değil kafamı çalıştırmam gerekiyor. Hayır, siz gidecek ve bana bu gezinin eksiksiz bulgularını getireceksiniz. Bu çok daha doğru olacak. Yanınıza iki isim listesi almalısınız: Çarşamba ve perşembe geceleri Bloxham Otel'de kalan konukların listesi ve Bloxham Otel'de çalışanların listesi. Bu lanetli köyden birinin bu isimlerden birini tanıyıp tanımadığını öğrenmelisiniz. Ayrıca Jennie ve PIJ harflerini de sorun. Bunun dışında rahip, karısı ve onların 1913 yılındaki trajik ölümleri hakkında da yeterince bilgi toplamadan geri dönmemelisiniz."

"Mösyö Poirot, siz de benimle gelmelisiniz," dedim çaresizce. "Bu Bloxham konusunda kafam karmakarışık, derine inemiyorum. Bu konuda size güveniyorum."

"Bu şekilde davranmaya devam edin, *mon ami*. Şimdi doğruca Bayan Blanche Unsworth'ün evine gidecek ve Great Holling'e hazırlıksız gitmemeniz için bildiklerimizi, düşüncelerimizi toparlayacağız."

Her zaman kaldığımız pansiyona "Bayan Blanche Unsworth'ün evi" diyordu. Bunu ne zaman yapsa, aklıma bir zamanlar benim de orayı aynı şekilde adlandırdığım geliyordu. Tabii oraya "evim" demeden önce.

"Düşünceleri toparlamak" Poirot için kendisi lavanta kokulu salondaki şöminenin başındaki koltukta, bense hemen yanı başındaki sandalyede otururken bana söylediği her sözcüğü not almam anlamına geliyordu. O zamana kadar birinin hiç bu denli düzgün ve kusursuz konuştuğunu duymamıştım. Zaten çok iyi bildiğim birçok şeyi bir de yazmamı istemesine itiraz etmek istedim ama tek elde edebildiğim "metotlu çalışmanın önemine" ilişkin uzun ve ciddi bir söylev oldu. Anlaşılan benim iğnedenlik beynimin bir şeyi anımsamasına güvenemiyor, gereğinde bakmam için yanımda yazılı notlar bulunması gerektiğini düşünüyordu.

Bildiğimiz hemen her şeyi uzun bir liste halinde not ettirdikten sonra Poirot aynı şeyi bilmediğimiz ama öğrenmeyi umduğumuz şeyler için de uyguladı. (Bu iki liste neyse de, o kadar sıkılmış ve sinirlenmiştim ki başka listeler de oluşturmak istemesinden korkar olmuştum.)

Yine de Poirot'ya karşı nezaketimi korumuş olmak için her şeyi yazdım ve sonrasında yazdıklarıma toplu olarak göz

attım. İlginç ama artık olaylara bakış açımın daha netleştiğini hissediyordum: daha net ve daha cesaret kırıcı. Kalemi bıraktım ve iç çekerek mırıldandım.

"Yanımda yanıtlayamadığım ve büyük olasılıkla da yanıtlayamayacağım bitmez tükenmez bir soru listesi taşımak istediğimden emin değilim."

"Kendinize güvenmelisiniz Catchpool. Özgüven eksikliği yaşıyorsunuz."

"Evet. Ne yapabilirim ki?"

"Bilmiyorum. Bu benim yaşadığım bir sorun değil. Benim çözümünü bulamayacağım bir sorunla karşılaşacağımı düşünmem gibi bir durum söz konusu olamaz."

"Peki, bu olayda da çözüme ulaşabileceğinize inanıyor musunuz?"

Poirot gülümsedi.

"Kendinize güvenmediğiniz için sırtınızı bana yaslayabileceğiniz konusunda sizi cesaretlendirmemi istiyorsunuz, değil mi? *Mon ami*, inanın bana bildiğinizi sandığınızdan çok daha fazlasını biliyorsunuz. Anımsıyorsunuz değil mi, otelde, üç kurbanın öldürüldükleri günden bir gün önce, çarşamba günü gelmelerine ilişkin bir şaka yapmıştınız? Şöyle demiştiniz: Sanki katliam davetiyesi almış gibi... Lütfen bir gün önce gelin ki perşembe günü öldürülmeniz sorunsuzca gerçekleştirilebilsin."

"İyi de bunda ne var?"

"Şakanızın hareket noktası öldürülmenin koskoca bir günü gerektirebilecek bir eylemmiş gibi görülmesiydi. Trenle ülkeyi bir baştan bir başa geç ve *aynı gün* biri seni öldürsün, bu kadarı herkes için çok fazla. Katilin de kurbanlarının gereğinden çok çaba harcamalarını istememiş olması. Bu ilginç!"

Poirot sanki birazcık gülümsemek şeklini bozmuş gibi bıyığını düzeltti ve ekledi.

"Bu sözleriniz beni çok şaşırttı dostum: Çünkü öldürülmek aslında kurbanların çabasını gerektiren bir durum değildir. Ayrıca zehir kullanacak kadar planlı ve düşünceli bir katil *neden üç kurbanını çarşamba akşamı öldürmemeyi yeğledi*?"

"Çarşamba akşamı meşgul olabilir."

"Peki, o zaman neden kurbanlarının otele çarşamba sabahı ya da akşamı yerine perşembe sabahı ya da akşamı gelmelerini ayarlamadı? Eğer böyle yapmış olsaydı bile onları rahatlıkla öldürebilirdi, *n'est-ce pas*? Yine perşembe akşamı yediyi çeyrek geçeyle sekizi on geçe arasında?"

Sabırlı davranmak için elimden geleni yapıyordum.

"Olayları çok fazla abartıyorsunuz Poirot," dedim. "Eğer kurbanlar birbirini tanıyorsa ki tanıdıklarını biliyoruz, belki de iki geceliğine Londra'ya gelmek için çok özel bir nedenleri vardı, katille hiçbir ilişkisi olmayan bir neden. Katil onları buraya geldikleri ikinci akşam öldürdü, çünkü bu onun için daha uygundu. Ayrıca onları Bloxham'a davet eden de o değil: Yalnızca bir şekilde ne zaman burada olacaklarını biliyordu, hepsi bu. Ayrıca..." Sözlerime ara verdim. "Hayır, asla olmaz. Bu saçma."

"Neyin saçma olduğunu bana da anlatır mısınız?"

"Şey, eğer katil doğası gereği titiz, kılı kırk yaran karakterde biriyse, cinayetleri özellikle onların geldikleri güne planlamazdı, çünkü uzaktan Londra'ya gelecek kurbanlarının trenlerinin rötar yapabileceğini dikkate alırdı."

"Belki katilin kendisi de Londra'ya Great Holling ya da başka bir yerden geldi. Adam, tabii kadın da olabilir, aynı gün

uzun ve yorucu bir yolculuk yapıp, bir de üç cinayet işlemek istememiş olabilir."

"Öyle olsa bile, kurbanları perşembe günü gelebilirlerdi, değil mi?"

Poirot kısaca, "Öyle yapmamışlar işte," dedi. "Onların bir gün önce, çarşamba günü geldiklerini biliyoruz. Bir şeyi merak ediyorum: *Acaba cinayetler işlenemeden önce* katili ve üç kurbanı ilgilendiren bir şeyin mi olması gerekiyordu? Eğer öyleyse, belki de katil buraya uzak bir yerden gelmedi, zaten Londra'da yaşıyor ve her neyse bunun gerçekleşmesini bekliyordu."

"Olabilir," dedim. "Neden ve niçin ne olduğuna ilişkin bir fikrimiz olmadığı sürece söylenecek her şey boş. Sözü uzatmak yararsız. Duruma ilişkin ilk değerlendirmelerimi anımsıyorum da. Ah, şey Poirot..."

"Evet, *mon ami*?"

"Daha önce size bunu söyleyecek cesaretim olmadı. Hiç hoşlanmayacağınızı biliyorum ama kol düğmesi..."

"Oui?"

"Henry Negus'a PIJ harflerini sordunuz. Ben bunların her kimse, adamın adının doğru sıralı baş harfleri olduğunu sanmıyorum, yani kol düğmelerinin sahibinin. Bence olması gereken harf dizini PJI. Bakın." Bir kâğıdın arkasına monogramı çizdim. Aklımda kaldığı kadarıyla harfleri aynen kol düğmesinde olan şekilleriyle canlandırmaya çalıştım. 'I' harfinin büyük, 'P' ve 'J'nin ona oranla daha küçük olduklarını görüyorsunuz, değil mi? Bu tipik bir monogram stili. Büyük olan harf soyadının baş harfi oluyor ve genellikle ortaya konuluyor."

Poirot kaşlarını çatmış başını sallıyordu.

"Yani monogramdaki harfler düzgün sırada değiller, bilinçli olarak *yanlış sıralanmışlar*, öyle mi? Bunu hiç duymamıştım. Bu kimin fikri olabilir ki? Mantıkdışı."

"Korkarım genel uygulama bu. Bu konuda bana güvenebilirsiniz. İşyerindeki arkadaşlarımın monogramlı kol düğmeleri de aynen böyle."

"İnanılmaz. İngilizlerde düzen kavramı hiç yok."

"Evet, şey, ama böyle işte... Dolayısıyla Great Holling'e gittiğimizde sormamız gereken harfler PJI, PIJ değil."

Bu onu da Great Holling'e gelmeye ikna etmek yolunda boşuna bir çabaydı ve zaten Poirot da anlamazdan geldi.

"*Siz*, dostum," dedi. "Great Holling'e gidiyorsunuz. Poirot da Londra'da kalıyor."

9. BÖLÜM

Great Holling'i Ziyaret

Ertesi pazartesi sabahı kararlaştırdığımız şekilde Great Holling'e doğru yola çıktım. Oraya vardığımda ilk izlenimim daha önce de gittiğim İngiliz köylerinden pek bir farkı olmadığıydı. Söylenecek, anlatacak hiçbir şey yoktu. Sanırım genelde şehirler arasında köylere göre çok daha belirgin farklar olabiliyor ve dolayısıyla da çok daha fazla şey söylenebiliyordu. Londra'nın karmaşık yapısı, kargaşası konusunda saatlerce konuşabilirdim. Belki de bu Great Holling gibi yerlere alışık olmamamdan kaynaklanıyordu. Bu gibi yerler benim kişiliğime tersti, tabii eğer bir kişiliğim varsa. Hoş bundan da emin değildim.

Bana köye vardığımda King's Head Hanı'nı görmememin olası olmadığı söylenmişti ama gözümden kaçtı işte. Orada kalacaktım. Neyse ki bu konuda burnunun üstü bumerang şeklinde çilli, gözlüklü, koltuğunun altına sıkıştırdığı gazete-

siyle dolaşan genç bir adam bana yardımcı oldu. Birden arkamda belirerek sordu.

"Yolunuzu mu kaybettiniz?"

"Sanırım evet. King's Head'i arıyordum."

"Ah!" Sırıttı. "Valiziniz, çantanız... aklıma gelmişti. Buralı değilsiniz, değil mi? Sokaktan bakınca King's Head normal bir ev görünümündedir. Dolayısıyla fark etmemiş olmanız doğal. Şu sokak boyunca yürürseniz tam önüne varırsınız, görüyorsunuz değil mi? Dümdüz ilerleyin, sağa dönün, işareti ve girişi göreceksiniz."

Adama teşekkür ederek dediğini yapmaya koyuldum. Arkamdan seslendi.

"Nereden geliyordunuz?"

Söyledim.

"Hiç Londra'ya gitmedim," dedi. "Sizi bu ufak orman köyümüze getiren ne?"

"İş," dedim. "Bakın, umarım bunu kabalık olarak nitelendirmezsiniz ama sizinle daha sonra konuşmaktan mutluluk duyacağım. Şimdilik tek isteğim bir an önce yerime yerleşmek."

"Şey, o zaman sizi alıkoymayayım. Nasıl bir iş? Ah, yine başladım, yine bir şey sordum. Neyse, daha sonra sorarım." El salladı ve sokakta ters yönde ilerlemeye başladı.

Yeniden King's Head Hanı'nı bulmaya çalıştım. Bu arada arkamdan yine seslendi.

"Yol boyunca aşağı doğru ilerleyin ve sağa dönün." Buna şen şakrak el sallamalar da eşlik etti.

Bana karşı dostça davranmak ve yardımcı olmak çabasındaydı. Normalde bundan dolayı ona minnettar olmam gerekirdi. Olmalıydım da, ama...

Evet, bunu kabul ediyorum. Köylerden hoşlanmıyorum. Şehirden ayrılmadan önce bunu Poirot'ya söylememiştim. Ama yol boyunca trende kendi kendime defalarca tekrarladığım gibi küçük şirin istasyonda trenden indiğimde de hâlâ aynı şeyi söylüyordum. İçinde bulunduğum S biçiminde kıvrılan küçük, büyüleyici sokaktan da, yolun iki tarafındaki küçük evlerden de hoşlanmıyorum. Bu küçük evler bana normal insanların yaşadığı yerlerden çok, eski zaman masallarının ormancı kulübelerini anımsatıyordu.

Yolda rastladığım yabancı insanların bana hadlerini aşan sorular sormasından da hoşlanmıyordum. Ancak bu konuda kendimle çelişkiye düştüğümün de farkındaydım, çünkü aslında buraya, Great Holling'e, bana tamamen yabancı insanları sorgulamaya gelmiştim.

Gözlüklü adam gözden kaybolmuştu. Yola zaman zaman öten bir kuşun sesi ve kendi soluğum dışında tam bir sessizlik hâkimdi. Evlerin arkalarındaki boş tarlalar ve biraz uzaktaki tepeler bu sessizlikle birleşince kendimi iyiden iyiye yalnız hissetmeme neden oldu. Tabii şehirler de insana kendini çok yalnız hissettirebilir. Londra'da yanınızdan gelip geçenlere bakarsınız, tanımazsınız ve hiçbirinin aklından neler geçtiğini bilemezsiniz. Hemen yanınızdadırlar ama size bir o kadar gizemli görünürler. Aslında aynı kural köyler için de geçerliydi, yine kendinizi yalnız hissediyordunuz ama tek farkla, herkesin kafasından aynı şeyin geçtiğinden kuşkulanıyordunuz.

King's Head Hanı'nın sahibi Bay Victor Meakin adında biriydi. Elli altmış yaşlarındaydı, seyrelmiş gri saçlarının arasından pembe uçlu dik kulak uçları görünüyordu. O da Londra'dan bahsetmeye bayılıyordu.

"Eğer sormamda sakınca yoksa, orada mı doğdunuz Bay Catchpool? Şimdi orada kaç kişi yaşıyor? Nüfusun yapısı, dağılımı nasıl? Çok kirli mi? Bir defasında teyzem oraya gitmişti, çok pis olduğunu söyledi. Yine de ben bir gün muhakkak oraya gitmek istiyorum. Bunu teyzeme asla söylemedim. Huzur içinde yatsın, hemen benimle tartışmaya girerdi. Londra'daki herkesin kendi arabası var mı?"

Bu soru yağmuru arasında yanıt verme fırsatı bulamıyordum ama bu beni rahatlatıyordu. Ancak bu şansım uzun sürmedi, gerçekten onu ilgilendiren soruya geldiğinde yanıtını bekledi.

"Sizi Great Holling'e getiren neden ne Bay Catchpool? Burada nasıl bir işiniz olduğunu düşünemiyorum."

Birden konuşmaya ara verdi. Yanıt vermekten başka şansım yoktu.

"Ben polisim," dedim. "Scotland Yard'dan geliyorum."

"Polis mi?" Gülümsemeyi sürdürdü ama artık bana bambaşka bir gözle baktığını anlıyordum: Beni dikkatli ve aşağılayıcı bakışlarla süzmeye başladı; sanki benim hakkımda tahminde bulunmaya ve benim aleyhimde sonuçlar çıkarmaya çabalar gibi...

"Polis mi?" dedi yeniden. Bunu benden çok kendi kendine sorar gibiydi. "Peki ama bir polisin buraya gelmesinin nedeni ne olabilir ki? Londra'dan önemli bir polisin?"

Doğrudan bana sormadığı için ben de yanıt verme gereği duymadım.

Valizlerimi dönemeçli tahta merdivenlerden yukarı taşırken üç kez durup arkasını döndü ve beni anlaşılmaz bir nedenle dikkatle süzdü.

Bana verdiği oda bir hayli geniş, sade ve soğuktu. Blanche Unsworth'ün süslü, fırfırlı, püsküllü pansiyonundan sonra bu değişikliğin hoşuma gitmediğini söyleyemem. Neyse ki odaya, kullanmam için katlanmış bir havlu ve sıcak su torbası da konulmamıştı. Bunlara dayanamıyordum, görmek bile irkilmeme neden oluyordu.

Bence bir yatağı ısıtabilecek en iyi şey insanın kendiydi.

Meakin odadaki yatak ve büyük tahta gardırop gibi bazı eşyaları gösterdi ki, bunları kendim de görebilirdim. Şaşkınlık ve beğeninin dengeli karışımı içinde yanıt vermeye çalıştım. Sonra ona Great Holling'e gelme nedenimden bahsettim. Bunu bilinçli olarak yaptım, böylece hem onun merakını gidermiş, hem de bana daha az kuşkuyla bakmasını sağlamış olmayı umuyordum. Ona Bloxham Otel'deki cinayetlerden de bahsettim.

Dinlerken ağzının seğirmeye başladığı dikkatimden kaçmadı. Yanılmış olabilirim ama sanki gülümsememek için kendini zor tutuyor gibiydi.

"Öldürüldüler mi dediniz? Lüks bir Londra otelinde mi? Haber bu işte! Bayan Sippel ve Bayan Gransbury öldürüldüler mi? Ve de Bay Negus?"

Paltomu çıkarıp dolaba asarken sordum.

"Demek onları tanıyorsunuz?"

"Ah, evet, tanıyorum."

"Onların dostunuz olduğunu düşünebilir miyim?"

Meakin, "Ne dostum ne düşmanım," dedi. "Eğer bir han işletiyorsanız bunun en iyi yolu budur. Dostlarınızla da düşmanlarınız kadar bela yaşayabilirsiniz. Bayan Sippel ve Bayan Gransbury belalarını bulmuşlar. Bay Negus da öyle."

Kulağıma gelen sesteki bu tuhaf vurgu da neyin nesiydi? Hoşlanma mı?

"Bağışlayın beni Bay Meakin ama... bu üç ölümü öğrenmek sizi mutlu mu etti yoksa bana mı öyle geldi?"

"Size öyle gelmiş olmalı Bay Catchpool. Gerçek bu." Son derece kendinden emin ve samimi bir itirazdı bu.

Bir ya da iki dakika kadar birbirimizi süzdük. Sıcaklıktan tamamen uzak, kuşkuyla parlayan gözlerdi karşımdakiler.

Meakin, "Bana bazı haberler verdiniz ve bunlar ilgimi çekti, hepsi bu," dedi. "Ben her konuğumun anlattıklarıyla ilgilenirim. Eğer bir han işletiyorsanız doğru ve uygun olanı da budur. Her ne kadar bu biraz farklıysa da. Cinayet!"

Ondan uzaklaşarak nazikçe, "Bana odamı gösterdiğiniz için çok teşekkür ederim," dedim. "Çok yardımcı oldunuz."

"Sanırım bana daha sorularınız olacaktır, öyle değil mi? King's Head Hanı'nın 1911 yılından bu yana sahibiyim. Soru soracak benden iyi birini bulamazsınız."

"Ah evet, elbette. Ama önce eşyalarımı yerleştirip bir şeyler yemek, sonra da ayaklarımı uzatıp biraz dinlenmek istiyorum." Bu adamla uzun boylu konuşma düşüncesi hoşuma gitmiyordu ama gerekli olduğu da anlaşılıyordu. "Bir şey daha Bay Meakin, bu çok önemli: Eğer size anlattıklarımdan hiç kimseye bahsetmezseniz minnettar olurum."

"Bu bir sır mı?"

"Tam olarak değil, hayır. Yalnızca insanlara bunu ben kendim söylemek istiyorum."

"Soru soracaksınız, değil mi? Great Holling'de size öğrenmenize değecek bir şey anlatacak tek bir kişi bile bulamayacağınızdan emin olabilirsiniz."

"Bunun doğru olduğundan pek emin değilim. Daha biraz önce siz bana soracağım sorulara hazır olduğunuzu söylediniz."

Meakin başını salladı.

"Yanlış yorumlamışsınız Bay Catchpool. Ben soru sormak isteyebileceğinizi söylemiştim, sorularınızı yanıtlamak istediğimi değil. Bunu söylememin nedeni..." İnce, kemikleri çıkmış işaretparmağını bana doğru salladı. "Eğer Londra'nızdaki lüks bir otelde üç cinayetle karşı karşıya kaldıysanız, Londra polisi olduğunuzu aklınızdan çıkarmayarak sorularınızı burada değil orada sormanızda yarar olduğunu anımsatırım."

"Yani buradan ayrılmam gerektiğini mi ima ediyorsunuz Bay Meakin?"

"Tam olarak değil. İzleyeceğiniz yol tamamen size kalmış bir konu. Kalmak istediğiniz sürece tesisimizde gereken konukseverlik gösterilecektir. Gerisi beni ilgilendirmez." Ve birden dönüp odadan çıktı.

Şaşkınlık içinde başımı salladım. O anda odamdan çıkan Victor Meakin'i King's Head'e ilk geldiğim anda beni neşeyle karşılayan, büyük bir boşboğazlıkla Londra'dan ve oranın pisliğinden şikâyet eden teyzesinden bahseden adamla bağdaştırmak olanaksızdı. Sanki iki farklı insanla karşı karşıyaydım.

Yatağımın üzerine oturdum ama aynı anda sıçrayarak kalktım. Açık havaya ihtiyacım vardı. Keşke Great Holling'de King's Head dışında kalabileceğim bir yer olsaydı.

Birkaç dakika önce çıkardığım paltomu giydim, odamın kapısını kilitledim ve merdivenlerden indim. Victor Meakin barın arkasında bira bardaklarını kuruluyordu. Salona girdiğimi görünce hafifçe eğildi.

Köşede, boş ve dolu bardaklarla dolu bir masanın arkasında zom olmak üzere oldukları anlaşılan iki adam oturuyordu. İkisi de oturdukları halde sallanma sanatında ustalaşmışlardı. Bu kararlı içicilerden biri bir ayağı çukurda gibi görünen beyaz sakallı bir cüceydi. Bu haliyle insana Noel Baba'yı anımsatıyordu. Diğeriyse iri yapılı, çıkık çeneli bir tipti. En fazla yirmi yaşlarında olabilirdi. İhtiyar adamla konuşmaya çalışıyordu ama ağzı içkiden öylesine kaymıştı ki ne dediği anlaşılmıyordu. Neyse ki içki arkadaşı da onu dinleyebilecek durumda değildi. Belki de ikisinin de ağızlarında geveledikleri saçmalıkların boşa gitmesi ve karşılık bulmaması da bir şanstı.

Genç adamın görüntüsü beni rahatsız etmişti. Nasıl olmuş da böylesine berbat bir duruma düşmüştü? Öylesine mutsuz, öylesine bitkin bir yüz ifadesi vardı ki eğer alışkanlıklarını değiştirmezse çok yakında bu ifadeyi ömrü boyunca taşımaya mahkûm olacağı anlaşılıyordu.

Meakin sordu.

"Bir içki ister miydiniz Bay Catchpool?"

"Belki sonra, teşekkürler." Sıcak ve yumuşak bir gülümsemeyle karşılık verdim. Nefret ettiğim ya da güvenemediğim kişilere elimden geldiğince güler yüzlü davranmayı ilke edinmiştim. Bu her zaman işe yaramıyordu ama bazen karşımdakinin nazik davranmasını sağladığı da oluyordu. "Önce bacaklarımı biraz hareket ettirmek istiyorum."

Alkolik genç adam ayağa kalktı. Birden öfkelenmişti ve "hayır" sözcüğüyle başlayan bir şeyler söyledi. Konuşmasının kalan kısmı anlaşılmıyordu. Önümden geçti ve sokağa fırladı. İhtiyar adam kolunu uzattı, bu onun için neredeyse on saniyesini alan bir eylemdi. İşaretparmağı bana yönelmişti.

"Sen!" dedi.

Great Holling'e geleli daha ancak bir saat olmuştu ama şimdiden iki kişi işaretparmaklarını kabaca yüzüme doğru sallamışlardı bile. Belki de buranın yerli halkı arasında bu bir tür hoş geldin ifadesiydi. Hoş bu konuda ciddi kuşkularım vardı.

"Buyurun?" dedim.

Noel Baba'nın çıkardığı sesleri şöyle yorumladım.

"Evet, sen dostum. Gel otur. Karşımdaki sandalyeye. Buraya yanıma. Zavallı bahtsız genç adamın artık ihtiyaç duymadığı sandalyeye."

Normal koşullarda bu tekrarlar çıkarılabilirdi ama kendimi yoruma öylesine kaptırmıştım ki bu hoşuma bile gitti.

"Aslına bakarsanız köyde biraz dolaşmak..." diyecek olduysam da yaşlı adam bunu yapmamam konusunda görüş bildirdi.

"Bunu yapacak daha dünya kadar zamanın olacak," diye haykırdı. "Şimdi gel ve otur, aramızda konuşalım."

Ve şaşırtıcı bir şekilde şarkı söylemeye başladı.

"Gel otur,
Gel otur,
Londralı polis."

Meakin'e baktım, gözlerini bira bardaklarından ayırmıyordu. Birden öfkelendim ve parladım.

"Daha on dakika önce sizden, işimden kimseye bahsetmemenizi rica etmiştim."

"Ben kimseye hiçbir şey söylemedim." Başını kaldırıp bana bakmaya bile tenezzül etmedi.

"Bay Meakin, eğer siz söylemediyseniz bu adam benim Londra'dan gelen bir polis olduğumu nereden öğrendi? Köyde kim olduğumu bilen sizin dışınızda bir tek kişi bile yok."

"Kendi kendinize sonuçlar çıkarmaya kalkışmayın Bay Catchpool. Sanırım bu sizi hiçbir yere götürmez. Sizin hakkınızda hiç kimseye hiçbir şey söylemedim. Bir tek kelime bile."

Yalan söylüyordu. Bunu bildiğimi biliyor ama umursamıyordu.

Yenilgiyi kabul ederek köşeye, cüce görünümlü adamın yanına gittim ve gösterdiği sandalyeye oturdum. Çevresindeki raf olarak kullanılan karanlık kirişlerin üzeri pirinç ve cam bira kadehleriyle doluydu. Adam bana bir an için gizemli bir yuvadaki beyaz saçlı bir yaratık gibi göründü.

Sanki konuşmamız saatlerdir tüm hızıyla sürüyormuş gibi birden konuşmaya başladı.

"Bir centilmen değil, yalnızca işe yaramaz serserinin teki, annesiyle babası da öyle. Okuma yazmaları yok, adlarını bile yazamazlar, o da öyle. Latince de konuşamıyor! Yirmi yaşında, şu haline bakın! Ben onun yaşındayken... ama o günlerin üzerinden çok zaman geçti... çok eskide kaldı o günler. Zaman çok acımasız! Ben genç bir adam olarak elimden gelenin en iyisini yaptım, ama bazıları yüce Tanrı'nın nimetlerini fazlasıyla bulunca kıymetini bilmiyor, heba ediyorlar. Bu yüceliğin insanın kendi elinde olduğunu anlayamıyor, dolayısıyla hak da etmiyorlar."

"Yani Latince mi?" Yanıt olarak tek söyleyebildiğim bu oldu. Yücelik? Ne zaman beni küçük düşürecek bir hata savuş-

tursam kendimi şanslı sayardım. Yaşlı adamın sesi, kızarmış yamuk burnuna ve siyah biradan ıslanmış sakalına rağmen boğuk değildi. "Bunca içkiye rağmen sesi insanın dinlemekten zevk duyabileceği bir tonda," diye düşündüm.

"Demek büyük şeyler yaptınız?" dedim.

"Denedim ve düşlerimin de ötesinde başarılı oldum."

"Gerçekten mi?"

"Evet, ama bu uzun zaman önceydi. Bir erkeğin düş kurmasının ona yararı olmuyor ve en önemsediğin düşler asla gerçekleşmiyor. Gençken bunu bilmiyordum. İyi ki de bilmiyormuşum." İç çekti. "Peki ya sen sevgili dostum? En büyük hedefin ne? Harriet Sippel, Ida Gransbury ve Richard Negus'un cinayetlerindeki gizemi çözmek mi?"

Bu sanki önemsiz, hiçbir çabaya değmeyecek bir hedefmiş gibi konuşuyordu.

"Bir iki kez görmeme rağmen Negus'la hiç tanışmadım," diye ekledi. "Ben köye geldikten hemen sonra o gitti. Biri gelir, biri gider, hem de ikisi de aynı nedenle. İkisi de yüreğinde acıların en büyüğüyle."

"Nedeni ne bu acının?" diye sordum.

Yaşlı adam bir dikişte akıl almayacak miktarda siyah birayı midesine indirdi.

"O kadın asla bunu atlatamayacak," dedi.

"Kim neyi atlatamayacak? Ida Gransbury'nin Richard Negus'un Great Holling'den ayrılmasını atlatamadığını mı söylüyorsunuz?"

"Kocasının kaybını. Ya da öyle olduğunu söylüyorlar. Harriet Sippel. Söylediklerine göre o kadar genç kaybetmiş ki,

onu bu hale getiren de bu olmuş. Bence bu yalnızca bir bahane. Sizin oturduğunuz yerde siz oturmadan önce oturan çocuktan daha yaşlı değildi. Ölmek için çok genç. Onların sonu olmayacak."

"Onu bu hale getiren derken acaba kimi kastettiniz Bay?... Açıklayabilir misiniz?"

"Neyi dostum? Ah, evet. Bir erkeğe ya da kadına düş kurmak yaramıyor. O zaman, bu derde düştüğüm zaman yaşlı olduğum için mutluyum."

"Bağışlayın ama doğru algılayabildim mi, anlamak istiyorum," dedim konuyu açacağı umuduyla. "Harriet Sippel'in kocasını çok genç bir yaşta kaybettiğini ve dul kalmanın onu bu hale getirdiğini söylediniz. Yani ne duruma?"

Adamın bağırmaya başlamasıyla dehşete düştüm.

"O kadın niye buraya geldi ki? Kocası, çocukları, kendine ait bir evi, mutlu bir yaşamı olabilirdi."

"Bütün bunlara sahip olabilecek olan kimdi?" diye sordum çaresizlik içinde. "Harriet Sippel mi?"

"Eğer bağışlanamaz bir yalan söylememiş olsaydı... Tüm felaketleri başlatan bu yalandı." Sanki görünmeyen biri birden sohbete dahil olmuş ve ona soru sormuş gibi yaşlı adam kaşlarını çattı ve, "Hayır, hayır!" diye haykırdı. "Harriet Sippel'in kocası vardı. George. Öldü. Gençti. Çok kötü bir hastalık. O çocuktan daha büyük değildi, senin oturduğun yerde oturan işe yaramazdan. Stoakley."

"O işe yaramazın adı Stoakley mi?" diye sordum.

"Hayır dostum. *Benim* adım Stoakley. Walter Stoakley. Onun adını bilmiyorum." Yaşlı cüce kemikli parmaklarını sa-

kalının içine daldırdı. "Kadın *yaşamını* ona adamıştı. Nedenini biliyordum, her zaman da bildim, hep anlayışla karşıladım. Günahı ne olursa olsun o önemli bir adamdı. Kadın onun için her şeyi feda etti."

"Şey... biraz önce burada olan genç adam için mi?" Hayır, bu mantıksızdı, o işe yaramazın önemli biri olması olanaksızdı.

Poirot'nun bu konuşmanın taraflarından biri olmaması büyük şans, diye düşündüm. Walter Stoakley'in rasgele konuşması, konudan konuya atlaması onu deli edebilirdi.

"Hayır, hayır. O yalnızca yirmi yaşında, biliyorsunuz."

"Evet, biraz önce söylemiştiniz."

"Günlerini içerek geçiren bir serseriye yaşamını adamanın hiçbir anlamı olamaz."

"Hak veriyorum."

"Kadın o *kid*'le[1] evlenemezdi, özellikle de önemli bir adama âşık olduktan sonra. Kadın onu bıraktı."

O anda Rafal Bobak'in Bloxham Otel'in yemek salonunda söyledikleri aklıma geldi ve sordum.

"Kadın ondan çok mu yaşlı?"

"Kim?" Stoakley şaşırmış gibiydi.

"Bahsettiğiniz kadın. Kaç yaşında?"

"Sizden en az on yaş büyük. Tahminimce kırk iki, kırk üç yaşlarında."

"Anlıyorum."

Yaşımı doğru tahmin etmesinden çok etkilenmiştim. Eğer bunu yapabiliyorsa, ondan mantıklı bazı açıklamalar almayı da bekleyebilirdim.

(1) Çocuk. (İng.)

Yeniden aynı tutarsız konuşma kaosuna dönerek, "Demek sözünü ettiğiniz kadın birkaç dakika önce burada oturan işe yaramazdan daha yaşlıydı?" dedim.

Stoakley kaşlarını çattı.

"Neden sordun ki dostum? Kadın ondan en az yirmi yaş daha yaşlıydı. Siz polisler de çok tuhaf sorular soruyorsunuz."

Yaşlı bir kadın ve genç bir adam: Bu sözcükler Harriet Sippel, Ida Gransbury ve Richard Negus'un Bloxham'da kulak misafiri olunan konuşmalarındaki ifadelerle çok benzeşiyordu. İlerleme kaydetmeye başlamıştım.

"Demek kadın bu işe yaramazla evlenmeyi düşünüyordu ama sonra daha önemli birini seçti."

Stoakley sabırsızlıkla, "Hayır, hayır," diye homurdandı. "İşe yaramaz değil." Sonra gözkapakları kırpıştı. Gülümsedi. "Ah, ama Patrick! Her şey onun ellerindeydi. Kadın bunu gördü. Anladı. Kadınların size âşık olmasını istiyorsanız Catchpool, gücü avucunuzda tuttuğunuzu gösterin onlara."

"Kadınların bana âşık olmasını istemiyorum Bay Stoakley."

"Neden ki?"

Derin bir soluk aldım.

"Bay Stoakley, lütfen bana bahsettiğiniz kadının adını söyler misiniz, şu buraya gelmemiş olmasını dilediğiniz, önemli adama âşık olan ve bağışlanamaz bir yalan söyleyen kadının?"

Yaşlı cüce, "Bağışlanamaz," diye onayladı.

"Patrick kim? Adını tam olarak söyler misiniz? Baş harfleri PJI mı? Burada Great Holling'de adı Jennie olan bir kadın yaşıyor mu ya da yaşadı mı?"

Stoakley hüzünle, "Her şey onun elindeydi," diye mırıldandı.

"Evet, tamam. Ama..."

"Kadın onun için her şeyi feda etti, bugün bile ona sorsanız bunu yaptığı için pişman olduğunu söyleyeceğini sanmıyorum. Başka ne yapabilirdi ki? Ona âşıktı, onu seviyordu, anlıyorsunuz değil mi? Aşkta mantık olmaz." Gömleğini yakaladı ve çekiştirdi. "Kalbinizi yerinden söküp atmak isteseniz bile."

Yarım saat kadar daha Walter Stoakley'den mantıklı bir şeyler öğrenmeye çabaladıktan sonra ben de bunalmıştım artık. Dayanabileceğim kadar dayandım ve sonra bundan vazgeçtim.

10. BÖLÜM

İftiranın İşareti

King's Head'den dışarı çıktığımda büyük bir rahatlama hissettim. Hafif bir yağmur başlamıştı. Tam önümde yürüyen palto ve şapkalı bir adam adımlarını sıklaştırdı. Evine ulaşmak ve hava iyice kötüleşmeden kendini kapalı bir yerde güvene almak istediği anlaşılıyordu. Pub'ın karşısındaki, alçak bir çitin gerisinde uzanmakta olan tarlaya baktım: Üç tarafı ağaçlarla çevrelenmiş, oldukça büyük, yemyeşil bir alandı burası. Yine sessizlik. Yapraklara değen yağmur damlacıklarının sesi dışında hiçbir şey duyulmuyor, yeşil dışında hiçbir şey görülmüyordu.

Düşüncelerinden kaçmak isteyen biri için böylesine sakin bir taşra köyü kesinlikle doğru yer değildi. Londra'da öyle ya da böyle yanınızdan bir araba, bir otobüs, tanıdık ya da tanımadık bir yüz ya da bir köpek geçip gider ve hepsi sizde bir tür heyecan yaratırdı. Şimdi o heyecanı, o kargaşayı nasıl da özlüyordum, sessizlik dışında hiçbir şeyin olmadığı bu yerde.

Yanımdan iki kadın geçti. Aceleleri olduğu anlaşılıyordu. Onları dostça selamlamamı görmezden gelerek geçip gittiler. Dönüp bana bakmadılar bile. Ancak "polis" ve "Harriet" sözcükleri kulağıma çalındığında yağmuru boşu boşuna suçladığımı, yağmurun kesinlikle yapacaklarımı engelleyen bir etken olmadığını düşündüm. Bu insanlar gerçekten havadan mı kaçıyorlardı yoksa Londra'dan gelen bir polis memurundan mı? Bundan emin değildim.

Poirot'nun deyimiyle ben küçük gri hücrelerimi çalıştırıp Walter Stoakley'nin tutarsız konuşmalarını çözümlemeye çalışırken, Victor Meakin hanın arka kapısından çıkmış ve yoldan geçenleri –özellikle bunu yapmamasını istememe rağmen– benim köydeki varlığımdan haberdar etmiş olmalıydı. Onun centilmenlik anlayışı da bu kadardı demek! Ne kadar tuhaf ve sevimsiz bir adamdı!

S biçimindeki yolda ilerlemeye devam ettim. Tam o sırada oradaki evlerden birinden genç bir adam çıktı. Onu görünce sevindim. Bu trenden indiğimde karşılaştığım gözlüklü, çilli adamdı. Ona doğru ilerledim. Genç adam beni görünce sanki ayakkabılarının tabanında zamk varmışçasına kalakaldı.

"Merhaba," diye seslendim. "King's Head'i buldum, yardımınız için teşekkürler."

Ben yaklaştıkça genç adamın gözlerinin açılıp büyüdüğünü fark ettim. Anlaşılan o da kaçıp gitmek istiyordu ama bunu yapamayacak kadar nazikti. Eğer burnunun üzerindeki o bumerangı andıran belirleyici çil şeridi olmasa onun daha önce karşılaştığım adam olmadığını düşünebilirdim. Davranışları tamamen değişmişti, aynen Victor Meakin'inkiler gibi.

Ben daha ona soru yöneltme fırsatı bulamamıştım ki, "Onları kimin öldürmüş olabileceği konusunda hiçbir fikrim yok

efendim," diye kekeledi. "Hiçbir şey bilmiyorum. Şimdiye dek hiç Londra'ya gitmediğimi size daha önce de söylemiştim."

Evet, artık bu kuşkunun da ötesinde bir durumdu: Kimliğim ve Great Holling'e geliş nedenim buradaki herkes tarafından biliniyordu. İçimden Meakin'e küfrettim.

"Öğrenmek istediğim Londra'da olanlar değil," dedim. "Harriet Sippel, Ida Gransbury ve Richard Negus'u tanıyor muydunuz?"

"Korkarım burada daha fazla kalmam olanaksız efendim. Tamamlamam gereken bir iş var."

Her cümlenin sonunda bana "efendim" diyordu. İlk konuşmamızda, benim polis olduğumu öğrenmeden önce böyle yapmamıştı.

"Tamam," dedim. "Peki bugün, daha sonra görüşebilir miyiz?"

"Hayır efendim, ayıracak zamanım olacağını sanmıyorum."

"Peki ya yarın?"

"Hayır efendim." Altdudağını ısırdı.

"Anlıyorum. Eğer sizi buna zorlayacak olursam konuşmayacak ya da bana yalan söyleyeceksiniz, değil mi?" İç geçirdim. "Neyse, birkaç kelime de olsa benimle konuştuğunuz için teşekkür ederim. Birçok kişi benim geldiğimi görünce tam ters yöne kaçıyorlar."

"Bu size karşı bir tepki değil efendim. İnsanlar korkuyorlar."

"Neden?"

"Üç kişi öldü. Hiç kimse sıranın kendisine gelmesini istemiyor."

Nasıl bir yanıt beklediğimi hiç bilemiyorum ama beklediğim yanıtın bu olmadığı kesindi. Ben daha yanıt verme fırsatı

bulamadan genç adam önümden geçip gitti ve yol boyunca uzaklaştı. Acaba ona "sırada" birinin olabileceğini düşündüren neydi? Bunu gerçekten merak ediyordum. Poirot'nun dördüncü bir kol düğmesinden bahsettiğini anımsıyordum, gelecekteki kurbanın ağzına konulmak için katilin cebinde bekleyen kol düğmesinden... İstemeden yutkunmakta zorlandığımı hissediyordum. Sanki genzime bir taş oturmuştu. Düzgün şekilde yatırılmış bir cesede daha izin veremezdim. *Avuç içleri* aşağı dönük...

Hayır, bu asla olmamalıydı, olmayacaktı. Bunu kendi kendime de olsa söylemek beni rahatlattı, kendimi daha iyi hissetmemi sağladı.

Bir süre yolda aşağı yukarı dolaştım. Başka birine rastlamayı umuyordum ama kimseyi göremedim. Henüz King's Head'e dönmeye hazır değildim. Köyün diğer ucuna, tren istasyonunun bulunduğu tarafa doğru yürüdüm. Londra trenlerine ait peronda durdum. Hemen birine binip eve dönmeyi nasıl da istiyordum. Binememek benim için çok büyük bir hayal kırıklığıydı. Acaba Blanche Unsworth o akşam için ne pişirecekti ve Poirot bunu beğenecek miydi? Sonra düşüncelerimi yeniden Great Holling'e yöneltmeye çalıştım.

Eğer köydeki herkes benden kaçar ve beni görmezden gelmeye çalışırsa ne yapabilirdim?

Kilise! Birkaç kez mezarlığın yanından yürümeme rağmen kiliseye pek dikkat etmemiştim. Rahip ve ondan birkaç saat sonra ölen karısının trajik öyküsü ise aklıma bile gelmemişti. Nasıl bu kadar dikkatsiz olabilmiştim?

Yeniden köye döndüm ve doğruca kiliseye gittim. Holy Saint adlı kilise aynen istasyon gibi bal renkli taşlarla yapılmış, küçücük bir yapıydı. Kilisenin bahçesindeki çimenler bir hayli

bakımlıydı. Mezarlardan birçoğunda ise yeni bırakıldığı anlaşılan taze çiçekler vardı.

Kilisenin arkasında, kenarında demir parmaklıklı bir kapının da bulunduğu alçak duvarın öte tarafında iki bina gördüm. Bunlardan geri planda ve bakımlı olan rahibin evi olmalıydı. Diğer bina ise uzun, alçak bir kulübeydi, arka tarafı doğrudan duvara dayanmıştı. Arka kapısı yoktu ama dört penceresi vardı. Bir kulübeye göre oldukça büyük olan bu pencerelerin tek manzarası bir dizi mezar taşıydı. "Burada yaşayabilmek için insanın sinirleri güçlü olmalı," diye düşündüm.

Demir kapıyı açıp kilisenin bahçesine girdim. Mezar taşlarının birçoğu o kadar eskiydi ki isimler bile okunamaz olmuştu. Tam bunu düşündüğüm sırada yeni ve oldukça gösterişli bir mezar taşı dikkatimi; çekti. Çiçek olmayan ender mezarlardan biriydi bu. Taşın üzerine oyularak yazılmış ismi okuduğumda bir an için soluğumun durduğunu sandım.

Bu olamazdı... Ama bir şekilde *olmalıydı* da.

Patrick James Ive, kilisemizin saygın rahibi ve sevgili karısı Frances Maria Ive.

PJI. Aynen Poirot'ya açıkladığım gibi: Monogramın ortasındaki daha büyük yazılmış olan I harfi soyadlarının baş harfiydi. Patrick Ive... Great Holling'in eski rahibinin mezar taşıydı bu.

Hata yapmadığımdan emin olmak için bir kez daha ölüm ve doğum tarihlerine baktım. Hayır, yanılmamıştım. Patrick ve Francis Ive, ikisi de 1913 yılında ölmüşlerdi. O sırada rahip yirmi dokuz, karısı ise yirmi sekiz yaşındaydı.

Birkaç saat içinde ardı ardına trajik bir biçimde ölen bir rahip ve karısı... İsimlerinin baş harfleri Bloxham Otel'de öl-

dürülen üç kurbanın ağızlarındaki kol düğmelerinde yazılı bir rahip ve karısı...

Kahretsin! Poirot haklıydı, istemesem de bunu kabul etmek zorundaydım. Bir bağlantı *vardı*. Acaba bu Jennie adlı o kadın konusunda da haklı olduğu anlamına gelebilir miydi? Onun da mı olayla bağlantısı vardı?

Mezar taşına isimler ve tarihler dışında bir de şiir yazılmıştı. Bu bir soneydi ama bilmediğim bir sone. Okumaya başladım:

Sana kara çaldılar senin suçun değildi bu,
İftira zaten hep iyiyi doğruyu hedef bilir...

Henüz ilk iki dizeyi okumuştum ki hemen arkamda duyduğum bir sesle irkildim ve okumaya ara verdim.

"William Shakespeare'den."

Arkamı döndüğümde karşımda ellili yaşlarda bir kadın buldum. Kadının uzun, ince kemikli bir yüzü, yer yer ağarmış kestane rengi saçları ve dikkatle bakan, zeki gri-yeşil gözleri vardı. Koyu renkteki mantosuna sımsıkı sarılarak ekledi.

"William Shakespeare adını koyup koymamayı çok tartıştık."

"Pardon?"

"Yani sonenin altına. Sonunda mezar taşında yalnızca ölenlerin isimlerinin bulunması gerektiğine karar verdik ve..."

Birden cümlesini tamamlamadan arkasını döndü. Yeniden bana döndüğünde gözleri yaşlıydı.

"Yani, buna karar verildi... Daha doğrusu ben ve merhum kocam Charles buna karar verdik... Ah, aslına bakarsanız bu kararı veren *bendim*. Kocam yaptığım her şeyde beni destek-

lerdi. William Shakespeare adının çok fazla dikkat çekeceğine ve mezar taşına kazınmasına gerek olmadığına karar verdim." Başıyla mezar taşını işaret etti. "Yine de sizin ona baktığınızı görünce sessizce buraya gelip şairin adını söylemem gerektiğini düşündüm."

"Yalnız olduğumu sanıyordum," dedim. Yola doğru baktığım halde onun yanıma yaklaştığını nasıl olup da fark etmediğime şaşıyordum.

Anlamıştı. "Diğer kapıdan girdim," dedi mezar taşının üzerinden ileriyi işaret ederek. "Oradaki kulübede yaşıyorum. Sizi penceremden gördüm."

Yüz ifademden evinin uygunsuz yerleşimine ilişkin düşüncelerimi anlamış olsa gerek ki gülümseyerek açıklama yapma gereği duydu.

"Evimin manzarasının beni rahatsız edip etmediğini merak ettiniz değil mi? Hiç etmiyor. Aksine o kulübeyi almamın nedeni mezarlığı gözetleyebilmekti."

Bunu sanki çok normal bir şeymiş gibi söylemişti. Aklımdan geçenleri okuyabiliyor olmalıydı. Açıklamayı sürdürdü.

"Patrick Ive'in mezar taşının yerinden sökülmemesinin tek bir nedeni var Bay Catchpool, o da benim onu gözetim altında tuttuğumun bilinmesi."

Birden bana doğru bir adım atarak elini uzattı.

El sıkıştık.

"Margaret Ernst," dedi. "Ama bana Margaret diyebilirsiniz."

"Yani siz... bu köydeki insanların Patrick ve Frances Ive'in mezarlarına zarar vermek isteyebileceklerini mi söylüyorsunuz?"

"Evet. Başlangıçta her zaman çiçek koyuyordum, ama çok kısa zamanda bunun hata olduğu ortaya çıktı. Çiçeklere zarar vermek kalın bir taşa zarar vermekten çok daha kolaydı. Bunu yaptılar da. Çiçek koymaktan vazgeçmemle birlikte onların da mezar taşını tahrip etmekten başka çareleri kalmadı ama bu kez de kulübede ben vardım. Mezara bekçilik yapıyordum."

"Bir insanın ebedi dinlenme yerine başka birinin zarar vermek istemesi ne kadar korkunç bir şey," dedim.

"İnsanoğlu *korkunçtur,* değil mi? Şiiri okudunuz mu?"

"Başlamıştım, sonra siz geldiniz."

Emredercesine, "Şimdi okuyun," dedi.

Mezar taşına döndüm ve orada yazılı soneyi sonuna kadar okudum.

Sana kara çaldılar senin suçun değildi bu,
İftira zaten hep iyiyi, doğruyu hedef bilir...
Güzelliğe takılan bir süs gibidir kuşku,
Karga gökteki en hoş havalara yönelir.
İyi olursan sana değer katar iftira
Çağının sevgisini kazanırsın üstelik
Kurt gibi diş geçirir kötülük goncalara
İştah açar sendeki saf lekesiz körpelik.
Artık ardında kaldı gençliğinin tuzağı;
Ayağını denk aldın; yenik düşüremedi;
Ama belli övgünün sonsuz olmayacağı
Zincire vuramaz ki şiddetlenen hasedi.
Kötülüğün lekesi maske olmasa sana
Yüreklerin sultanı olurdun tek başına.

"Evet, Bay Catchpool?"

"Bir mezar taşına yazılmak için tuhaf bir şiir."

"Öyle olduğunu mu düşünüyorsunuz?"

"İftira çok güçlü bir terim. Şiirden anladığıma göre, eğer yanılmıyorsam, Patrick ve Frances Ive'in kişiliklerine saldırılar olmuş."

"Oldu. Sonenin nedeni de bu. Ben seçtim. Şiirin tamamının mermere kazınarak işlenmesinin çok pahalıya mal olacağı, ilk iki satırla yetinmem gerektiği söylendi, sanki maliyet böyle bir durumda karar vermek için önemliymiş gibi... İnsanlar o kadar alçak işte!"

Margaret Ernst nefretle homurdandı. Sonra avucunu mezar taşına koydu. Sanki mezarı değil çok sevdiği çocuğunun başını okşamak ister gibiydi.

"Patrick ve Frances Ive asla bilerek ve isteyerek başka birine zarar veremeyecek kadar iyi insanlardı. İnsan bunu samimi olarak kaç kişi için söyleyebilir ki?"

"Ah. Şey."

"Ben onları tanımadım. Charles'la kiliseyi onların ölümlerinden sonra devraldık ama köyün doktoru öyle olduklarını söylüyor. Dr. Flowerday bu köyde görüşlerine değer verilebilecek, söyledikleri dinlenebilecek tek kişi."

Onu yanlış anlamadığımdan emin olmak için sordum.

"Yani kocanız buranın Patrick Ive'den sonraki rahibi mi?"

"Evet, üç yıl önce ölene dek öyleydi. Şimdi yeni bir rahip var: Karısı olmayan, içine dönük, okumaya düşkün bir tip."

"Peki ya Dr. Flowerday?..."

"Onu unutun." Margaret Ernst'in hızla söylediği bu iki sözcük tam aksine Dr. Flowerday isminin zihnime kazınmasına neden oldu.

"Peki," dediysem de bunda kesinlikle samimi değildim. Margaret Ernst'i on beş dakikadan az bir süredir tanıyor olmama rağmen tüm bu saygılı davranışlarının benim dikkatimi çekmek için olduğundan kuşkulanıyordum.

"Peki, mezar taşındaki yazıları yazdırmak niçin size düştü?" diye sordum. "Ive'lerin aileleri, yakınları yok muydu?"

"Maalesef bununla ilgilenebilecek nitelikte biri yoktu."

"Bayan Ernst," dedim. "Yani Margaret... Bu sıcak karşılamanızla beni ne kadar mutlu ettiğinizi anlatamam, köye geldiğimden beri böyle bir şeyle karşılaşmamıştım. Benim kim olduğumu bildiğiniz anlaşılıyor, bu durumda buraya gelme nedenimi de biliyor olmalısınız. Siz ve King's Head Hanı'nda karşılaştığım ihtiyar adam dışında hiç kimse benimle konuşmak istemiyor. Onun da söylediklerinin pek mantıklı olduğu söylenemez ama..."

"Sizi hoş karşılamak gibi bir niyetim olduğunu söyleyemem Bay Catchpool."

"En azından kötü karşılamadınız. Benden karşınıza korkunç bir canavar çıkmış gibi kaçmadınız."

"Siz mi? Canavar mı? Tanrım!"

Bunun üzerine ne söyleyeceğimi bilemiyordum.

"King's Head'deki o yaşlı adam, beyaz bir sakalı var mıydı?"

"Evet."

"Sizinle konuşmasının tek nedeni korkmaması."

"Sanırım bir şeyden korkamayacak kadar çok içmiş olmasını kastediyorsunuz?"

"Hayır. Çünkü o..." Margaret sustu ve konuyu değiştirdi. "Çünkü onun için Harriet, Ida ve Richard'ın katili tehlike oluşturmuyor."

"Peki ya sizin için?"

"Ben tehlike ne olursa olsun neysem oyum, bildiğim gibi davranır, bildiğim gibi konuşurum."

"Anlıyorum. Çok mu cesursunuz?"

"Çok fazla dik kafalıyım. Ben söylenmesi gerekenin söylenmesine, yapılması gerekenin yapılmasına inanırım. Ve eğer diğerlerinin benim susmamı istediklerini fark edersem tam tersini yaparım."

"Sanırım bu övgüye değer bir davranış."

"Beni çok mu dobra buluyorsunuz Bay Catchpool?"

"Pek değil. İnsanın içindekini söylemesi yaşamı kolaylaştırır."

"Peki, sizin yaşamınızın asla kolay olmamasının nedeni bu mu, açıksözlü olmamanız?" Margaret Ernst gülümsedi. "Ah, kendinizden bahsetmekten pek hoşlanmadığınızı görüyorum. İyi öyleyse. Benim, karakterim hakkındaki izleniminiz ne? Eğer sizce sakıncası yoksa sorumu yanıtlar mısınız?"

"Size rastladım. Ve, 'Tanrı büyük,' diye düşündüm. Böyle bir duruma hazır olmadığım için, şu an tek söyleyebileceğim bana iyi ve düzgün bir insan gibi göründüğünüz."

"Bu bir insanı tanımlamak için çok soyut bir ifade, bunun farkındasınız, değil mi? Çok basit ve kısa. Hem iyilik dediğiniz ne ki? Ahlaki anlamda şimdiye kadar yaptığım en iyi şey tartışmasız yanlıştı."

"Gerçekten öyle miydi?"

Ne kadar olağandışı bir kadındı. Bu şansı kullanmak istedim.

"Biraz önce insanların sizden yapmanızı istedikleri şeyin genellikle tam tersini yaptığınızı söylemiştiniz..." dedim. "Victor Meakin bana hiç kimsenin benimle konuşmayacağını söy-

ledi. Eğer yağmurdan kurtulup, daha etraflı konuşabilmemiz için beni kulübenize bir çay içmeye davet etmezseniz sanırım çok mutlu olacaktır. Ne dersiniz?"

Margaret Ernst gülümsedi. Sanırım umduğum gibi bu cüretkârlığımdan hoşlanmıştı. Ancak yine de gözlerindeki endişenin giderek arttığını fark ediyordum.

"Bay Meakin aynı şekilde köydeki birçok örnekleri gibi kulübeme gelmeyi reddederseniz de çok mutlu olacaktır," dedi. "O başkalarının mutsuzluklarından mutlu olur. Eğer isyana eğilimliyseniz onu her iki açıdan da mutsuz edebiliriz."

"İyi o zaman," dedim. "Bence anlaştık, sorun çözüldü."

"Bana Patrick ve Frances Ive'e ne olduğunu anlatır mısınız?" Çay hazırdı. Margaret Ernst'in uzun, dar oturma odasında şöminenin karşısında oturuyorduk. Gerçi o burayı böyle adlandırıyordu ama içeride ancak bir "kütüphanede" olacak kadar kitap vardı. Bir duvarda üç portre asılıydı, iki yağlıboya resim ve kalın kaşlı, geniş alınlı bir erkeğin fotoğrafı. Bu fotoğrafın Margaret'in ölen kocası Charles'a ait olduğunu düşündüm. Üç portredeki gözlerin üzerime dikilmiş olması benim açımdan dayanılmazdı, başımı pencereye çevirdim. Oturduğum yerden Ive'lerin mezar taşını tam anlamıyla görebiliyordum. Burası Margaret'in gece nöbetinde oturduğu koltuk olmalıydı.

Bu uzaklıktan mezar taşındaki şiir okunmuyordu. Şiiri, "*İftira hep iyiyi, doğruyu hedef bilir,*" mısrası dışında unutmuştum ama bu mısra sanki zihnime kazınmıştı.

Margaret Ernst, "Hayır," dedi.

"Hayır mı? Bana Patrick ve Frances Ive'den bahsetmeyecek misiniz?"

"Bugün değil. Belki yarın. Bu arada bana başka sorunuz var mı?"

"Evet ama... eğer sizce sakıncası yoksa bugünle yarının ne farkı olduğunu sorabilir miyim?"

"Düşünmek için biraz zamana gereksinimim var."

"Bu şey..."

"Bana önemli bir cinayet davası üzerinde çalışan bir polis olduğunuzu söylediniz, bu durumda bildiğim her şeyi size anlatmak görevim. Peki, Patrick ve Frances Ive'in bu olayla ne ilgisi var?"

Kendime biraz zaman tanıyıp bu konu üzerinde düşünebilirdim elbette. Ama Victor Meakin'e anlatmadığım, dolayısıyla onun da biliyor olamayacağı bir gerçeği ona anlatırsam vereceği tepkiyi çok merak ediyordum.

"Kurbanların her üçü de ağızlarında altın bir kol düğmesiyle bulundu," dedim. "Her üç kol düğmesindeki monogramda da Patrick Ive'in isminin baş harfleri vardı: PIJ." Aynen Poirot'ya yaptığım gibi ona da soyadının baş harfinin diğerlerinden büyük ve ortada olduğunu açıkladım. Belçikalı dostumun aksine Margaret Ernst harflerin böyle düzenlenmesinin uygarlığa inancını riske attığı gibi bir tepki göstermedi. Kadına söylediklerim onda şok etkisi de yapmadı, hatta şaşırmadı bile. Bu da bana çok tuhaf geldi.

"Şimdi Patrick Ive ile niçin ilgilendiğimi anlıyor musunuz?"

"Evet."

"O zaman bana ondan bahsedeceksiniz, değil mi?"

"Daha önce de söylediğim gibi: belki yarın. Bir fincan çay daha ister miydiniz Bay Catchpool?"

Ona içeceğimi söyledim, salondan çıktı. O dışarıdayken uzun uzun ondan bana Edward diye hitap etmesini istemekte geç kalıp kalmadığımı ya da bunu yapmamın doğru olup olmayacağını düşündüm. Hem de hiçbir şey söylemeyip, onun bana "Bay Cathpool" diye hitap etmesini sürdürmesine izin vereceğimi bildiğim halde üzerinde düşündüm bu konunun. Zaten bu benim en anlaşılmaz alışkanlıklarımdan biridir: Ne yapacağım konusunda en ufak bir kuşku olmasa bile bir konunun üzerinde ne yapsam diye düşünürüm!

Margaret çayla döndüğünde ona teşekkür edip, bana Harriet Sippel, Ida Gransbury ve Richard Negus'tan bahsetmesini istedim. Kesinlikle gerçeği gizlemek, rol yapmak gibi bir girişimde bulunmadı, bana üç cinayet kurbanıyla ilgili sayfalar dolduracak kadar bilgi verdi. Ne yazık ki Great Holling'e getirdiğim not defterim King's Head'deki valizlerimden birinin içinde kalmıştı. Bu benim açımdan iyi bir bellek testi olacaktı.

"Harriet dilden düşmeyen köy efsanelerine göre çok tatlı bir insanmış," dedi. "İyi, nazik, güler yüzlü, neşeli, arkadaşlarına ve komşularına yardımcı olmaktan hoşlanan, asla önce kendini düşünmeyen, özverili, kısacası melek gibi bir kadın. Karşısına çıkan herkes hakkında iyi düşündüğü gibi her şeye de daima en iyi tarafından bakar, hep en iyiyi düşünürmüş. Bazıları saflık düzeyinde bir güven duygusu olduğunu söylüyorlar. Bütün bunlara tam olarak inandığımı söyleyemem. Hiç kimse Harriet'ın değişmeden önce olduğu söylendiği kadar kusursuz olamaz. Acaba onun bu hale gelmesi, yani olduğunun tam tersi insan olması bunun sonucu muydu?..." Margaret kaşlarını çattı. "Belki de değildi, işin gerçeği onun bir aşırı uçtan bir diğer aşırı uca gittiği öyküsü biraz da insanların

öykü anlatırken buna ellerinden geldiğince dramatik bir yapı kazandırma isteklerinden kaynaklanıyor olabilir, değil mi? Bence insanın çok genç yaşta eşini kaybetmesi en neşeli kişiliklerde bile büyük değişimlere neden olabilir. Harriet'ın kocasına, onun da ona taparcasına bağlı olduğunu söylüyorlar. Adam 1911 yılında yirmi yedi yaşındayken ölmüş, kanlı canlı bir adamken bir gün sokağın ortasında düşüp ölmüş. Beyne giden bir kan pıhtısı neden olmuş ölümüne. Harriet de yirmi beşinde dul kalmış."

"Bu onun için çok zor olmalı, çok büyük bir acı."

"Evet," diyerek beni onayladı Margaret. "Böylesine önemli bir kayıp kişi üstünde çok korkunç etkiler bırakabilir. Bazıları atlatamaz. Aslında insanların onu naif olarak tanımlamaları tuhaf."

"Neden böyle dediniz?"

"Naif sözcüğü yaşam kavramına yanlış, biraz pembe bir bakış getiriyor. Eğer bir insan kesinlikle iyi, sevgi dolu bir dünyaya inanır, sonra bir darbe yer ve trajedilerin belki de en ağırını yaşarsa, derin bir üzüntü ve keder yanında, hiç kuşkusuz gerçekte öyle olmasa bile aldanmış olmanın öfke ve küskünlüğünü de yaşar. Ve tabii çok büyük acı ve kederle karşı karşıya kalındığında başkalarını suçlamak ve başkalarının da aynı acıyı çekmesini istemek insana kolay gelir."

Tam ona şiddetle karşı koyacak, onunla aynı fikirde olmadığımı belirtecektim ki ekledi.

"Tabii *bazıları* için. Herkes için değil. Bence siz kendi kendinizi cezalandırmayı yeğleyen tiplerdensiniz. Haksız mıyım Bay Catchpool?"

"Umarım hiç kimseye acı çektirmek zorunda kalmam," diye mırıldandım. Düşünüyordum. "Demek kocasının kaybı Harriet Sippel'in karakteri üzerinde çok olumsuz bir etki yaptı. Doğru anladım mı?"

"Evet. Ben tatlı, iyi, nazik Harriet'ı tanımadım. Benim tanıdığım Harriet kindar ve herkese tepeden bakan biriydi. Dünyayı ve hemen herkesi düşman olarak görür, kuşkulanırdı. Her şeyin iyi yönünü göreceğine her şeyde her yerde kötülüğü arar, her işte şeytanın parmağının olduğunu düşünürdü. Sanki kötü ruhların etkisindeymiş gibi davranırdı. Eğer köye yeni biri gelirse hemen onun kadın olsun erkek olsun aşağılık, iğrenç biri olması gerektiğini düşünür ve buna inanırdı. Başkalarına da bu kuşkularını anlatır, kendisini dinleyenleri kuşkularını destekleyecek işaretler bulmaya teşvik ederdi. Karşısına çıkan kim olursa olsun onda kötülüğü arardı. Eğer bulamazsa da yaratırdı. George öldükten sonra tek zevki başkalarını kötü olarak damgalamaktı, sanki bu onu daha iyi bir insan yapacakmış gibi. İnsanların bir yanlışını bulduğunda gözleri öyle parlardı ki..."

Margaret ürperdi.

"Sanki kocası yokken ihtirasını kamçılamanın yolunu bunda bulmuştu ve buna dört elle sarılıyordu. Ama bu aşktan değil, nefretten kaynaklanan kara, yıkıcı bir tutkuydu. En kötüsü de insanların onun etrafında pervane olmaları ve onun çirkin suçlamalarını kabul etmeye hazır olmalarıydı."

"Bunu niçin yapıyorlardı?" diye sordum.

"Çünkü sıranın kendilerine gelmesini istemiyorlardı. Harriet'ın her zaman pençesine düşmüş bir avı olduğunu biliyor-

lardı. Eğer onun gerçek yüzünü, ondaki kötülüğü görebilseler Harriet bir hafta bile yaşayamazdı."

Gözlüklü adamın sözlerini anımsıyordum.

"Hiç kimse sıranın kendisine gelmesini istemiyor."

"Harriet birine pençe attığında diğerleri o zavallıya ne olursa olsun dikkatlerin kendi üzerlerinden uzaklaşmış olmasının mutluluğunu yaşıyorlar, o istediği için bu kişiyi alabildiğine kınıyorlardı. Harriet'ın dost anlayışı da tuhaftı. Az ya da çok, günahkâr ya da herhangi bir şekilde kötü olduğunu varsaydığı kişiye iftira atmakta veya aşağılamakta kendisine destek veren kişiyi dostu sayardı."

"Bana çizdiğiniz bu portre kesinlikle öldürülmeyi hak eden birini tanımlıyor."

"Öyle mi? Bence Harriet Sippel gibi insanlar yeterince öldürülmüyorlar." Margaret kaşlarını çattı. "Sanırım sizi yine şoka uğrattım Bay Catchpool. Bir rahibin karısı olarak korkarım böyle şeyler söylememeliydim. Gerçi inançlı bir Hıristiyan olmaya çalışıyorum ama herkesin olduğu gibi benim de zayıf taraflarım var. Benimki de affetmeyi affedememek. Bu size bir çelişki gibi mi görünüyor?"

"Daha çok dil sürçmesi gibi geliyor. Sakıncası yoksa size geçen perşembe akşamı nerede olduğunuzu sorabilir miyim?"

Margaret iç çekerek pencereden dışarı baktı.

"Her zaman olduğum yerde: Sizin şu anda oturduğunuz koltuğa oturmuş, mezarlığı gözetliyordum."

"Yalnız mı?"

"Evet."

"Teşekkürler. Peki, bana biraz da Ida Gransbury'den bahseder misiniz?"

İçimde tuhaf bir korku hissediyordum. Her üç cinayet kurbanının da yaşarken içleri kinle dolu canavarlar oldukları ortaya çıkarsa ne hissedeceğimi merak ediyordum. Bir an zihnimden, "MEZARLARINDA RAHAT UYUYAMASINLAR" sözleri geçti, bunu Poirot'nun Jennie ile karşılaşmasına ilişkin anlattıkları, kadının ancak kendisinin de ölümü durumunda adaletin yerini bulacağını söylemesi izledi...

Margaret, "Ida da kötü ve iğrenç biriydi," dedi. "Yobazdı. Davranışları dıştan bakınca en az Harriet kadar kibirliydi, insanları aşağılardı ama korku hareketlerinde belirleyiciydi ve kutsala, cehennem azabı çekmemek için uymamız gereken kurallara saygısı vardı. Harriet gibi başkalarının günahlarını afişe etmekten, onları aşağılamaktan zevk almazdı. Gerçek bir Hıristiyan ise ahlaki yönden bunu yapmaması gerektiğine inanırdı."

"Korku derken ilahi cezayı mı kastettiniz?"

"Ah, aslında öyle ama yalnızca o da değil. Farklı insanlar kuralları farklı algılarlar, hangi türden kural olursa olsun. Benim gibi isyankâr karakterler her zaman kısıtlamalara sinirlenir, karşı çıkmak isterler, hatta akılcı olsalar bile. Ama bazıları kuralları, bunların getirdiği kısıtlamaların ve zorlamaların varlığını isteyerek, sevinçle benimserler, çünkü ancak böylece güvende olabileceklerini düşünürler. Böylece korunduklarını sanırlar."

"Ida Gransbury bu ikinci gruba mı dahildi?"

"Sanırım evet. Gerçi bunu açık açık söylemiyordu ama... her zaman katı prensipleri olan bir kadın olarak görünmeye özen gösterirdi. Ida insanı utandırabilecek hiçbir zayıflığı kabullenemezdi. Yaşarken çevresine çok zararı dokunmasına

rağmen öldüğü için üzgünüm. Ida, Harriet'ın aksine insanların pişman olup, nedamet getirebileceklerine, bir şeyin kefaretini ödemeyebileceklerine inanırdı. O günahkârların suçlarını yüzlerine vurarak onlara sözde yardımcı olmak, onları kurtarmak isterken Harriet onları kötülemek, hakaret etmek ve böylece kendini yüceltmek isterdi. Bence Ida yaptıklarından pişmanlık duyduğunu kanıtlayabilen bir günahkârı bağışlayabilirdi. Standart Hıristiyan anlayışındaki günah çıkarmaya, nedamet getirmeye inanıyordu. Bu da onun dünya görüşünü şekillendiriyordu."

"Ida ne gibi bir açıklayamadığınız zarar verdi?" diye sordum. "Kime?"

"Yarın gelip bana bu soruyu yeniden sorun." Ses tonu içten ancak kararlıydı.

"Patrick ve Frances Ive?"

"Yarın Bay Catchpool."

"Peki, bana Bay Richard Negus hakkında ne anlatabilirsiniz?" diye sordum.

"Korkarım çok az şey. Charles'la buraya gelmemizden çok kısa bir süre sonra buradan ayrılmış. Sanırım köyde otoritesine saygı duyulan biriymiş, insanların sözünü dinlediği, danıştığı, önerilerini öğrenmek istediği biri. Herkes ondan çok büyük bir saygıyla bahsediyor. Ida Gransbury dışında. Bay Negus onu ve Great Holling'i bırakıp gittikten sonra ondan asla bahsetmedi, adını bile ağzına almadı."

"Evlilik planlarından vazgeçmek adamın mı yoksa kadının mı isteğiymiş?"

"Adamın."

"Daha sonra arkasından hiç konuşmadıysa bunu nereden biliyorsunuz? Belki size olmasa bile başkalarına söylemiştir?"

"Ah, Ida benimle ne Richard Negus ne de başka biri hakkında konuşurdu. Benim tüm bildiklerim köyün doktoru Ambrose Flowerday'den duyduklarımdan kaynaklanıyor. Ama o dünyanın en güvenilir adamıdır. Ambrose bekleme odasının kapısını aralık bırakmayı unutmadığı sürece köyde olup biten birçok şeyi duyar."

"Bu benim unutmamı istediğiniz Dr. Flowerday ile aynı kişi değil mi? Korkarım onun ilk ismini de unutmamı isterdiniz."

Margaret benim muzip yorumumu duymazdan geldi.

"Richard Negus onu terk ettikten sonra Ida'nın ondan asla bahsetmemeye ve onu düşünmemeye karar verdiğini çok güvenilir kaynaklardan öğrendim. Dıştan bakınca en ufak bir üzüntü belirtisi, en ufak bir kızgınlığı yoktu. İnsanlar hep aynı kanıdaydılar: Onun ne kadar güçlü ve dirençli olduğunu konuşuyorlardı. Sonrasında kendini tamamen dine verdi ve artık onun için yalnızca Tanrı sevgisinin olduğunu söyledi. Tanrı'yı ölümlü erkeklerden çok daha güvenilir buluyordu."

"Perşembe akşamı Harriet Sippel, Ida Gransbury ve Richard Negus'un hep birlikte Londra'da bir otel odasında ikindi çayı içmeleri sizi şaşırttı mı?"

Margaret'in gözleri büyüdü.

"Onlardan ikisinin *baş başa* çay içtiklerini duymak, evet bu beni çok şaşırtırdı. Ida kesin çizgileri olan ve bunları asla ortadan kaldırmayacak biriydi. Richard Negus da öyleydi. Ida'nın, karısı olmasını istemediğine karar vermiş biri olarak bu kararını değiştirmiş olması pek olası değildi. Ben ayağına kapanıp pişmanlığını dile getirmiş olsa da, yeniden ilanıaşk etse de Ida'nın onunla özel olarak buluşmayı kabul etmiş olabileceğini düşünmüyorum."

Margaret kısa bir aranın ardından ekledi.

"Harriet Sippel de aynı otelde olduğuna göre sanırım bu ikindi çayı seremonisinde o da bulunmuştur."

Başımla onayladım.

"İyi öyleyse. Herhalde üçünün konuşmaları gereken, geçmişte kendilerine çizdikleri kesin sınırları kaldırmalarını sağlayacak kadar önemli bir ortak konuları vardı."

"Bunun ne olabileceğine ilişkin bir fikriniz var mı?"

Margaret pencereden mezar taşlarına baktı.

"Belki yarın ziyaretime geldiğinizde bir fikrim olur."

11. BÖLÜM

İki Anı

Ben Margaret Ernst'i Patrick ve Frances Ive'in öyküsünü kendini hazır hissettiğini düşündüğünden önce anlatmaya ikna etmeye çabaladığım sırada Hercule Poirot da Londra'daki Pleasant's Kafe'de aşağı yukarı benzer bir faaliyet içindeydi: Garson kız Fee Spring'e anımsayamadığı şeyi anımsatmaya çalışıyordu.

Fee, "Size söyleyebileceğim her şeyi söyledim zaten," dedi. Aynı şeyi defalarca tekrarlamaktan yorulmuştu. "Dün akşam Jennie'de bir tuhaflık fark ettim. Sonra sorarım diye düşündüm ama şimdi ne yapsam aklıma gelmiyor. Tek anımsayabildiğim bunu unutmamalıyım diye düşündüğüm ama şimdi neydi bir türlü çıkaramıyorum. Sizin beni sıkıştırmanız da bu durumu değiştirmiyor, eğer aklıma gelecekse gelecek. Ona yardım etme şansını kaybedeceğinizden korkuyorsunuz. Sabırsızlanıyorsunuz, bunu anlıyorum."

"Lütfen hafızanızı zorlamaya devam edin matmazel. Bu çok önemli olabilir."

Fee Spring, Poirot'nun omzunun üstünden kapıya doğru baktı.

"Eğer peşinde olduğunuz anılarsa çok yakında bir adam size aradığınızı getirecek. Bir saat kadar önce buradaydı. Buranın yolunu ona bir polis göstermiş, yani ona eşlik etmiş. Sanırım önemli biri. O sırada siz burada değildiniz, daha sonra gelmesini söyledim."

Fee tam başlarının üstündeki bel vermiş rafta iki çaydanlığın arasında duran saate baktı.

"Size onu bulamayacağınızı söylememe rağmen günde en az bir kez Jennie'ye bakmak için buraya uğrayacağınızı biliyordum."

"Bu bay size adını söyledi mi?"

"Hayır. Ancak nazik ve kibar bir adamdı. Saygın bir tip. O pis görünümlü, sizinle sizin sesinizle konuşan adam gibi değildi. Gerçi onun bunu yapmaya hakkı yoktu ama yine de çok başarılıydı."

"*Pardon* matmazel! Bahsettiğiniz adam, yani Samuel Kidd benim sesimle konuşmadı. Aklınca öykünmeye çalıştı ama hiç kimse bir başkasının sesini taklit edemez."

Fee güldü.

"Ama o sizinkini çok iyi taklit ediyordu. Gözlerim kapalı olsa farkı ayırt edemezdim."

"O zaman insanların konuşmasına hiç dikkat etmiyorsunuz," dedi Poirot kızgınlıkla. "Herkesin konuşma sesi kendine özgü ve tektir, sesteki ton uyumu yalnızca o kişiye özeldir." Poirot konuyu aydınlatmak istercesine fincanını kaldırdı. "Ses

de aynen Pleasant's Kafe'deki bu muhteşem kahve gibi benzersizdir."

Fee, "Çok fazla kahve içiyorsunuz," dedi. "Bu sizin için iyi değil."

"Nereden bu fikre vardınız?"

"Gözlerinizle görmüyorsunuz Mösyö Poirot. Ben görüyorum. Arada bir fincan çay içmeyi de denemelisiniz. Çayın tadı çamur gibi değildir, üstelik içinde o kadar çok zararlı madde de yok. Çay insana iyi gelir." Fee bu konuşmanın ardından önlüğünün ön kısmını aşağı indirdi. "Ayrıca ben insanların konuşmalarını *dinlerim* ama aksanlarına değil, söylediklerine dikkat ederim. Önemli olan söylenenlerdir, Belçika aksanıyla mı İngiliz aksanıyla mı söylendikleri değil."

O anda kafenin kapısı açıldı ve içeri bir adam girdi. Basset köpeğini andıran sarkık gözleri vardı.

Fee, Poirot'yu dirseğiyle dürttü.

"İşte geldi," diye fısıldadı. "Polisin getirdiği adam, ama yanında polis yok."

Gelen Rafal Bobak'di. Harriet Sippel, Ida Gransbury ve Richard Negus'a öldürüldükleri akşam tam yediyi çeyrek gece çay servisi yapan garson. Bobak rahatsız ettiği için özür diledi. Sonra Luca Lazzari'nin tüm personele eğer içlerinden biri ünlü dedektif Hercule Poirot ile konuşmak isterse, onu Gregory's Alley'deki Pleasant's Kafe'de bulabileceklerini söylediğini anlattı.

Adam masaya oturduktan hemen sonra Poirot sordu.

"Bana anlatmak istediğiniz neydi? Bir şey mi anımsadınız?"

"Anımsayabileceğim kadarını anımsadım efendim ve henüz kafamda tazeyken gelip size anlatmamın iyi olacağını düşündüm. Bunlardan bazılarını daha önce de duymuş olabilirsiniz, ama üzerinden tekrar tekrar geçince, sizin de dediğiniz gibi insanın aklına birçok yeni şeyin gelmesi gerçekten çok ilginç."

"Öyle mösyö. Gerekli olan yalnızca sessiz sakin oturup küçük gri hücreleri çalıştırmaktır."

"Size götürdüğüm çay servisini alanın Bay Negus olduğunu söylemiştim efendim. İki kadın o sırada bir erkekle kadından bahsediyorlardı, bundan da otelde bahsetmiştim. Sanki kadın yaşlı olduğu için terk edilmişti ya da adam bir nedenle kadına ilgisini kaybetmişti, konuşmalardan çıkan buydu. Ya da benim anladığım buydu efendim. Ama onların söylediklerinden bazılarını anımsamayı başardım, belki siz farklı bir anlam verebilirsiniz."

"Ah! Çok yardımcı olabilir."

"Evet efendim. İlk anımsadığım Bayan Sippel'in, 'Kadının başka bir şansı yoktu, değil mi? Artık adamın güvendiği o değildi. Şimdi artık o kadınla pek ilgilenmiyor. Kadın her şeyi bırakıp gitti ve annesi olacak yaşta. Eğer adamın kafasından geçenleri öğrenmek isteseydi, adamın güvenip sırrını açtığı kadını bulup onunla konuşabilirdi,' dediği. Bayan Sippel bunları söyledikten sonra kahkahalara boğuldu ama hiç *hoş* bir gülüş değildi bu. Otelde de söylediğim gibi sinsi bir gülüştü bu."

"Lütfen devam edin Bay Bobak."

"Neyse, Bay Negus onun söylediklerini duydu, çünkü benden uzaklaşmıştı. Bakın, o sırada onunla şakalaşıyorduk, onun için konuşmanın başlangıcını duymamış olabilir. 'Ah

Harriet,' dedi. 'Bu yaptığın pek doğru değil. Ida'yı şoke ettin. Onun karşısında sakin olmalısın.' Sonra sanırım Harriet Sippel ya da diğer kadın, Ida Gransbury *bir şey* söyledi. Bunun ne olduğunu ölsem de anımsayamıyorum efendim, çok üzgünüm."

Poirot, "Özür dilemenize hiç gerek yok," dedi. "Her ne kadar eksik olsa da anımsadıklarınızın çok değerli olduğundan eminim."

Bobak kuşkuyla, "Umarım öyledir efendim," dedi. "Kelimesi kelimesine anımsayabildiğim diğer konuşma ise birkaç dakika sonrasına ait. O sırada üç kişi için masayı hazırlıyordum. Bay Negus, Bayan Sippel'e, 'Akıl mı? Bahse girerim adamda artık akıl filan yoktur. Bu arada senin annesi olacak yaşta deyimine şiddetle itiraz ediyorum. Kınıyorum,' dedi. Bayan Sippel bu sözler üzerine güldü ve, 'Neyse, aramızdan hiçbirimiz haklı olduğumuzu kanıtlayamayacağımıza göre fikir ayrılığını kabullenmemiz gerek,' dedi. Odadan çıkmadan önce son duyduğum da bu oldu efendim."

Poirot, "Adamda akıl olmadığına bahse girerim," diye mırıldandı.

"Söyledikleri şeyler efendim, kesinlikle hiçbiri dostane değildi. Bahsettikleri kadın hakkında yalnızca kötü niyet belirtiyorlardı."

Poirot içtenlikle, "Size ne kadar teşekkür etsem az Bay Bobak," dedi. "Açıklamalarınız son derece yardımcı oldu. Konuşmaları aynen anımsamanız ve hem de bu kadarını, umduğumun, umabileceğimin de ötesinde oldu."

"Keşke daha fazlasını anımsayabilseydim efendim."

Poirot, Bobak'i kalıp bir fincan kahve içmeye davet ettiyse de adam elinden geldiğince çabuk Bloxham Otel'e dönmek ve Luca Lazzari'nin iyi niyetini daha fazla suiistismal etmemekte kararlıydı.

Fee Spring'in sağlığını gündeme getirmesinden etkilenerek bir fincan daha kahve içmekten vazgeçen Poirot, Blanche Unsworth'ün pansiyonuna dönmeye karar verdi. Kalabalık Londra sokaklarında ağır ağır yürürken kafası bir makine gibi çalışıyordu. Attığı her adımla birlikte Rafal Bobak'in söylediği sözcükler kafasının içinde adeta dans ediyordu: Artık o kadınla pek ilgilenmiyor... Annesi olacak yaşta... Akıl mı? Bahse girerim, adamda artık akıl filan yoktur... Annesi olacak yaşta demene şiddetle itiraz ediyorum... Neyse, aramızdan hiçbirimiz haklı olduğumuzu kanıtlayamayacağımıza göre..."

Poirot kaldığı pansiyona vardığında hâlâ bu sözcükleri mırıldanıyordu. Blanche Unsworth onu kapıda karşıladı.

"Kendi kendinize neler konuşuyordunuz Bay Poirot?" dedi neşeyle. "Sanki iki kişiymişsiniz gibi."

Poirot başını eğip kendine bir baktı, giderek yuvarlaklaşıyordu.

Şakacı bir tavırla, "Umarım vücut ölçülerimi iki katına çıkaracak kadar yediğimi ima etmiyorsunuzdur madam?" dedi.

"Hayır, elbette ki böyle bir şeyi kastetmemiştim." Blanche Unsworth sesini iyice alçalttı, sesi neredeyse fısıltı tonu alırken Poirot'ya iyice yaklaştı. Öyle ki Poirot kadınla fiziksel teması engellemek için iyice duvarın dibine çekilme gereği duydu.

"Bir adam gelip, sizinle konuşmak istediğini söyledi," dedi Bayan Unsworth. "*Sesi aynen sizinki gibi. Şu an salonda bekliyor.* Sanırım sizin ülkenizden, Belçika'dan biri. Üstü başı

eski püsküydü ama kokmadığı için içeri aldım... Ne de olsa sizin bir yakınınızı geri çevirmiş olmak istemem Mösyö Poirot. Giyim kurallarının ve giyim kuşama saygının her ülkede farklı olduğunu biliyorum. Yine de *Fransızlar* şık giyinmeye özen gösterirler, değil mi Mösyö Poirot?"

Poirot sert bir tonda, "O benim akrabam değil," dedi. "Adı Samuel Kidd ve o da sizin gibi İngiliz, madam."

Bayan Blanche Unsworth, "Yüzünün her tarafı kesik içinde," dedi. "Tıraştan olduğunu söyledi. Doğru dürüst tıraş olmayı bilememesini hiç anlayamıyorum, zavallı adam. Ona kesiklerinin üzerine çabuk iyileşmelerini sağlayacak bir merhem vermeyi önerdim ama reddetti."

"Yüzünün her tarafı mı?" Poirot kaşlarını çattı. "Cuma günü Pleasant's Kafe'de gördüğüm Bay Kidd'in yüzünün yalnızca bir yarısında kesikler vardı, tıraş ettiği kısmında. Söyler misiniz, salondaki adamın sakalı var mı?"

"Ah hayır. Yüzünde kaşları dışında kıl yok. Aslına bakarsanız olması gerektiği kadar deri olduğunu da söyleyemem. Ona yüzünü kesmeden nasıl tıraş olunacağını öğretmenizi isterdim Bay Poirot. Ah pardon, bağışlayın." Bayan Blanche utanarak iki eliyle ağzını kapadı. "Onun akrabanız olmadığını söylemiştiniz değil mi? Kafamda hâlâ Belçikalı gibi kalmış. Konuştuğunda ses tonu, sözcükleri vurgulaması *aynen* sizin gibiydi Bay Poirot. Küçük kardeşiniz olabileceğini düşündüm. Kırk yaşlarında değil mi?"

Pejmürde Samuel Kidd'in akrabası olabileceğinin düşünülmesini hakaret olarak algılayan Poirot, Blanche Unsworth'le olan konuşmasını aniden keserek salona doğru ilerledi.

İçeride gerçekten de ona söylendiği gibi kendisini bekleyen bir adam vardı –bir adam– önceki cuma günü Pleasant's Kafe'de konuştuğu adam.

Ne var ki Samuel Kidd yüzündeki tüm kılları yok etmeye çalışırken neredeyse teni görünmeyecek kadar kesmişti.

"İyi akşamlar *Mösyö Poirr-oh*!" Samuel Kidd ayağa kalktı. "Bahse girerim onu da yanılttım, öyle değil mi? Bana kandığı için içeri aldı. Benim sizin ülkenizden gelen bir akrabanız olduğumu sanıyor, değil mi?"

"İyi akşamlar Bay Samuel Kidd. Görebildiğim kadarıyla son karşılaşmamızdan bu yana bir hayli şanssızlık yaşamışsınız."

"Şanssızlık mı?"

"Yüzünüzdeki yaralar?"

"Ah, bu konuda haklısınız efendim. İşin doğrusu keskin bir jiletin gözüme yaklaştığını düşünmekten bile pek hoşlanmıyorum. Dolayısıyla bakmadan tıraş olmaya çalışıyorum ama o da ellerimin titremesine neden oluyor. Başka şey düşünmeye çalışıyorum ama işe yaramıyor. Sonuç, gördüğünüz gibi yara bere."

"Anlıyorum. Bu arada sorabilir miyim: Adresimi nereden buldunuz?"

"Otelden Bay Lazzari, polis memuru Stanley Beer'in sizin ve Bay Catchpool'un burada yaşadığınızı söylediğini belirtti. Sizi evinizde rahatsız etiğim için çok özür dilerim ama size vermem gereken iyi haberlerim vardı ve hemen buraya gelmemin doğru olacağını düşündüm."

"Ne gibi haberler?"

"Hani şu iki anahtarı düşüren, cinayetlerden sonra otelden kaçtığını gördüğüm kadın... Onun kim olduğunu anımsadım. Bu sabah gazete okurken aklıma geldi. Aslında ben pek gazete okumam ama."

"Gördüğünüz o kadın kim mösyö? Haklısınız. Poirot için onun ismini öğrenmek çok önemli."

Samuel Kidd düşünürken bir yandan da sol yanağındaki kıpkırmızı bir yaranın kabuğuyla oynuyordu.

"Sanırım başka insanların yaşamlarını okumak için pek zamanımın olmaması ve kendi yaşamımı sürdürmemin bir nedeni de çok çalışmam. Seçme şansım olsa da aynısını yapardım, başkalarının yaşamını okumakla zaman öldürmektense kendi yaşamımı sürdürmeyi yeğlerdim. Ama söylediğim gibi bu sabah gazeteye şöyle bir *baktım*. Çünkü Bloxham Otel'deki cinayetlere ilişkin bir şeyler olup olmadığını görmek istiyordum."

"*Oui*," diyen Poirot giderek sabırsızlanıyor, ancak sakin olmaya çalışıyordu. "Ne gördünüz?"

"Ah! Cinayetlere ilişkin bir sürü haber vardı, çoğunda da polisin pek bir ilerleme kaydedemediği ve bir şey gören ya da duyanların verecekleri bilgileri bekledikleri yazıyordu. Bildiğiniz gibi ben gördüm Bay Poirot. Şimdi fazlasını da biliyorum. Geçen gün size yüzleri tanıdığımı ama adları çıkaramadığımı söylemiştim. Ama şimdi onu da biliyorum."

"Bu olağanüstü bir haber Bay Kidd. Ancak bu ismi benim de öğrenebileceğim gibi söylerseniz, benim açımdan çok daha olağanüstü olabilir."

"Bakın şöyle: Onu gördüm, yani fotoğrafını. Gazetede. Bu yüzden gazeteye bakınca onu anımsadım. Daha önce de ga-

zetede görmüş olmalıyım. O çok ünlü bir kadın efendim. Adı Nancy Ducane."

Poirot'nun gözleri büyüdü.

"Nancy Ducane mi? Ünlü sanatçı Nancy Ducane mi?"

"Evet efendim. O, başkası değil. Buna yemin edebilirim. Portre ressamı. Aslında kendisinin resmedilecek kadar güzel bir yüzü var, belki de onu anımsamamın nedeni bu. Kendi kendime şöyle dedim: 'Sammy, cinayetlerin işlendiği akşam Bloxham Otel'den koşarak çıktığını gördüğün kadın Nancy Ducane'di.' Şimdi de bunu size söylüyorum."

12. BÖLÜM

Acı Bir Yara

Ertesi sabah, kahvaltıdan hemen sonra Great Holling'deki Holy Saints Kilisesi'nin hemen yanındaki Margaret Ernst'in kulübesine gitmek üzere yola çıktım. Ön kapı aralıktı. Daha fazla açılmasına neden olmayacak şekilde hafifçe tıklattım.

Yanıt yoktu. Bir kez daha ama bu defa biraz daha güçlü tıklattım.

"Bayan Ernst?" diye seslendim. "Margaret?"

Sessizlik.

Nedenini bilmiyordum ama arkamda sanki bir hareket hissediyordum. Belki de bu yalnızca ağaçların arasında dolanan rüzgârdı.

Kapıyı yavaşça ittim. Gıcırdayarak açıldı. İlk gördüğüm, mutfağın parke zeminindeki eşarp oldu: mavi-yeşil, özenle desenlendirilmiş ipek bir eşarp. Burada neler oluyordu? Derin bir soluk aldım. İçeri girmekteki tereddütüm artarken bir ses duyuldu.

"İçeri gelin Bay Catchpool."

Yüreğim ağzıma geldi.

Margaret Ernst mutfağın kapısında belirdi.

"Ah, ben de bunu arıyordum," dedi ve eğilip yerdeki eşarbı aldı. Gülümsüyordu. "Sizin geleceğinizi biliyordum. Kapıyı bilerek açık bıraktım. Aslında beş dakika önce geleceğinizi tahmin ediyordum ama tam dokuzda burada olmak çok fazla hevesli olduğunuz anlamına gelebilirdi, öyle değil mi?"

Eşarbı boynuna bağlarken beni içeri aldı.

Bu alaycı tavrı –ki beni kırmak gibi bir niyetinin asla olmadığını biliyordum– beni normalde olduğumdan biraz daha açık davranmaya itti.

"Gerçeği öğrenmeyi çok istiyorum ve bunu belli etmekten de çekinmiyorum," dedim. "Harriet Sippel, Ida Gransbury ve Richard Negus'u kim öldürmek istemiş olabilir? Bence sizin bu konuda bir fikriniz var ve ben de bunu öğrenmek istiyorum."

"Bu kâğıtlar da ne?"

"Ne? Ah!" Onların elimde olduğunu unutmuştum. "Listeler. Cinayet sırasında otelde kalanların ve çalışanların listesi. Onlara bir göz atıp, içlerinde tanıdığınız bir isim olup olmadığını bana söylemenizi isteyecektim, tabii kimin onları öldürmek istemiş olabileceğini söyledikten sonra."

Margaret, "Nancy Ducane!" dedi. Sonra elimdeki iki listeyi alıp dikkatle inceledi.

Poirot'nun bunu söylediğini bilmememe rağmen bir önceki gün onun Samuel Kidd'e söylediği sözcüklerin aynını ben de söyledim.

"Nancy Ducane mi? Ünlü sanatçı Nancy Ducane mi?"

"Bir dakika." Margaret listeleri incelerken sessizce oturup bekledim. "Korkarım bu isimlerden hiçbiri bana tanıdık gelmiyor."

"Nancy Ducane. Bu sosyetenin ünlü portre ressamı Nancy Ducane, değil mi? Onun Harriet Sippel, Ida Gransbury ve Richard Negus'u öldürmek için ne gibi bir nedeni olabilir?"

Margaret kendisine verdiğim iki kâğıdı katlayıp geri verdi. Sonra beni oturma odasına davet etti. Ancak bir önceki günkü koltuklarımıza oturup rahat ettikten sonra yanıt verdi:

"Evet, ünlü ressam Nancy Ducane. Bence o Harriet Sippel, Ida Gransbury ve Richard Negus'u öldürme isteğine ve olanağına sahip olup bunu gerçekleştirebilecek tek insan. Şaşırmayın Bay Catchpool. Çok ünlü insanlar da kötülükten muaf değillerdir. Ancak yine de ben Nancy'nin böyle bir şey yapmış olduğuna inanmıyorum. Kendisini tanıdığımda uygar biriydi ve bu gibi nitelikler kolay kolay değişmez. O *cesur bir kadındı.*"

Hiçbir şey söylemedim. Sorun, katillerin büyük bir kısmının uygar insanlar olmaları ve ancak cinayet işlerken bu uygar yaşam anlayışlarını bozmalarıydı.

Margaret, "Dün bütün gece bunu yapanın Walter Stoakley olup olamayacağını düşündüm, ama bu olanaksız. Yardım almadan ayağa bile kalkamıyor, değil ki Londra'ya gitsin. Üç cinayet onu katbekat aşan bir şey," dedi.

"Walter Stoakley mi?" Koltuğumda dikildim. "Yani King's Head'de dün konuştuğum ihtiyar ayyaş mı? O neden Harriet Sippel, Ida Gransbury ve Richard Negus'u öldürmek istesin ki?"

"Çünkü Frances Ive onun kızıydı." Margaret yeniden başını döndürüp, pencereden Ive'lerin mezar taşına baktı. Bir kez daha Shakespeare'in mısraları aklıma geldi.

İftira zaten hep iyiyi, doğruyu hedef bilir...
Güzelliğe takılan bir süs gibidir kuşku.

Margaret, "Cinayetleri işleyen o olsaydı çok mutlu olacaktım," dedi. "Bu benim adıma tüyler ürpertici bir durum değil mi? Böylece Nancy'nin yapmadığını düşünüp rahatlayabilecektim. Walter çok yaşlı, önünde yaşayacak pek fazla ömrü yok. Ah Tanrım, Nancy'nin olmasını istemiyorum. Gazetelerde Nancy'nin ne kadar iyi bir sanatçı olduğunu okudum. Burayı terk etti ve ün kazandı, toplumda kendine haklı bir yer edindi. Onun Londra'da başarılı olmasından mutluluk duydum."

"Terk mi etti?" diye sordum. "Yani Nancy Ducane eskiden Great Holling'de mi yaşıyordu?"

Margaret Ernst hâlâ pencereden dışarı bakıyordu.

"Evet. 1913 yılına kadar."

"Yani Patrick ve Frances Ive'in öldüğü, Richard Negus'un köyden ayrıldığı yıla kadar mı?"

"Evet."

"Margaret..." Onun dikkatini Ive'lerin mezar taşından uzaklaştırmak için öne doğru eğildim. "Beni Patrick ve Frances Ive'in öyküsünü anlatmaya değer bulduğunuzu umuyorum. Eğer bunu öğrenirsem şu an bana çok gizemli görünen birçok şeyi anlayabileceğimden eminim."

Beni ciddi bakışlarla süzdü.

"Size öyküyü anlatmaya karar verdim ama tek bir şartla: Bundan köydeki hiç kimseye bahsetmeyeceğinize dair bana söz vermelisiniz. Burada, bu odada size anlattıklarımı Londra'ya varıncaya kadar bir daha ağzınıza bile almamalısınız. Orada kime ne isterseniz anlatabilirsiniz."

"Bu konuda endişe etmenize hiç gerek yok," dedim. "Great Holling'de konuşma olanağım zaten çok kısıtlı. Herkes benim geldiğimi görünce kaçacak delik arıyor." Bu o sabah Margaret Ernst'in kulübesine gelene dek bile iki kez başıma gelmişti. Kaçanlardan biri henüz on yaşında bile olmayan küçük bir erkek çocuğuydu. Benim kim olduğumu ve benimle göz göze bile gelmemesi gerektiğini biliyor olmalıydı ki hemen yanımdan geçip kayboldu. Onun benim adımı, soyadımı, Great Holling'e ne için gelmiş olduğumu bildiğinden emindim. Küçük köylerde Londra'da olmayan en azından bir özellik vardı: Bir insana kendini çok önemliymiş gibi hissettirmek için nasıl görmezden gelmeleri, hatta yok saymaları gerektiğini çok iyi biliyorlardı.

"Sizden ciddi bir söz bekliyorum Bay Catchpool, baştan savma bir yanıt değil."

"Bu gizlilik neden? Köydekiler Ive'leri ve başlarına neler geldiğini bilmiyorlar mı?"

Margaret'in verdiği yanıt endişesinin özellikle de tek bir köy sakinine ilişkin olduğunu gösteriyordu.

"Anlatacaklarımı dinledikten sonra Dr. Ambrose Flowerday ile konuşmak isteyeceğinizden hiç kuşkum yok."

"Hani şu unutmamı istediğiniz ama dönüp dönüp anımsattığınız adam mı?"

Kızardı.

"Bana onu aramayacağınıza, eğer tesadüfen karşılaşırsanız da Patrick ve Frances Ive konusunu açmayacağınıza söz vermelisiniz. Eğer beni bu konuda ikna etmezseniz size hiçbir şey anlatmam."

"Böyle bir taahhütte bulunamam. Scotland Yard'daki amirlerime ne derim? Beni buraya soru sormam için gönderdiler."

"İyi öyleyse. Bu noktada tıkandık kaldık."

Margaret Ernst kollarını kenetledi.

"Diyelim ki bu Dr. Flowerday'i buldum ve ondan bana bu öyküyü anlatmasını istedim. Ive'leri tanıyordu, değil mi? Dün sizin aksinize onun Ive'ler sağken Great Holling'de yaşadığını söylemiştiniz."

"Hayır." Margaret'in gözlerinde beliren korku görülmeyecek gibi değildi. "Lütfen Ambrose ile konuşmayın. Anlamıyorsunuz. *Anlayamazsınız.*"

"Bu kadar korktuğunuz ne, Margaret? Aklı başında, dürüst bir kadın gibi görünüyorsunuz, ama... Neyse, bana kısmen de olsa bir açıklama yapıp yapmayacağınızı gerçekten merak ediyorum."

"Açıklamam tam olacak. Hiçbir eksik olmayacak."

Her nedense ona inanıyordum.

"Madem gerçeği kısmen de olsa saklamak gibi bir niyetiniz yok, neden hiç kimseye Patrick ve Frances Ive'den bahsetmememi istiyorsunuz?"

Margaret ayağa kalktı, pencerenin önüne gitti. Alnını cama dayadı. Gövdesi benim mezar taşını görmemi engelliyordu.

"1913 yılında burada olanlar bu köyde çok derin bir yara açtı," dedi yavaşça. "Burada yaşayan hiç kimse bundan kaçmayı başaramadı. Nancy Ducane olayın sonrasında Londra'ya gitti, Richard Negus da Devon'a, ama o ikisi de kaçmayı başaramadı. O yarayı beraberlerinde götürdüler. Yüzlerinden ya da vücutlarının herhangi bir yerinden anlaşılacak, görülecek bir yara değildi bu, ama içlerindeydi, vardı ve için için kanıyordu. Bilir misiniz ki en kötü yaralar görülemeyenlerdir. Ve burada kalanlar, Ambrose Flowerday gibi, onlar için de her

şey felaketti, korkunçtu. Great Holling bir gün bunu atlatabilecek mi, hiç bilmiyorum? Ama henüz atlatamadı, bundan eminim."

Yüzünü bana döndü.

"Bu trajedi asla dile gelmedi Bay Catchpool. Buradaki hiç kimse ağzına almadı. Bazen sessizlik tek çıkar yoldur. Susmak ve unutmak, tabii *unutabilirsen*." Ellerini kenetleyip açtı.

"Soracaklarımın Dr. Flowerday üzerinde yapacağı etkiden mi çekiniyorsunuz? Unutmaya mı çalışıyor?"

"Dediğim gibi: Unutmak olanaksız."

"Yani... konuşmak onun için ıstırap mı olacak?"

"Evet. Hem de çok büyük."

"Yakın dostunuz mu?"

"Bunun *benimle* ilgisi yok." Yanıt hiç beklemediğim kadar sertti. "Ambrose iyi bir adam ve ben onun üzülmesini istemiyorum. Neden sizden istediğimi kabul etmemekte direniyorsunuz?"

"Peki, söz veriyorum," dedim gönülsüzce. "Bana anlattıklarınızı köyden hiç kimseyle konuşmayacağım." Bu sözü verirken Great Holling sakinlerinin beni zaten olduğu gibi görmezden gelmeyi sürdüreceklerini ve yoluma çıkmayacaklarını umuyordum. Margaret Ernst'in kulübesinden çıkıp Dr. Flowerday'in evini bulmam, onun da konuşmaya istekli olması içinse ancak çok şanslı olmam gerekirdi.

Duvardaki üç portre, merhum Charles Ernst'in portreleri sanki beni uyarıyor, bakışlarıyla, "Karıma verdiğin sözü bozarsan çok pişman olursun, hergele!" diyorlardı.

"Peki ya sizin kendi iç huzurunuz?" dedim. "Üzüleceği için Dr. Flowerday ile konuşmamı istemiyorsunuz ama korkarım bu sizi de üzecektir. Size sıkıntı vermiş olmak istemem."

"İyi de." Margaret derin derin iç geçirdi. "İşin gerçeği benim bu öyküyü *benim gibi* buradan olmayan birine anlatmaktan hoşlanacak olmam."

"O zaman yapın bunu, lütfen," dedim.

Başını salladı, sandalyesine döndü. Bana Patrick ve Frances Ive'in öyküsünü anlatmaya başladı. Öyküyü baştan sona ağzımı bile açmadan dinledim. Şimdi de öyküyü size aynen anlatıldığı gibi aktaracağım:

Bütün bu sorunlara neden olan dedikodular on altı yıl önce o sırada Great Holling kilisesinde genç bir rahip olan Patrick ve Frances Ive'in evinde hizmetçi olarak çalışan bir kızın başının altından çıktı. Böyle diyorum ama aslında o hizmetçi kızın sonuçta yaşanan trajedide hiçbir sorumluluğu yoktu. Haince bir yalan söyledi, ama o yalnızca bir kişiye söyledi ve bunun bütün köye yayılabileceğini düşünmedi. Yine de tatsızlıklar başladığında, neredeyse tamamen geri çekildi ve hiç ortaya çıkmadı. Bazıları onun utanmış olduğunu düşündüler ki bütün bunları başlatan olarak öyle olması da gerekirdi. Fakat sonra bu olaydaki rolünden pişman oldu, düzeltmek için elinden geleni yaptı ama artık çok geçti.

Tabii ki böyle önemli bir yalanı tek bir kişiye bile olsa söylemek çok büyük günahtı. Ahlaksızlıktı. Belki de rahip evinde geçirdiği zor ve yorucu bir günün ardından sinirleri bozulmuştu ya da bir hizmetçi olarak kendisini aşan beklentileri nedeniyle Ive'lere içerlemişti. Tabii küçük, kötü niyetli bir yalanla sıkıcı yaşantısına biraz hareket kazandırmak istemiş de olabilir. Kız bunun ciddi bir zarara neden olabileceğini, insanları incitebileceğini düşünemeyecek kadar saftı.

Ne yazık ki onun bu adi yalanı söylemek için seçtiği kişi Harriet Sippel oldu. Aslında onun niçin bu seçimi yaptığını anlamak çok kolay. Kocasının ölümünden sonra hayata küsen, iyice hırçın ve kindar biri olan Harriet hem böyle bir yalana büyük bir heyecanla bel bağlayacak, hem de inanacak kişiydi, çünkü inanmak isteyecekti. Köyden biri ciddi anlamda yanlış bir şey yapıyordu ve daha da kötüsü (Harriet'ın bakış açısından daha da iyisi tabii) bunu yapan rahipti! Harriet'ın bunu ilk duyduğunda gözlerinin nasıl bir kinle parladığını tahmin edebiliyorum. Evet, hizmetçi kızın bu iğrenç iftirası için Harriet en uygun dinleyiciydi ve niçin seçilmiş olduğundan da en ufak bir kuşkum yok.

Hizmetçi kız, Harriet Sippel'e Patrick Ive'in acımasız ve kesinlikle kutsala saygısı olmayan, günahkâr bir dolandırıcı olduğunu anlattı: Söylediğine göre Patrick, karısı başka yerde kalıp, kilise cemaatinden kişilere yardımcı olurken –ki bu oldukça sık oluyordu– o gecenin yarısında inançlı köylüleri rahip evine çağırıyordu. Bu kişilere öte dünyaya göçmüş yakınlarıyla bağlantı kuracağını söyleyerek onların paralarını alıyor ve onlara, sözde öte dünyadaki sevdiklerinin ruhlarına iletmesi için Patrick Ive'i görevlendirdikleri mesajları iletiyordu.

Harriet Sippel, karşısına çıkan herkese Patrick'in bu şarlatanca düzenbazlığıyla köydeki birçok kişiyi kandırdığını anlattı. Bunu yaparken rahibin yanlışını abartmış, insanları şoke eden bir öyküye dönüştürmeyi istemiş olabilir. Hizmetçi kız sonradan ısrarla Harriet'a yalnızca tek bir isim verdiğini söyledi: Nancy Ducane'in ismini!

Nancy o sıralarda ünlü bir portre ressamı değildi. Yalnızca sıradan güzel bir kadındı. Great Holling'e 1910 yılında, köydeki okula müdür olarak atanan kocası William ile birlik-

te gelmişti. William, Nancy'den çok yaşlıydı. Evlendiklerinde Nancy on sekiz, William ise neredeyse elli yaşındaydı. William 1912 yılında solunum yetmezliğinden öldü.

Harriet Sippel, 1913 kışının karlarla kaplı ocak ayında Nancy'nin karanlık bastırdıktan sonra akşam saatlerinde birçok kez rahip evine girip çıktığı dedikodusunu yaymaya başladı. Nancy söylentilere göre oraya yalnızca Frances Ive'in evde olmadığı akşamlarda gidiyordu ve yüzünde kuşkulu bir ifade vardı.

Biraz sağduyulu olan herkesin bu öyküden kuşku duyması gerekirdi. Zifiri karanlıkta birinin yüz ifadesinin değil kuşkulu olduğunu, herhangi bir ifade olup olmadığını bile görmek olanaksızdır. Ayrıca gecenin karanlığında rahip evinden çıkan bir kadının kim olduğundan emin olmak da çok zordur. Tabii kadının belirli bir yürüyüş şekli olmadığı sürece... ki Nancy Ducane'in yoktu. Tabii rahip evinden bir kadının çıktığını gören birinin onu birçok kez evine kadar izlemiş ve kim olduğunu ortaya çıkarmış olması çok daha inandırıcıydı. Harriet bunu yapmıştı.

Bir şeyi araştırıp tartışmaktansa, sizden daha coşkulu ve ısrarcı birinin iddialarını kabul etmek çok daha kolaydır. Great Holling sakinlerinin çoğu da aynen böyle yaptı. Dedikoduya inanmaya hazırdılar ve Harriet'ın Patrick Ive'i dine hakaret, küfür ve haraç almakla suçlamasını kabullendiler, hatta ona katıldılar. Birçokları gerçekten de Patrick Ive'in gizlice yaşayanlarla ölüler arasında iletişim kuran bir ulak olduğuna ve bunun karşılığında kilise cemaatinin kolayca aldatılabilen saf dindar insanlarından hatırı sayılır miktarlarda para aldığına inandılar ya da Harriet'ın insafsız öfkesinden kurtulmak için inanmış gibi yaptılar. Great Holling sakinlerine Nancy

Ducane'in merhum eşi William'dan mesaj alabileceği söylendiğinde, özellikle de bunu söyleyen rahipse, buna karşı çıkmayacağı fikri akla yakın geliyordu. Evet, Nancy böyle bir mesajın karşılığını cömertçe ödeyebilirdi.

Bu arada köy sakinleri Patrick Ive'i tanıdıklarını, sevdiklerini ve ona güvendiklerini unutmuşlardı. Onun erdemli bir insan olmasını, dürüstlüğünü, iyiliğini ve nezaketini biliyor ancak bunu görmezden geliyor, Harriet Sippel'in günahkâr yaratma hevesinin peşinden gidiyorlardı. Bu karalama kampanyasında onunla birlikte hareket ediyorlardı, çünkü onun gazabından, öfkesinin kendilerine yönelmesinden korkuyorlardı. Tabii onların buna kanmasının tek nedeni bu değildi. Daha da etkili olan Harriet'ın kendisiyle birlikte hareket eden iki müttefikinin daha olduğunu bilmeleriydi: Richard Negus ve Ida Gransbury de bu olayda ona destek veriyorlardı.

Ida, Great Holling'deki en dindar kadın olarak tanınıyordu. Onun inancı asla sarsılmaz, neredeyse İncil'den alıntı yapmadan ağzını bile açmazdı. Herkes tarafından sayılır ve takdir edilirdi. Hem de boş zamanınız olduğunda asla arayıp sormak istemeyeceğiniz bir kadın olmasına rağmen. Hoşça vakit geçirilecek bir kadın olmaktan çok uzaktı ama kişiliğiyle tüm köy için adeta azize mertebesine ulaşmıştı. Richard Negus ile nişanlıydı ve adamın olağanüstü aydın bir avukat olduğu söyleniyordu.

Richard Negus sağduyulu biri olması, tartışılmaz bilgisi ve otoriter havasıyla köyde herkesin saydığı bir insandı. Harriet'ın kendisine söylediği yalana inandı, çünkü söylenenler kendi gördükleriyle de uyuşuyordu. Nancy Ducane'in –ya da en azından Nancy Ducane'e benzeyen bir kadının– birçok kez, rahibin karısının babasına gittiği ya da cemaatten birinin

evinde kaldığı bilinen akşamlarda, gece yarısından sonra gizlice rahibin evinden çıktığını görmüştü.

Richard Negus söylentilere inandı, Ida Gransbury de öyle. Ida gerçek anlamda şoktaydı, bir rahibin Hıristiyanlığa böylesine yakışmayan bir tutumu sürdürmesine inanamıyordu. O, Harriet ve Richard, Patrick Ive'in kilisedeki görevinden uzaklaştırılmasını görev bildiler, onu kiliseden kovdurmak için ellerinden geleni yaptılar. Onun toplumun karşısına çıkıp, bu günahkâr davranışını kabul etmesini istediler. Patrick bunu reddetti ve gerekçe olarak da söylentilerin doğru olmadığını söyledi.

Köydekilerin Patrick'e duydukları nefret kısa bir süre içinde karısı Frances'e de uzandı. Onun da kâfir kocasının sapkın ve ahlakdışı işlerinden haberi olduğu iddia ediliyordu. Frances olmadığına yemin etti. Önce Patrick'in asla böyle bir şey yapmış olamayacağını söyledi, ama insanlar üzerine geldikçe bunu yapmaktan vazgeçti ve hiç konuşmamayı yeğledi.

Great Holling'de yalnızca iki kişi Ive'lere yapılanlara karşı çıkıyordu: Nancy Ducane (ki bazıları bilinen nedenlerden diyorlardı) ve Frances Ive'i savunurken sesi bir hayli yüksek çıkan Dr. Ambrose Flowerday. "Eğer Frances, kendi evinde yaşanan rezillikleri biliyor olsaydı bu sırada başka yerde olur muydu?" diye soruyordu Dr. Flowerday onu savunurken. Bu gerçekten de onun suçsuz olduğunu düşündürebilir miydi? Zifiri karanlıkta bir insanın yüzündeki suçlu ifadeyi görmenin olanaksız olduğunu belirten de Dr. Flowerday'di. Doktor, arkadaşı ve dostu Patrick Ive'in suçlu olduğuna ancak biri onun yanlış yaptığına ilişkin inkâr edilemez bir kanıt gösterdiği takdirde inanacağını söylüyordu. Doktor ayrıca Harriet Sippel'e de (bir gün sokakta, çok sayıda tanığın önünde) büyük olası-

lıkla son yarım saatte Patrick Ive'in tüm yaşamı boyunca yaptığından çok daha fazla kötülük yaptığına inandığını söyledi.

Bu görüşünü açıklamak Ambrose Flowerday'i sevilen bir insan yapmadı, onaylanmadı ama o başkalarının kendisi hakkında ne düşündüğünü asla umursamayan ender insanlardandır. Tüm dünya onun aleyhinde de olsa yine görüşünü söyler. Patrick Ive'i kilisenin önde gelenleri karşısında da savundu ve bu dedikodularda zerre kadar doğruluk payı olmadığına inandığını söyledi. Frances Ive için çok endişeleniyordu, genç kadın acınacak durumdaydı. Yemiyordu, içmiyordu, uyumuyordu ve hiçbir şekilde rahip evinden ayrılmaya da ikna edilemiyordu. Patrick Ive çok öfkeliydi. Rahipliğin de, adının kötüye çıkmasının da artık umurunda olmadığını söylüyordu. Tek düşüncesi, tek dileği karısının sağlığının iyiye gitmesiydi.

Bu arada Nancy Ducane hiç konuşmuyor, dedikoduları ne yalanlıyor ne de onaylıyordu. Harriet Sippel üzerine gittikçe o ısrarla sessizliğini sürdürüyordu. Sonra bir gün bu kararını değiştirdi. Victor Meakin'e çok önemli bir açıklama yapacağını, uzun süredir süregelen bu saçmalığa artık bir nokta koyacağını söyledi. Victor Meakin zevkle kıkırdadı, ellerini ovuşturdu ve sessizce King's Head'in arka kapısından çıktı. Çok kısa bir süre sonra Great Holling'deki herkes Nancy Ducane'in açıklama yapacağını biliyordu.

Köyde bu çağrıya karşılık vermeyen yalnızca Patrick ve Frances Ive oldu. Onların dışında herkes, hatta bu dedikoduları başlatan ve haftalardır kimsenin görmediği hizmetçi kız bile King's Head'de toplandı. Herkes dramın bir sonraki aşamasının ne olacağının merakı içindeydi.

Ambrose Flowerday'e yönelik sıcak ve kısa bir gülümsemenin ardından Nancy Ducane ciddi ve kararlı bir ifadeyle

kalabalığa döndü. İçtenlikle ve açıksözlülükle Patrick Ive'in merhum kocasıyla bağlantı kurmak için kendisinden para aldığının kesinlikle yalan olduğunu söyledi. Karısının evde olmadığı gecelerde Patrick Ive'i evinde birçok kez ziyaret ettiğini kabul ediyordu. Bunu yapmasının nedeni rahiple birbirlerine âşık olmalarıydı.

Köylüler şaşkınlık içinde yutkundular. Bazıları şaşkınlıktan açılan ağızlarını elleriyle kapadı ya da panikle yanında her kim varsa eline sarıldı.

Nancy açıklamalarına devam etmeden bu curcunanın yatışmasını bekledi.

"Gizlice buluşup şeytana uymakla yanlış yaptığımızın bilincindeydik ama ayrı kalmaya dayanamıyorduk. Rahip evinde buluştuğumuz akşamlarda tek yaptığımız konuşmaktı, karşılıklı duygularımızı ve bunun ne kadar imkânsız bir aşk olduğunu konuşuyorduk. Her defasında bir daha Frances olmadığı zamanlarda buluşmamamız gerektiğine karar veriyorduk... Ama aşkımızın şiddeti bunu yapmamıza izin vermiyordu."

O sırada kalabalıktan biri haykırdı.

"Tek yaptığınız konuşmaktı, öyle mi? Biz kaçın kurasıyız, boş laf bunlar!"

Nancy Ducane bir kez daha kalabalığı Patrick Ive ile arasında fiziksel anlamda hiçbir şey olmadığına ikna etmeye çalıştı.

"Size gerçeği söylüyorum," dedi. "Bu belki asla anlatmamam gereken bir şeydi ama o acımasız ve iğrenç yalanları sona erdirmenin tek yolu buydu. Birine ölesiye âşık olmanın, birini her şeyin üstünde bir tutkuyla sevmenin ne demek olduğunu bilenleriniz, eminim beni ve Patrick Ive'i bundan do-

layı suçlama gücünü kendinizde bulamayacaksınız. Yürekten suçlayan ve kınayanlara ise aşkı bilmedikleri, yaşamadıkları için yalnızca acıyabilirim."

Sonra Nancy, Harriet Sippel'e döndü ve doğrudan ona hitap etti.

"Harriet, sanırım sen gerçek aşk nedir çok iyi *biliyorsun*, bir zamanlar bunu sen de yaşadın. Ama George'u kaybedince, bildiğin her şeyi unutmayı seçtin. Aşkı düşman, nefreti dost bildin."

Harriet Sippel haklı olduğunu göstermek ister gibi ayağa kalktı. Kısaca Nancy'yi yalancı bir fahişe olmakla suçladıktan sonra Patrick Ive'i o zamana kadar olandan çok daha şiddetli ve öfkeli bir şekilde kınamaya başladı: Yalnızca ölülerin ruhlarıyla ilişki kurduğunu söyleyerek inançlı zavallılardan kazanç sağlamakla kalmamış, karısı olmadığı zamanlarda ahlaksız kadınlarla ilişki de kurmuştu. Sapkın, kâfir biri olmanın yanında bir de zina yapmıştı. O Harriet'ın kuşkulandığından da daha kötü bir insandı! Böylesine günaha batmış birinin kendini Great Holling köyünün rahibi olarak tanıtmasından daha büyük bir rezalet olamazdı.

Nancy Ducane, Harriet'ın öfkeli konuşmasının ortasında King's Head'i terk etti, bu ağır ithamlara daha fazla dayanamazdı. Birkaç dakika sonra da Ive'lerin hizmetçisi olan kız kıpkırmızı bir yüzle gözyaşlarına boğularak kapıya koştu.

Köylülerin çoğu ne düşüneceklerini bilemiyorlardı. Duydukları karşısında serseme dönmüşlerdi. Sonra Ida Gransbury de konuşmasıyla Harriet'a destek verdi. "Her ne kadar bütün bu duyup öğrendiklerimizin ne kadarının gerçek ne kadarının dedikodu olduğunu tam olarak bilemesek de..." dedi. "Patrick Ive'in 'bir şekilde günah işlemiş' olduğundan hiç kuşku yok.

Böyle bir insanın Great Holling rahibi olarak görevini sürdürmesine izin verilemez."

Köylüler büyük çoğunlukla bunu onayladılar. Onlar da aynı fikirdeydiler, bu doğruydu.

Richard Negus hiçbir şey söylemedi, hatta nişanlısı onu konuşmaya davet ettiğinde bile ağzını açmadı. Aynı gün daha sonra Dr. Ambrose'a olaylardaki gelişmeden rahatsız olduğunu söylemiş. "Bir şekilde günah işlemiş" kavramının Ida için yeterli olduğunu ancak kendisi için yeterli olmadığını söylemiş. Harriet Sippel'in oportünist bir atakla Patrick Ive'i iki kere suçlu bir konuma düşürmeye çalışmasından da, onu iki kere günah işlemiş olarak tanımlayan öfkeli tutumundan da iğrenmiş, nefret etmişti.

Harriet, Nancy Ducane'in "o değil ama bu" açıklamasını almış, "o da bu da" haline getirmişti.

Ida, King's Head'de "hiç kuşku yok" deyimini kullanmıştı. Gerçekten de hiç kuşku olmayan bir şey vardı. Richard Negus'un Ambrose Flowerday'e, insanların (bundan utanç duyuyordu ama kendisi de dahil) Patrick Ive hakkında yalan söylediklerinden hiç kuşkusu yoktu. Dr. Flowerday'e aynen şöyle demişti: "Ya Nancy Ducane de yalan söylüyorsa? Ya Patrick Ive'e karşı olan aşkına karşılık alamadıysa, ya rahibin onun ısrarlarına dayanamayıp gizlice buluşmasının tek nedeni ona kendisine karşı bu hisleri beslemekten vazgeçmesi gerektiğini açıklamaksa?"

Dr. Flowerday de ona hak verdi: Hiç kimse Patrick Ive'in yanlış bir şey yaptığından emin değildi. En başından beri bu kanıdaydı. Ive'lerin rahip evine rahatça gidebilecek tek kişi de oydu. Orayı ilk ziyaretinde Patrick'e Nancy Ducane'in King's Head'de söylediklerini iletti. Patrick yalnızca başını salladı.

Nancy'nin öyküsünün doğru ya da yanlış olduğu konusunda hiçbir yorum yapmadı. Bu arada Frances Ive gerek fiziksel gerekse psikolojik açıdan iyice çökmüştü ve durumu giderek de kötüye gidiyordu.

Richard Negus, Ida Gransbury'yi olayları bir de kendi bakış açısından değerlendirmeye ikna edemedi ve ikisi arasındaki ilişki bozuldu, gerilim arttı. Harriet yönetimindeki köylüler Patrick ve Frances Ive'e işkence etmeyi sürdürdüler, gece gündüz rahip evinin önünde bağırarak onları suçladılar. Ida, Büyük Kilise'ye kendi iyilikleri için Ive'lerin kiliseden, rahip evinden ve Great Holling'den uzaklaştırılmasına ilişkin dilekçe verdi.

Ve sonra asıl trajedi gerçekleşti. Bu rezalete, böylesine aşağılanmaya daha fazla katlanamayan Frances Ive zehir içti ve mutsuz yaşamına son verdi. Kocası onu bulduğunda artık çok geç olduğunu anladı. Dr. Flowerday'i çağırmanın hiçbir anlamı yoktu, Frances kurtarılamazdı. Patrick Ive kendisinin de bu utanç ve acıyla daha fazla yaşayamayacağını biliyordu, dolayısıyla o da yaşamına son verdi.

Ida Gransbury her ne kadar Tanrı'nın onları bağışlayacağından kuşkusu olsa da köy halkını Patrick ve Frances Ive'in günahkâr ruhları için duaya çağırdı.

Harriet Sippel ise kendi acımasız takipçilerine, Tanrı'nın hoşgörüsüne sığınmanın hiçbir anlamı olmadığını; Ive'lerin cehennem ateşinde yanacaklarını, onların bunu hak ettiklerini söylüyordu.

Ive'lerin ölümlerinden birkaç ay sonra Richard Negus, Ida Gransbury ile nişanını bozdu ve Great Holling'i terk edip Devon'a gitti. Nancy Ducane de Londra'ya taşındı. Bu kor-

kunç yalanı söyleyen hizmetçi kıza gelince onu da bir daha köyde gören olmadı.

Bu arada Charles ve Margaret Ernst köye gelip, kiliseyi devraldılar. Kısa bir sürede Dr. Ambrose Flowerday'le dost oldular. Doktor onlara bu trajik öyküyü eksiksiz olarak anlatması gerektiğini düşündü. Onlara Patrick Ive'in Nancy Ducane'e gizli bir tutkuyla bağlanmış olsa da olmasa da yaşamı boyunca tanıdığı en yüce gönüllü, en erdemli ve aydın insan olduğunu söyledi. Bu kadar iyi bir insan böylesi bir iftirayı ve linç edilmeyi asla hak etmemişti.

İşte bu iftira sözcüğünün geçmesiydi Margaret Ernst'i onların mezar taşının üzerine o şiirin yazılması için ısrar etmeye yönelten. Charles Ernst buna karşıydı, köylüleri kışkırtmak istemiyordu. Ancak Margaret Ernst ısrar etmiş, Holy Saints Kilisesi'nin Patrick ve Francis Ive'e destek olması gerektiğini belirtmişti.

Margaret, "Bence asıl cezayı bütün bunlara neden olan, olayları kışkırtan Harriet Sippel ve Ida Gransbury hak ediyor," demişti.

Evet, o bunları söylediğinde gerçekten de onun aklına gelen de onların ölümü hak ettikleriydi. Ancak bu yalnızca bir hayal, bir dilekti, asla cinayet aklına gelmemişti.

Margaret Ernst bana bu öyküyü bizzat yaşamışçasına anlattıktan sonra derin bir suskunluğa gömüldü. İkimiz de konuşmadık, uzun bir sessizlik oldu.

Neden sonra, "Şimdi size onları öldürmek için kimin bir nedeni olabileceğini sorduğumda, niçin Nancy Ducane'in adını verdiğinizi anlıyorum," dedim. "Peki ama Richard Negus'u da öldürmesi için bir neden var mıydı? Negus, hizmetçi kızın

yalan söylemiş olabileceğinden kuşkulanınca Harriet Sippel ve Ida Gransbury'den desteğini çekmedi mi?"

Margaret iç çekti.

"Size ancak eğer ben Nancy'nin yerinde olsaydım ne hissedeceğimi söyleyebilirim. Richard Negus'u bağışlar mıydım? Hayır, bağışlamazdım. Eğer o en başında Harriet'ın söylediği, hizmetçi kıza kadar uzanan yalanları onaylamasaydı Ida Gransbury de diğerlerinin yaymaya çalıştıkları dedikodulara inanmazdı. Ama onlar Great Holling'in en etkili üç kişisi, hep birlikte adeta davul zurnayla köyde Patrick Ive'e karşı düşmanlık aşılamaya çalıştılar. Bu üç kişi Harriet Sippel, Ida Gransbury ve Richard Negus'tu."

"Peki ya hizmetçi kız?"

"Ambrose Flowerday onun bu yalanı söylerken kötü bir niyetinin olmadığından emin. Köyde Ive'lere kötü gözle bakılmaya başlanması onun belirgin şekilde mutsuz olmasına neden olmuştu."

Bu yanıttan tatmin olmayarak kaşlarımı çattım.

"Olaya, cinayet işleme olasılığı bulunan Nancy Ducane'in gözünden bakacak olursak –bu yalnızca bir görüş– eğer daha sonra hatasını anlayan Richard Negus'u bağışlayamadıysa, en başında söylediği yalanla her şeye neden olan hizmetçi kızı bağışlar mıydı?"

Margaret, "Belki de bağışlamadı," dedi. "Belki onu da öldürdü. Hizmetçi kızın buradan nereye gittiğini bilmiyorum, ama Nancy Ducane öğrenmiş olabilir. Belki onu da tuzağa düşürüp öldürmüştür. Ne oldu? Yüzünüz sarardı."

"Şey. Bu yalanı söyleyen hizmetçi kızın adı neydi?" Yanıtı biliyor olmaktan korkuyordum. "Hayır, hayır bu olamaz," diyordu kafamın içindeki ses. "Ama neden *olmasın* ki?"

"Jennie Hobbs. Bay Catchpool, iyi misiniz? Hiç iyi görünmüyorsunuz."

"O haklıydı. O *tehlikede*."

"O kim?"

"Hercule Poirot. O her zaman haklıdır. Bu nasıl olabiliyor?"

"Bu niçin sizi kızdırıyor? Onun yanılmasını mı istiyorsunuz?"

"Hayır. Hayır. Asla." İç geçirdim. "Ancak korkarım Jennie Hobbs güvende değil, tabii eğer yaşıyorsa."

"Anlıyorum. Tuhaf!"

"Tuhaf olan ne?"

Margaret iç çekti.

"Tüm anlattıklarıma rağmen Nancy yüzünden birinin tehlikede olabileceğini düşünmekte zorlanıyorum. İster nedeni olsun ister olmasın, onun cinayet işleyebileceğine inanmıyorum. Belki bu size tuhaf gelecek ama... bence bir insanın kendini bir korku ve umutsuzluk batağında hissetmediği sürece öldürmesi pek mümkün değil, sizce de öyle değil mi?"

Başımla onayladım.

"Nancy eğlenmeyi, yaşamayı, güzeli ve aşkı seviyordu. Zevk veren ne varsa seviyordu. Cinayet kadar çirkin ve korkutucu bir şeyle ilgisi olamaz."

"Peki, Nancy Ducane yapmadıysa kim?" diye sordum. "Ayyaş Walter Stoakley mi? Frances Ive'in babası olarak öldürmek için güçlü nedenlere sahip. Eğer bir gün için içmeye ara verdiyse, üç insanı öldürmesi düşünülemeyecek şey değil."

"Walter'ın bir saat için bile içmeyi bırakması kesinlikle olanaksız. Emin olun Bay Catchpool, Walter Stoakley aradı-

ğınız adam olamaz. Ayrıca Nancy Ducane'in aksine o asla Frances'in başına gelenlerden dolayı Harriet Sippel, Ida Gransbury ya da Richard Negus'u suçlamadı. Kendi kendini suçladı."

"İçtiği için mi?"

"Evet. Kızını kaybettikten sonra ölmek istedi, bunun için içiyor ve sanırım yakında bunu başaracak da."

"Frances'in intiharında onun ne suçu olabilir ki?"

"Walter, Great Holling'de yaşamıyordu. Buraya Patrick ve Frances'in ebedi uykularını uyudukları yere yakın olmak için geldi. Belki onu bugünkü haliyle gördükten sonra inanmakta zorlanacaksınız ama Frances'in ölümüne kadar Walter Stoakley ünlü bir klasik sanat ve edebiyat bilimcisiydi, Cambridge Üniversitesi Saviour College'da kürsüsü olan bir profesördü. Patrick Ive'in teoloji eğitimi aldığı yer de orasıydı. Patrick'in anne babası yoktu. Çok küçük yaşta öksüz ve yetim kalmış, Walter onu bir anlamda koruması altına almış, okutmuştu. O sırada on yedi yaşında olan Jennie Hobbs da kolejdeki kat hizmetçisiydi, yatakları filan yapıyordu. Saviour'daki en iyi hizmetçi olduğu için Walter Stoakley onu Patrick Ive'in odasıyla ilgilenmekle görevlendirmişti. Sonra Patrick, Walter'ın kızı Frances ile evlendi, Great Holling'deki Holy Saints Kilisesi'ne atandıklarında Jennie de onlarla buraya geldi. Anlıyorsunuz değil mi?"

Başımla onayladım.

"Walter Stoakley, Patrick Ive ile Jennie Hobbs'u bir araya getirdiği için kendini suçluyor. Eğer Patrick ve Frances, Great Holling'e gelirken Jennie'yi yanlarına almamış olsalar, Jennie de onların ölümlerine neden olan o korkunç yalanı söyleme-

miş olacaktı. Ve ben de tüm yaşamımı insanlar zarar vermesin diye bir mezar taşına bakarak geçirmeyecektim."

"Kim böyle bir şey yapmak isteyebilir ki? Harriet Sippel mi? Yani ölümünden önce demek istiyorum."

"Ah hayır, Harriet'ın silahı zehirli diliydi, elleri değil. Asla bir mezara zarar vermezdi. Hayır, bunu yapacak olanlar eğer fırsat bulurlarsa köyün yobaz, kabadayı gençleri olacaktır. Patrick ve Frances öldüğünde onlar çocuktu, ama öyküyü ailelerinden dinleyerek büyüdüler. Eğer bu köyde benim ya da Ambrose'un dışında birine bu konuyu soracak olursanız size Patrick Ive'in ahlaksız, günahkâr bir adam olduğunu, karısıyla birlikte kara büyü bile yaptıklarını söyleyecektir. Bence zaman geçtikçe buna daha da çok inanıyorlar. Öyle de olmalı, değil mi? Çünkü ya buna inanacaklar ya da benim onlardan nefret ettiğim kadar kendi kendilerinden nefret edecekler."

Açığa kavuşturmak istediğim bir şey vardı.

"Richard Negus, Ida Gransbury ile olan bağlarını kendi fikri değiştiği halde o Patrick Ive'i kınamayı sürdürdüğü için mi kopardı? Nancy'nin King's Head'de yaptığı açıklama mı neden oldu buna?"

Margaret'in yüzünde tuhaf bir ifade belirip kayboldu.

"Her şeyin başlangıcı King's Head'deki o gün..." diye söze başladıysa da hemen sustu ve konuyu değiştirdi. "Evet, Richard onun ve Harriet'ın erdem konusundaki diretmelerinin kabul edilemeyecek kadar mantıksız ve gurur kırıcı olduğunu düşündü."

Margaret'in yüzünde birdenbire çok farklı, içedönük bir ifade belirdi. Bana söylememeyi yeğlediği çok önemli bir şey olduğu hissine kapıldım.

"Frances Ive'in zehir içtiğini söylemiştiniz," dedim. "Nasıl? Zehri nereden almış? Patrick Ive nasıl öldü?"

"Aynı şekilde: Zehirle. Abrin'den bahsedildiğini duymuş muydunuz?"

"Duyduğumu söyleyemem."

"Tespih bezelye de denen bitkinin bir türünden elde ediliyor, bu bitki özellikle de tropik bölgelerde yetişiyor. Frances Ive her nasılsa bu zehirden birkaç şişe edinmiş."

"Bağışlayın ama her ikisi de aynı zehri içti ve cesetleri birlikte bulunduysa, önce Frances'in kendini öldürdüğü, sonra da onun ölüsünü bulan Patrick'in de zehir içip intihar ettiği nereden biliniyor?"

Margaret üzgün görünüyordu.

"Size anlattıklarımı Great Holling'de kimseye söylemeyeceksiniz, değil mi? Yalnızca Londra'da Scotland Yard'dakilere."

"Evet." Var olan koşullarda Hercule Poirot'yu da Scotland Yard'dan sayabileceğim kanısındaydım.

"Frances Ive intihar etmeden önce kocasına bir mektup yazıp bıraktı. Onun hayatta kalmasını istediği anlaşılıyordu. Patrick de bir mektup bıraktı ve..." Sustu.

Bekledim.

Sonunda sözlerine devam etti.

"O iki mektup bizi olayların gelişimi konusunda aydınlattı."

"Peki, mektuplar ne oldu?"

"Onları imha ettim. Ambrose Flowerday bana verdi, ben de ateşe attım."

Bu beni iyice meraklandırmıştı.

"Bunu niçin yaptınız?"

"Ben..." Margaret burnunu çekerek başını çevirdi. "Bilmiyorum."

Gerçekten de bilmediğini düşündüm. Kasılan dudaklarından bu konuda konuşmak istemediği anlaşılıyordu. Daha fazla üzerine gitmem yalnızca onun susmak konusundaki kararlılığını güçlendirecekti.

Tutulan bacaklarımı biraz hareket ettirmek için ayağa kalktım.

"Bir konuda haklısınız," dedim. "Patrick ve Frances Ive'in öyküsünü dinledikten sonra artık Dr. Ambrose Flowerday'le konuşmak *istiyorum*. Bu olaylar olduğunda o da köydeymiş. Her ne kadar sizin anlattıklarınız doğru..."

"Hayır. Bana söz verdiniz."

"Örneğin ona Jennie Hobbs'u sormak isterim."

"Size Jennie'den ben de bahsedebilirim. Neyi bilmek istiyorsunuz? Patrick Ive de, Frances de onun çok sadık ve vazgeçilemez olduğunu düşünüyorlardı. Ondan çok memnunlardı. Herkes de onun sakin, nazik, hatta temiz kalpli, zararsız biri olduğunu düşünüyordu, ta ki o tehlikeli yalanı söyleyene kadar. Ben şahsen temiz kalpli, saf birinin hiç yoktan böyle bir yalan uydurabileceğine inanmıyorum. Pozisyonuna ilişkin saplantıları vardı. Konuşması bile değişiyordu."

"Nasıl yani?"

"Ambrose bu değişimlerin çok ani olduğunu söyledi. Bir gün aynen sıradan bir hizmetçi gibi konuşuyor, sonra ertesi gün birden yeni, çok daha eğitimli bir sesle son derece dikkatli ve düzgün konuşuyordu."

"Ve dilbilgisi kurallarını eksiksiz uygulayarak," diye düşündüm. *Ah lütfen, hiç kimsenin ağızlarını açmasına izin verme-*

yin. Üç ağız, her birinde monogramlı bir kol düğmesi: Dilbilgisi açısından kusursuz bir cümle. Lanet olsun, Poirot büyük olasılıkla bu konuda da haklıydı.

"Ambrose, Jennie'nin sesini Patrick ve Frances Ive'i taklit etmek için değiştirdiğini söylüyordu. Her ikisi de eğitimli insanlardı ve güzel konuşurlardı."

"Margaret, lütfen bana gerçeği anlat: Niçin Ambrose Flowerday ile konuşmamam için bu kadar ısrar ediyorsun? Yoksa öğrenmemi istemediğin bir şeyi anlatacağından mı çekiniyorsun?"

"Onunla konuşmak sana bir şey kazandırmayacağı gibi, onun için de bir anlamda ayak bağı olacaktır," dedi Margaret kararlı bir tavırla. "Onun dışında karşılaştığın tüm köylüleri ölesiye korkutmak konusunda benden sana izin." Gülümsedi ama bakışları çok sertti. "Zaten yeterince korktular, suçluluk korkusu her birini teker teker ele geçirip, içlerine işliyor ama eğer senin bir uzman olarak katilin Patrick ve Frances Ive'in mahvolmalarına yardımcı olan herkes cehennem ateşinde yanana kadar durmayacağını söylediğini duyarlarsa çok daha fazla korkacak, vicdan azabı çekeceklerdir."

"Bu çok uç bir nokta," dedim.

"Mizah anlayışımın geleneksele bir hayli ters olduğunu söyleyebilirim. Charles da bundan şikâyetçiydi. Ona cennete ve cehenneme inanmadığımı asla itiraf etmedim. Evet, Tanrı'ya inanıyorum ama herkesin dilindeki Tanrı'ya değil."

Sinirlendiğim yüzümden anlaşılıyor olmalıydı. O anda teoloji tartışmayı hiç istemiyordum. Tek isteğim mümkün olduğunca çabuk Londra'ya dönmek ve Poirot'ya öğrendiklerimi anlatmaktı.

Margaret ekledi:

"Tek bir Tanrı olduğuna inanıyorum ama ben bir an bile Tanrı'nın kuralları tartışmadan kabullenip uygulamamızı istediğini ya da bu kurallara uymayan birini cezalandırmamızı isteyebileceğini düşünmüyorum." İçtenlikle gülümseyerek sözlerini sürdürdü. "Tanrı'nın dünyaya benim gözümle baktığına inanıyorum, Ida Gransbury'nin gözüyle değil. Siz de böyle düşünmüyor musunuz?"

Anlamsız bir şekilde homurdandım.

"Kilise günah işleyenleri yargılama ve cezalandırma hakkının yalnızca Tanrı'nın olduğunu öğretir. Neden yobaz Ida Gransbury, bunu Harriet Sippel ve uluyan güruhuna söylemedi? Neden Patrick Ive'in suçlanmasına ihtiyatla yaklaşmadı, hatta destek verdi? Eğer biri kendini inançlı bir insan örneği olarak görüyorsa, dinin temel kurallarını doğru öğrenmiş olması gerekirdi."

"Hâlâ onlara kızgın olmanızı anlıyorum."

"Ölene kadar kızgınlığım geçmeyecek Bay Catchpool. Küçük günahkârları erdem adına suçlayıp, acı çektiren büyük günahkârlar... bu insanı gerçekten öfkelendiren bir şey."

"İkiyüzlülük kötüdür."

"Ayrıca, gerçekten sevdiğiniz biriyle beraber olmanın yanlış olup olmadığı da tartışılabilir."

"Bundan pek emin değilim. Eğer taraflardan biri evliyse..."

"Ah, evlilik saçmalıktan başka bir şey değil!" Margaret salonun duvarındaki portrelere baktı ve doğrudan onları hedef alarak konuştu. "Çok üzgünüm Charles, bağışla beni hayatım, ama iki insan birbirini seviyorsa, birbirlerine âşıklarsa, Kilise

uygun görmese de, kurallara ne kadar aykırı olursa olsun... sonuçta, aşk aşktır, değil mi? Bunu söylememden hoşlanmadığını biliyorum."

Ben de hoşlandığımı söyleyemezdim.

"Aşk bir yığın soruna neden olabilir," dedim. "Eğer Nancy Ducane, Patrick Ive'e âşık olmasaydı, belki de şimdi burada bu üç cinayeti araştırıyor olmam gerekmezdi."

"Ne kadar mantıksız, saçma bir yorum bu!" Margaret burun kıvırdı. "İnsanların ölümüne neden olan nefrettir Bay Catchpool. Aşk değil. Asla aşk değil. Biraz gerçekçi olun."

"Her zaman uyulması gereken en katı kuralların insan karakterinin en çetin sınavı olduğuna inanmışımdır," dedim.

"Evet ama sınanan hangi karakter özelliklerimiz? Saflığımız mı? Kıyafetlerin arkasına saklanan manyaklıklarımız mı? İncil de sonuçta tüm kurallarıyla bir insan ya da insanlar tarafından yazılmış bir kitap."

Konuşmanın gidişatından rahatsız olarak ayağa kalktım ve, "Artık gitmeliyim," dedim. "Londra'ya dönmem gerekiyor. Verdiğiniz bilgiler ve bana zaman ayırdığınız için çok teşekkür ederim. Hepsi çok değerliydi."

Margaret beni ön kapıya kadar geçirdi ve tam kapının eşiğinde, "Beni bağışlayın," dedi. "Normalde Ambrose ve duvardaki Charles dışında hiç kimseye kafamdan geçenleri bu kadar açık bir şekilde dile getirmem."

"Öyleyse sanırım bundan onur duymalıyım."

"Tüm yaşamımı tozlu eski bir kitaptaki kurallara uymaya çalışarak geçirdim Bay Catchpool. Bunun yapılabilecek en aptalca şey olduğunu da böyle öğrendim. Eğer âşıklar kendilerini rüzgârın seyrine kaptırır ve uygun görülmese bile birlik-

te olurlarsa... ben onlara hayranlık duyarım. Her kim Harriet Sippel'i öldürdüyse, ona da hayranlık duyuyor, takdir ediyorum. Farklı düşünmek elimde değil. Bu, cinayeti hoş gördüğüm, bağışladığım anlamına gelmez. Neyse, bana daha fazlasını söyletmeden gidin artık."

King's Head'e doğru yürüdüğüm sırada kendi kendime, "Herhangi bir konuşmanın nereye gideceğini asla kestirememek çok tuhaf," diye düşünüyordum. Çoğu kez kendinizi başladığınızdan fersah fersah ötede buluyordunuz ve başlangıç noktasına nasıl döneceğinizi de bilemiyordunuz. Yürüdüğüm sürece Margaret Ernst'in sözleri kulağımda çınladı durdu: *Ne kadar kurallara aykırı olursa olsun, sonuçta aşk aşktır, değil mi?*

King's Head'e vardığımda horlayan Stoakley'nin ve şehvetli gözlerle beni izleyen Victor Meakin'in önünden geçerek doğruca odama, eşyalarımı toplamaya çıktım.

Londra'ya giden ilk trene yetiştim ve tren istasyondan ayrılırken keyifle Great Holling ile vedalaştım. Köyden ayrıldığım için her ne kadar çok mutlu olsam da aslında Doktor Ambrose Flowerday ile de konuşabilmiş olmak isterdim. Margaret Ernst'e verdiğim sözden bahsettiğimde Poirot ne diyecekti acaba? Bunu onaylamayacağından emindim. İngilizler ve aptalca onur anlayışları hakkında bir şeyler söyleyecek, ben de hiç kuşkusuz başımı önüme eğecek ve düşündüğümü dile getiremeyecek, tam aksine mırıldanarak özür dileyecektim. Bence bir insandan daha fazla bilgi almanın tek yolu onun isteklerine saygı duymaktı. Poirot'nun aynı kanıda olmadığından da emindim. İnsanlar sizin onları tüm bildiklerini anlatmaya zorlamayacağınızı düşünürlerse zamanı gelince şaşırtıcı

bir şekilde kendiliklerinden sormak isteyip, çekindiğiniz soruların yanıtlarını veriyorlardı.

Poirot'nun beni onaylamayacağını biliyordum. Buna aldırmamaya karar verdim. Eğer Margaret Ernst'in Tanrı'yla aynı fikirde olmamaya hakkı varsa benim de doğal olarak Hercule Poirot ile ters düşmeye hakkım vardı. Eğer Poirot, Dr. Ambrose Flowerday'le konuşulması gerektiğini düşünürse kendisi de Great Holling'e gelip onunla konuşabilirdi.

Ama bunun gerekli olmayacağını umuyordum. Üzerinde durmamız gereken kişi Nancy Ducane'di. Bu konuda da, Jennie'nin yaşamını kurtarmakta da geç kalmamış olmayı umuyordum. Onun tehlikede olduğunu görmezden geldiğim için büyük pişmanlık duyuyordum. Eğer onu kurtarmayı başarırsak bunun onuru tamamıyla Poirot'nun olacaktı. Eğer Bloxham'daki üç cinayetin gizemini başarıyla aydınlatırsak bu da Poirot'nun başarısı sayılacaktı. Aslında, resmi anlamda, Scotland Yard'da bu benim başarı haneme yazılacak, ancak herkes bunun benim değil Poirot'nun zaferi olduğunu bilecekti. Neyse ki Poirot'nun da bu olaya karıştığını öğrenen müdürlerim benim –ve de daha çok Belçikalı dostumun– birlikte izlediğimiz yoldan hoşnutlardı. Tabii ki asıl güvendikleri, onun da istediği gibi ben değildim, dünyaca ünlü Hercule Poirot'ydu.

Acaba tek başıma hareket edip, kendi yağımda kavrularak başarısız olmayı, Poirot'nun katkısıyla başarılı olmaya yeğler miydim? Bu konuda bir sonuca varamadan uyuyakalmışım.

Uykumda bir rüya gördüm –bu trende gördüğüm belki ilk rüyaydı– yapmadığım bir şeyden dolayı herkes tarafından kınanıyordum. Ve düşümde kendi mezar taşımı gördüm,

üzerine Patrick ve Frances Ive'in adları yerine benim adım kazınmıştı, altına da iftirayla ilgili o "sone". Mezarın hemen yanında, toprak zeminde parlayan bir metal vardı ve ben bunun üstünde ismimin baş harfleri bulunan, özellikle oraya gömülen bir kol düğmesi olduğunu biliyordum. Tren Londra'ya vardığında uyandım, ter içinde kalmıştım ve kalbim göğsümden fırlayacakmışçasına çarpıyordu.

13. BÖLÜM

Nancy Ducane

Tabii o sırada Poirot'nun da Nancy Ducane'in bu üç cinayetle ilişkisi olabileceğini öğrendiğini bilmiyordum. Ben trende Great Holling'den kaçarken Poirot da Scotland Yard'ın yardımıyla Bayan Ducane'i Londra'daki evinde ziyaret etmek için gerekli ayarlamaları yapmıştı.

Bu ziyareti aynı gün daha sonraki bir saatte, yanına kendine eşlik etmesi için polis memuru Stanley Beer'i alarak yaptı. Belgravia'daki büyük beyaz stüdyo evinin kapısını kolalı önlüklü genç bir hizmetçi kız açtı. Poirot zevkle döşenmiş bir salona alınıp evin hanımı ile görüşmeyi bekleyeceğini düşünüyordu. Bu yüzden Nancy Ducane'i holde, merdivenlerin başında onları beklerken bulunca bir hayli şaşırdı.

"Mösyö Poirot, hoş geldiniz. Gördüğüm kadarıyla yanınızda bir polis memuru var. İtiraf etmeliyim ki bu benim için oldukça alışılmadık bir durum."

Stanley Beer'in boğazından tuhaf bir yutkunma sesi duyuldu ve adam pancar gibi kızardı. Nancy Ducane şeftali-krem karışımı ten rengi, parlak siyah saçları, uzun kıvrık kirpikleri ve derin mavi gözleriyle olağandışı güzel bir kadındı. Kırklı yaşlarında olmalıydı. Tavus kuşu mavisi ve derin koyu yeşil tonlarındaki giysisiyle son derece şıktı. Poirot belki de yaşamında ilk kez kendini ortamdaki en şık insan olarak hissedemiyordu.

"Sizinle tanışmak büyük bir zevk madam," diyen dedektif hafifçe reverans yaptı. "Sizin sanatsal yeteneklerinizin bilincindeyim. Geçen yıl eserlerinizden birkaçını çeşitli sergilerde izlemek mutluluğuna eriştim. Çok ender rastlanır bir yeteneğiniz var."

"Teşekkürler. Çok naziksiniz. Eğer palto ve şapkanızı Tabitha'ya verirseniz rahat bir yere geçip sohbet edebiliriz. Çay ya da kahve ister miydiniz?"

"Non. Merci."

"Peki. Lütfen beni izleyin."

Her tarafı portrelerle dolu küçük bir oturma odasına alınmışlardı. O anda orada bulunmamaktan, yalnızca bahsini duymaktan gerçekten mutlu olmuştum. Tanrım, bir duvar dolusu asılı tablo ve insanı izleyen sayısız göz...

Poirot bu portrelerin Nancy Ducane'in kendi eserleri olup olmadığını sordu.

"Ah, hayır. Yalnızca birkaçı benim. Portre sattığım kadar alıyorum da, sanırım bence olması gereken de bu. Sanat benim için bir tutku."

Poirot, "Benim için de öyle," dedi.

"Yalnızca kendi resimlerine bakmak dayanılmayacak kadar sıkıcı olabilirdi. Ne zaman başka bir sanatçının eserini du-

varıma assam, duvarda iyi bir arkadaşımın benimle olduğunu düşünürüm."

"*D'accord*![1] Kısa ve öz olarak çok güzel ifade ettiniz madam."

Herkes oturup rahat ettikten sonra Nancy, "Sakıncası yoksa doğrudan konuya girip, sizi buraya getiren nedenin ne olduğunu sorabilir miyim?" dedi. "Telefonda evimde araştırma yapmak istediğinizi söylemiştiniz. Tabii ki yapabilirsiniz, ama buna neden gerek duyduğunuzu bilmek isterdim."

"Geçen perşembe akşamı Bloxham Otel'in konuklarından üçünün öldürülmüş olarak bulunduklarını gazetelerde okumuş olmalısınız madam."

"Bloxham mı?" Nancy güldü. Sonra yüzü birden ciddileşti. "Tanrım, bu konuda ciddisiniz, değil mi? Üç. Emin misiniz? Her zaman Bloxham'ın olağanüstü bir yer olduğunu düşünmüşümdür. Orada cinayet işlenebileceği hiç aklıma gelmezdi."

"Demek oteli biliyorsunuz?"

"Evet, tabii. Sık sık oraya akşamüstü çayına giderim. Müdür Lazzari çok şeker bir insandır. Biliyorsunuz yağlı çörekleri çok ünlü, hatta diyebilirim ki Londra'daki en iyi çörekleri yapıyorlar. Üzgünüm..." Birden konuşmasına ara verdi. "Üç insanın cinayete kurban gittiği böyle bir durumda çörek gibi saçma bir konu üstünde yorum yapmış olmak istemezdim. Bu korkunç bir şey! Ancak bunun benimle ne ilgisi olabileceğini gerçekten anlamıyorum."

"Gazetelerde bu olaya ilişkin haberleri okumadınız mı?"

"Hayır." Nancy Ducane'in dudakları kasıldı. "Gazete okumam ve evime de sokmam. Gazeteler acı ve kederle dolu.

(1) Tamam!

Ben elimden geldiğince evime bunların girmesini istemiyorum."

"Öyleyse öldürülen bu üç kişinin isimlerini de bilmiyorsunuz?"

"Hayır. Bilmek de istemem." Nancy ürperdi.

"Korkarım ki isteseniz de istemeseniz de size bunu söylemem gerekiyor. İsimleri Harriet Sippel, Ida Gransbury ve Richard Negus."

"Ah, hayır, hayır. Ah, hayır, bu olamaz Mösyö Poirot!" Nancy elini ağzına götürdü. En az bir dakika kadar konuşamadı. Neden sonra, "Bu bir şaka, değil mi?" dedi. "Lütfen olduğunu söyleyin."

"Şaka değil. Çok üzgünüm madam. Sizi üzdüm."

"Bu isimleri duymak beni gerçekten üzdü. İster sağ olsunlar ister ölmüş, bu beni pek ilgilendirmiyor, çünkü onların adını duymak bile istemiyorum. Bakın işte, sizi üzecek, size sıkıntı verecek konulardan kaçmak istiyorsunuz, ama sonuçta başaramıyorsunuz ve... bir şekilde karşınıza çıkıyor. Ben mutsuzluğa diğer insanlardan çok daha fazla duyarlıyım. Yakınıma yaklaşmasını bile istemiyorum."

"Yaşamınızda çok mu acı çektiniz?"

"Özel yaşamımı konuşmak istemiyorum." Nancy arkasını döndü.

Poirot o anda bu bağlamda kendi isteklerinin Nancy Ducane'in isteklerinin tam tersi olduğunu belirtebilmiş olmak isterdi. Hiçbir şey Poirot'yu –büyük olasılıkla bir daha hiç karşılaşmayacağı– yabancıların çok özel tutkularını keşfetmekten daha çok ilgilendirmiyordu.

Ancak yine de, "Neyse, şimdi tekrar beni buraya getiren polis incelemesine dönelim. Bu üç ismi tanıyorsunuz, değil mi?" diye sordu.

Nancy başıyla onayladı.

"Onlarla Culver Valley'de Great Holling adlı bir köyde beraber yaşamıştım. Sanırım orayı bilmiyorsunuzdur. Pek kimse bilmez zaten. Harriet, Ida ve Richard oradaki komşularımdı. Onlardan yıllardır haber almadım. 1913 yılında Londra'ya geldiğimden beri hiçbirini ne gördüm ne de haklarında bir şey duydum. Gerçekten öldürüldüler mi?"

"Oui, Madam."

"Bloxham Otel'de mi? İyi de orada ne işleri varmış? Niçin Londra'ya gelmişler?"

Poirot, "Bütün bunlar şu an için benim de yanıtını bilmediğim sorular," dedi.

"Onların öldürülmüş olmalarının hiçbir önemi yok." Nancy oturduğu sandalyeden fırlayarak kapı ile uzak duvar arasında gidip gelmeye başladı. "Çünkü bunu yapması gereken tek kişi *yapmadı*."

"Bu kişi kim?"

"Ah, bana aldırmayın." Nancy sandalyesine dönerek oturdu. " Affedersiniz. Bakın, verdiğiniz haber beni bir an için şoke etti. Size yardımcı olamam. Ve... lütfen bunu kabalık olarak nitelendirmeyin ama sizden buradan gitmenizi istemek durumundayım."

"Bunu yapması gereken kişi derken kastettiğiniz kendiniz miydiniz madam? Ve bunu yapmadınız, öyle mi?"

Ağır ağır, "Yapmadım..." diyen Nancy'nin gözleri odanın zeminine takılıp kaldı. "Evet, şimdi neden burada olduğunuzu anlıyorum. Bir şeyler duydunuz ve onları *benim* öldürdüğümü

düşündünüz. Evimi aramak istemenizin nedeni de bu. Bakın, ben kimseyi öldürmedim. İstediğiniz gibi araştırın Mösyö Poirot. Tabitha'dan size her odayı göstermesini isteyin, o kadar çok oda var ki o size eşlik etmezse bazılarını atlayabilirsiniz."

"Teşekkürler madam."

"Beni suçlayacak hiçbir şey bulamayacaksınız, çünkü bulunacak bir şey yok. Aslında tek isteğim bir an önce buradan gitmeniz. Beni ne kadar üzdüğünüzü anlatamam."

Stanley Beer ayağa kalktı.

"Ben incelemeye başlayayım," dedi. "İşbirliğiniz için teşekkürler Bayan Ducane." Odadan çıktı ve kapıyı arkasından kapadı.

"Çok zekisiniz, değil mi?" Nancy Ducane bunu doğrudan Poirot'ya hitap ederek sanki bu onun aleyhinde bir noktaymış gibi söylemişti. "İnsanların diline düşecek kadar zeki. Bunu gözlerinizden okuyabiliyorum."

"Olağanüstü bir zekâya sahip olduğumu biliyorum, *oui*."

"Bununla gurur duyuyorsunuz. Kanımca süper bir zekâ yüce bir gönülle desteklenmedikçe bir hiçtir."

"*Naturellement*.[1] Sanatseverler olarak buna inanmamız gerekiyor. Sanat zekâdan çok kalbe ve ruha hitap eder."

Nancy yavaşça, "Haklısınız," dedi. "Biliyor musunuz Mösyö Poirot, gözleriniz... zekâdan çok daha fazlası var onlarda. *Bilgelik*. Çok derinlere gidiyor bu bakışlar. Belki bunu derken ne demek istediğimi anlamıyorsunuz ama bu gerçek. Resmedilebilse ne kadar muhteşem olurdu. Ama asla sizin resminizi yapmam, özellikle de ölen o üç kişinin isimlerini bu eve getirdikten sonra."

"Bu büyük şanssızlık."

(1) Tabii.

"Sizi kınıyorum," dedi Nancy Ducane açık açık. Parmaklarını iç içe geçirdi. "Ah, sanırım size açıklamam gerekiyor: Biraz önce bahsettiğim *bendim*. Eğer Harriet, Ida ve Richard'ı öldürmesi gereken, bunu isteyecek tek bir kişi varsa o bendim ama söylediğim gibi yapmadım bunu. Dolayısıyla ne olduğunu anlayamıyorum."

"Onlardan nefret mi ediyordunuz?"

"Tiksiniyordum. Birçok kez onların ölmelerini diledim. Tanrım!" Nancy birden ellerini yüzüne kapadı. "Gerçekten öldüler mi? Aslında heyecanlanmam ya da rahatlamam gerekirdi, değil mi? Buna sevinmek istiyorum ama Harriet, Ida ve Richard'ı düşününce sevinemiyorum, mutlu olamıyorum. Bu tuhaf değil mi? Tam bir kara mizah örneği!"

"Neden onlardan bu kadar nefret ediyordunuz?"

"Bunu konuşmak istemiyorum."

"Madam inanın bu çok önemli olmasaydı sormazdım."

"Yine de yanıt vermek istemiyorum."

Poirot iç çekti.

"Geçen hafta perşembe akşamı, yediyi çeyrek geçeyle sekiz arasında neredeydiniz?"

Nancy kaşlarını çattı.

"En ufak bir fikrim yok. Ben *bu hafta* ne yaptığımı anımsamakta bile zorlanıyorum. Bir dakika, bir dakika. Perşembe, evet. Yolun karşı tarafında, arkadaşım Louisa'nın evindeydim. Louisa Wallace. Onun portresini bitirmiştim, ona götürdüm ve orada akşam yemeğine kaldım. Sanırım altıdan ona kadar oradaydım. Eğer Louisa'nın kocası St. John olmasaydı çok daha uzun kalabilirdim. Adam korkunç bir züppe. Louisa o kadar iyi niyetli, o kadar tatlı bir kadın ki kimsenin hatasını göremiyor, bu tipleri bilirsiniz. İkimiz de sanatkâr olduğumuz için

St. John ile birbirimizden çok hoşlandığımızı sanıyor ama ben adama katlanamıyorum. Adam kendi sanatının benimkinden üstün olduğundan *emin*, her fırsatta da bana bunu anımsatıyor. Ağırlıklı olarak bitkileri ve balıkları resmediyor. Hüzünlü solgun yapraklar ve boş bakışlı morina ve mezgit balıkları."

"Yani botanik ve zooloji ressamı mı?"

"İnsan yüzünü resmetmeyen hiçbir ressam ilgimi çekmiyor," diyen Nancy kendinden emin bir havada ekledi. "Bağışlayın ama gerçek bu. St. John, öyküsü olmadan bir insanın portresinin yapılamayacağını iddia ediyor. Resme öyküyü eklemeye kalkıştığınızdaysa kaçınılmaz bir şekilde görsel gerçekleri çarpıtmak zorunda kalıyormuşsunuz filan, böyle saçmalıklar işte. Tanrı aşkına bir öykü anlatmak niçin yanlış olsun ki?"

Poirot, "St. John da bana sizin geçen perşembeye ilişkin anlattıklarınızı doğrular mı?" diye sordu. "Akşam saat altı ile on arasında onların evinde olduğunuzu söyler mi?"

"Elbette. Bu çok saçma Mösyö Poirot. Bana sanki katil benmişim gibi sorular soruyorsunuz, oysa ben katil değilim. Size bu cinayetlerin benim tarafımdan işlenmiş olabileceklerini kim söyledi?"

"Saat sekizden hemen sonra heyecanlı bir şekilde Bloxham Otel'den çıkıp, koştuğunuz görülmüş. Bu arada yere iki anahtar düşürmüşsünüz. Eğilip almış, sonra yine koşmaya devam etmişsiniz. Buna tanık olan kişi resminizi gazetede görünce sizi tanıdı ve gördüğünün ünlü ressam Nancy Ducane olduğunu açıkladı."

"Bu olanaksız. Tanığınız kesinlikle yanılıyor. St. John ve Louisa Wallace'a sorabilirsiniz."

"Soracağım madam. *Bon*, bu arada size başka bir sorum daha olacak: PIJ ya da PJI harflerinin sizin için bir anlamı var mı? Great Holling'den birinin adının baş harfleri olabilir mi?"

Nancy Ducane'in yüzü soldu, bembeyaz oldu.

"Evet," diye fısıldadı. "Patrick James Ive. Rahipti."

"Ah! Trajik bir biçimde ölen o rahip mi? Karısı ile birlikte?"

"Evet."

"Onlara ne oldu?"

"Bu konuda konuşmak istemiyorum. İstemiyorum."

"Ama bu çok önemli. Sizden bana bunu anlatmanızı özellikle rica ediyorum."

Nancy, "Yapamam!" diye haykırdı. "İstesem de yapamam bunu. Anlamıyorsunuz. Bundan kimseye söz etmeyeli o kadar uzun zaman oldu ki..." Ağzı açıldı, kapandı ama tek bir sözcük bile çıkmadı. Sonra yüzü acıyla çarpıldı. "Harriet, Ida ve Richard'a ne oldu? Nasıl öldürüldüler?"

"Zehirle."

"Ah, ne korkunç! Ama uygun."

"Ne gibi madam? Ive ve karısı da zehirlenme sonucu mu öldüler?"

"Size bu konuda konuşmak istemediğimi söyledim."

"Peki, Great Holling'den Jennie diye birini tanıyor muydunuz?"

Nancy yutkundu ve elini boğazına götürdü.

"Jennie Hobbs. Onun hakkında söyleyecek bir şeyim yok, hiçbir şey. Bana bu konuda başka soru sormayın." Gözlerini kırpıştırarak gözyaşlarını gizlemeye çalıştı. "Niçin insanlar bu kadar acımasız olabiliyorlar Mösyö Poirot? Bunu anlayabiliyor musunuz? Hayır, yanıt vermeyin. Başka bir şey konuşa-

lım, moralimizi düzeltecek, ruhumuzu şenlendirecek bir şey. İkimiz de sevdiğimize göre sanattan konuşabiliriz." Nancy ayağa kalkarak pencerenin hemen solunda asılı olan büyük bir portrenin yanına gitti. Bu dağınık siyah saçlı, büyük ağızlı, çukur çeneli bir erkek resmiydi. Gülümsüyordu.

"Babam," dedi Nancy. "Albinus Johnson. Adını duymuş olabilirsiniz."

"Yabancı değil ama çıkaramıyorum."

"İki yıl önce öldü. Onu en son on dokuz yaşındayken görmüştüm. Şimdi kırk ikiyim."

"Lütfen başsağlığı dileklerimi kabul edin."

"Bu resmi yapan ben değilim. Kim, ne zaman yaptı bilmiyorum. İmza ya da tarih yok. Bence profesyonel bir ressamın işi değil, amatör işi ama... babam gülümsüyor, duvara asmamın nedeni de bu zaten. Eğer babam gerçek yaşamda da daha fazla gülebilmiş olsaydı..." Nancy birden susup Poirot'ya döndü. "Bakın," dedi. "St. John Wallace yanılıyor, sanatın asıl işlevi mutsuz gerçek öykülerin yerine mutlu yaratılar yerleştirmek."

O anda kapı hızla açıldı ve hemen ardından da polis memuru Stanley Beer içeri girdi. Poirot onun girişinden ve Nancy Ducane ile göz göze gelmekten kaçınmasından bunun ardından ne geleceğini tahmin etti.

"Bir şey buldum efendim."

"Ne gibi?"

"İki anahtar. Kürk manşetli koyu mavi bir mantonun cebindeydiler. Hizmetçi kız mantonun Bayan Ducane'e ait olduğunu söyledi."

Nancy, "Hangi iki anahtar?" diye sordu. "Bakabilir miyim? Ben asla cebimde anahtar bırakmam. Onlar için özel bir dolabım var."

Beer hâlâ ona bakmıyordu. Poirot'nun koltuğuna yaklaştı. Ve tam yanına gelince de avucunu açtı.

Nancy sabırsızlıkla, "Neymiş onlar?" diye sordu.

"Bloxham Otel'e ait, üzerinde oda numaraları kazılı iki anahtar," dedi Poirot resmi bir havada. "Oda 121 ve 317."

Nancy, "Bu numaraların özel bir anlamı mı var?" diye sordu.

"Cinayetlerden ikisi bu odalarda işlendi madam: 121 ve 317. Sizi o akşam Bloxham Otel'den çıkıp koşarken gören görgü tanığımız da üzerinde numara yazılı iki anahtar düşürdüğünüzü söylemişti: Yüz bir şey ve üç yüz bir şey. Aynen böyle demişti."

"Ah, ne *olağanüstü* bir rastlantı! Ah, Bay Poirot!" Nancy güldü. "İddia ettiğiniz kadar zeki bir insan olduğunuzdan gerçekten de *emin* misiniz? Bütün bu olup bitenin ne anlama geldiğini göremiyor musunuz? O kocaman bıyığınız görüşünüzü engelliyor mu? Biri cinayetlerin suçunu benim üzerime yüklemek için onları oraya özellikle yerleştirmiş. Bu gerçekten de çok şaşırtıcı! Bunun kim olduğunu muhakkak ortaya çıkarmalıyım, tabii bu arada darağacına doğru yola çıkmış olmazsam."

"Perşembe ile bugün arasında kim bu anahtarları mantonuzun cebine koyma fırsatı bulmuş olabilir?" diye sordu Poirot.

"Nereden bilebilirim ki? Korkarım yolda rastladığım herkes. Bu lacivert mantoyu o kadar sık giyiyorum ki. Biliyor musunuz, bu kesinlikle mantıkdışı bir durum."

"Lütfen açıklayın."

Nancy birkaç dakika için dalıp gitti. Neden sonra kendine geldi ve açıklamaya başladı.

"Harriet, Ida ve Richard'dan onları öldürecek kadar nefret eden biri... Aslında, bunun doğrudan benimle ilişkilendirilmesinden daha doğal bir şey olamaz. Gördüğünüz gibi biri işlediği cinayetlerde beni de aynı çerçeveye yerleştirmeye çalışıyor."

Beer araya girerek Poirot'ya sordu.

"Onu tutuklayayım mı efendim? Gözaltına alacak mıyız?"

"Ah, saçmalamayın." Nancy birden hırçınlaşarak savunmaya geçti. "Cinayetlerle aynı çerçeveye oturtmaktan söz ettim. Hemen harekete geçiyorsunuz. Siz polis misiniz papağan mı? Birinin suçu üzerime yıkmaya çalıştığını anlamıyor musunuz? Eğer birini tutuklamanız gerekiyorsa tanığınızı tutuklayın. Ya yalnızca bir yalancı değil, aynı zamanda katilse? Bunu hiç düşünmediniz mi? Hemen yolun karşısına geçin ve gerçeği St. John ve Louisa Wallace'tan da duyun. Bu saçmalığa son vermenizin tek yolu bu."

Poirot oturduğu koltuktan zorlanarak kalktı. Bu onun boyunda ve yapısındaki insanlara uygun tipte bir koltuk değildi.

"Bunu elbette yapacağız, *precisement*!"[1] dedi. Sonra Stanley Beer'e dönerek ekledi. "Şu an için hiç kimseyi tutuklayacak değiliz. Eğer Bloxham Otel'in 121 ve 317 numaralı odalarındaki cinayetleri işlemiş olsaydınız, bu anahtarları cebinizde tutacağınıza inanmıyorum madam. Onlardan niçin çoktan kurtulmuş olmayasınız ki?"

"Kesinlikle haklısınız. İlk fırsatta onlardan kurtulurdum, öyle değil mi?"

"Sanırım hemen Bay ve Bayan Wallace ile görüşmemiz gerekiyor."

---

(1) Kesinlikle, elbette.

Nancy, "Aslına bakarsanız Lort ve Leydi Wallace demeniz gerekir," dedi. "Louisa umursamaz ama St. John bu unvanını kullanmazsanız sizi asla bağışlamayacaktır."

Çok kısa bir süre sonra Poirot, Louisa Wallace'ın yanında durmuş, büyük bir dikkat ve hayranlıkla kadının Nancy Ducane tarafından yapılmış duvarda asılı portresine bakıyordu.

Louisa Wallace heyecanla, "Kusursuz, değil mi?" dedi. "Ne olduğumdan güzel göstermiş ne de çirkin. Benimki gibi renkli ve yuvarlak bir yüzle çiftçi karısı gibi görünme tehlikesi her zaman vardır, ama bu öyle değil. Büyüleyici görünmüyorum ama sanırım oldukça çekici bir görüntüm var. St. John 'seksi' sözcüğünü kullandı. Bu benim için daha önce hiç kullanmadığı bir deyimdi ama resim ona bunu düşündürmüş işte." Güldü. "Dünyada Nancy gibi yetenekli insanlar da olması ne güzel, değil mi?"

Poirot resme konsantre olmakta zorlanıyordu. Nancy Ducane'in akıllı, ciddi ve becerikli hizmetçisi Tabitha'nın aksine Louisa Wallace'ın Dorcas adındaki hizmetçisi sakar, derbeder bir kızdı. Yerine koyana kadar Poirot'nun paltosunu iki, şapkasını ise bir kez yere düşürmüş, üstelik üstüne de basmıştı.

Wallace'ların evi farklı bir anlayışta güzel olarak nitelendirilebilirdi ama Poirot için umduğu gibi değildi. Duvarlara dayanmış ağır möbleler dışında evdeki tüm eşyalar sanki ağır bir fırtınayla savrulmuş, sonra rasgele herhangi bir yere düşmüş gibi etrafa dağıtılmışlardı. Poirot düzensizliğe katlanamıyordu, bu onu doğru düşünmekten alıkoyuyordu.

Sonunda paltosunu ve üzerine bastığı şapkasını kaldırmayı başaran hizmetçi Dorcas geri çekildi ve Poirot, Louisa

Wallace ile yalnız kalabildi. Stanley Beer odaları araştırmayı tamamlamak için Nancy Ducane'in evinde kalmıştı. Lort evde değildi, o sabah ailenin taşradaki malikânesine gitmişti. Poirot duvarlarda Nancy'nin de dediği gibi birkaç "hüzünlü solgun yaprak ve boş bakışlı morina ya da mezgit balığı" resmi gördü ve bunların St. John Wallace'a ait olup olmadıklarını merak etti.

Louisa, "Dorcas adına özür dilerim," dedi. "Henüz çok yeni ve şimdiye kadar bize gelen en umutsuz vaka, ama yenilgiyi kabul etmek istemiyoruz. Geleli henüz üç gün oldu. Zaman ve sabırla öğrenecektir. Endişelenip paniğe kapılmasa sorun olmayacak. Ne olduğunu biliyorum: Kafasında önemli bir konuğun paltosunu ve şapkasını kesinlikle düşürmemesi gerektiğini kuruyor ama o kadar kendini buna kaptırıyor ki korkuya kapılıyor. Bu çok can sıkıcı bir durum!"

"Kesinlikle öyle." Poirot onayladı. "Leydi Wallace, geçen perşembe..."

"Ah evet, bunu konuşuyorduk, sonra sizi buraya portreyi göstermeye getirdim. Evet, Nancy o akşam buradaydı."

"Saat kaçtan kaça kadar madam?"

"Tam olarak anımsamıyorum. Saat altıda resmi getirmesi için sözleşmiştik, geç kaldığı gibi bir şey anımsamıyorum. Korkarım kaçta gittiğini de anımsamıyorum. Eğer bir tahminde bulunacak olursam sanırım ondu, ya da biraz daha geç."

"Bütün bu süre boyunca burada mıydı, yani gidene kadar? Arada hiç gidip gelmedi mi?"

"Hayır." Louisa Wallace şaşırmıştı. "Saat altıda resimle geldi ve o buradan ayrılana dek hep birlikte olduk. Ne oldu ki?"

"Bayan Ducane'in buradan yedi buçuktan önce ayrılmadığını onaylar mısınız?"

"Ah Tanrım, evet, elbette. Çok daha geç ayrıldı. Saat sekiz buçukta masadaydık."

"Kimler?"

"Nancy, St. John ve ben."

"Kocanız da aynı şeyi doğrular mı?"

"Evet. Umarım size gerçeği söylemediğimi düşünmüyorsunuzdur Mösyö Poirot?"

"Hayır, hayır. *Pas du tout*."(1)

Louisa Wallace memnuniyetle, "Güzel," dedi. Sonra duvardaki resme döndü.

"Biliyor musunuz, renk kullanmak onun özel yeteneği. Yüze kişiliği yansıtabildiği kesin ama asıl gücü kullandığı renklerde. Şu yeşil elbisemin üzerindeki ışık oyunlarına bakın."

Poirot onun ne kastettiğini görüyordu. Yeşil bir an açık, bir an koyu görünüyordu. Tek, sabit bir gölge yoktu. Tabloya bakış açınıza göre ışığın yönü de değişiyor gibiydi. Nancy Ducane'in yeteneği buydu, renklere can vermek. Portrede Louisa Wallace koltuğunda oturuyordu, üzerinde yeşil açık yakalı bir elbise, arkasındaki tahta masada ise mavi bir sürahi ve kâse vardı. Poirot odada aşağı yukarı dolaşıp, resme farklı açılardan ve pozisyonlarda baktı.

"Nancy'ye normalde bu tür resimler için aldığı ücreti ödemek istedim ama bunu duymak bile istemedi," diye açıkladı Louisa Wallace. "Bu denli cömert bir dosta sahip olduğum için çok şanslıyım. Biliyor musunuz, kocam biraz kıskandı, yani resmi. Bütün ev kocamın resimleriyle dolu, neredeyse hiç boş

(1) Asla, hiç.

duvarımız yok. Bu gelene dek *yalnızca* onun resimleri vardı. Nancy ile arasında saçma sapan bir rekabet var. Ama ben hiç umursamıyorum. İkisi de farklı kulvarlarda muhteşemler."

Poirot, "Demek Nancy Ducane, Louisa Wallace'a bu resmi hediye etmiş," diye düşündü. "Acaba karşılığında gerçekten hiçbir şey istemedi mi yoksa amacı kendisi için sağlam bir tanık ayarlamak mıydı? Yakın, sadık bir dostun böylesine değerli, cömert bir armağanın ardından küçük, zararsız bir yalan söylemeyi reddetmemiş olmasından daha doğal ne olabilirdi?" Poirot, Louisa Wallace'a oraya cinayet olaylarıyla bağlantılı olarak geldiğini söyleyip söylememekte tereddüt ediyordu. Henüz bunu yapmamıştı.

O anda odaya büyük bir heyecan ve telaşla giren Dorcas onu daldığı bu derin düşüncelerden uyandırdı.

"Affedersiniz efendim!"

"Ne oldu?" Poirot onun paltosunu ve şapkasını yanlışlıkla ateşe attığını söylemesini bekliyordu.

"Bir fincan çay ya da kahve alır mıydınız?"

"Buraya bana bunu sormaya mı geldiniz?"

"Evet efendim."

"Başka bir şey yok mu? Hiçbir şey olmadı mı?"

"Hayır efendim." Dorcas şaşırmış görünüyordu.

"*Bon*. O zaman, lütfen bir kahve. Teşekkürler."

"Bir şey değil efendim."

"Görüyorsunuz, değil mi?" Louisa Wallace kız odadan çıktıktan sonra homurdandı. "Buna güvenebilir misiniz? İçeri girdiğinde bir an annesi ölüm döşeğinde olduğu için izin isteyeceğini sandım. Gerçekten de bu kadarı fazla. Aslında daha fazla sorun çıkarmadan onu göndermeliyim ama kötü de olsa hizmetçin olması hiç olmamasından çok daha iyi, öyle değil

mi? Bugün artık aklı başında kız bulmak da neredeyse olanaksız."

Poirot hak verdiğini belirten sesler çıkardı. Hizmetçi konusunu daha fazla tartışmak istemiyordu. Kafası zaten dopdoluydu, özellikle de Louisa Wallace, Dorcas'tan şikâyet ederken ve kendisi mavi boyalı sürahi ve kâse takımına bakarken aklına gelen düşüncelerle.

"Madam, biraz daha zamanınızı alabilir miyim? Duvardaki diğer resimlerin eşinize ait olduğunu söylemiştiniz, değil mi?"

"Evet."

"Dediğiniz gibi kendisi olağanüstü bir sanatkâr, muhteşem bir ressam. Eğer bana bu güzel evinizi gezdirirseniz bundan onur duyacağım madam. Kocanızın diğer resimlerine de bakabilmeyi çok isterdim. Her duvarda olduğunu söylemiştiniz, değil mi?"

"Evet. Sizi St. John sanat turuna çıkarmaktan mutluluk duyarım, abartmadığımı göreceksiniz." Louisa sevinçle ellerini çırptı.

"Çok büyük bir mutluluk bu! Aslında St. John'un da burada olmasını dilerdim, resimler hakkında size benden çok daha ayrıntılı bilgi verebilirdi. Yine de elimden geleni yapacağım. Bu eve gelip de resimlerle hiç ilgilenmeyen ya da bir kez olsun bakmayanların sayısının ne kadar çok olduğunu bilseniz şaşarsınız Mösyö Poirot. Dorcas da bu konuda bir vaka. Duvarlara bunların yerine bulaşık bezini çerçeveleyip assanız, farkı fark edecek durumda değil. Neyse, holden başlayalım mı?"

Poirot evde dolaştırılıp, kendisine gösterilen sayısız örümcek, bitki ve balık resmine bakarken resim sanatıyla ilgilenen

biri olmasının çok büyük bir şans olduğunu düşünüyordu. St. John Wallace ile Nancy Ducane arasındaki rekabete gelince, bu konudaki görüşü belliydi. Wallace'ın resimleri değerli ve özenliydi ama insana hiçbir şey hissettirmiyorlardı. Nancy Ducane çok daha büyük bir yetenekti. Louisa Wallace'ın ruhunu kavramış ve onu kanvasa aynen yansıtmıştı. Poirot evden ayrılmadan önce o portreye bir kez daha bakmak niyetindeydi ve bunun nedeni yalnızca dikkatini çeken önemli bir ayrıntı konusunda yanılıp yanılmadığını test etmek değildi.

Dorcas üst katın merdiven sahanlığında göründü.

"Kahveniz, efendim."

O sırada St. John Wallace'ın çalışma odasında olan Poirot kahve fincanını onun elinden almak için odadan dışarı çıktı. Kız, Poirot'nun bunu yapmasını beklemiyor olmalıydı. Ürkerek geriye doğru bir adım attı ve kahvenin neredeyse tamamı beyaz önlüğüne döküldü.

"Ah, Tanrım. Çok üzgünüm, gerçekten çok sakarım. Hemen bir fincan daha yapacağım."

"Hayır, hayır, lütfen. Hiç gereği yok." Poirot kahvenin kalanını bir dikişte içti. Böylece bir kez daha dökülmesini de engellemişti.

O sırada hâlâ çalışma odasında olan Louisa Wallace, "Benim favorim bu resim," dedi. Poirot'nun o an göremediği bir resmi işaret ediyordu. "Mavi gündüzsefası: *Solanum dulcamara*. Tarih geçen yıl, 4 Ağustos, görüyorsunuz değil mi? Bu St. John'un bana evlilik yıldönümü armağanıydı. Otuzuncu yıl. Muhteşem, değil mi?"

Dorcas, "Bir fincan kahve daha istemediğinizden emin misiniz efendim?" diye sordu.

"Dördü... Bu inanılmaz." Poirot içinden yükselen bir heyecanla kendi kendine mırıldandı. Sonra çalışma odasına döndü ve mavi gündüzsefası resmine baktı.

"Soruna yanıt almıştın Dorcas. Beyefendi kahve *istemiyor*."

"Bu sorun değil de, madam, bunda samimi değil. Kahve istedi ama fincanı aldığında içinde bir şey kalmamıştı."

"Eğer bir şey yoksa insan hiçbir şey görmez," diye düşündü Poirot anlaşılmaz bir biçimde. "Hiçi düşünür. Bir hiçi fark etmek, bu çok zordur, hatta Hercule Poirot için bile, ta ki, başka bir yerde, onun orada olması gerektiğini görene dek." Dorcas'ın elini tutarak öptü. "Sevgili genç bayan, bana sunduğunuz şey inanın kahveden çok daha değerli."

"Aah!" Dorcas başını salladı ve şaşırdı. "Gözleriniz neşeyle yeşil yeşil parlıyor efendim."

"Neyi kastediyorsunuz Mösyö Poirot?" diyen Louisa Wallace hizmetçiye dönerek ekledi. "Dorcas, hadi git ve işe yarar bir şeylerle uğraş."

"Tabii madam." Kız hızla uzaklaştı.

Poirot, "Size de Dorcas'a da minnettarım madam," dedi. "Buraya geldiğimde –sanırım yarım saat kadar önceydi– görmek istediklerimi açık ve net olarak göremiyordum. Yalnızca karışıklık ve bulmacalardı görebildiğim. Şimdi, parçaları bir araya getirmeye başlıyorum... Sekteye uğramadan düşünebilmem çok önemli."

"Ah!" Louisa hayal kırıklığına uğramıştı.

"Şey, eğer hemen gitmek istiyorsanız."

"Ah, hayır, hayır madam, beni yanlış anladınız. Pardon madam. Hata bende. Kendimi doğru ifade edemedim. Tabii ki

önce sanat turumuzu tamamlayacağız. Daha keşfedilecek çok şey var. Daha sonra buradan ayrılır, düşünebilirim."

"Emin misiniz?" Louisa onu endişeyle süzdü. "Peki o zaman, madem sıkılmadınız."

Louisa odadan odaya geçtikçe Poirot'ya kocasının resimlerine olan hayranlığını dile getirdi.

Üst katta girdikleri misafir yatak odalarından birinde üzerinde kırmızı, yeşil, beyaz renklerde bir amblem olan beyaz bir sürahi ve kâse takımı vardı. Yine aynı odada tahta bir masa ve sandalyede de duruyordu. Poirot bunların aynını Nancy Ducane'in yaptığı Louisa'nın portresinde de görmüştü.

"Pardon madam, portrenizdeki mavi sürahi ve kâse nerede?"

"Mavi sürahi ve kâse?" Louisa yineledi, şaşırmış görünüyordu."

"Sanırım Nancy Ducane resminizi yaparken bu odada poz vermişsiniz, *nest-ce pas*?"

"Evet, öyle. Ve... bir dakika. Bu sürahi ve kâse diğer odanın."

"Ama orada değil, burada."

"Evet öyle. Ama... peki ama mavi sürahi ve kâse nerede?"

"Bilemiyorum madam."

"Neyse, onlar da başka bir yatak odasında olmalı. Belki de benimkinde. Dorcas yerlerini karıştırmış olmalı."

Kayıp eşyaları aramaktansa kendini rahatlatacak bir çözüm bulmuştu.

Poirot ise bundan tatmin olmamıştı.

"Diğer odaların hiçbirinde sürahi ve kâse takımı yoktu," dedi.

Kısa bir araştırmanın ardından Louisa Wallace dişlerini gıcırdatarak, "Bu *işe yaramaz* kız," dedi. "Size ne olduğunu söyleyeyim Mösyö Poirot. Dorcas onları kırdı ve bana söylemekten korktu. Şimdi gidip, ona soralım, olur mu? Hiç kuşkusuz inkâr edecektir ama bence bunun tek mantıklı açıklaması bu. Sürahi ve kâse kendiliğinden kaybolmaz, kendi kendine başka odaya da gidemez."

"Mavi sürahi ve kâseyi en son ne zaman görmüştünüz madam?"

"Bilemiyorum. Uzun zaman oldu. Misafir yatak odalarına pek girmem de."

"Perşembe akşamı buradayken o mavi sürahi ve kâseyi Nancy Ducane'in almış olması mümkün mü?"

"Hayır. Hem neden alsın ki? Bu çok saçma. Ayrıca onu kapıya kadar geçirdim, elinde evinin anahtarından başka bir şey yoktu. Nancy hırsız değil. Diğer yandan Dorcas... o olmalı. Onları kırmadı, çaldı, bundan eminim. İyi ama bunu nasıl kanıtlayabilirim ki? Kesinlikle inkâr edecektir."

"Madam, sizden bir ricam olacak: Lütfen Dorcas'ı hırsızlıkla ya da başka bir şeyle suçlamayın. Ben onun suçsuz olduğunu düşünüyorum."

"İyi de o zaman mavi sürahi ve kâse nerede?"

"Benim de düşünmem gereken bu. Birkaç dakika sonra sizi rahat bırakacağım. Ama önce Nancy Ducane'in yaptığı portrenize son bir göz atabilir miyim?"

"Tabii, büyük zevkle."

Louisa Wallace ve Hercule Poirot birlikte salona döndüler. Resmin önünde durdular.

Louisa, "Lanet kız," diye mırıldadı. "Şimdi bakınca gözlerim mavi sürahi ve kâseden başka bir şeyi görmüyor."

"*Oui.* Göze batıyor, değil mi?"

"Evimdeydi, olmalıydı ama şimdi yok. Tek yapabildiğim resme bakmak ve onlara ne olduğunu merak etmek. Tanrım, bu ne sinir bozucu bir gün."

Blanche Unsworth her zaman olduğu gibi Hercule Poirot pansiyona döner dönmez ilk iş olarak onun için yapabileceği bir şey olup olmadığını sordu.

Poirot, "Aslında var," dedi. "Bir kâğıt ve birkaç kalem rica edecektim. Renkli kalem."

Blanche'ın yüzü asıldı.

"Kâğıt getirebilirim ama renkli kaleme gelince, olduğunu söyleyemem, tabii normal kurşunkalem dışında."

"Ah, gri: Hepsinin en iyisi."

"Benimle alay mı ediyorsunuz Mösyö Poirot? Gri mi?"

"*Oui.*" Poirot hafifçe başının yan tarafına vurdu. "Küçük gri hücrelerin rengi."

"Ah, hayır. Güzel açık bir pembe ya da lilayı her zaman yeğlerim."

"Renk önemli değil, yeşil bir elbise, mavi bir sürahi ve kâse, bir de beyaz."

"Sizi izleyemiyorum Bay Poirot."

"Beni izlemenizi istemedim ki Bayan Unsworth. Yalnız bana kâğıt ve sıradan kalemlerinizden birini getirin, hemen, çabuk. Ve de bir zarf. Bugün zaten yeterinden fazla sanat konuştum. Hercule Poirot şimdi de kendi sanat eserini oluşturmayı deneyecek."

Yirmi dakika kadar sonra salondaki masalardan birinde oturmakta olan Poirot, Bayan Blanche'ı yeniden yanına çağırdı. Kadın yanına gelince ona kapatıp yapıştırdığı zarfı verdi.

"Lütfen benim adıma Scotland Yard'a telefon edin," dedi. "Hemen bunu alıp polis memuru Stanley Beer'e götürecek birini yollasınlar. Zarfın üstüne onun adını yazdım. Lütfen bunun çok önemli olduğunu söyleyin. Konu Bloxham Otel'deki cinayetlerle ilgili."

Bayan Blanche, "Resim yaptığınızı sanıyordum," dedi.

"Resim zarfın içinde, yanında bir de mektup var."

"Ah evet! Şey, resme bakamam değil mi?"

Poirot gülümsedi.

"Scotland Yard için çalışmadığınız sürece görmenize hiç gerek yok madam, bildiğim kadarıyla da çalışmıyorsunuz."

"Ah!" Blanche Unsworth incinmişti. "Şey, sanırım bu telefon görüşmesini sizin adınıza yapmam gerekiyor."

"Merci, madame."

Bayan Blanche beş dakika sonra döndüğünde eli ağzındaydı. Gözleri büyümüş, yanaklarında pembe noktalar belirmişti.

"Yüce Tanrım!" dedi. "Ah Mösyö Poirot! Bu hepimiz için çok kötü bir haber. İnsanlara ne oluyor, hiç anlayamıyorum, gerçekten anlamıyorum."

"Hangi haber? Ne oldu?"

"Dediğiniz gibi Scotland Yard'a telefon ettim, mektubu almak için birini göndereceklerini söylediler. Sonra telefon çaldı, tam ben ahizeyi yerine koyduğum anda. Ah Mösyö Poirot, bu korkunç! Çok korkunç!"

"Sakin olun madam. Anlatın bana, ne oldu!"

"Bloxham Otel'de bir cinayet daha işlenmiş. Bu lüks otellere ne oluyor hiç bilemiyorum, gerçekten bilemiyorum."

14. BÖLÜM

Aynadaki Yansıma

Londra'ya döndüğümde Poirot'yu bulma umuduyla doğruca Pleasant's Kafe'ye gittim. Ancak kafedeki tek tanıdık yüz Poirot'nun deyimiyle "dağınık saçlı" garson kızdı. Onun orada olması beni rahatlatmıştı. Belki Pleasant's Kafe'den hoşlanmamda onun payı vardı, bir şekilde bana güç veriyordu. Adı neydi? Poirot söylemişti. Ah evet: Fee Spring, Euphemia'nın kısaltılmışı.

Onu sevmemin bir nedeni de beni her gördüğünde söylemeyi alışkanlık haline getirdiği iki şeydi: Bu kez de söyledi aynı şeyleri. Bunlardan birincisi uzunca bir süredir tutkuyla istediği, iki içeceğin arasındaki değer farkını vurgulayacak şekilde "Pleasant's Kafe" isminin "Çayevi" olarak değiştirilmesiydi. İkincisi ise her defasında, "Scotland Yard'da size nasıl davranıyorlar? Ben de orada çalışmak isterdim, tabii becerebilseydim ama yönetici düzeyinde," demesiydi.

"Ah, sizin askeri birlikleri kolayca yönetebileceğinizden eminim," dedim. "Aynen bir gün buraya geldiğimde dışardaki tabelada 'Pleasant's Çayevi' yazısını göreceğimden emin olduğum gibi."

"Hiç sanmam. Değiştirmeme izin vermeyecekleri tek şey bu belki de. Mösyö Poirot da bundan pek hoşlanmazdı, değil mi?"

"Dehşete düşerdi."

"Bundan ona ya da bir başkasına bahsetmemelisiniz."

Çalıştığı işyerinin adının değişmesini istediği sözde benden başka kimseye söylemediği bir sırdı.

"Söylemem," diye söz verdim. "Bu arada sana bir önerim olacak: Gel ve benimle şu cinayet olayında birlikte çalış, sana söz bizim müdüre adımızı Scotland Yard Çayevi olarak değiştirip değiştiremeyeceğimizi sorarım. Aslında orada yalnızca çay içtiğimiz için bu olabilir de."

"Hımm." Fee etkilenmişti. "Kadın polislerin evlendikten sonra meslekte kalamadıklarını duymuştum. Aslında bu o kadar sorun da değil: Bir kocaya bakacağıma sizinle cinayet çözmeyi yeğlerim."

"Anlaştık o zaman."

"O zaman bana evlenme teklifi yapma."

"Hiç korkma yapmam."

"Beni çekici bulmuyor musun?"

Kendi ayaklarımla kısıldığım kapandan kurtulmak için, "Henüz evlenmeyi düşünmüyorum ama sana söz annemle babam kafama silah dayasalar bile sana sormadan başka bir kıza evlenme teklifinde bulunmayacağım oldu mu?" dedim.

"Kafası romantik düşüncelerle dolu bir hayalperesttense beni yeğlemen mantıklı. O her kimse, fazlasıyla hayal kırıklığına uğrayacak."

Onunla romantizmi tartışmak istemiyordum.

"Cinayet çözme konusundaki ortaklığımıza gelince..." dedim. "Sanırım Poirot'nun geleceğini sanmıyorsun, haklıyım değil mi? Onun Jennie Hobbs'un yeniden geleceği umuduyla burada olacağını sanıyordum."

"Jennie Hobbs mu? Demek soyadını öğrendiniz. Mösyö Poirot bunca zamandır peşinde koştuğu kişinin adını öğrenmekten mutluluk duyacaktır. Belki artık beni sıkıştırmayı da bırakır. Ne zaman başımı çevirsem onu karşımda buluyorum ve bana Jennie hakkında zaten sormuş olduğu soruları sorup duruyor. Bense ona asla nerede olduğunu sormuyorum, asla."

Bu son cümle beni çok şaşırtmıştı.

"Neden soracaksın ki?"

"Sormamalıyım ve sormam da. Hangi soruları sorabileceğin konusunda çok dikkatli olman gerekir. Jennie hakkında başka bir şey öğrenebildiniz mi?"

"Korkarım bunu sana söyleyemem."

"O zaman ben sana bununla ilgili bir şeyler anlatayım mı? Bay Poirot'nun bilmek istediği bazı şeyleri."

Fee beni boş bir masaya götürdü. Oturduk.

"Mösyö Poirot'ya, Jennie'nin buraya geldiği akşam, hani şu berbat durumda olduğu geçen perşembe akşamı bir şeyin dikkatimi çektiğini ama sonra bunun ne olduğunu anımsayamadığımı söylemiştim. Ama şimdi bunun ne olduğunu anımsıyorum. Karanlıktı, karşıdaki perdeleri kapamamıştım. Zaten asla da yapmam bunu. Hep sokağın biraz aydınlanmasında

yarar olduğunu düşünmüşümdür. Tabii camdan burayı görenlerin içeri gireceklerini de."

"Özellikle de seni görürlerse," diye takıldım ona.

Gözleri büyüdü.

"Demek istediğim de tam olarak bu zaten."

"Ne gibi?"

"Ben kapıyı kapadıktan sonra Jennie pencereye koştu ve dışarı bakmaya başladı. Sanki peşinde biri vardı, onu izlemeye çalışıyordu. Pencereden dışarı baktı, baktı ama aslında tek görebileceği kendisi, bu salon ve bendim, yani benim cama yansıyan görüntüm. Ben de onu gördüm. Onun kim olduğunu da bu yüzden biliyorum. Mösyö Poirot'ya sor, sana söyleyecektir. O daha arkasını dönmeden, 'Ah, siz misiniz?' diye sormuştum. Cam ayna gibiydi, bu yüzü aydınlık, dış kısmı karanlık bir ayna gibi. Tabii pek şansı olmadığını bile bile dışarıyı görmeye çalıştığını söyleyebilirsiniz, ama bu doğru değil. O kendisini izleyen birine bakmıyordu. Bana bakıyordu, aynen benim ona baktığım gibi. Ben onun cama yansıyan gözlerini görebiliyordum, o da benim cama yansıyan görüntümü, aynen ayna gibi. Bunu anlıyorsunuz, değil mi?"

Başımı sallayarak onayladım.

"Aynadaki görüntüsünü gördüğünüz biri de sizi görür."

"Çok doğru. Yemin ederim Jennie beni gözlüyordu, bundan eminim: Ne diyeceğimi ya da ne yapacağımı izliyordu, aynen küçük bir evcil hayvan gibi. Size tuhaf gelecek ama gözlerinden çok daha fazlasını görebiliyordum. Belki komik ama kafasından geçenleri okuyabiliyordum. Benim olaya müdahale edip, idareyi ele almamı bekliyordu. Eminim bundan."

Gülümsedim.

"Aklı başında olan herkes senin idareyi ele almanı bekler," dedim.

"Hişşt!" Fee kızdığını belirten bir ses çıkardı. "Bunu nasıl unuttum, hiç bilemiyorum. Kendimi toparlamam lazım, bunu daha önce anımsayamadığım için kendi kendime çok kızıyorum. Yemin ederim böyle bir şey aklıma bile gelmezdi. Cama yansıyan görüntüsü bana, gözlerimin ta içine bakıyordu, sanki..." Fee kaşlarını çattı. "Sanki asıl tehlike sokaktaki biri değil de *benmişim* gibi. İyi de neden bana öyle baktı ki? Buna bir anlam verebiliyor musunuz? Ben bir anlam çıkaramıyorum."

Scotland Yard'daki durumlara kısaca baktıktan sonra kaldığımız pansiyona döndüğümde Poirot'yu kapıdan çıkarken yakaladım. Elinde şapkası ve paltosuyla açık kapının eşiğinde bekliyordu. Yüzü hafifçe kızarmıştı ve sanki çözemediği bir sorunla karşılaşmış gibi tedirgindi. Ve bu süregelen, kafasına takılan bir sorun da değildi. Blanche Unsworth de hiç alışık olmadığım şekilde gelişimle ilgilenmedi bile. O da bekledikleri araba geç kaldığı için söylenip duruyordu. Onun da yüzü pespembeydi.

Poirot eldivenli elleriyle bıyığını burarken, "Hemen Bloxham Otel'e gitmeliyiz Catchpool," dedi. "Araba gelir gelmez."

Blanche Unsworth, "On dakika önce burada olmalıydı," dedi. "Sanırım geç kalmasının avantajı Bay Catchpool'u da yanınıza alabilmeniz olacak."

"Bu acelenin nedeni ne?" diye sordum.

Poirot, "Bir cinayet daha işlendi," dedi. "Bloxham Otel'de."

"Aman Tanrım!" Tüm hücrelerimin panikle sarsıldığını hissedebiliyordum. Bu birkaç saniye sürdü. Yine bir ceset: Ölmeye yatmış biri. Bir, iki, üç, dört...

Avuçları yere dönük, sekiz cansız el...

Onun elini tut, Edward...

"Jennie Hobbs mu?" diye sordum panikle. Kulaklarım zonkluyordu, bunu hissediyordum.

Tehlikeden söz ettiğinde onu dinlemeliydim. Neden sanki onu ciddiye almamıştım ki?

"Bilmiyorum. Demek sen de adını öğrendin. Sinyor Lazzari telefonla haber verdi, o zamandan beri onunla bağlantı kuramıyorum. *Bon*, işte nihayet araba da geldi."

Arabaya doğru ilerlediğim sırada alıkonulduğumu hissettim. Blanche Unsworth ceketimin kolundan çekiyordu.

"Otelde çok dikkatli olun Bay Catchpool, tamam mı? Sizlere bir zarar gelirse dayanamam."

"Tabii olurum."

Blanche Unsworth'ün yüzünde haşin bir ifade belirdi.

"Bana sorarsanız oraya hiç gitmemelisiniz. Bu kez öldürülen, her kimse, orada ne işi varmış ki? Bloxham Otel'de üç kişi öldürüldü, hem de daha geçen hafta. Neden sanki başına aynı şeyin gelmesini istemiyorsa gidip başka bir yerde kalmadı ki? Tehlike geliyorum derken buna aldırmayıp, başını derde sokmak hiç doğru değil."

"Fırsat olursa bunu cesede söylerim!"

Eğer gülümseyip, söylemem gerekenleri söylersem, kendimi çok daha rahat hissedebilirim, diye düşünüyordum.

"Oradayken diğer otel konuklarına da bunu anımsatın," diye ekledi Blanche Unsworth. "Burada iki boş odam daha olduğunu söyleyebilirsiniz. Burası Bloxham kadar büyük ve görkemli olmayabilir ama en azından sabah uyandıklarında hayatta olacakları garanti."

O sırada Poirot arabadan seslendi.

"Catchpool, lütfen acele eder misin?"

Telaşla dosyalarımı Bayan Blanche'a uzatıp denileni yaptım.

Yola çıktığımızda Poirot, "Dördüncü cinayeti önleyebileceğimi ummuştum, *mon ami*," dedi. "Çok umutluydum ama yanıldım."

"Ben senin yerinde olsam olaya farklı bakardım."

"Non?"

"Yapabileceğin her şeyi yaptın. Katilin başarılı olması senin başarısız olduğun anlamına gelmez Poirot."

Poirot yüzüne sanki kendi kendinden nefret ettiğini, kendini aşağıladığını söyleyen bir maske takmıştı.

"Eğer böyle düşünüyorsan katiller için ideal bir polis olabilirsin. Tabii ki başarısız oldum." Konuşmama engel olacak şekilde elini kaldırdı. "Lütfen saçmalamayı bırak. Great Holling ziyaretinden bahset bana. Jennie'nin soyadı dışında neler öğrendin?"

Ona yolculuğumdan bahsettim, anlattıkça rahatlıyor, Poirot gibi pinpirikli birinin bile konuyla ilgili olduğunu düşünebileceği hiçbir ayrıntıyı atlamadığımdan emin oldukça kendime güvenim artıyordu. Konuştuğum sırada çok önemli bir şeyi fark ettim: Beni dinledikçe Poirot'nun gözbebekleri büyüyor, daha yeşil parlıyordu. Sanki içeriden biri onları parlatmak için üzerlerine küçük el fenerleri tutuyormuş gibi...

Sözlerimi bitirmemi bekleyen Poirot, "Demek Jennie, Cambridge Üniversitesi Saviour College'da Patrick'in oda hizmetçisiymiş. Bu çok ilginç," dedi.

"Neden?"

Bu sorumun yanıtı yine bir soru oldu.

"Kulübeye yaptığın ilk ziyaretten Margaret Ernst'in evini gözetleyip, onu izlemedin mi?"

"İzlemek mi? Onun bir yere gideceğini düşünmem için hiçbir neden yoktu ki. Zamanının tamamını odasının penceresinden Ive'lerin mezar taşına bakarak geçiriyor."

"Onun bir yere gideceğine ya da birinin onu ziyarete geleceğine inanmak için *birçok nedenin* vardı," dedi Poirot hiddetle. "Biraz düşün Catchpool! Onunla konuştuğun ilk gün sana Patrick ve Frances Ive'den bahsetmedi, değil mi? *N'est-ce pas?* 'Yarın gelin,' dedi. Sonra ertesi gün gittiğinde öykünün tamamını anlattı. Bunu erteleme nedeninin başka birine danışmak olabileceği hiç aklına gelmedi mi?"

"Hayır. Aslına bakarsanız gelmedi. Bana önemli bir kararı aceleyle vermek istemeyen, düşünmek isteyen biriymiş gibi geldi. Kendi kararlarını kendi veren, başka birinin, bir dostunun vereceği fikre ihtiyacı olmayan biri... Dolayısıyla hiçbir şeyden kuşkulanmadım."

Poirot, "Bense kuşkulandım," dedi. "Bana sorarsan Margaret Ernst ne söyleyeceğini öncelikle Dr. Ambrose Flowerday'e danışmak istedi."

"Eğer böyle bir şey yaptıysa, büyük olasılıkla ona danışmıştır. Konuşma sırasında onun adı çok sık geçti. Ona saygı duyuyor."

"Ve sen de Dr. Flowerday ile konuşma girişiminde bulunmadın, öyle mi?" Poirot homurdandı. "Böylelikle sessizlik yeminine uyup, onurlu davrandın, öyle mi? 'Sevgi' sözcüğünün yerine 'saygıyı' yerleştirmenin nedeni de İngiliz ahlak anlayışın, öyle mi? Margaret Ernst, Ambrose Flowerday'i *seviyor*, ona âşık, anlattıklarından bu açıkça anlaşılıyor. Rahip ve onun hiç karşılaşmadığı karısından bahsederken büyük bir tutkuyla

bahsediyordu, değil mi? O, Dr. Flowerday'e âşık, onun tüm duygularını paylaşıyor, *onun* trajik bir şekilde ölen rahip Ive ve karısı için hissettiklerini hissediyor, çünkü onlar *onun* yakın dostlarıymış. Anlıyorsun, değil mi Catchpool?"

Çekinerek onayladım.

Margaret Ernst bana yalnızca prensiplerine sıkı sıkıya bağlı –Ive'lere haksızlık yapıldığına tüm kalbiyle inanan– bir kadın gibi görünmüştü. Ancak o anda bunu söylemenin aptallık olacağını biliyordum. Poirot bana aşkı anlama konusundaki yeteneksizliğim konusunda uzun bir nutuk çekecekti. Benim sayısız yanlışlarım ve eksikliklerim dışında da üzerinde düşünebileceği bir konu olsun diye ona Pleasant's Kafe'ye gittiğimden ve Fee Spring'in bana anlattıklarından söz ettim.

Tam ona, "Sence bu ne anlama geliyor olabilir?" diye sorduğumda araba yoldaki bir tümseğe denk gelerek zıpladı.

Sorumu yineledim.

Poirot bir kez daha sorumu duymazdan geldi. Bana kendisine her şeyi anlatmış olup olmadığımı sordu.

"Great Holling'de olan her şeyi anlattım, evet. Bunun dışında tek haber bugün yapılacak resmi soruşturma. Üç kurban zehirlendi. Nedenin siyanür olduğunu saptadık. Ancak bu konuda da henüz açıklayamadığımız ilginç bir nokta var: Yapılan otopside maktullerin midesinde yeni yenilmiş bir yiyeceğe rastlanmadı. Harriet Sippel, Ida Gransbury ve Richard Negus öldürülmelerinden önceki saatler içinde hiçbir şey yememişler. Bu da üçü için akşamüstü çayıyla gönderilen yiyeceklerin kayıp olduğu anlamına geliyor."

"Ah, böylece bir gizem daha çözülmüş oluyor."

"Çözülmek mi? Tam aksine yeni bir gizemle karşı karşıya olduğumuzu söyledim. Yanılıyor muyum?"

"Ah, Catchpool," dedi Poirot sitemle. "Eğer sana şimdi bunu açıklarsam, eğer içine düştüğün duruma acırsam, kendi başına düşünme yeteneğini geliştiremezsin ama bunu yapmak zorundasın! Çok başarılı olacağından da eminim. Sana hiç bahsetmediğim çok yakın bir dostum var. Adı Hastings. Onu da sıklıkla küçük gri hücrelerini çalıştırması konusunda uyarıyorum ama bu arada hiçbir zaman benimkilerin düzeyine çıkamayacaklarını biliyorum."

Bu iltifat mıydı, yergi mi anlamıyordum ama Poirot'nun niyeti neyse lafı eğip büktüğünün farkındaydım.

"Diğer yandan *sen*..." dedi neden sonra. "Seninkilerin de asla benimkine yetişemeyeceklerini biliyorum. Bana göre sende eksik olan ne zekâ, ne duyarlılık, ne de yaratıcılık. Eksik olan özgüven. Yanıtı arayacağına, etrafta bunu bilip sana söyleyecek birini aramayı yeğliyorsun, *eh bien*, Hercule Poirot'yu buluyorsun, o burada! Ama Poirot yalnızca bilmece çözen biri değil, *mon ami*. O aynı zamanda bir rehber, bir öğretmen. O senin de kendi başına düşünmeyi öğrenmeni istiyor. Aynen bahsettiğin o kadın, yani Margaret Ernst gibi. O da yalnızca İncil'e değil kendi sağduyusuna, kendi muhakeme gücüne inanıyor."

"Evet. Ben de onun bu konuda çok ileri gittiğini düşündüm," dedim. Aslında bunun ayrıntılarına girmek isterdim ama o sırada Bloxham Otel'e varmıştık.

15. BÖLÜM

Dördüncü Kol Düğmesi

Bloxham Otel'in lobisinde neredeyse Richard Negus'un kardeşi Henry Negus'la burun buruna çarpışıyorduk. Adamın bir elinde küçük bir evrak çantası vardı. Diğer elindeki zorlukla taşıdığı büyük valizi ise bizimle konuşmak için yere bıraktı.

"Daha genç ve güçlü bir adam olmak isterdim," dedi soluk soluğa. "Olayda bir gelişme olup olmadığını sorabilir miyim?"

İfadesinden ve ses tonundan dördüncü bir cinayetten haberi olmadığını anladım. Hiçbir şey söylemedim. Poirot'nun ne yapacağını merak ediyordum.

Poirot anlık bir kararsızlığın ardından, "Başarılı olacağımızdan eminiz," dedi. "Geceyi burada mı geçirdiniz mösyö?"

"Geceyi mi? Ah, hayır, Langham'da kaldım. Gerçi Bay Lazzari nezaket gösterip buraya davet etti ama burada kal-

maya içim elvermedi. Buraya gelmemin tek nedeni Richard'ın eşyalarını toparlamak."

Henry Negus başını eğdiyse de bakışlarını, sanki görmek istemiyormuş gibi valizden uzaklaştırdı. Valizin sapındaki sert isim etiketine baktım: *Bay R. Negus* yazıyordu.

Henry Negus, "Aslında acele etmem gerekiyor," dedi. "Haberleşiriz, değil mi?"

"Haberleşiriz," dedim. "Güle güle Bay Negus. Kardeşiniz için çok üzgünüm, tekrar başınız sağ olsun."

"Teşekkürler Bay Catchpool. Mösyö Poirot."

Negus hem çekingen hem de öfkeli görünüyordu. Onun bu halinin nedenini anlayabiliyordum. Bu trajedi ile karşı karşıya kalınca metin ve etkin olmaya karar vermişti ama bunun pratikteki uygulamasında bu kederle yüzleşmekten kaçınmıştı.

Henry Negus yanımızdan ayrılırken Luca Lazzari'yi gördüm. Heyecanı yüzünden anlaşılıyordu. Bir yandan eliyle saçını düzeltirken, bize doğru koşuyordu. Yüzü terden parlıyordu.

"Ah Mösyö Poirot! Bay Catchpool! Sonunda geldiniz işte! Korkunç haberi duydunuz değil mi? Bloxham Otel için çok kötü günler bunlar! Çok karanlık günler!"

Hayal mi görüyordum yoksa bıyığını Poirot'ya benzetmeye mi çalışmıştı? Eğer taklitse çok başarısız bir taklitti. Aslında otelinde işlenen dördüncü cinayetin onu böylesine kederlendirmiş olması hoşuma gitmişti. Bloxham'da üç cinayet işlendiğinde adam her zamanki neşeli, kayıtsız havasını sürdürmüştü. O anda aklıma bir şey geldi: Belki de bu kez öldürülen konuklardan değil otel çalışanlarından biriydi? Kimin öldürüldüğünü sordum.

Lazzari, "Kim olduğunu ve şimdi nerede olduğunu bilmiyorum," dedi. "Gelin, beni izleyin. Kendi gözlerinizle göreceksiniz."

"Nerede olduğunu bilmiyor musunuz?" Poirot otel müdürünün arkasından asansöre doğru ilerlerken sordu. "Bu ne anlama geliyor? Yani öldürülen burada, bu otelde değil mi?"

"Ah evet, ama otelin neresinde? Her yerde olabilir." Lazzari inledi.

O sırada yanımıza gelen Rafal Bobak başını eğerek bizi saygıyla selamladı. Bobak odaların hazırlanması için gerekli çarşaf ve havlularla dolu bir arabayı itiyordu.

Durdu ve, "Mösyö Poirot," dedi. "Cinayet gecesi 317 numaralı odada olanlar konusunda bir şey anımsayabilir miyim diye çok düşündüm."

"*Oui?*" Poirot'nun sesi umutluydu.

"Çok üzgünüm, başka bir şey anımsayamadım."

"Önemli değil. Çabalarınız için çok teşekkürler Bay Bobak."

O anda Lazzari, "Bakın, işte asansör de geldi," dedi. "Ona binmeye bile korkuyorum. Hem de kendi otelimde! Nerede ne bulacağımı ya da bulamayacağımı bile bilemiyorum artık. Her köşeyi dönmekten, her kapıyı açmaktan korkar oldum... Koridorlardaki gölgelerden korkuyorum, tahta zeminlerin gıcırdamasından korkuyorum..."

Poirot asansörde endişeden çılgına dönmüş otel müdüründen doğru düzgün bir bilgi almaya çalıştıysa da bu işe yaramadı. Lazzari altı sözcükten fazlasını bir araya getiremeyecek durumdaydı:

"Bayan Jennie Hobbs odayı rezerve etti... Ne? Evet, sarı saçlar... Ama sonra nereye gitti?... Evet, kahverengi şapka...

Onu *kaybettik!*... Eşyası yoktu... Kendi gözlerimle gördüm, evet... Odaya çok geç gidebildim!... Ne? Evet, mantosu vardı. Açık kahve..."

Dördüncü katta, tam önümüzden koridor boyunca hızla ilerleyen Lazzari'yi izledik.

Poirot'ya, "Anımsıyorsunuz değil mi, Harriet Sippel birinci kattaydı?" dedim. "Richard Negus ikinci, Ida Gransbury ise üçüncü kattaydı. Acaba bunun bir anlamı var mı?"

Lazzari'ye yetiştiğimizde adam 402 numaralı odanın kapısını açıyordu.

"Baylar, muhteşem Bloxham Otel'de görebileceğiniz en sıra dışı sahneyle karşı karşıya kalmak üzeresiniz. Lütfen kendinizi buna hazırlayın."

Bu uyarının ardından odanın kapısını birden öyle bir hışımla sonuna kadar açtı ki kapı büyük bir hızla odanın duvarına çarptı.

"İyi de... ceset nerede?" diye sordum. Odada, diğerleri gibi yatırılmış bir ceset yoktu. Çok büyük bir rahatlama duydum.

"Bunu hiç kimse bilmiyor Catchpool." Poirot'nun sesi sakin ancak öfkeliydi. Tabii bu korku da olabilirdi.

Sandalye ile masanın arasında –121, 238 ve 317 numaralı odalarda cesetlerin bulunduğu yerde– zeminde büyük bir kan gölü vardı. Kan bir yöne doğru uzun bir şerit şeklinde yayılmıştı, sanki biri sürüklenmiş gibi. Jennie Hobbs'un cesedi mi? Belki de kolunun iziydi bu, lekenin şeklinden anlaşılan buydu. Şeridi bölen ince çizgiler de parmakların izleri olmalıydı.

Kendimi kötü hissettim. Başımı çevirdim.

"Poirot, şuna bak!" Odanın bir köşesinde ters dönmüş bir şapka duruyordu. İçinde bir şey vardı, küçük metal bir parça. Acaba bu?...

"Jennie'nin şapkası," dedi Poirot titrek bir sesle. "Korkularımın en kötüsü gerçekleşti Catchpool. Ve şapkanın içinde de..." Ağır ağır şapkaya doğru ilerledi. "Evet, aynen düşündüğüm gibi. Dördüncü kol düğmesi, üzerinde de PIJ harfleri var."

Bıyıkları büyük bir enerjiyle oynamaya başladı, bunların gizlediği asıl yüzü ancak tahmin edebiliyordum. O anda Poirot'nun kendini nasıl payladığını biliyordum:

"Poirot, bir aptalsın sen, aşağılık, alçak bir aptal. Bunun olmasına nasıl izin verirsin? Hem de bile bile."

"Poirot hiç kimse seni suçlayamaz," diye söze başladıysam da sözümü yarıda kesti.

"*Non!* Beni teselli etmeye kalkışma. Sen acı ve ıstıraptan kaçabiliyorsun, başını başka tarafa çevirebiliyorsun ama ben senin gibi değilim Catchpool. Ben böyle bir... alçaklığı uygun göremem. Neye pişman olursam olurum, neye üzülürsem üzülürüm, senin beni engellemeye çalışmana gerek yok. Bunu yapmalıyım, buna ihtiyacım var."

Bir heykel kadar sessiz ve sakin kaldım. Beni susturmak istemiş ve başarmıştı.

Birden sanki dikkatim olayın tamamen dışında bir şeye kaymış da beni uyandırmak istermiş gibi, "Catchpool!" dedi. "Şu kan izlerine bak. Ceset sanki özellikle bu izleri bırakmak için sürüklenmiş... Bu sana bir şey diyor mu?"

"Şey... evet, öyle diyebilirim."

"Hareketin yönüne bak, pencereye doğru değil, tam aksine."

"Bu ne anlama geliyor?" diye sordum.

"Jennie'nin cesedi burada olmadığına göre bu odadan götürülmüş olması gerekiyor. Kan izleri pencereye değil, koridora doğru uzanıyor, öyleyse..." Poirot beklenti içinde bana bakıyordu.

Çekinerek, "Öyleyse?" dedim. Sonra birden anladım.

"Ah evet, ne demek istediğini anlıyorum: Bu izler, lekeler, katil Jennie Hobbs'u kan gölünden kapıya doğru sürüklerken oluşmuş olmalı."

"*Non*. Kapı eşiğinin genişliğine bak Catchpool. Bak şuna, ne kadar *geniş*. Bu sana ne diyor?"

"Pek bir şey değil." Yapılabilecek en doğru şeyin dürüst olmak olduğunu düşünüyordum. "Kurbanının cesedini otel odasından çıkarmak isteyecek bir katilin, kapının geniş mi yoksa dar mı olduğunu pek umursayacağını sanmıyorum."

Poirot hüzünle başını salladı, bu arada bıyığının altından mırıldanıyordu.

Lazzari'ye döndü.

"Sinyor, lütfen bana en başından, bildiğiniz her şeyi anlatır mısınız?"

"Elbette. Kesinlikle." Lazzari hazırlık için genzini temizledi. "Oda Jennie Hobbs adını veren bir bayan tarafından tutuldu. Otele büyük bir beladan kaçarcasına hışımla daldı ve parayı resepsiyonun üzerine adeta attı Mösyö Poirot. Sanki peşinden şeytan kovalıyordu. Kaçıp saklanmak istercesine bir oda istedi. Ona odasına kadar eşlik ettim ve sonra saygı gereği dışarı çıktım. Başka ne yapabilirdim? Jennie adlı bir kadının otelimize geldiğine ilişkin polise bilgi vermem mi gerekirdi? Bana bu ismi sormuştunuz Mösyö Poirot, ama İngiltere'de adı Jennie olan o kadar çok sayıda kadın var ki, bu Jennie'lerden

birçoğu cinayetle hiçbir ilgileri olmadan da büyük bir dertleri olup, birilerinden kaçıyor olabilirler. Nereden bilebilirdim ki?"

Poirot onun sözünü kesti.

"Sinyor, lütfen asıl konuya gelin. Sonrasını anlatın, ne yaptınız?"

"Yaklaşık yarım saat kadar bekledikten sonra yeniden dördüncü kata çıktım ve kapıyı çaldım. Yanıt alamadım. Bunun üzerine anahtar almak için aşağı indim."

Lazzari konuştuğu sırada pencerenin yanına gidip dışarı baktım. O anda görebileceğim her manzara kandan da, şapka ve o lanet monogramlı kol düğmesinden de iyiydi. 402 numaralı oda da Richard Negus'un 238 numaralı odası gibi otelin bahçesine bakıyordu. Kökleri birbiri arasından geçirilerek örülmüş ıhlamur ağaçlarına baktım, ama her nedense bana bir şekilde tekinsiz göründüler: Bir dizi birbiriyle kaynaşmış cansız obje, sanki uzun süredir birbirlerinin ellerini tutarmış gibi.

Tam Lazzari ve Poirot'ya döneceğim anda bahçede, pencerenin hemen altında iki kişi dikkatimi çekti. Kahverengi bir el arabasının yanında duruyorlardı. Yalnızca başlarının üstünü görebiliyordum. Bir kadın ve bir erkek, birbirlerine sarılmışlardı. Kadın baygın ya da sarhoş olmalıydı, başı sürekli bir tarafa düşüyordu. Erkekse ona sımsıkı sarılmıştı. Bir adım geri çekildim ama yeterince hızlı hareket edememiştim. Adam başını kaldırdı ve beni gördü. Bu Thomas Brignell'di, yardımcı resepsiyon şefi. Yüzü bir anda kıpkırmızı kesildi. Bir adım daha geriye çekildim. Artık bahçeyi göremiyordum. "Zavallı Brignell," diye düşünüyordum. "Toplum içinde ayağa kalkıp konuşmaktan bile çekinirken, aşağıda bir kadına sarılmış halde yakalanmak onu kim bilir ne kadar utandırmıştır."

Lazzari açıklamalarını sürdürüyordu.

"Örnek anahtarla döndüğümde kapıyı yeniden tıklattım. Genç bir bayanın özeline izinsiz girmem doğru olmazdı ne de olsa. Ama yine kapıyı açmadı. Sonunda ben açtım... Ve gördüğüm manzara buydu."

"Jennie Hobbs özellikle dördüncü katta mı oda istedi?" diye sordum.

"Hayır, öyle bir şey yapmadı. Sadık yardımcı John Goode başka bir işle meşgul olduğu için ona bu odayı ben verdim. Bayan Hobbs yalnızca, 'Beni bir odaya yerleştirin, ama çabuk!' dedi. *Çabuk, yalvarırım çabuk olun.*"

"Resepsiyona dördüncü bir cinayetten bahseden herhangi bir not bırakıldı mı?"

"Hayır, bu kez not yoktu."

"Odaya herhangi bir yiyecek ya da içecek servisi yapıldı mı, ya da sipariş verildi mi?"

"Hayır."

"Bunu otelde çalışan herkesle konuştunuz mu?"

"Herkesle konuştum Mösyö Poirot, her yere baktık..."

"Sinyor, birkaç dakika önce Bayan Jennie Hobbs'tan genç bir bayan olarak söz ettiniz. Sizce kaç yaşlarındaydı, söyler misiniz?"

"Ah... bağışlayın. Genç değildi. Ama yaşlı da değildi."

"Otuz olabilir mi?" diye sordu Poirot.

"Bence kırk da olabilir ama bir kadının yaşını tahmin etmek çok zordur."

Poirot başıyla onayladı.

"Kahverengi bir şapka ve açık kahverengi bir manto. Sarı saçlar. Panik ve endişe. Kırklı yaşlarda olma olasılığı. Tanımladığınız Jennie Hobbs benim geçen perşembe akşamı Pleasant's Kafe'de karşılaştığım Jennie Hobbs ile örtüşüyor. Ancak o

olduğundan kesin emin olabilir miyiz? İki farklı insanın iki farklı görüşü..." Sonra birden sustu ama ağzı hareket etmeyi sürdürüyordu.

"Poirot?" dedim.

O anda gözleri –yeşil, parlak gözleri– yalnızca Sinyor Lazzari'yi görüyordu.

"Sinyor, şu çok dikkatli garsonunuz Bay Rafal Bobak'le konuşmalıyım. Bir de Thomas Brignell ve John Goode ile. Aslında en kısa zamanda *ekibinizdeki* her bir kişi ile konuşmam ve onlara her birinin Harriet Sippel, Ida Gransbury ve Richard Negus'u ölü ya da diri kaç kez gördüklerini sormam gerekiyor."

Bir şey keşfetmiştim, bunu söylemeliydim ama her nedense yüreğim pır pır ediyordu.

"Poirot," diye mırıldandım.

"Ne oldu dostum? Bilmecenin bazı parçalarını yerine koymayı mı başardınız? Ben, Poirot, artık daha önce dikkatimi çekmeyen bir şeye de anlam verebiliyorum. Ama hâlâ yanıtlanmamış sorular, yapbozun yerine oturmayan parçaları var."

"Ben..." Genzimi temizledim. Her nedense konuşmakta zorlanıyordum.

"Biraz önce otelin bahçesinde bir kadın gördüm," dedim.

O anda her nedense kadının Thomas Brignell'in kollarında olduğunu ve kadının tuhaf bir şekilde ayakta durmakta zorlandığını, başının bir yana düştüğünü söyleyemedim. Bu aslında... çok *tuhaftı*. Kafamdan geçen kuşku yüksek sesle dile getirmekten utanacağım nitelikteydi.

Neyse ki çok önemli bir ayrıntıyı Poirot'ya söyleyebildim:

"Kadının üzerinde açık kahverengi bir manto vardı."

16. BÖLÜM

Yalan Üstüne Yalan

Poirot birkaç saat sonra otelden pansiyona döndüğünde ben kendimi tamamen düzenlediğim çapraz bilmeceye kaptırmıştım.

"Catchpool," dedi sert bir sesle. "Neden karanlıkta oturuyorsunuz? Bu karanlıkta yazabilecek kadar gördüğünüze inanamıyorum."

"Ateşin ışığı yeterli oluyor. Ayrıca şu anda yazı yazmıyorum, düşünüyorum. Pek yol aldığımı söyleyemem. Gazeteler için her gün çapraz bilmece hazırlayanların bunu nasıl başarabildiklerini aklım almıyor. Şu bilmecenin üzerinde aylardır çalışıyorum, hâlâ yerine oturmadı. Belki sen yardımcı olabilirsin. Ölüm anlamına gelen altı harfli bir sözcük söyleyebilir miydiniz?"

"Catchpool!" Poirot'nun sesi daha da sertleşmişti.

"Efendim?" dedim.

"Beni aptal yerine mi koyuyorsunuz, yoksa aptal olan siz misiniz? Ölüm için altı harfli sözcük mü arıyorsunuz, *murder*."[1]

"Bu çok kolay. Benim ilk aklıma gelen de buydu."

"Bunu duymak beni rahatlattı, *mon ami*."

"Eğer *murder* D ile başlasaydı bilmecede tam yerine oturacaktı. Ama olmuyor işte, başka bir sözcük yüzünden bu D harfiyle de kısıtlanmış durumdayım..." Çaresizlik içinde başımı salladım.

"Çapraz bilmeceyi unuttun artık. Konuşmamız gereken şeyler var."

"Thomas Brignell'in Jennie Hobbs'u öldürdüğüne inanmıyorum, inanamam," dedim.

"Ondan hoşlanıyorsunuz."

"Evet öyle, ayrıca onun katil olmadığına cebimdeki son kuruşun üzerine bahse girerim. Onun açık kahverengi mantolu bir sevgilisi olamaz mı? Kim böyle bir iddiada bulunabilir. Sonuçta kahverengi moda renk."

Poirot, "O yardımcı resepsiyon şefi," dedi. "Bahçede el arabasının yanında ne işi vardı?"

"Belki el arabası zaten oradaydı."

"Ve Bay Brignell de sevgilisiyle onun yanında duruyordu, öyle mi?"

"Evet, neden olmasın?" dedim hışımla. "Bu Brignell'in Jennie Hobbs'un cesedini el arabasına koyup bahçeye çıkardığını, benim pencereden baktığımı görünce de ona sarılmış numarası yaptığını düşünmekten daha mantıklı, öyle değil mi?

(1) Murder sözcüğünün anlamı Türkçe kurguyu karşılamadığı için orijinal yazımı ve anlamı olduğu gibi bırakılmıştır. Murder, İngilizcede cinayet anlamına gelir.

Başka biri de çıkıp şöyle dese..." Birden susup derin bir soluk aldım. "Ah Tanrım! Siz de bunu *söyleyecektiniz*, değil mi?"

"Neyi *mon ami*? Poirot'nun ne söyleyeceğini düşündünüz?"

"Rafal Bobak, niçin temiz çamaşır yüklü bir arabayı itiyordu?"

"*Exactement*. Ve o arabayı niçin o şık ve elegan lobide, çıkış kapısına doğru itiyordu? Çamaşırlar otelin içinde yıkanmıyor mu? Eğer dördüncü cinayet kurbanının kaybolmuş olmasından dolayı o kadar endişeli olmasaydı hiç kuşkusuz Sinyor Lazzari de bunu fark ederdi. Tabii ki Bay Bobak'den kuşkulanmazdı, onun gözünde tüm personeli kusursuz."

"Bir dakika." Elimdeki bilmeceyi sonunda masanın üzerine bıraktım. "Kapının genişliğinden bahsederken işaret etmek istediğiniz buydu, değil mi? Çamaşır arabası kolayca 402 numaralı odaya sokulabilmişse neden cesedin bulunduğu noktadan başlayarak itilmiş olmasın? Bunu yapmak varken çok daha fazla çaba gerektirecek şekilde cesedi sürüklemeye ne gerek var?"

Poirot memnuniyetle başını salladı.

"Öyle, *mon ami*. Bütün bunlar benim sizin de kendi kendinize sormanızı beklediğim sorular."

"Yani... gerçekten de Rafal Bobak'in Jennie Hobbs'u öldürdüğüne, cesedi çamaşır arabasına koyup, önümüzden geçirerek sokağa çıkardığına inanıyor musunuz Poirot? Tanrı aşkına, bu olabilir mi? Adam bir de durup bizimle konuştu."

"Aynen öyle, üstelik söyleyecek bir şeyi olmamasına rağmen. Bu da ne? Yoksa beni acımasızlıkla, bize yardımcı olmaya çalışan insanlar hakkında kötü düşünmekle mi suçluyorsunuz?"

"Şey..."

"Herkesin herkesten kuşkulanmak hakkıdır, hatta insanlara kendilerinden kuşkulanılma şansı vermek övgüye değer bir durumdur. Ama bu asla o kişinin katil olduğu ya da cinayetle suçlandığı anlamına gelmez. Bu arada hazır bana sinirlenmişken kafanızı bir kez daha karıştırayım: Bay Henry Negus. Yanında çok büyük bir valiz vardı, öyle değil mi? İnce bir kadının cesedinin rahatça sığacağı büyüklükte."

Ellerimi yüzüme kapadım.

"Buna artık daha fazla dayanamayacağım," dedim. "Henry Negus? Özür dilerim ama hayır. Cinayet akşamı Devon'daymış. Ayrıca bende kesinlikle güvenilir, dürüst bir adam izlenimi bıraktı."

"Yani karısı da, o da Devon'da olduğunu *söylüyorlar*," diye düzeltti Poirot anında. "Kan izine dönecek olursak, diyelim ki ceset kapıya kadar sürüklendi... Tabii boş bir valiz rahatlıkla odanın ortasına götürülüp, ceset olduğu yerde valize yerleştirilebilirdi. İşte yine aynı noktaya geldik. Jennie Hobbs'un cesedi niçin kapı yönünde sürüklendi?"

"Lütfen Poirot, eğer bu konuşmayı yapmamız gerekiyorsa, lütfen sonra. Şimdi değil."

Bundan rahatsız olmamdan hoşlanmamış gibiydi. Haşince, "İyi tamam," dedi. "Ruhsal durumunuz olasılıkları tartışmaya elverişli değilse, bari size, siz Great Holling'deyken Londra'da olanları anlatayım. Belki gerçekleri öğrenmek sizi biraz rahatlatır."

"Evet, çok daha iyi olur."

Bıyığını hafifçe düzelten Poirot rahat koltuklardan birine oturdu ve benim Great Holling'de olduğum sırada Rafal Bobak, Samuel Kidd, Nancy Ducane ve Louisa Wallace ile yaptığı görüşmelerin uzun bir özetini verdi. Bitirdiğinde kafam

karmakarışık olmuştu. Yalnızca gevezelik olsun diye üzerine biraz daha gitme riskini göze aldım:

"Çok önemli bazı şeyleri atlamadınız mı?"

"Ne gibi?"

"Şey, şu Louisa Wallace'ın evindeki işe yaramaz, sakar hizmetçi, Dorcas. Onunla üst kattaki merdiven sahanlığında dururken çok önemli bir şey fark ettiğinizi söylediniz ama bunun ne olduğunu belirtmediniz Poirot."

"Bu doğru. Bunu bilerek yapmadım."

"Ayrıca çizip Scotland Yard'a gönderdiğiniz o gizemli resim, o neydi? Resimde ne vardı? Stanley Beer'den o resimle ne yapmasını istediniz?"

"Doğru, bunu da size anlatmadım." Poirot özür dilercesine bana baktı, sanki bakışlarıyla bunu yapmaktan başka şansı olmadığını anlatıyordu.

Aptalca üzerine gittim.

"Ayrıca neden her bir otel personelinin Harriet Sippel, Ida Gransbury ve Richard Negus'u canlı ya da ölü, kaç kez gördüğünü öğrenmek istediniz? Bunun ne önemi var? Bunu da açıklamadınız."

"Poirot boşlukları dolduruyor, diye düşünün."

"Daha önce açıklamadıklarını da unutma. Örneğin Plesant's Kafe'de aklına gelen Bloxham cinayetlerinde ve Jennie Hobbs'ta ortak olan sıra dışı özellikler? İkisinin arasında olağandışı ortak noktalar olduğunu söylemiştiniz."

"Evet, gerçekten söyledim bunu. *Mon ami*, size bunları anlatmıyorum, çünkü sizin gerçek bir dedektif olmanızı istiyorum."

"Bu olayda benden bir şey olmaz, biçare bir zavallı dışında." Yaşamım boyunca belki de ilk kez gerçek duygularımı dışarı vurabilmiştim. "Bu olay beni delirtecek."

O anda bir tıkırtı duydum, sanki biri salonun kapısına vuruyordu. Tabii yanılıyor da olabilirdim.

"Biri mi var orada?" diye seslendim.

"Evet." Holden Bayan Blanche Unsworth'ün endişeli sesi duyuldu. "Sizi rahatsız ettiğim için çok özür dilerim baylar, ancak burada Mösyö Poirot ile görüşmek isteyen bir bayan var. Bunun çok acil olduğunu söylüyor."

"İçeri gönderin madam."

Birkaç saniye sonra ressam Nancy Ducane karşımızdaydı. Birçok erkeğin onun büyüleyici güzelliği karşısında solukların kesileceğinden emindim.

Poirot bizi büyük bir resmiyet içinde tanıştırdı.

"Beni kabul ettiğiniz için çok teşekkür ederim," diyen Nancy Ducane'in şiş gözleri yakın zamanda çok fazla ağlamış olduğunu gösteriyordu. Üzerinde çok pahalı olduğu anlaşılan koyu yeşil bir manto vardı.

"Buraya böyle paldır küldür geldiğim için gerçekten çok üzgünüm. Sizi böyle rahatsız etmek istemezdim. İnanın gelmemek için kendi kendimle çok mücadele ettim ama... gördüğünüz gibi başaramadım."

Poirot büyük bir nezaketle, "Lütfen oturun madam," dedi. "Bizi nasıl buldunuz?"

"Scotland Yard'ın desteğiyle, gerçekten iyi niyetli bir dedektif sayesinde." Nancy gülümsemeye çalıştı.

"Ah! Ah! Poirot hiç kimsenin kendisini bulamayacağını düşündüğü bir ev seçiyor ama polis, kalabalıkları ona yöneltiyor. Neyse sorun değil madam. Her ne kadar biraz şaşırdıysam da sizi gördüğüme sevindim."

Nancy, "Size on altı yıl önce Great Holling'de olanları anlatmak istiyorum," dedi. "Bunu daha önce yapmış olmak

isterdim ama siz adlarını bile bir daha duymayacağımı umduğum isimleri saydığınızda şok geçirdim."

Mantosunun düğmelerini açtı ve üzerinden çıkardı. Ona oturması için bir koltuk çektim.

Oturdu.

"Bu mutlu bir öykü değil," diye başladı sözlerine.

Nancy kısık bir sesle konuşuyordu, gözlerinde hiç de tekin olmayan bir bakış vardı. Bize aynen Margaret Ernst'in Great Holling'de anlattığı öyküyü anlattı; Rahip Patrick Ive'e atılan iftiradan, uygulanan korkunç ve aşağılayıcı işkenceden bahsetti. Jennie Hobbs'tan söz ettiğindeyse sesi titriyordu.

"Aralarında en kötü olan oydu," dedi. "Bakın, Patrick'e âşıktı. Bunu asla kanıtlayamam ama hep buna inandım. Ve ona *ancak* âşık *bir insanın* yapabileceği kötülüğü yaptı: Bağışlanamaz bir yalan söyledi, çünkü kıskanıyordu. Patrick bana âşıktı ve o Patrick'i incitmek istedi. Onu cezalandırmak. Ama sonra Harriet bu yalana sarılmaya kalkınca, Jennie verdiği zararı gördü ve kendini çok kötü hissetti. Sanırım yaptığından çok utanmıştı ve pişmandı. Bundan dolayı kendi kendinden nefret etmiş olmalı ama neden olduğu olayları düzeltmenin yolunu aramadı, hiçbir şey yapmadı! Gölgelere sığındı ve kimsenin onu fark etmeyeceğini umdu. Harriet'tan ölesiye korkuyordu. Belki bundan dolayı asla ortaya çıkıp, 'Ben bir yalan söyledim ve bundan dolayı çok üzgünüm,' deme cesaretini bulamadı kendinde. Kim bilir belki kendini buna zorlamadı da."

"Pardon madam. Jennie'nin Patrick'e âşık olduğunu kanıtlayamayacağınızı söylediniz. İznimizle sormak isterim: Bunu siz nereden biliyorsunuz? Sizin de söylediğiniz gibi, seven birinin böylesine yıkıcı, sevdiğine bu kadar zarar verecek

bir dedikodunun yayılmasına neden olması pek akıl alır şey değil."

"Jennie'nin Patrick'e âşık olduğu konusunda en ufak bir kuşkum yok," diye diretti Nancy ısrarla. "Patrick ve Frances ile Great Holling'e gelmek için sevgilisini bırakmış, bunu biliyor muydunuz?

Başlarımızı salladık.

"Evleneceklermiş. Sanırım tarih bile belirlemişler. Ama Jennie, Patrick'in gitmesine dayanamamış, nişanı atmış, evlenmekten vazgeçmiş ve Patrick ile gelmiş."

Poirot, "Bırakmak istemediği Frances Ive olamaz mı?" diye sordu. "Ya da çift olarak Ive'ler? Belki de hissettiği aşktan çok sadakatti."

"Kadınların kendi evliliklerinden vazgeçecek kadar işverenlerine sadık olabileceklerini sanmıyorum, yanılıyor muyum?"

"Aslına bakarsanız hayır, madam. Ama öykünüzde tam oturmayan noktalar var. Eğer Jennie kıskançlığa eğilimli biriydiyse, neden Patrick Ive sizinle aşk yaşamaya başladıktan sonra böyle korkunç bir yalan söylemeye kalkıştı? Neden bunun çok öncesinde, Patrick, Frances Ive ile evlenirken yapmaya kalkmadı?"

"Bir şey yapmadığını nereden biliyorsunuz? Patrick, Frances'le karşılaşıp evlendiğinde Cambridge'te yaşıyordu. Jennie Hobbs o sırada da onun hizmetçisiydi. Belki o zaman da bir arkadaşının kulağına kötü niyetle, yıkıcı bir şeyler söyledi ama arkadaşı Harriet Sippel olmadığı için bu iftira yayılamadı."

Poirot başıyla onayladı.

"Haklısınız. Bu da bir olasılık."

Nancy, "İnsanların birçoğu duydukları kötü şeyleri yayan kişi olmak istemezler," dedi. "Tanrıya şükür ki bu böyle. Belki de Cambridge'te hiç kimse Harriet Sippel'in sonradan olduğu kadar kötü, hiç kimse de Ida Gransbury kadar yobaz değildi."

"Richard Negus'tan bahsetmemeniz dikkatimi çekti."

Nancy şaşırmış görünüyordu.

"Richard iyi bir insandı. Bu korkunç olaylara katkısından dolayı çok pişman oldu, vicdan azabı çekti. Jennie'nin böylesine adi bir yalan söylediğini anlayınca çok derin bir pişmanlık duydu ve aynı zamanda Ida'nın da ne kadar acımasız bir yaratık olduğunu gördü. Birkaç yıl önce bana Devon'dan mektup yazarak, bu konunun onu yiyip bitirdiğini belirtti. Patrick ve benim böylesi bir ilişkiyi yürütmeye çalışmakla çok yanlış yaptığımızı, bu konudaki fikrinin asla değişmeyeceğini yazdı. Evlilik yemini evlilik yeminiydi, buna saygı duyulmalıydı. Ancak artık bunu böyle cezalandırmanın doğru yol olmadığı kanısına varmıştı, hatta gerçek anlamda bir ilişki yaşanmış olsa bile."

"Demek size bunu yazdı?" Poirot kaşlarını çattı.

"Evet, sizin aynı fikirde olmanızı bekliyordum."

"Bunlar karmaşık ilişkiler madam."

"İyi ama ya birini yalnızca yanlış insana âşık olmak gibi bir günah işlediği için cezalandıran kişi aslında çok daha büyük bir günah işliyorsa? Ve bu çok daha kötü şeylere neden olduysa: İki ölüm, üstelik de bunlardan biri kesinlikle *günahsızsa*."

"*Oui*. Sorunun kaynağı da bu ikilem zaten."

"Richard mektupta, inançlı bir Hıristiyan olarak Tanrı'nın onu Patrick kadar iyi niyetli ve dürüst bir insana eziyet çektirdiği için asla bağışlamayacağını düşündüğünü yazmıştı."

"Ceza ve işkence, bunlar tamamen farklı şeyler." Poirot mırıldandı. "Asıl sorun şu: Uyulmayan bir yasa mı yoksa kural mı? Âşık olmak... *enfin*,[1] duygularımızı kontrol etmek her zaman elimizde değildir, ancak bu duyguların esiri olup olmayacağımıza kendimiz karar veririz. Bir cinayet işlendiğinde, katilin işlediği suçun yasalardaki niteliğine uygun şekilde, her tür kişisel kin ve düşmanlıktan uzak, asla intikam ve öç duygusuna kapılmadan tam ve tarafsız bir şekilde yargılanmasını ve cezalandırılmasını sağlamak gerekir. Çünkü bu duygular her şeyi berbat eder ve özde kötü olan da onlardır."

"İntikam ve öç alma duygusu." Nancy ürpererek yineledi bu sözcükleri. "Evet, olan tam olarak buydu. Harriet kesinlikle bu duygularla hareket ediyordu. İğrençti."

"Yine de öyküyü anlatırken Harriet Sippel'den öfkeyle söz etmediniz," dedim. "Davranışlarının iğrenç olduğunu söylediniz, sanki sizi üzmüş gibi. Ona Jennie Hobbs'a olduğu kadar kızmış görünmüyorsunuz."

"Sanırım bu doğru." Nancy iç geçirdi. "Harriet ile dosttuk. Eşim William ile Great Holling'e geldiğimizde Harriet ve George Sippel en iyi dostlarımızdı. Harriet, George öldükten sonra canavarlaştı. Bir insanı bir kez sevmişseniz onu suçlamak çok zordur, öyle değil mi?"

Poirot, "Ama bu ne olanaksızdır ne de karşı konulamaz," dedi.

"Olanaksız, diyebilirim. Bu kişi en kötü şeyleri yapsa bile bir gerekçe bulmaya, bunun gerçek kişiliği olmadığına, bütün bunları bir tür psikolojik hastalık sonucu yaptığına inanmak istiyorsunuz. Harriet'ın Patrick'e yaptıklarını bağışlayamam. Bunu düşünmem bile. Ama şuna kesinlikle inanıyorum ki

(1) Nihayetinde.

bu herkes için olduğu gibi onun için de korkunç olmalı, yani olayların *böyle* gelişmiş olması."

"Yani onu kurban olarak mı görüyorsunuz?"

"Daha çok gençken delicesine sevdiği kocasını kaybetmek gibi bir trajedi yaşadığı için, evet. Bence bir insan hem kurban hem cani olabilir."

Poirot, "Sizinle Harriet'ın ortak bir noktanız var," dedi. "İkiniz de henüz çok gençken eşlerinizi kaybetmişsiniz."

"Belki bunu kalpsizlik olarak nitelendireceksiniz ama ikisi aynı şey değil. George Sippel, Harriet'ın her şeyiydi, tüm dünyası. Bense William'la bilge ve güvenilir bir insan olduğu için evlendim, baba evinden kaçmam gerekiyordu."

"Ah, evet. Albinus Johnson," dedi Poirot. "Evinizden ayrıldıktan bir süre sonra bu ismi tanıdığımı anımsadım. Babanız geçen asrın sonlarında Londra'daki İngiliz-Rus örgütünün eylemci güçlerindendi. Hayatının büyükçe bir kısmını da hapiste geçirdi."

"Tehlikeli bir adamdı," dedi Nancy. "Onunla şey... ideolojileri konusunda konuşmaya katlanamıyordum. Çok iyi biliyordum ki dünyayı kendi tanımlamalarına göre daha iyi bir yer yapmak için belirli bir sayıda insanın öldürülmesinin doğru olabileceğine inanıyordu. İnsan öldürerek, kan dökerek bir şey nasıl daha iyi olabilir ki? Yüzlerinden nefret, öfke ve kinden başka bir şey okunmayan, umutlarından ve düşlerinden bahsetmeyen, yalnızca yakıp yıkmak, mahvetmek isteyen insanların bir şeyleri düzeltmelerini bekler misiniz?"

"Bu konuda size kesinlikle katılıyorum madam. Öfke ve hınçtan güç alan hiçbir hareket yaşamımızı iyiye götüremez. *Ce n'est pas possible.*[1] Daha kaynağında yozlaşmış bir hareketten hiçbir şey beklenemez."

(1) Bu olanaksız.

Neredeyse ben de onlara katıldığımı söyleyecektim ama kendimi tuttum. Benim fikrim kimseyi ilgilendirmiyordu.

Nancy, "William Ducane ile karşılaştığımda, ona âşık olmadım ama onu sevdim," diye devam etti. "Ona saygı duydum. Sakin, saygılı ve nazik bir insandı. Hiçbir davranışında aşırılık yoktu. Eğer geri verme zamanı gelmiş bir kitabı zamanında kütüphaneye götürememişse bile vicdan azabı çekerdi."

"Vicdanlı bir adam."

"Evet, aynı zamanda da alçakgönüllü ve sağduyulu. Eğer yoluna çıkan bir şey olursa, ona zarar vermektense kendi yolunu değiştirmeyi yeğleyen biri. Onun vahşi eylemleriyle dünyayı daha da yaşanmaz kılacak iğrenç adamları evimize doldurmayacağından emindim. William sanattan, güzel şeylerden hoşlanır, bunların değerini bilirdi. Bu konuda benim gibiydi."

"Anlıyorum madam. Ama William Ducane'i Harriet Sippel'in kocasını sevdiği gibi tutkulu bir aşkla sevmiyordunuz, öyle mi?"

"Evet. Tutkuyla sevdiğim erkek Patrick oldu. Onu gördüğüm ilk anda kalbimin ona ait olduğunu anladım. Ona âşık oldum, onun için ölümü göze almaya hazırdım. Onu kaybettiğimde Harriet'ın George'u kaybettiği zaman neler hissetmiş olabileceğini anladım. İnsan anlayabildiğini sanıyor ama gerçekte anlayamıyor. George'un cenazesinden sonra Harriet'ın ölmek için dua ettiğini, bir an önce ona kavuşmak istediğini, hatta benden ölmesi için dua etmemi isteyecek kadar ruhsal sağlığının bozulduğunu anımsıyorum. O zaman ona geçen zamanla birlikte bu acısının külleneceğini, günün birinde kendine yeni bir yaşam kuracağını söylemiştim."

Nancy devam etmeden önce düşüncelerini toparlamak için bir an sustu.

"Maalesef bunu yaptı. Teselliyi başkalarına eziyet etmekte, acı çektirmekte buldu. Dul Harriet zalim cadalozun biri olup çıktı. İşte Londra'da Bloxham Otel'de öldürülen kadın *oydu*. Benim tanıdığım ve sevdiğim Harriet, kocası George'la birlikte öldü." Birden bana baktı. "Jennie'ye kızgın olduğumu söylediniz. Buna hakkım yok. Patrick'i hayal kırıklığına uğratma konusunda ben de onun kadar suçluyum." Nancy ağlamaya başladı ve yüzünü elleriyle kapadı.

"Hadi ama madam. Sakin olun." Poirot ona mendilini verdi. "Patrick Ive'i nasıl hayal kırıklığına uğrattınız? Onun için yaşamınızı feda etmeye hazır olduğunuzu söylemiştiniz."

"Ben de Jennie kadar kötüyüm: Bağışlanamaz, iğrenç bir alçak! King's Head'de insanların karşısına geçip, Patrick ile birbirimize âşık olduğumuzu ve gizlice buluştuğumuzu söylerken aslında gerçeği söylemiyordum. Gizlice buluştuğumuz doğruydu, Patrick'le birbirimize âşık olmuştuk, bu da doğruydu. Ama..." Nancy devam edemeyecek kadar tükenmiş görünüyordu. Yeniden mendile uzandı, omuzları titriyordu.

"Sizi anladığımı sanıyorum madam. King's Head'deki o gün, köylülere Patrick'le temiz, erdemli bir ilişki içinde olduğunuzu söylediniz. Yalan olan buydu. Doğru tahmin edebildim mi madam?"

Nancy çaresizlik içinde hıçkırmaya başladı.

"Söylenenlere daha fazla katlanamıyordum artık," dedi ağlayarak. "Patrick'in para karşılığında ölülerin ruhlarıyla konuştuğunu iddia ettiği gibi korkunç bir yalandan dolayı sokakta küçücük çocukların bile onu dine, Tanrı'ya küfretmekle suçlaması... Dehşet içindeydim. Bunca suçlayan, kınayan ve aşağılayan sesin arasında yaşamanın ne korkunç olduğunu, üstelik de bütün bunların çok iyi bir adama yapıldığını bil-

menin insanı nasıl bir dehşete düşürdüğünü tahmin bile edemezsiniz."

Tahmin ediyordum. Hatta o kadar iyi tahmin ediyordum ki onun bir an önce bu konuyu anlatmaktan vazgeçmesini istiyordum.

"Bir şey *yapmalıydım* Mösyö Poirot. Bütün bu yalanlarla temiz ve iyi bir şeyle, 'gerçekle' savaşacağım diye düşündüm. Gerçek olan yalnızca Patrick'le aramızdaki aşktı, ben o gerçeği yalanla kirlettim. Hatam buydu. O kadar çıldırmıştım ki doğru düşünemiyordum. Patrick'e duyduğum aşkın güzelliğini dürüst olmaktan korktuğum için lekeledim. Aramızdaki ilişki platonik bir ilişki değildi, ama ben olduğunu söyledim. Yalan söylemekten başka çıkar yolum olmadığını düşündüm. Korktum, alçakça davrandım."

"Kendinize karşı acımasızlık ediyorsunuz. Buna gerek yok."

Nancy gözlerini kuruladı.

"Size inanabilmeyi öyle isterdim ki! *Niçin* gerçeği tüm çıplaklığıyla anlatmadım? Bu korkunç suçlamalar karşısında Patrick'i savunmam çok asil ve değerli olabilirdi ama ben bunu mahvettim. Bu yüzden kendime, yaşadığım her güne lanet ediyorum. King's Head'de kulakları tırmalayan o sesler, o adeta anıran, ağızlarından salyalar saçan günah avcıları beni nasıl olsa kınadılar, ben onların gözünde aşağılık bir kadındım ama Patrick şeytanın kendisiydi. Beni biraz daha aşağılasalar ne olurdu ki sanki? Aslına bakarsanız daha fazla hakaret edebilirler miydi, onu da hiç bilmiyorum."

"Peki o zaman neden gerçeği anlatmadınız?" diye sordu Poirot.

"Sanırım Frances için bu acıyı daha katlanılabilir kılmak istedim. Belki de daha büyük bir skandalı önlemek! Ama Pat-

rick ve Frances ölünce, bir şeyleri düzeltmek konusunda tüm şansımı, aynı zamanda da umutlarımı yitirdim. Herkes ne derse desin, ben onların kendilerini öldürdüklerini biliyorum."

"Bu tartışılan bir konu muydu?"

"Doktora ve resmi raporlara göre ölümleri kazaydı, ama Great Holling'deki hiç kimse buna inanmadı. İntihar Kilise'nin gözünde günah. Sanırım köy doktoru, Patrick ve Frances'in adlarının daha fazla zarar görmesini engellemek istedi. Onları çok severdi ve kimse arkalarında değilken bile onları savundu. Dr. Flowerday iyi bir insan, Great Holling'de bulunan çok az sayıdaki iyi insandan biri. Kötü niyetli bir yalanı hemen doğrulardan ayırt edebiliyordu."

Nancy gözünden yaşlar gelirken gülümsedi.

"Yalana yalan, dişe diş!"

Poirot, "Ya da gerçeğe gerçek," dedi.

"Ah evet, elbette." Nancy şaşırmıştı. "Tanrım! Mendilinizi berbat ettim."

"Önemli değil. Başkaları var. Size sormak istediğim bir şey daha var madam. Samuel Kidd ismi size bir şekilde yakın geliyor mu?"

"Hayır. Olmalı mı?"

"Siz oradayken o da Great Holling'de yaşamıyor muydu?"

Nancy, "Hayır, yoktu," dedi. "Her kimse, onun adına büyük şans."

17. BÖLÜM

Yaşlı Kadın ve Genç Adam

"Evet," dedi Poirot ziyaretçimiz gidip, salonda yalnız kaldığımızda. "Nancy Ducane, Ive'lerin intihar ettikleri konusunda Margaret Ernst'le hemfikir ama resmi rapor bunun kaza sonucu ölüm olduğunu belirtiyor. Ambrose Flowerday bu yalanı Patrick ve Fransces Ive'in adlarının daha fazla yıpranmasını önlemek için yapmış."

"Olağanüstü asil bir davranış!" dedim. "Margaret Ernst bundan bahsetmemişti."

"Acaba böylece senden doktorla konuşmayacağına söz vermeni istemesinin nedenini de bulmuş olabilir miyiz? Dr. Ambrose söylediği yalandan dolayı gurur duyuyorsa sorulduğunda itiraf etmekten de kaçınmayacaktır. Eğer Margaret Ernst onu korumak istediyse..."

"Evet," dedim. "Beni ondan uzak tutmaya çalışmasının nedeni bu olabilir."

"Korumak isteği... bunu çok iyi anlayabiliyorum." Poirot'nun yüzünden duygusallaştığı anlaşılıyordu.

"Kendinizi Jennie dolayısıyla suçlamamalısınız Poirot. Onu koruyamazdınız."

"Bunda haklısınız Catchpool. Jennie'yi korumak olanaksızdı, hatta Hercule Poirot için bile. Hatta onunla karşılaşmamın öncesi bile onu kurtarmak için çok geçti, bunu şimdi anlıyorum. Çok çok geç." İç geçirdi. "Bu kez kan olması ilginç değil mi? Daha öncesinde yalnızca zehir vardı, kan yoktu."

"Benim asıl merak ettiğim, Jennie'nin cesedinin nerede olduğu. Bloxham Otel tepeden tırnağa arandı ve hiçbir şey bulunamadı."

"Kendi kendinize nerede olduğunu sormaktan vazgeçin Catchpool. Nerede olduğu önemli değil. *Kendinize niçin olduğunu sorun*. Ceset otelden ister çamaşır arabasında, ister valizde ister el arabasında çıkarılmış olsun, önemli olan niçin çıkarıldığı? Neden diğerleri gibi otel odasında bırakılmadığı?"

"Şey? Bunun yanıtı ne? Eğer biliyorsanız bunu bana da söyleyebilir misiniz Poirot?"

"Aslında..." diyen Poirot biraz düşündü. "Bütün bunlara bir açıklama getirilebilir ama bunun pek hoş bir açıklama olmayacağından korkuyorum."

"Hoş ya da değil, bilmek isterim."

"Zaman içinde her şeyi öğreneceksiniz zaten. Şimdilik siz yalnızca şu kadarını söyleyebilirim: Bloxham Otel personelinden hiçbiri Harriet Sippel, Ida Gransbury ya da Richard Negus'u bir defadan fazla görmemiş. Tabii bir kişi dışında: Thomas Brignell, o Richard Negus'u iki kez görmüş: Birincisi çarşamba günü otele geldiğinde onun girişini Brignell yapmış, sonra da Bay Negus'la koridorda karşılaştığında ve Bay Negus

ondan bir kadeh sherry istediğinde." Poirot kendinden emin bir şekilde sinsice güldü. "Biraz düşünün Catchpool. Bu durumun neyi gösterdiğini anlamaya başlıyorsunuz, değil mi?"

"Hayır."

"Ah, yapma!"

"Tanrı aşkına Poirot!" Böylesine ciddi bir durumda insanı yalnızca bir "Ah!" sözcüğünden daha çok kızdıracak ne olabilirdi ki!

"Size söyledim dostum: Her şeyi hazır beklememelisiniz."

"İyi de şaşırmış durumdayım, tıkandım, yanıt bulamıyorum. Birçok açıdan Nancy Ducane'in aradığımız katil olması gerektiği ortaya çıkıyor ama onun o geceye ilişkin Leydi Louisa Wallace gibi sağlam bir tanığı var. Öyleyse? Bu durumda Harriet Sippel, Ida Gransbury, Richard Negus ve şimdi de Jennie Hobbs'u onun dışında kim öldürmek istemiş olabilir?" Salonda sinir içinde bir aşağı bir yukarı dolaşmaya başladım. Bu kördüğümden bir çıkış bulamadığım için kendi kendime kızıyordum. "Ve her ne kadar hâlâ onlardan kuşkulanmakla delilik ettiğini düşünüyor olsam da, Henry Negus, Thomas Brignell ya da Rafal Bobak'ten birinin katil olduğunu varsaysak bile bunu yapmak için nasıl bir nedenleri olabilirdi? Bütün bu insanların on altı yıl önce Great Holling'deki trajik bir olayla ne ilgileri olabilir?"

"Henry Negus yeryüzündeki en eski ve en geçerli nedene sahip: para! Bize ağabeyinin servetini har vurup harman savurduğunu söyledi, değil mi? Aynı şekilde karısının hiçbir şekilde Richard'ın evlerinden gönderilmesini kabul etmediğini de. Eğer Richard Negus ölürse Henry Negus'un bakımı için para harcaması gerekmeyecekti. Eğer Richard ölmezse, bu kardeşine küçük bir servete mal olabilirdi."

"Peki ya Harriet Sippel ve Ida Gransbury? Jennie Hobbs? Henry Negus onları neden öldürsün ki?"

"Bilmiyorum ama bir tahminde bulunabilirim. Aynı şekilde Rafal Bobak ve Thomas Brignell için de, ikisi için de geçerli bir cinayet nedeni yok, ama biri bana pek de göründüğü kişi değilmiş gibi geliyor."

"Bana da iğneyle kuyu kazıyormuşsunuz gibi geliyor."

"Olası kuşkulular üzerinde konuştuğumuza göre, Margaret Ernst ya da Dr. Ambrose Flowerday konusunda ne dersiniz?" Poirot düşündü. "Patrick Ive'e âşık filan değillermiş ama yine de onun öcünü almak istemiş olabilirler. Margaret Ernst kendi söylediğine göre cinayetlerin işlendiği akşam evinde yalnız oturuyormuş. Dr. Flowerday'in nerede olduğunu ise siz onu ziyaret etmeyeceğinize söz vermiş olduğunuz için bilemiyoruz... iyi güzel, siz sözünüzü tutun. Şimdi Great Holling'e gitme sırası Hercule Poirot'da."

"Size benimle gelmenizi önermiştim," diye anımsattım. "Ama sanırım gelseydiniz Nancy Ducane, Rafal Bobak ve diğerleriyle konuşma olanağı bulamazdınız. Bu arada, Bobak'in Harriet, Ida ve Richard'ın bahsettiklerini duyduğu o yaşlı kadınla genç adam, eğer Bobak'in doğru söylediğini varsayarsak, bu konu üzerinde etraflıca düşündüm ve aralarında romantik bir ilişki olduğunu varsaydığımız tüm çiftlerin bir listesini çıkardım." Cebimden listeyi çıkardım. (İtiraf etmeliyim ki bunu yapmakla Poirot'yu etkileyebileceğimi ummuştum ama etkilenmediği gibi pek ilgilenmedi bile.)

"George ve Harriet Sippel," diye okumaya başladım. "Patrick ve Frances Ive. Patrick Ive ve Nancy Ducane. William Ducane ve Nancy Ducane. Charles ve Margaret Ernst. Richard

Negus ve Ida Gransbury. Bu çiftlerden hiçbirinde kadın adamdan 'annesi olacak yaşta' denecek kadar yaşlı değil."

Poirot, "Hişt," dedi. "Hiç düşünmüyorsunuz dostum. Böyle bir çift, yani yaşlı bir kadın ve genç bir erkek olduğunu nereden biliyorsunuz?"

Şaşkınlık içinde ona baktım. Poirot irdeleme yeteneğini mi yitirmişti yoksa?

"Şey, Walter Stoakley, King's Head'de onlardan bahsetti, Rafal Bobak'in duyduğuna göre de..."

"*Non. Non.*" Poirot haşin bir şekilde sözümü kesti. "Ayrıntılara takılmaktan vazgeçmelisiniz. Walter Stoakley, King's Head'de *adamla romantik ilişkisine son veren bir kadından* bahsetmişti, değil mi? Rafal Bobak'in kulak misafiri olduğu üç cinayet kurbanı arasında geçen konuşmada ise *adamın kendisine hâlâ delicesine âşık olan kadınla artık romantik anlamda bir ilişki içinde olmak istemediği* konuşulmuştu. Bu ikisinin aynı çift olması olası mı? Bu nasıl olabilir? Gerçek tam tersi: Bu bahsedilen iki çiftin aynı insanlar olmaları olanaksız."

"Haklısınız," dedim moralim bozularak. "Bunu düşünmemiştim."

"Kendini kendinizi şekillendirdiğiniz kalıba çok fazla kaptırmışsınız, bunun nedeni bu. Bir yanda çok yaşlı bir kadın ve ona göre çok daha genç bir kadın var, diğer yanda da yaşlı bir kadın ve genç bir adam. *Voilà,*[1] doğal olarak siz bunların aynı kişiler olması gerektiğini düşündünüz."

"Evet, öyle. Belki de bu iş için yanlış adamım."

"*Non.* Sezgileri güçlü, zeki bir insansınız Catchpool. Gerçi her zaman değil ama bazen. Bana kafamın çok karışık olduğu bir anda, karanlık tünelin ucundaki ışığı görmemde yardımcı

(1) İşte!

oldunuz. Anımsıyorsunuz değil mi, Thomas Brignell'in çekindiğini, kişiliği gereği böyle davrandığını söylemiştiniz. Bu çok yararlı olan bir saptamaydı, bana çok çok yardımcı oldunuz."

"Şey, korkarım ben hâlâ o tünelin içindeyim ve tünelin ucundaki ışığı göremiyorum."

"Size bir söz veriyorum. Yarın, kahvaltıdan hemen sonra, küçük bir ziyaret yapacağız, siz ve ben. O ziyaretin ardından her şeyi şimdikinden çok daha iyi anlayacaksınız. Umarım ben de öyle."

"Sanırım size kimi ziyaret edeceğimizi sormamda bir sakınca yoktur?"

"Tabii ki sorabilirsiniz, *mon ami*." Poirot gülümsedi. "Scotland Yard'dan telefonla adresi bulmalarını istedim. Sanırım size söylediğim zaman tanıyacaksınız."

Kim olduğunu sormam anlamsızdı, bunu yapmadım da zaten.

18. BÖLÜM

Kapıyı Tıklat, Bak Kim Açacak

Ertesi sabah "gizemli" ziyaretimizi yapmak için yola çıktığımızda Poirot'nun havası aynen Londra'nın bulutlu mu güneşli mi olacağına kadar veremeyen havası gibi değişkendi. Bir an kendinden emin ve huzurlu görünüyor, bir an sonra ise kaşlarını çatıyor, endişelendiği çok önemli bir şey varmış gibi düşüncelere dalıyordu.

Sonunda dar bir sokakta mütevazı bir eve vardık.

"Yarmouth Evleri, 3 numara," dedi Poirot evin önünde durarak. "Bu adresi nereden bilebiliyor olabilirsiniz Catchpool? Size de tanıdık geldi mi?"

"Evet. Bir dakika. Şimdi anımsayacağım. Evet, tabii, bu Samuel Kidd'in adresi değil mi?"

"Elbette. Nancy Ducane'in Bloxham Otel'den koşarak çıktığını, bu arada iki anahtar düşürdüğünü gören tanığımız, *hem de Nancy Ducane'in cinayet akşamı saat sekizden sonra Bloxham'da olmasının olanaksızlığına rağmen*."

"Evet, çünkü Louisa Wallace'ın evindeydi," diye onayladım. O zaman buraya Bay Kidd'i sıkıştırıp, ondan kimin yalan söylemesini istediğini öğrenmeye geldik, öyle mi?"

"*Non.* Bay Kidd bugün evde değil. Sanırım işte."

"Öyleyse..."

"Şimdi küçük bir oyun oynayacağız, oyunumuzun adı: kapıyı tıklat, bak bakalım kim açacak?" Poirot sinsi sinsi gülümsedi. "Haydi, tıklat, eldivenlerim olmasaydı ben tıklatırdım. Eldivenlerimi kirletmek istemiyorum."

Kapıyı tıklattım ve bekledim. Poirot'nun tek sahibinin başka bir yerde olduğunu bildiğimiz bir evde kapıyı kimin açmasını beklediğini merak ediyordum. Ona sormak için ağzımı açtım ve hemen kapadım. Bunun anlamı yoktu. Özlemle yanıtı bildiğini düşündüğüm bir insana doğrudan doğruya soru sormanın anlamlı olduğuna inandığım zamanları (yani en az on beş gün öncesini) anımsadım.

Yarmouth Evleri 3 numaranın ön kapısı açıldı ve kendimi Samuel Kidd'le uzak yakın ilişkisi olmayan birinin koskocaman gözleriyle karşı karşıya buldum. İlk anda çok şaşırdım, çünkü bu hiç tanımadığım bir yüzdü. Sonra karşımdaki yüzdeki dehşeti fark ettim ve kim olabileceğini anladım.

Poirot, "Günaydın, Matmazel Jennie," dedi. "Catchpool, bu Bayan Jennie Hobbs. Ve bu da matmazel, dostum Bay Edward Catchpool. Size ondan Pleasant's Kafe'de bahsettiğimi sanırım anımsıyorsunuzdur. Sizi burada sağ bulduğum için çok rahatladığımı belirtmeme izin verin."

Hiçbir şey bilmediğimden emin olduğum bir andı bu. Doğru olduğuna inandığım birkaç küçük bilgi parçacığının da güvenilmez olduğu ortaya çıkmıştı. Poirot, Jennie Hobbs'u

burada bulacağını nereden bilmişti? Bu olanaksızdı. Ama buradaydık işte.

Jennie şaşkınlığı geçtikten, kendini toparlayıp sakinleştikten sonra bizi eve davet etti ve eski püskü eşyaların bulunduğu küçük karanlık bir odaya götürdü. Sonra hemen döneceğini söyleyerek kısa bir süreliğine özür diledi.

"Bir de onu kurtarmak için çok geç olduğunu söylüyordum," dedim Poirot'ya kızgınlıkla. "Bana yalan söylediniz."

Poirot başını salladı.

"Onu burada bulacağımı nereden bilebilirdim? Bu sizin sayenizde oldu, *mon ami*. Yine Poirot'ya yardımcı oldunuz."

"Nasıl?"

"Sizden Walter Stoakley ile Kings Head'in barında yaptığınız konuşmayı anımsamanızı isteyeceğim. Adam size kocası, çocukları, kendi evi ve mutlu bir yaşamı olabilecek bir kadından bahsetmişti, bunu anımsıyorsunuz değil mi?"

"Evet ama..."

"Tüm yaşamını önemli bir adama adamış bir kadın? Onun için her şeyi feda eden? Sonra Bay Stoakley şöyle demişti değil mi? 'O *kid*'le evlenemezdi, özellikle de önemli adama âşık olduktan sonra. Kadın onu bıraktı.' Bana bunu anlattığınızı anımsıyorsunuz, değil mi *mon ami*?"

"Tabii ki anımsıyorum. Nasıl bu kadar aptal olabilirim."

"O zaman yaşlı kadını ve genç adamı bulduğunuzu düşünmüştünüz, *n'est-ce pas*? Rafal Bobak, Bloxham Otel'de onlardan bahsetmişti, üç cinayet kurbanının da bundan bahsettiklerini söylemişti ve doğal olarak siz Walter Stoakley'nin de aynı çiftten bahsettiğini düşündünüz. Bay Stoakley'ye aşkı reddedilen bu kadının, adamdan ne kadar büyük olduğunu

sordunuz ve onun, 'O bir *kid*'le evlenemezdi,' dediğini düşündünüz. Ama sevgili dostum, sizin duyduğunuz bu değildi."

"Evet, duydum, aynen böyle söyledi."

"*Non*. Stoakley, 'O Samuel Kidd'le evlenemezdi,' demek istemişti. Bay Samuel Kidd ile."

"Ama... ama... ah, lanet olsun!"

"Walter Stoakley *kid* sözcüğünü bir defadan çok kullandığı için yanlış sonuca vardınız. Kafede içki içtiği genç adama da *kid* diyordu. *Eh bien*, bu sizin pozisyonunuzdaki birçok insanın rahatlıkla yapabileceği bir hataydı. Bundan dolayı kendinizi pek fazla suçlamayın."

"Ve sonra, yanlış anladığım için, Stoakley'ye kadınla evlenebilecekken adamın ve ben oraya gitmeden önce onunla içen o işe yaramazın arasındaki yaş farkını sordum. Jennie Hobbs ile o işe yaramaz arasında hiçbir ilişki olmadığına göre adam buna kim bilir ne kadar şaşırmıştır."

"*Oui*. Aslında bunu size sorabilirdi ama sanırım alkolden beyni uyuşmuştu. Neyse." Poirot omuz silkti.

"Demek Jennie, Samuel Kidd ile nişanlıydı," dedim olayı tam olarak anlama çabası içinde. "Ve... Patrick Ive ile Great Holling'e gelebilmek için onu Cambridge'te bıraktı."

Poirot başıyla doğruladı.

"Pleasant's Kafe'deki garson kız bana Jennie'nin geçmişte büyük bir kalp kırıklığı yaşadığını söylemişti. Acaba bu neydi?"

"Bu sorunun yanıtını daha şimdi vermedik mi?" dedim. "Samuel Kidd'i arkasında bırakıp gitmiş ya."

"Bence bu daha çok Jennie'nin gerçekten sevdiği adamın, yani Patrick Ive'in ölümünün acısıydı. Aslında konuşma tarzını değiştirmesinin nedeni de bu olsa gerek, hatta bundan emi-

nim: Onun sınıfından biri gibi görünmek istiyor, onun kendisini yalnızca bir hizmetçi olarak değil kendisiyle eşit biri gibi görmesini sağlamak istiyordu."

Oturduğumuz odanın kapalı kapısına bakarak, "Onun yine ortadan kaybolmasından çekinmiyor musunuz?" diye sordum. "Neden bu kadar uzun dışarıda kaldı ki? Ne yapıyor olabilir? Biliyorsunuz, eğer kendisi gitmediyse onu doğruca bir hastaneye götürmemiz gerekirdi."

"Hastane mi?" Poirot şaşırmış görünüyordu.

"Evet. Oteldeki odada çok kan kaybetmedi mi?"

Poirot, "Çok fazla varsayımda buluyorsunuz," dedi. Tam o anda Jennie kapıyı açmasa çok daha fazlasını söyleyecek gibi görünüyordu.

"Lütfen beni bağışlayın Mösyö Poirot."

"Ne için matmazel?"

Bir anda odaya boğucu bir sessizlik hâkim oldu. Konuşup bu sessizliği bozmak istiyordum ama işe yarar bir katkıda bulunabileceğimden emin değildim.

"Nancy Ducane," dedi Poirot ağır ağır, üzerine basa basa. "Bloxham Otel'e sığındığınızda kaçtığınız kişi Nancy Ducane miydi? Sizi korkutan o muydu?"

"Onun Bloxham Otel'de Harriet, Ida ve Richard'ı öldürdüğünü biliyordum," diye fısıldadı Jennie. "Bunu gazetede okumuştum."

"Sizi eski nişanlınız Samuel Kidd'in evinde bulduğumuza göre Bay Kidd'in size cinayet akşamı gördüklerini anlattığını varsayabilir miyiz?"

Jennie başıyla onayladı.

"Nancy, Bloxham'dan koşarak kaçmıştı. Samuel onun kaldırıma iki anahtar düşürdüğünü söyledi."

"Bu *inanılmaz* bir rastlantı matmazel: Nancy Ducane, yani üç kişiyi öldüren ve sizi de öldürmek isteyen biri cinayet yerinden kaçarken sizin evlenmeyi düşündüğünüz kişi tarafından görülüyor."

Jennie neredeyse duyulamayacak kadar kısık bir sesle mırıldandı.

"Evet."

"Poirot rastlantının bu kadarından her zaman kuşkulanmıştır. Şu an yalan söylüyorsunuz, geçen gün benimle karşılaştığınızda da yalan söylüyordunuz."

"Hayır! Yemin ederim."

"Niçin Harriet Sippel, Ida Gransbury ve Richard Negus'un öldürüldüklerini bildiğiniz Bloxham Otel'de oda tuttunuz? Gördüğüm kadarıyla buna verecek yanıtınız yok."

"Eğer konuşmama izin verirseniz, yanıt vereceğim. Koşmaktan yorulmuştum. Bir an kaderimi kabullenmek daha kolay geldi."

"Demek öyle? Soğukkanlılıkla sizi bekleyen kaderi kabullendiniz? Benimsediniz ve ona doğru hamle yaptınız?"

"Evet."

"O zaman neden Bay Lazzari'den, yani otel müdüründen panik içinde oda istediniz, sanki sizi kovalayan düşmanınızdan kaçıyormuş gibi? Ayrıca yaralanmadığınıza göre, 402 numaralı odadaki kan neydi?"

Jennie ağlamaya başladı, ayaklarının üzerinde yalpalıyordu. Poirot ayağa kalkarak ona oturması için yardımcı oldu.

"Oturun matmazel, ayakta durma sırası bende, *size söylediğiniz her şeyin yalan olduğundan* neden hiçbir kuşkum olmadığını ve bunu nasıl bildiğimi anlatacağım."

"Sakin olun," diye uyardım Poirot'yu. Jennie bayılacak gibi görünüyordu.

Poirot aldırış etmedi.

"Harriet Sippel, Ida Gransbury ve Richard Negus'un ölümleri bir notla bildirilmişti. Notta aynen şöyle yazıyordu. MEZARLARINDA RAHAT UYUYAMASINLAR. 121. 238. 317. Şimdi düşünüyorum da, otelin resepsiyonuna kadar yürüyüp, üç cinayeti haber veren bir not bırakacak kadar soğukkanlı ve arsız bir katil, paniğe kapılıp otelden dışarı koşmuş ve dehşet içinde kaçarken tanıkların önünde iki otel anahtarını düşürmüş olabilir mi? Yoksa Nancy Ducane'in notu resepsiyona bıraktıktan *sonra* paniğe kapıldığını mı düşünmeliyiz? Öyleyse neden? Ayrıca eğer Nancy Ducane sekizden hemen sonra Bloxham Otel'den ayrıldıysa, nasıl olur da aynı saatte arkadaşı Leydi Louisa Wallace'ın evinde yemekte olabilir?"

"Poirot, biraz fazla üzerine gitmiyor musunuz?"

"Hiç değil dostum. Matmazel Jennie, sizce Nancy Ducane neden bir not bırakma gereksinimi duymuş olabilir? O üç cesedin neden o akşam sekizden hemen sonra bulunmaları gerekiyordu? Otelin temizlik elemanları onları nasıl olsa bulacaklardı! Bu acelenin nedeni neydi? Ve eğer Madam Nancy Ducane o notu kuşku uyandırmadan resepsiyona bırakabilecek kadar sakin ve soğukkanlıysa, ne yapması gerektiğini düşünecek kadar da sağduyulu olması gerekirdi. Neden o iki anahtarı otelden çıkmadan önce mantosunun derin cebine yerleştirmedi? Elinde tutup, Bay Kidd'in önünde düşürmesi aptallık değil de ne? Hem de onun anahtarların üzerindeki numaraları görebileceği şekilde. Ve yine büyük bir rastlantı eseri Bay Kidd bu gizemli kadının yüzünü tanıyor, ama adını çıkaramıyor. Ancak, kısa bir süre sonra bize Nancy Ducane adını verebiliyor. Bütün

bunlar size akla yakın görünüyor mu Bayan Hobbs? Hercule Poirot'ya hiç inandırıcı gelmiyor, özellikle de Bayan Nancy Ducane'in çok sağlam bir tanığı olduğunu bilen biri olarak sizi burada, Bay Kidd'in evinde bulduktan sonra."

Jennie kolunu gözlerine kapamış ağlıyordu.

Poirot bana döndü.

"Samuel Kidd en başından beri yalan ifade veriyordu Catchpool. O ve Jennie Hobbs, Nancy Ducane'in Harriet Sippel, Ida Gransbury ve Richard Negus cinayetlerinden dolayı haksız yere suçlanması için komplo kurmuşlardı."

Jennie haykırdı.

"O kadar yanılıyorsunuz ki!"

"Sizin yalancı olduğunuzu biliyorum matmazel. En başından beri sizinle Pleasant's Kafe'deki karşılaşmamın Bloxham Otel cinayetleriyle bağlantılı olduğundan kuşkulanıyordum. İki olayın –üç cinayeti tek bir olay sayarsak– iki çok önemli ve sıra dışı ortak özelliği vardı."

Birden dikeldim. Bu benzerlikleri uzun zamandır duymak istiyordum.

Poirot sözlerini sürdürdü.

"Birincisi, psikolojik benzerlik. Her iki olayda da *kurbanların katilden daha suçlu oldukları* izlenimi yaratılmak istenmişti. Bloxham Otel'de resepsiyon masasının üstüne bırakılan not: MEZARLARINDA RAHAT UYUYAMASINLAR! Harriet Sippel, Ida Gransbury ve Richard Negus'un ölümü hak ettiklerini ve katilin adaleti yerine getirdiğini akla getiriyordu. Ve siz Matmazel Jennie, kafede bana ölmeyi hak ettiğinizi ve ne kadar çabuk öldürülürseniz adaletin o kadar çabuk yerine gelmiş olacağını söylediniz."

Haklıydı. Bunu nasıl fark etmemiştim?

"Sonra ikinci bir benzerlik daha vardı, ama bu psikolojik değil oluşan koşullarla ilgiliydi. Gerek Bloxham Otel cinayetleri gerekse korku içindeki Jennie ile kafede yaptığım konuşmayla ilgili çok fazla ipucu vardı, çok kısa sürede çok fazla bilgi ortaya çıktı. Sanki biri polise özellikle yardımcı olmak istermiş gibi deliller kendiliğinden ortaya döküldü. Kafedeki kısacık bir karşılaşma şaşılacak derecede fazla bilgi edinmemi sağlamıştı. Orada karşılaştığım kadın, yani bu Jennie suçluluk duygusu içindeydi. Çok kötü bir şey yapmıştı. Katilinin cezalandırılmasını istemiyordu. Bana, 'Lütfen hiç kimsenin ağızlarını açmasına izin vermeyin,' diyerek benden söz almaya çalıştı. Böylece Bloxham Otel'de ağızlarında kol düğmesiyle üç cesedin bulunduğunu duyduğumda, belki de söylediğini anımsayacak, kuşkulanacaktım ya da bilinçaltımda bağlantı kuracaktım."

Jennie isyan etti.

"Çok yanılıyorsunuz Mösyö Poirot."

Poirot onu duymazdan gelerek konuşmasını sürdürdü.

"Şimdi de Bloxham cinayetlerini bir düşünelim. Yine çok fazla bilgiye ulaştık, hem de kuşkulanılacak kadar kısa sürede: Richard Negus her üç odanın da, gelenleri istasyondan otele getirecek arabaların da parasını kendisi ödemişti. Her üç kurban da Great Holling'de yaşıyorlardı ya da yaşamışlardı. Ve bunlara ek olarak bir de kol düğmelerindeki PIJ harfleri vardı ki bu sayede öldürülen bu üç kurbanın aslında cezalandırılması gereken kişiler olduğunu öğrenmemiz sağlandı, böylece araştırmalarımız merhum rahip Patrick Ive'e kadar uzandı. Bunun dışında resepsiyona bırakılan not da açıkça cinayet nedeninin intikam ya da adaleti sağlama isteği olduğunu gösteriyordu. Bir katilin cinayet nedenini yazarak açıkça belirtmesi,

üstelik bunu kolayca bulunacak bir noktaya bırakacak kadar yardımsever olması çok ender rastlanılan bir durum olmalı, öyle değil mi?"

"Aslında katiller cinayet nedenlerinin ortaya çıkmasını istemezler," dedim.

Poirot sabretmekte zorlanıyormuş gibi abartılı bir tavırla, "*Mon ami*," dedi. "Eğer Nancy Ducane; Harriet Sippel, Ida Gransbury ve Richard Negus'u öldürmek istemiş olsaydı, bunu ona kolayca ulaşılabilecek ipuçları bırakarak yapar mıydı? Darağacına gitmek ister miydi? Ayrıca neden kardeşinin ifadesine göre açlık sınırında yaşayan Richard Negus her şeyi ödedi? Nancy Ducane zengin bir kadın. Eğer öldürmek için kurbanlarını Londra'ya getirtse, otel masraflarını ve yol giderlerini o ödemez miydi? Bunların hiçbiri yerine oturmuyor."

"İzin verirseniz konuşmak istiyorum Mösyö Poirot. Size gerçeği anlatmak istiyorum."

"Şu an içinde bulunduğumuz koşullarda gerçeği anlatan *ben olmak* isterim matmazel. Bağışlayın ama bu konuda kendimi çok daha güvenilir buluyorum. Bana öykünüzü anlatmadan önce emekli olup olmadığımı sormuştunuz, değil mi? Birini tutuklama gücüm olmadığından ve bu ülkede yasaları uygulayamayacağımdan emin olabilmek için büyük şov yapmıştınız. Ancak bu konuda size güvence vermemin ardından bana açılmıştınız. *Ama size Scotland Yard'da bir dostum olduğunu söylemiştim.* Benimle konuşmanızın nedeni benim bir katili tutuklayamayacak güçte olduğuma inanmanız değil, *polis üzerinde etkim olduğunu çok iyi bilmenizdi* çünkü Nancy Ducane'in bu cinayetlerden dolayı haksız yere suçlanmasını ve asılmasını istiyordunuz."

"Asla *böyle bir şey* istemedim!" diye haykırdı Jennie gözyaşları içinde. "Lütfen onu durdurun."

"Hazır olduğum zaman duracağım zaten," diyen Poirot konuşmayı sürdürdü. "Pleasant's Kafe'nin düzenli müşterilerindensiniz matmazel. Garson öyle söyledi. Biliyor musunuz ki oranın garsonları müşterilerin arkasından çokça konuşuyorlar. Sanırım benim hakkımda konuştuklarını duydunuz: 'Kıta Avrupa'sında polis olan bıyıklı, titiz, müşkülpesent Avrupalı centilmen ve Scotland Yard'da çalışan dostu Catchpool.' Her perşembe düzenli bir şekilde saat yedi buçukta Pleasant's Kafe'ye akşam yemeğine gittiğimi duyduğunuzdan da eminim. Ah evet matmazel, Hercule Poirot'yu nerede bulacağınızı biliyordunuz, tabii şeytanca amaçlarınız için kusursuz bir aday olduğunu da! Kafeye herkesin hemen fark edebileceği şekilde dehşete kapılmış bir havada geldiniz, ama hepsi yalandı, rol yapıyordunuz. Uzun zaman sanki biri sizi izliyormuş gibi korku içinde pencereden dışarı baktınız, ama *pencereden salonun cama yansıyan görüntüsünden başka bir şey görmeniz olanaksızdı*. Ve garsonlardan biri sizin cama yansıyan gözlerinizi gördü, bakışlarınızdan sokağı değil de kendisini izlediğinizi anladı. O sırada tahminde bulunmaya çalışıyordunuz, değil mi? 'Acaba biri korkmuş numarası yaptığımdan kuşkulandı mı? Keskin gözlü garson kız gerçeği keşfedip, planımın başarılı olmasını engeller mi?' diye."

Ayağa kalktım.

"Poirot, haklı olduğunuzdan hiç kuşkum yok ama bu zavallı kadına da kendini savunma hakkı vermemiz gerektiği kanısındayım."

"Sakin olun Catchpool, bekleyin! Az önce size Bayan Hobbs'un haksızlığa uğramış, çaresizlik içinde çırpınan bir za-

vallı rolü oynamakta kusursuz olduğunu açıkladım. Aslında o son derece sakin, işini bilen ve çıkarcı biri."

Jennie inledi.

"Çok katı yürekli bir insansınız."

"*Au contraire mademoiselle.*(1) Bu arada konuşma sırası size de gelecek, bundan emin olabilirsiniz ama önce size başka bir sorum olacak: Bana, 'Lütfen hiç kimsenin ağızlarını açmasına izin vermeyin,' dediniz. Nancy Ducane'in onları öldürdükten sonra ağızlarına kol düğmesi koyduğunu nereden bilebilirdiniz? Bunu bilmeniz bana çok tuhaf geliyor. Bayan Ducane bunu yapmakla mı tehdit etti? Bir katilin korkutmak için gözdağı vermesini kabul edebilirim: 'Eğer sizi yakalarsam, boğazınızı keseceğim!' ya da öyle bir şeyler işte. Ama bir katilin, 'Sizi öldürdükten sonra ağızlarınıza monogramlı birer kol düğmesi koyacağım,' diyebileceğini aklım almıyor. Herhangi birinin böyle bir şey söylemiş olabileceğini hayal bile edemiyorum ki ben hayal gücü bir hayli geniş olan biriyim.

Ve pardon, son bir şey daha matmazel. Patrick ve Frances Ive'in trajik ölümlerinde her ne kadar suçlu olursanız olun o üç kişinin de en az sizin kadar suçlu oldukları kesin: Harriet Sippel, Ida Gransbury ve Richard Negus. Onlar sizin yalanınıza inanıp, bütün köyün Rahip Patrick Ive ve karısının aleyhine dönmesine neden oldular. Pleasant's Kafe'de bana, 'Ben bir kez öldüm mü hak yerini bulmuş olacak, sonunda!' demiştiniz. Ve bunu derken 'ben' sözcüğünü özellikle vurgulamıştınız, *'ben ölürsem'*. Bu da bana o sırada Harriet Sippel, Ida Gransbury ve Richard Negus'un ölmüş olduklarını bildiğinizi gösteriyor. Bana sunduğunuz göste-

(1) Tam tersine matmazel.

riyle aslında, *Bloxham Otel'deki üç cinayetin o sırada henüz* işlenmemiş olduğuna inanmam gerekiyordu, öyle değil mi?"

"Yeter, lütfen yeter." Jennie hıçkıra hıçkıra ağlıyordu.

"Bir dakika sonra yapacağım bu isteğinizi. Tek söylemek istediğim, siz bana bu sözleri söylediğinizde saat yaklaşık olarak sekize çeyrek vardı. Üç kurbanın cesetleri ise Bloxham Otel personeli tarafından sekizi on geçe bulundu. Bu durumda sizin Jennie Hobbs, bu cinayetlerden haberiniz vardı. Nasıl?"

"Eğer beni suçlamayı bırakırsanız, size her şeyi anlatacağım! Çok çaresizdim. Sürekli sır saklamak ve yalan söylemek, bu gerçek anlamda bir işkenceydi. Buna daha fazla dayanamazdım!"

"*Bon!*" dedi Poirot yavaşça. Birden nazikleşmişti. "Bugün çok ciddi bir şok yaşadınız, değil mi? Belki şimdi Poirot'yu aldatamayacağınızı anlamışsınızdır."

"Anlıyorum. İzin verirseniz size en başından bu öyküyü anlatmak isterim. Sonunda gerçeği anlatabilmek beni gerçekten çok rahatlatacak."

Jennie uzun uzun anlattı. O nihayet bitirdiğini söyleyene dek Poirot da ben de sözünü hiç kesmedik. İzleyen bölümde onun sözcükleriyle anlattıklarını okuyacaksınız. Söylediklerini tarafsız ve tam olarak aktarabildiğimi umuyorum.

19. BÖLÜM

Sonunda Gerçek

Sonsuza dek seveceğim, âşık olduğum adamın yaşamını mahvettim, tabii onunla birlikte kendiminkini de.

Olayların böyle gelişmesini asla istememiştim.

Acımasızlıkla, aptalca söylenmiş birkaç sözcüğün böylesine bir felakete neden olabileceğini asla tahmin etmezdim. Aslında biraz düşünüp çenemi kapamalıydım ama incinmiştim ve bir anlık zayıflığımda kin ve nefretin beni esir almasına izin verdim.

Patrick'i tüm kalbimle, tüm benliğimle sevdim. Sevmemek istedim, bu aşkı kafamdan silmeye çalıştım. Patrick'in yanında, Cambridge'teki Savious College'da onun oda hizmetçisi olarak çalışmaya başladığımda Samuel Kidd ile nişanlıydım. Sam'i seviyordum ama Patrick'le tanışmamın üzerinden birkaç hafta bile geçmeden ona âşık olduğumu, kalbimin yalnızca ona ait olduğunu anladım. Farklı hissetmek istiyor ama hiçbir çabanın bunu değiştiremeyeceğini biliyordum.

Patrick bir insanın olamayacağı kadar iyi bir insandı. Benden hoşlanıyordu ama ben onun için yalnızca bir hizmetçiydim. Hatta Cambridge College'daki müdürlerden birinin kızı, yani Frances Ive gibi düzgün konuşmayı öğrenmem bile hiçbir şeyi değiştirmedi. Ben Patrick'in gözünde yalnızca sadık bir hizmetçiydim, bir adım fazlası değil.

Tabii ki onun Nancy Ducane ile ilişkisini biliyordum. Patrick'in onunla yaptığı birkaç konuşmaya istemeyerek de olsa kulak misafiri olmuştum. Patrick'in onu ne kadar çok sevdiğini biliyor ve buna dayanamıyordum. Onun bana değil Frances'e ait olduğunu çok önceden kabullenmiştim, ama onun karısı olmayan bir kadına, üstelik de benim dışımda bir kadına âşık olması benim için katlanılamayacak bir durumdu.

Bir an –asla daha fazla değil– Patrick'i cezalandırmak istedim. Bana çektirdiği acıyı ona da çektirmek istiyordum. Sonuçta onun hakkında çok kötü bir yalan uydurdum ve Tanrı beni bunu yaptığım için bağışlasın, Harriet Sippel'e söyledim. Bu yalanı söylerken bir an rahatladığımı hissettim: Patrick'in Nancy'ye fısıldadığı aşk sözcüklerini –bir kereden çok daha fazla kulak misafiri olduğum sözcükleri– sanki mezardaki merhum William Ducane'in öte dünyadan Patrick aracılığıyla Nancy'ye ilettiği sözcüklermiş gibi anlattım. Bunun saçmalık olduğunu biliyordum ama Harriet Sippel'e anlatırken bir an için gerçekmiş gibi geldi.

Sonrasında Harriet işe koyuldu, tüm köyde Patrick ile ilgili korkunç, bağışlanamaz bir söylentiyi yaydı, her ne kadar bunu hiçbir zaman anlayamamış olsam da Ida ve Richard da ona bu konuda yardımcı oldular. Harriet'ın ne denli korkunç, etrafa zehir saçan bir yaratığa dönüştüğünü çok iyi biliyor olmaları gerekirdi, aslında köydeki herkes de biliyordu bunu.

Nasıl olup da birden Patrick'in aleyhine döndüler ve Harriet'la bütünleştiler? Aslında bunun yanıtını biliyorum: Bu benim hatamdı. Richard ve Ida bu dedikodunun kaynağının Harriet değil, her zaman Patrick'e sadık olan ve yalan söylemek için hiçbir nedeni olmayan zavallı bir hizmetçi kız olduğunu biliyor ve bundan hareket ediyorlardı.

Kıskançlığımın beni korkunç, bağışlanamaz, iğrenç bir duruma düşürdüğünü görüyordum. Patrick'in ne kadar acı çektiğine tanık oluyor, umutsuzca ona ve Frances'e yardımcı olmak istiyordum ama ne yapacağımı bilemiyordum. Harriet, Nancy'nin gece yarısı gizlice rahip evine girip çıktığını görmüştü. Aynı şekilde Richard Negus da. Eğer yalan söylediğimi itiraf etseydim, Nancy'nin gece ziyaretleri için başka bir açıklama getirmem gerekecekti. Ve bu büyük olasılıkla Harriet'ı kendi çıkarımlarından döndürüp, gerçeği kabullenmesini sağlamayacaktı.

İşin gerçeği o zaman korktuğum, alçakça davrandığım için çok utanıyorum. Richard Negus ve Ida Gransbury gibi insanlar eğer haklı olduklarına inanıyorlarsa başka insanların onlar hakkında ne düşüneceklerini asla önemsemezler ama ben öyle değilim. Daima insanlar üzerinde iyi bir izlenim bırakmaya çalıştım. Eğer yalanımı itiraf etseydim, köydeki herkes benden nefret edecekti ve bunu yapmakta haklıydılar da. Ben güçlü bir insan değilim Mösyö Poirot. Hiç ama hiçbir şey yapmadım, çünkü korkuyordum. Ama bu yalandan ve insanların bu yalana inanmalarından dehşete düşen Nancy, köy halkının karşısına çıkıp gerçeği haykırdı: Patrick ile birbirlerine âşık olduklarını, gizlice buluştuklarını itiraf etti ve aralarında yalnızca romantik bir ilişki olduğunu söyledi.

Nancy'nin Patrick uğruna yaptıkları Patrick için durumu daha da güçleştirdi. İnsanlar bu kez de, "Demek o yalnızca Kilise cemaatindekileri dolandıran ve Kilise'yi küçük düşüren bir şarlatan değil, aynı zamanda bir zinacı," demeye başladılar. Bu kadarı Frances için çok fazlaydı, intihar etti. Patrick onu bulduğunda bu suçla daha fazla yaşayamayacağını biliyordu, ne de olsa tüm bu felakete onun Nancy'yle aşkı neden olmuştu. Frances'e karşı olan sorumluluklarını yerine getirememişti. Ve o da kendi yaşamına son verdi.

Köy doktoru her iki ölümün de kaza sonucu olduğunu açıkladı ama bu doğru değildi. İkisi de intihar ettiler, bu gerek Ida Gransbury gibi inançlı insanların gerekse Harriet gibi cezalandırma hevesi içinde çırpınanların gözünde yeni bir günah olacaktı. Patrick de, Frances de intihar mektubu bıraktılar. Onları buldum ve Dr. Ambrose Flowerday'e verdim. Sanırım o da onları yaktı. Hiç kimsenin Patrick ve Frances'i daha fazla suçlayıp, kınamasına izin vermeyeceğini söyledi. Bu arada Dr. Flowerday tüm köyün onların aleyhine dönmüş olmasından bezmişti.

Patrick'in ölümüyle kalbim kırıldı ve o zamandan beri de bir daha onarılamadı Mösyö Poirot. Ölmek istedim. Ama bir yandan da Patrick'in ölümüyle yaşamam, onu sevmeye devam etmem ve onun hakkında iyi düşünmem gerektiği gibi bir hisse kapıldım, böyle yapmakla sanki Great Holling'deki insanların da aynı şeye inanmalarını sağlayabilirmişim gibi.

Tek tesellim bu ıstırabı çeken tek kişi olmamamdı. Richard Negus da bu olaydaki rolünden dolayı utanç içinde kıvranıyordu. Nancy gerçeği açıkladıktan sonra Patrick'i aşağılayanlar arasında bir tek o fikrini değiştirmiş, söylediğim saçma yalanın gerçek olamayacağını anlamıştı.

Richard, Devon'daki kardeşinin evine taşınmadan önce beni karşısına alıp doğrudan sordu. Ona bu söylentilerde zerre kadar gerçek payı olmadığını söylemek istedim ama cesaret edemedim, sustum, hiçbir şey söylemedim. Sanki dilim tutulmuşçasına susup oturdum. Richard ise benim bu sessizliğimi suçun kabulü olarak algıladı.

Onun hemen ardından Great Holling'den ayrıldım. Önce yardım istemek için Sammy'ye gittim ama Cambridge'te kalamazdım, her yer Patrick'in anısıyla doluydu, dolayısıyla Londra'ya geldik. Bu Sammy'nin fikriydi. Kolayca iş buldu. Bana tanıştırdığı insanlar sayesinde çok geçmeden ben de iş buldum. Ben nasıl Patrick'e tutkuyla bağlıysam, Sammy de bana hâlâ aynı şekilde bağlıydı. Beni ölesiye seviyordu. Bundan dolayı ona minnettar olmalıydım. Bana evlilik teklifi yaptı ama bunu kabul edemezdim, o benim için yalnızca çok değerli bir dosttu.

Londra'ya gelmemle birlikte yaşamımda yeni bir sayfa açıldı. Ama hiçbir şeyden zevk alamıyor, her gün Patrick'i düşünüyor, onu bir daha göremeyecek olmanın ıstırabıyla kıvranıyordum. Sonra geçen ekim ayında Richard Negus'tan bir mektup aldım. On beş yıl geçmişti ama ben hâlâ geçmişin izlerini silememiş, hiçbir şeyi geride bırakamamıştım.

Richard adresimi Great Holling'de bunu bilen tek kişiden, Dr. Ambrose Flowerday'den almıştı. Nedenini bilmiyorum, Great Holling'de hiç değilse bir kişinin nereye gittiğimi bilmesini istemiştim. Her nedense iz bırakmadan ortadan kaybolmak istememiştim. İçimden bir his...

Hayır, bunu söylemek istemiyorum. Richard Negus'un günün birinde beni arayacağı ve eski yanlışları düzeltmek için yardımımı isteyeceği gibi geleceğe yönelik bir beklentim yok-

tu. Bu daha çok sözcüklerle ifade edemeyeceğim çok güçlü bir sezgiydi. Great Holling'in benim için sonsuza dek bitmeyeceğini, benim de orası için bitmeyeceğimi biliyordum. Belki de bu yüzden Londra'daki adresimi Dr. Flowerday'e yolladım.

Richard mektubunda beni görmesi gerektiğini yazmıştı, onu reddedemezdim. Ertesi hafta Londra'ya geldi. Sözü uzatmadan bana yıllar önce yaptığımız bağışlanamaz şeylerin telafisi için ona yardım edip etmeyeceğimi sordu.

Bunun telafisi olduğuna inanmadığımı söyledim ona. Patrick ölmüştü. Hiçbir şey onu geri getiremezdi.

Richard, "Evet, Patrick ve Frances öldüler, sen ve ben bir daha asla mutlu olamayacağız. Peki ama ya bir fedakârlık yapıp bu suçlarımızın bedelini ödersek?" diye sordu.

Hiçbir şey anlamamıştım. Ona ne demek istediğini sordum.

"Eğer Patrick ve Frances Ive'in ölümüne neden olduysak ki ben buna inanıyorum, bunun bedelini biz de kendi yaşamlarımızla ödesek uygun olmaz mı? Yaşamın diğer insanlara sunduklarından keyif alamadığımız doğru değil mi? Neden herkesin söylediği gibi zaman bizim yaralarımızın iyileşmesini sağlayamıyor? Bunun nedeni Patrick ve Frances Ive toprağın altında yatarken bizim yaşamayı hak etmememiz olabilir mi?"

Konuştuğu sırada Richard'ın gözleri kararıyor, kahverengiden siyaha dönüyordu.

"Ülke yasaları masumların yaşamlarına son verenlerin ölümle cezalandırılmasını öngörür," dedi. "Biz de yasalara karşı geldik."

Ona ikimizin de Patrick ya da Frances'i öldürmediğimizi söyleyemedim. Aslında işin gerçeği de buydu, öldürmemiş-

tik ama ölümlerine neden olmuştuk. Yine de sözleri öylesine inandırıcıydı ki birçok insan onun yanıldığını söyleyecek olsa da ben haklı olduğunu biliyordum. O konuştuğu sırada yüreğimde belki de son on beş yıldır ilk kez bir umut hissettim. Patrick'i geri getiremezdim ama ona yaptığımdan dolayı adaletin yerini bulmasını sağlayabilirdim.

Açıkça belirtmediği için Richard'a, "Bana intihar etmemi mi öneriyorsunuz?" diye sordum.

"Hayır. Ben de etmeyi düşünmüyorum. Kafamda olan intihar değil infaz, gönüllü bir infaz. En azından benim için. Seni de taşın altına elini koymaya zorlamak gibi bir niyetim yok."

Ona anımsattım.

"Bu olanların tek suçlusu sen ve ben değiliz."

"Hayır, değiliz," diye onayladı. Bundan sonra söylediklerini duyduğumda neredeyse kalbim duracaktı. "Harriet Sippel ve Ida Gransbury'nin de artık benim gibi düşündüklerini öğrenmek seni çok şaşırtır mıydı Jennie?"

Ona buna inanamadığımı söyledim. Harriet ve Ida'nın asla kötü ve bağışlanamaz bir şey yaptıklarını kabul etmeyeceklerini düşünüyordum. Richard bir zamanlar kendisinin de aynı şekilde düşündüğünü belirtti.

"Onları ikna ettim," dedi. "İnsanlar beni dinler Jennie. Bu her zaman böyleydi. Harriet ve Ida'yı işledim, kesinlikle kınayarak, suçlu çıkararak değil, yavaş yavaş kendi derin pişmanlığımı, kederimi, verdiğimiz zararı telafi etme isteğimi ifade ederek, sürekli aynı şeyleri söyleyerek. Bu yıllarımı aldı, seninle son görüşmemizden beri bunun üzerinde çalışıyorum, ama sonunda Harriet ve Ida da olayları benim gibi görmeye başladılar. İkisi de son derece mutsuz kadınlardı: Harriet ko-

cası öldükten sonra, Ida ise ona artık onunla evlenmek istemediğimi söylediğimden beri asla mutlu olamadılar.

Buna inanmadığımı belirtmek için ağzımı açmaya çalıştığım anda Richard yine konuşmaya başladı. Bana ısrarla Harriet'ın da, Ida'nın da Patrick ve Frances Ive'in ölümlerinden sorumlu olduklarını kabul ettiklerini ve yaptıkları yanlışı düzeltmek istediklerini söyledi.

"Psikolojileri çok ilginç," dedi. "Harriet cezalandırabileceği birini bulduğu sürece sorun yok, mutlu. Bu kez bu kişi kendisi. Bu arada onun kocasıyla cennette yeniden bir araya gelmeyi beklediğini de unutmamalısın."

Şoktaydım. Ne diyeceğimi bilemiyordum. İnanamadığımı, asla inanamayacağımı söyledim. Richard, Harriet ve Ida ile konuştuğumda onların da bunu teyit edeceklerini söyledi. Ne kadar değiştiklerini kendi gözlerimle görmem için onlarla buluşmam gerektiğini de belirtti.

Harriet ve Ida'nın değiştiklerine inanmıyor, onlarla aynı odada kalırsam kendime hâkim olamayıp cinayet işlemekten korkuyordum.

Richard, "Bunu anlamaya çalışmalısın Jennie," dedi. "Onlara çektikleri ıstıraptan kurtulmaları için bir yol gösterdim, bu arada, emin ol çok çekiyorlardı. Hiç kimse bir başkasına böylesine zarar veremez ve izleyen süreçte kendi ruhunu böylesine yaralayamaz. Harriet ve Ida yıllar boyu kendi inançlarına sımsıkı sarıldılar, Patrick'in suçlu olduğundan emindiler. Ama zamanla onlar da gerçeği anladılar ve benim onlara önerimin çok daha doğru olduğunu görmeye başladılar: Tanrı'nın bağışlayıcılığına sığınmak! Günahkâr ruhları azaptan kurtarmak, Jennie! Bunu yadsıdıkça, bu kurtuluşu bulma şansı azalıyor, çekilen büyük azap artıyor. Neyse ki kararlı çabalarım

karşısında Harriet ve Ida da içlerinde her gün büyüyen büyük huzursuzluğun kendi davranışlarından, erdem kılıfına sokup yaptıkları kötülüklerden kaynaklandığını ve Patrick Ive'in sözde günahlarıyla hiçbir ilgisi olmadığını anladılar."

Richard'ı dinlerken, en inatçı ve uzlaşmaz bir insanın bile, hatta Harriet Sippel'in bile onun tarafından ikna edilebileceğini anladım. İnsana olayları, dünyayı farklı algılatacak şekilde göstermek gibi olağanüstü bir gücü vardı.

Benden bir sonraki buluşmamıza Harriet ve Ida'yı da getirmek için izin istedi. Yüreğim kuşku ve korku ile dolu olarak buna izin verdim.

Richard yanımdan ayrılırken söylediği her şeye inanmış olmama rağmen, iki gün sonra onu yeniden karşımda yanında Harriet Sippel ve Ida Gransbury ile bulduğumda yine büyük bir şok yaşadım. Ve işte o zaman onların da aynen Richard'ın söylediği gibi çok değişmiş olduklarını kendi gözlerimle gördüm. Ya da belki aynı kişilerdi ama şimdi zalimliklerini kendilerine uygulamaya karar vermişlerdi. "Sevgili, iyi Patrick" ve "Zavallı, saf Frances" dediklerini duyduğumda yeniden onlara karşı şiddetli bir nefretle doldum. Onların bu sözcükleri ağızlarına almaya hakları yoktu.

Dördümüz olanları düzeltecek bir şey yapma kararı aldık. Yasalar karşısında değilse de adalet anlamında dördümüz de katildik ve katillerin yaptıklarının cezasını kendi yaşamlarıyla ödemeleri gerekirdi. Tanrı bizi ancak ölümümüzün ardından bağışlayabilirdi.

"Biz dördümüz hem savcı, hem yargıç, hem de cellat olmalıyız," dedi Richard. "Birbirimizin infazını gerçekleştireceğiz."

Ida beğeniyle ona bakarken sordu.

"Bunu nasıl yapacağız?"

"Bir yol düşündüm. Ayrıntılar üzerinde sonra duracağım."

Böylece fazla tartışmadan ve itiraz etmeden kendi ölüm fermanlarımızı imzalamış olduk. Büyük bir rahatlama dışında hiçbir şey hissetmiyordum. Kurbanım ölmekten korkmadığı sürece öldürmekten korkmayacağımı düşünüyordum. Aslında kurban yanlış sözcük. Doğrusunun ne olduğunu ise bilemiyorum.

Harriet sonra birden sordu:

"Bir dakika. Ya Nancy Ducane?"

Onun ne demek istediğini biliyordum.

"Ah evet," diye düşündüm. "O yine aynı Harriet Sippel. İyi bir amaca hizmet edecek olsa da dört ölüm onun için yeterli değil, bir beşincisinin peşinden koşuyor."

Richard ve Ida ne demek istediğini sordular.

"Nancy Ducane de ölmeli," dedi Harriet gözlerinden kıvılcımlar saçarak. "O da zavallı Patrick'i şeytana uymaya teşvik etti, bu ağır utançlarını tüm köye ilan etti ve zavallı Frances'in kalbini kırdı."

"Ah hayır," dedim panik içinde. "Nancy asla kendi yaşamından vazgeçmeyecektir. Ve... Patrick de onu seviyordu."

Harriet, "O da bizim kadar suçlu," diye ısrar etti. "Ölmeli. *Hepimiz* mecburuz buna, hepimiz suçluyuz, aksi takdirde hiçbir anlamı kalmaz, her şey boşuna olur. Eğer bunu yapacaksak doğru dürüst yapmalıyız. Unutmayın ki zavallı Frances'i kışkırtıp ölüme sürükleyen Nancy'nin açıklamalarıydı. Ayrıca benim bildiğim ama sizlerin bilmediği bir şey de var."

Richard bu her neyse hemen hepimize anlatması gerektiğini söyledi.

Harriet gözlerinde her zamanki sinsi pırıltılarla açıklamaya başladı:

"Nancy, Patrick'in kendine âşık olduğunu Frances'in öğrenmesini istiyordu. Söylediklerinin tamamını kıskançlıktan, nispet yapmak için söyledi. Bunu bana itiraf etti. O da bizim kadar suçlu, hatta belki benim gerçek düşüncemi soracak olursanız daha fazla suçlu. Eğer ölmeyi kabul etmezse... o zaman!"

Richard başını ellerinin arasında alıp uzunca bir süre konuşmadan oturdu. Harriet, Ida ve ben sessizlik içinde bekledik. O an Richard'ın liderimiz olduğunu anladım. Sonunda konuştuğunda ne derse ona uyacaktık.

Nancy için dua ediyordum. Onu Patrick'in ölümünden dolayı suçlamıyordum, suçlamamıştım ve asla da suçlamayacaktım.

Sonunda, "Peki, tamam," diyen Richard hiç de mutlu görünmüyordu. "Bunu kabul etmek beni üzüyor ama peki. Nancy Ducane başka bir kadının kocasıyla ilişki kurdu. Bu ilişkisini o şekilde tüm köye duyurmaya hakkı yoktu. Eğer böyle bir şey olmasaydı, Frances Ive yaşamına son verir miydi, bunu bilemeyiz. Maalesef, Nancy Ducane de ölmeli."

"Hayır!" diye haykırdım. O anda tek düşündüğüm Patrick bu sözleri duysa neler hissedeceğiydi.

"Çok üzgünüm Jennie, ama Harriet haklı." Richard kararını vermişti. "Yapmak istediğimiz cesaret gerektiren ve zor bir şey. Kendi adımıza bu kadar büyük bir özveride bulunurken tüm olanların suçunu paylaşmış birinin sağ kalmasını kabul edemeyiz. Nancy'yi bunun dışında tutup aklayamayız."

Çığlık atıp odadan dışarı koşmak istiyordum ama kendimi oturduğum yerde kalmaya zorladım. Harriet'ın Nancy'nin Kings's Head'deki konuşmasının gerekçesi konusunda ya-

lan söylediğinden emindim, Nancy'nin ona, kıskançlıktan ve Frances Ive'i incitmek için bunu yaptığını itiraf ettiğine inanmıyordum. Ancak Harriet'a karşı bunu söylemekten korkuyordum. Ayrıca kanıtım da yoktu. Richard bu planı nasıl eyleme geçireceğimiz konusunda biraz düşünmesi gerektiğini söyledi.

İki hafta sonra yeniden beni görmeye geldi, bu kez yalnızdı. Ne olacağına karar verdiğini söyledi. Tüm gerçeği bilen yalnızca o ve ben olacaktık. Tabii bir de Sammy. Ona her şeyi anlatırım.

Richard, Harriet ve Ida'ya yalnızca planın sırasıyla birbirimizi öldürmemiz ve suçu da Nancy'nin üzerine atmamız üzerine kurulu olduğunu söyleyeceğimizi belirtti. Nancy, Londra'da yaşadığı için Richard bunun Londra'da bir otelde olmasını düşünmüştü. Tüm giderleri kendisinin karşılayacağını belirtti.

Bir kez otele giriş yapıldı mı gerisi kolaydı: Ida, Harriet'ı öldürecekti, Richard, Ida'yı öldürecekti, ben de Richard'ı. Her katil sıra kendisine geldiğinde kurbanın ağzına içinde Patrick Ive'in isminin baş harfleri bulunan bir kol düğmesi bırakacak ve cinayet yerini diğerleriyle aynı olacak şekilde düzenleyecekti. Böylece polisler üç... ölümü de aynı katilin işlediğine inanacaktı. Neredeyse cinayet diyecektim ama bu cinayet değildi. İnfazdı. Sonra insanların belirli bir prosedürle infaz edilmeleri gerektiğini düşündük. Hapishanedeki infaz memurlarının idam edilen her caninin cesedine aynı şeyleri yapmaları gerekir, öyle değil mi? Cesetlerin bulundukları o şekilde yatırılması Richard'ın fikriydi, saygın ve soylu. Törensel, Richard'ın kullandığı sözcük buydu.

Harriet ve Ida otele ev adreslerini Great Holling olarak verecekleri için polisin köye gitmesinin ve biraz soruşturduktan sonra Nancy Ducane'den kuşkulanmasının uzun sürmeyeceğini biliyorduk. Ondan daha belirgin bir zanlı olabilir miydi? Ayrıca Sammy onun üçüncü cinayetten sonra otelden koşarak kaçtığını ve bu arada yere üç oda anahtarı düşürdüğünü gördüğünü söyleyebilirdi. Yanlış söylemedim: Üç oda anahtarı. Richard'ın anahtarı da planın parçasıydı. Ida, Harriet'ı öldürdükten ve odasının kapısını kilitledikten sonra onun anahtarını alıp, kendi odasına gidecekti. Richard da aynı şeyi yapacaktı: Ida'yı öldürdükten sonra kapıyı kilitleyecek ve gerek Ida'nın gerekse Harriet'ın oda anahtarlarını alıp kendi odasına gidecekti. Sonra ben Richard'ı öldürecek, kapısını kilitleyecek, üç anahtarı birden alıp Bloxham Otel'in dışında Sammy ile buluşacak ve anahtarları ona verecektim. Sammy onları bir şekilde Nancy Ducane'in evine bırakacaktı ama sonradan yolda karşılaşınca fırsat bulup mantosunun cebine attı. Böylece suç onun üzerine atılmış olacaktı.

Bu önemli mi bilmiyorum ama Patrick Ive'in asla monogramlı kol düğmesi olmadı. Bildiğim kadarıyla ya kol düğmesi yoktu ya da kullanmıyordu. Richard o kol düğmesini polisin iz sürebileceği şekilde özel olarak yaptırdı. Otelde, dördüncü odada kan ve şapkamı bırakmam da planın bir parçasıydı, böylece benim öldürüldüğüme, Nancy Ducane'in en sonunda sevgilisinin ölümünün intikamını dördümüzü de öldürerek aldığına inanacaktınız. Richard kan sağlanması görevini Sammy'ye vermişti ve bu konuda ona güveniyordu. Belki bilmek istersiniz, kan bir sokak kedisinindi. Aynı şekilde cinayet gecesi resepsiyona o notu bırakma görevi de Sammy'nindi. "MEZARLARINDA RAHAT UYUYAMASINLAR." ve üç oda numarası. Sekizden

hemen sonra, kimsenin bakmadığı bir sırada notu resepsiyon masasının üstüne bırakacaktı. Bu arada benim görevim sağ kalmak ve Nancy Ducane'in üç ya da polis inanırsa dört cinayetin sanığı olarak asıldığından emin olmaktı.

Bunu nasıl mı başaracaktım? Nancy'nin öldürmek isteyeceği dördüncü kişi, Patrick'in başına gelenlerin dördüncü sorumlusu olarak polisi yaşamımdan endişe duyduğuma inandıracaktım. Bunu Plesant's Kafe'de yaptım, izleyicim de sizdiniz, Mösyö Poirot. Kesinlikle haklısınız: Sizi aldattım. Garson kızların kıta Avrupa'sından gelmiş ünlü bir dedektifin her perşembe tam yedi buçukta kafeye geldiğini ve bazen Scotland Yard'dan genç bir dostuyla birlikte akşam yemeği yediğini konuştuklarını duyduğumu söylerken haklıydınız Mösyö Poirot. Kızların sizden bahsettiklerini duyar duymaz bu iş için en uygun kişi olduğunuzu düşündüm.

Ancak Bay Poirot, vardığınız sonuçlardan biri kesinlikle yanlış. Benim, "Ben bir kez öldüm mü sonunda hak yerini bulmuş olacak," dememin diğer üçünün öldüğünü bildiğim anlamına geldiğini söylediniz. Ancak ben o sırada Richard, Harriet ve Ida'nın ölmüş olup olmadıklarını kesinlikle bilemezdim, çünkü öyle olsa her şeyi mahvedebilirdim. Bu sözleri söylerken, Richard ile yaptığımız plana göre, yalnızca onlardan daha uzun yaşayacağımı biliyordum. Anlayacağınız gibi ben bunları söylerken onlar pekâlâ da yaşıyor olabilirlerdi.

Şunu açıkça anlamanızı isterim: İki plan vardı, Ida ve Harriet'ın da üzerinde anlaştıkları plan ve yalnızca Richard'ın ve benim bildiğim ikinci bir plan. Harriet ve Ida'nın bildikleri plana göre işler şöyle yürüyecekti: Ida, Harriet'ı öldürecekti, Richard, Ida'yı öldürecekti, ben de Richard'ı. Sonra Sammy'nin getirdiği kanla kendim için sahte bir cinayet sah-

nesi yaratacaktım. Nancy Ducane'in asıldığını görene dek yaşayacak, sonra ben de intihar edecektim. Eğer şans olur da Nancy asılmaktan kurtulursa, o zaman ben onu öldürecek ve sonra intihar edecektim. En son benim ölecek olmamsa rol yapma yeteneğimin diğerlerinden iyi olmasından kaynaklanıyordu. İstediğim zaman çok iyi bir aktris olabilirim. Eğer sizinle kafede buluşmayı başardıysam Mösyö Poirot... aynı performansı Harriet Sippel'in gösteremeyeceğinden emin olabilirsiniz. Tabii Ida ve Negus'un da. Dolayısıyla sağ kalması gereken bendim, anlıyorsunuz değil mi?

Harry ve Ida'nın bildikleri plan Richard'ın gerçek planı değildi. Londra'da Harriet ve Ida ile buluşmamızdan iki hafta sonra ziyaretime geldiğinde Nancy'nin idam edilip edilmemesinin aslında onu o kadar da ilgilendirmediğini söyledi. Aynen benim gibi o da Harriet'a inanmıyordu.

Diğer yandan Richard, Harriet'ı anlıyordu. Patrick ve Frances Ive'in ölümüne çok sayıda insanın düşüncesiz davranışları neden olmuştu ve Nancy'yi bunun sorumlularının dışında tutmak çok zordu.

Richard, Nancy konusunda bir karara varamadığını, bu yüzden kararı bana bırakmak istediğini söylediğinde şaşkınlıktan dehşete düştüm. Sanırım hiçbir şey beni daha çok şaşırtamaz ya da korkutamazdı. Richard, Harriet, Ida ve kendisi öldükten sonra benim karar vermekte özgür olduğumu söyledi: Nancy'nin darağacına gitmesi için elimden geleni yapabilir ya da yaşamıma son verip otel personelinin bulacağı şekilde farklı bir not bırakabilirdim. Tabii bu not "MEZARLARINDA RAHAT UYUYAMASINLAR" olmayacaktı, ölümlerimizdeki gerçeği anlatan bir not olacaktı.

Richard'a karar almayı bana bırakmaması için yalvardım. Neden ben? Bunu bilmek istiyordum.

"Çünkü Jennie," dedi –bunu asla unutmayacağım– "Çünkü aramızda en iyi olan sensin. Hiçbir zaman kendi erdemlerini yüceltip diğerlerini aşağılamadın, kibir taslamadın. Evet, bir yalan söyledin ama bu sözcükler ağzından çıktığı anda hatanı anlamıştın. Bense elimde kanıt olmadığı halde senin bu yalanına bağışlanamayacak kadar uzun bir süre inandım ve iyi, suçsuz bir adam aleyhindeki linç kampanyasına destek verdim. Kusurlu bir adam, evet, bir aziz değil. Ama kim kusursuz ki?"

"Peki," dedim Richard'a. "Bana bıraktığın kararı en doğru şekilde almaya çalışacağım." Sanırım o sırada bu övgüden dolayı şımarmıştım.

Böylece plan yapılmıştı. Şimdi izin verirseniz işlerin nasıl ters gittiğini anlatmak isterim.

20. BÖLÜM

Her Şey Nasıl Ters Gitti

Poirot, "Elbette!" dedi. "Anlatın. Catchpool ve ben sabırsızlıkla bekliyoruz."

"Her şey benim hatamdı," dedi Jennie eskisine oranla çok daha kısık bir sesle. "Ben bir korkağım. Ölmekten korktum. Patrick yaşamımda olmadan kimsesiz kalmış olsam da, mutsuzluğa alışmıştım ve yaşamıma son vermek istemiyordum. Her yaşam, ıstırap ve acıyla dopdolu olsa bile, hiçe karşı yeğlenebilir. Lütfen beni inançlı olmamakla suçlamayın, ama ölümden sonra bir yaşam olduğuna pek inanamıyorum. İnfaz günü yaklaştıkça korkum artıyor da artıyordu, öldürmekten korkuyordum. Kilitli bir odanın ortasında durup Richard'ın zehri içtiğini izlediğimi gözümde canlandırmaya çalışıyor, bunu yaşamak istemiyordum. Ama kabul etmiştim. Söz vermiştim."

Poirot, "Ve aylar önce size çok kolay gibi gelen plan o gün yaklaştıkça olanaksız gibi görünmeye başladı," dedi. "Tabii Richard Negus'a korkularınızdan bahsedemezdiniz, çünkü

sizden çok şey bekliyordu. Eğer ciddi kuşkularınız olduğunu anlarsa size güvenini yitirebilirdi. Belki onayınız olsa da olmasa da sizi infaz etme görevini kendisinin üstlenebileceğinden de korktunuz."

"Evet. Bunu yapacağından korktum. Bakın onunla yaptığım konuşmalarda vardığım sonuç, onun dördümüzün de ölmesine çok önem verdiğiydi. Hatta bana bir fırsatta Harriet ve Ida ikna olmazlarsa, 'yapılması gerekeni onların onayı olmadan kendisinin yapacağını' söylemişti. Olaya bakışı buydu. Bunu bilen biri olarak nasıl olur da ona gidip, fikrimi değiştirdiğimi, ölmek ya da öldürmek istemediğimi söyleyebilirdim?"

"Sanırım bu gönülsüzlüğünüzden dolayı kendinizi suçlamışsınızdır matmazel. Bu ölme ve öldürmenin doğru ve onurlu bir şey olduğuna inanmıştınız, değil mi?"

"Aklımın gerçekçi düşünen tarafıyla evet, inandım," dedi Jennie. "Kendimde bunu yapabilecek fazladan bir cesaret bulmak için çok dua ettim ve bulabileceğimi umdum."

"Peki, Nancy Ducane konusunda ne yapmayı planlıyordunuz?"

"Bilmiyorum. İlk karşılaştığımız akşamki paniğim gerçekti Mösyö Poirot. Ne yapmam gerektiğine karar veremiyordum. Sammy'nin anlaştığımız şekilde davranmasına, anahtar öyküsünü anlatmasına ve Nancy'yi tanıdığını söylemesine izin verdim. Bütün bunları yaparken her an polise gidip gerçeği söyleyebileceğimi ve onu kurtarabileceğimi düşünüyordum. Ama... bunu yapmadım. Richard benim ondan iyi bir insan olduğumu düşünüyordu, ama yanılıyordu. Çok yanılıyordu.

Bir yanım, yani Great Holling'deki tüm bu felaketlere neden olan yanım hâlâ Patrick ona âşık olduğu için Nancy'den

nefret ediyordu. Ve... çok iyi biliyordum ki komplo kurarak suçsuz bir kadının cinayetten yargılanmasına neden olduğum ortaya çıkarsa hapse girerdim. Korkuyordum."

"Bize ne yaptığınızı anlatın matmazel. O gün, Bloxham'daki infazların olduğu gün ne oldu?"

"Oraya saat altıda gidecektim. Kararlaştırdığımız buluşma saati buydu."

"Dört komplocu mu?"

"Evet, bir de Sammy. Tüm günü o korkunç anın gelmesini bekleyerek, saatin tik taklarını sayarak geçirdim. Beş olduğunda bunu yapamayacağımı biliyordum. Yapamazdım! Otele gitmedim. Korkudan çığlıklar atarak Londra'nın sokaklarında koştum durdum. Nereye gideceğimi, ne yapacağımı bilmiyordum, yalnızca koşuyor, koşuyordum. Richard Negus'un beni aramak için dışarı çıkmış olabileceğini, onu ve diğerlerini yarı yolda bıraktığım için çok öfkelenmiş olabileceğini hissediyordum. Kararlaştırılan saatte Pleasant's Kafe'ye gittim, her ne kadar sözleştiğimiz gibi Richard'ı öldürememiş olsam da hiç değilse sözümün bir kısmını tutabilirdim.

Kafeye vardığımda yaşamım için *korktum*. İşte sizin anlayamadığınız buydu. Beni Nancy'nin değil *Richard*'ın öldürebileceğini düşünüyordum, daha da ötesi, eğer bunu yaparsa doğruyu yapmış olacağından da emindim. Ölmeyi *hak ediyordum*. Size doğru olmayan hiçbir şey söylemedim, Mösyö Poirot. Lütfen söylediklerimi anımsar mısınız?

Öldürülmekten korktuğumu söyledim, değil mi? Evet, Richard'ın beni öldürmesinden korkuyordum. Geçmişte korkunç bir şey yaptığımı söyledim. Yapmıştım ve eğer Richard beni yakalar ve öldürürse ki bunu günün birinde yapacağına inanıyordum, içtenlikle onun bundan dolayı cezalandırılması-

nı istemiyordum. Onu yarı yolda bıraktığımın bilincindeydim. Anlıyorsunuz değil mi? Richard ölmek istiyor olabilirdi, bense onun yaşamasını istiyordum. Patrick'e yaptığı kötülüğe ve verdiği zarara rağmen, o iyi bir insandı."

"*Oui, Matmazel.*"

"O akşam size gerçeği anlatmak istedim Mösyö Poirot, ama cesaret edemedim."

"Yani Bloxham Otel'e onu öldürmeye gitmediğiniz için Richard Negus'un sizi bulup öldüreceğini döşündünüz, öyle mi?"

"Evet. Otele niçin planlandığı şekilde gitmediğimi öğrenmeden ölmek istemeyeceğini düşündüm."

Öfkeyle, "Ama yine de istedi," diye mırıldandım.

Jennie başıyla onayladı.

Şimdi her şeyin bir anlamı olduğunu görüyordum: Üç cesedin aynı şekilde yerleştirilmiş olmaları; belirli bir çizgide, ayaklar kapıya doğru, masa ile sandalyenin arasında. Poirot'nun söylediği gibi Harriet Sippel, Ida Gransbury ve Richard Negus'un ölürken hepsinin doğal olarak aynı pozisyonda düşmüş olmaları olanaksızdı.

Üç cinayet yeri arasında kuşku uyandıracak derecede benzerlikler vardı, sonunda bunun nedenini anladığımı düşünüyordum: Komplocular polisin tek bir katil olduğuna inanmasını istiyorlardı. Aslında işinin ehli her dedektif yalnızca ağızlardaki kol düğmelerinden ve her üç cesedin de aynı akşam aynı otelde bulunmasından da aynı sonuca varırdı. Ama katiller kendilerini paranoyanın etkisinden kurtaramıyorlardı işte. Birden çok kişi olduklarını *biliyorlardı*, dolayısıyla tüm katiller gibi bunu başkalarının da kolayca anlayacağından korkuyorlardı. Bu yüzden, *olması gerekenden çok daha fazla birbirine*

benzeyen, hatta birbirinin aynı cinayet sahneleri yaratmak için uzun uzadıya çabalamışlardı.

Cesetlerin yatırılış şekilleri –hepsi dümdüz ve aynı şekilde– Bloxham Otel'deki ölümlerin cinayet değil infaz olduğunu açıkça gösteriyordu. Bir infazın arkasından uyulması gereken prosedürler vardır; formaliteler ve ritüeller. Sıradan, alelade bir katilin yapacağı şekilde cesetleri düştüğü şekilde bırakmak yerine, *bir şeyler* yapmak sanırım onların kendilerini önemli hissetmesini sağlamıştı.

Bir an gözümde Jennie'yi genç bir kız olarak canlandırdım: Cambridge Üniversitesi Saviour College'da, bir odadan diğerine gidip yatakları düzenlerken... Verilen düzende, tüm yatakları birbirinin aynı olacak şekilde düzeltirken... Ürperdim ve sonra bir kolejde tüm saflığıyla yatak düzelten genç bir kızı düşünmenin beni neden ürperttiğine şaşırdım kaldım.

Yataklar ve ölüm döşekleri...

Düzenler ve düzenlerin bozulması...

"Richard Negus intihar etti," diye sesli düşünürken buldum kendimi birden. "Öyle olmalı. Bunun cinayet gibi görünmesini sağlamaya çalıştı, diğer ikisiyle aynı düzende, öyle ki bizler tek bir katil olduğundan kuşkulanalım. Bu arada kapısını *içeriden* kilitlemişti. Sonra da anahtarı katilin yanına aldığı izlenimi yaratmak için şöminenin gevşek tuğlalarından birinin arkasına gizledi ve pencereyi sonuna kadar açtı. Böylece eğer gizlenen anahtar bulunsa bile ki bulduk, katilin neden kapıyı içeriden kilitleyip, anahtarı sakladıktan sonra pencereden kaçtığına anlam veremeyecektik. Ama yine de *tek bir katil olduğuna inanacaktık*. Bütün bunlar Negus için önemliydi. Eğer pencere kapalı olsa ve anahtar bulunsa, bundan tek bir sonuç çıkarabilirdik: Richard Negus'un intihar ettiği! Böyle bir so-

nuca varmamız riskini göze alamazdı, anlıyorsunuz değil mi? Eğer böyle düşünürsek Nancy Ducane'in tüm bu cinayetlerden haksız yere suçlanma olasılığı da kendiliğinden ortadan kalkmış olurdu. Hemen Richard Negus'un Harriet Sippel ve Ida Gransbury'yi öldürdükten sonra intihar ettiği sonucuna varacaktık."

"Evet," dedi Jennie. "Sanırım haklısınız."

"Kol düğmesinin farklı yerleştirilmiş olması..." diye mırıldanan Poirot sanki devam etmemi istermiş gibi kaşlarını bana doğru kaldırdı.

"Kol düğmesinin Negus'un boğazına yakın olması zehirlenme sonucu oluşan kasılmalarda ağzını açmak zorunda kalmasından kaynaklanmış olabilir," dedim. "Dikkatli bir şekilde yere yatmış, zehir alıp kol düğmesini dudaklarının arasına sıkıştırmış olmalı. Ancak kasılmalar sırasında kol düğmesi geriye düşmüştür. Harriet Sippel ve Ida Gransbury'de ise kol düğmesi ölümlerinin ardından dudaklarının arasına sıkıştırılmıştır. Richard Negus ölürken yanında kimse olmadığı için kol düğmesinin anlaştıkları şekilde konulması mümkün olmamıştır."

"Matmazel Jennie, siz Bay Negus'un neden otele gitmediğinizi keşfetmeye kalkışmadan zehri aldığına, anlaşılan şekilde zemine yattığına anlam verebiliyor musunuz?" Poirot sordu.

"Gazetelerde onun öldüğünü okuyana dek böyle bir şeyin olabileceğine inanmıyordum."

"Ah!" Poirot'nun yüz ifadesinden bir şey anlaşılmıyordu.

"Uzunca bir süredir Richard perşembe gecesi ölmeye şartlanmıştı, bunca yıldan sonra suçluluk duygusundan ve ıstıraplarından kurtulacağı için mutluydu." Jennie konuya açıklık

getirmeye çalıştı. "Bence Bloxham Otel'e vardığında tek istediği buna bir son vermekti ve planlanan şekilde benim onu öldürmek için oraya gitmediğimi görünce intihar etmeye karar verdi."

"Teşekkürler matmazel." Poirot ayağa kalktı. Bu kadar uzun bir süre oturduktan sonra dengesini sağlamakta biraz zorlandı.

"Bana ne olacak, Mösyö Poirot?"

"Lütfen Bay Catchpool ya da ben size daha fazla bilgiyle dönene kadar burada, evinizde kalın. İkinci bir kez kaçma hatasına düşerseniz, her şeyin sizin için çok kötü olacağını söyleyebilirim."

"İstenildiği gibi yerimden kıpırdamayacağım," diyen Jennie'nin gözlerinde boş, anlamsız, uzaklara dalmış gibi bir ifade belirdi. "Her şey yolunda Bay Catchpool, benim için endişelenmenize hiç gerek yok. Her şeye hazırım."

Rahatlamama yönelik olduğundan hiç kuşku duymadığım bu sözcükler her nedense beni korkutmuştu. Jennie'de geleceğe bakıp, başına gelecek korkunç şeyleri görebiliyormuş gibi bir ifade vardı. Onun ölümü istemediğine ve buna hazır olmadığına emindim.

21. BÖLÜM

Tüm Şeytanlar Bir Arada

Zaman kaybetmeden Great Holling'e gitmemiz gerektiğini iki kez tekrarlamanın dışında Poirot ev yolunda hemen hiç konuşmadı.

Pansiyona vardığımızda Stanley Beer bizi bekliyordu.

"Ne oldu?" diye sordu Poirot. "Sanat eserim için mi geldiniz?"

"Pardon efendim? Ah, çiziminiz mi? Hayır, o tamam efendim. Aslına bakarsanız..." Beer elini cebine sokup bir zarf çıkardı ve Poirot'ya uzattı. "Aradığınız yanıtı burada bulacaksınız."

"Teşekkürler, memur. O zaman başka bir terslik olmalı? Kaygılı görünüyorsunuz, *non*?"

"Evet efendim. Scotland Yard'dayken Great Holling'in doktoru Ambrose Flowerday'den bir telefon aldık. Kendisi Bay Catchpool'un acilen oraya gitmesi gerektiğini belirtti. Çok önemliymiş."

Poirot bana baktı, sonra yeniden Stanley Beer'e döndü.

"Zaten en kısa zamanda oraya gitmek niyetindeydik. Dr. Flowerday'in acilen Bay Catchpool'un oraya gitmesi gerektiğini söylemesinin nedenini biliyor musunuz?"

"Korkarım biliyorum. Bu hiç hoş bir durum değil efendim. Margaret Ernst adında bir kadın saldırıya uğramış. Durumu çok ağırmış."

"Ah hayır," diye mırıldandım.

"Kendisi ölmeden önce Bay Catchpool'u görmek istediğini söylemiş. Dr. Flowerday'le yaptığım konuşmaya göre size acele etmenizi önereceğim efendim. Dışarıda sizi istasyona götürmek için bekleyen bir araba var."

Poirot'nun plan, program ve düzen konusundaki titizliğini ve aceleye getirilmiş her eylemden nefret ettiğini dikkate alarak, "Hazırlanmak için yarım saatimiz olabilir mi?" diye sordum.

Beer saatine baktı.

"Beş, en fazla on dakika, ama daha fazla değil efendim. Bir sonraki treni yakalamak istiyorsanız tabii."

Utanarak da olsa itiraf etmeliyim ki bu olayda Poirot benden önce elinde valiziyle merdivendeydi.

"Acele edin, *mon ami*," diye seslendi beni görünce.

Arabada Poirot pek konuşmak istemese de ben konuşmaya niyetliydim.

"Eğer bu uğursuz köyden uzak kalmış olsaydım, Margaret Ernst belki de saldırıya uğramayacaktı," dedim üzüntüyle. "Birisi o kulübeye gittiğimi ve çok uzun süre kaldığımı görmüş olmalı."

"Orada size her şeyi ya da yaklaşık olarak her şeyi anlatabileceği kadar uzun kaldınız. Bu durumda tüm bildiklerini polisle paylaşmış birini konuştuğu için öldürmeye kalkmanın bir anlamı olabilir mi?"

"İntikam. Cezalandırma. Aslına bakarsanız, bunun da bir anlamı yok. Eğer Nancy Ducane masumsa ve her şeyin arkasında Jennie Hobbs ve Samuel Kidd varsa, daha doğrusu bu olayla ilişkisi olup da halen sağ olan bir tek ikisi varsa neden Margaret Ernst'i öldürmek istesinler ki? Bana ikisini de suçlayacak hiçbir şey söylemedi. Üstelik o Patrick ve Frances Ive'i incitecek bir şey yapmamış."

"Haklısınız. Benim gördüğüm kadarıyla da Jennie Hobbs ve Samuel Kidd'in Margaret Ernst'in ölümünü istemeleri için bir neden yok."

Yağmur arabanın camlarına tüm şiddetiyle çarpıyordu. Bu durumda söyleneni duymak da, söylenene yoğunlaşmak da bir hayli zordu.

"Öyleyse kim yaptı?" diye sordum. "Bir noktaya geldik, tüm yanıtları bulduğumuzu düşünürken."

"Böyle düşünüyor olamazsın Catchpool, değil mi?"

"Evet, düşündüm. Şimdi bana yanıldığımı söyleyeceksiniz biliyorum ama taşlar yerine oturmuş gibi görünüyordu, öyle değil mi? Margaret Ernst'in saldırıya uğradığını duyana dek her şey yolundaydı."

"Yolundaydı diyen sizsiniz." diyen Poirot arabanın yağmurla ıslanan camına bakarak gülümsedi.

"Şey, bu bence hiç zor değil," dedim. "Tüm katiller öldü. Ida Harriet'ı, Harriet'ın rızasıyla öldürdü, sonra Richard Negus tarafından öldürüldü, yine kendi rızasıyla. Sonra da Ne-

gus, Jennie plana uygun şekilde onu öldürmek için otele gitmeyince yaşamına kendisi son verdi. Jennie Hobbs ve Samuel Kidd kimseyi öldürmediler. Tabii hepsi aynı komplonun içindeydiler, bu üç ölümü planlamışlardı ama bence bu ölümler de cinayet sayılamazlar. Bence bunları..."

"Gönül rızasıyla gerçekleşmiş infazlar olarak mı tanımlamalıyız?"

"Kesinlikle."

"Çok düzgün bir plan yapmışlar, değil mi? Harriet Sippel, Ida Gransbury, Richard Negus ve Jennie Hobbs. Onları bir an için A, B, C ve D olarak adlandırdığımız takdirde planın ne kadar düzgün olduğunu daha iyi görebiliriz."

"Neden kendi adlarını kullanmıyoruz?" diye sordum.

Poirot beni duymazdan geldi.

"A, B, C ve D hepsi suçluluk duyuyor ve vicdanlarını rahatlatmak istiyorlardı. Geçmişte işledikleri günahın bedelini kendi canlarıyla ödemeleri gerektiği konusunda anlaştılar ve bir plan yaptılar. Bu plana göre B, A'yı, C, B'yi ve D, C'yi öldürecekti."

"Ama D, C'yi öldürmedi, öyle değil mi? D, Jennie Hobbs ve o Richard Negus'u öldürmemiş."

"Belki öldürmedi ama öldüreceği varsayılıyordu. Plan buydu. D sağ kalacak, E'nin A, B ve C'nin ölümlerinden suçlu bulunarak asıldığını görecekti. Daha sonra D de..." Poirot sustu. Sonra yineledi. "D... *Demise.*[1] Doğru sözcük bu."

"Ne?"

"Çapraz bilmecen için. Altı harfli D ile başlayan, ölüm anlamına gelen sözcük. "Sana *murder (cinayet)* demiştim ama sen

(1) Romanın kurgusu gereği orijinal haliyle bırakılmıştır.

D ile başlaması gerektiğini söylemiştin..." Sustu, kendi kendine başını sallıyordu.

"Eğer murder D ile başlasaydı. Evet, Poirot, anımsıyorum. Bu arada Poirot, siz iyi misiniz?" Gözleri bir şey keşfettiği zamanlarda olduğu gibi yemyeşil parlıyordu.

"*Comment? Mais bien évidemment!*[1] Eğer cinayet D ile başlasaydı! Tabii! İşte bu! *Mon ami*, bana nasıl yardımcı olduğunuzu bilemezsiniz. Düşünüyorum da... evet, bu işte. Öyle olmalı. Genç adam ve yaşlı kadın, şimdi her şeyi çok iyi anlıyorum."

"Lütfen açıklayın."

"Evet. Evet. Hazır olduğum zaman."

"Peki, şimdi niye hazır değilsiniz? Ne bekliyorsunuz?"

"Düşüncelerimi toparlayıp düzenlemem için bana yirmi dakika izin vermelisiniz Catchpool. Hiçbir şey anlamayan birine açıklama yapabilmem için gerekli bu. Söylediğiniz her sözcük bana hiçbir şey anlamadığınızı gösteriyor. Tüm yanıtları almış olmaktan bahsediyorsunuz ama bu sabah Jennie Hoobs'tan dinlediğimiz öykü yalanlarla bezenmiş, dantel özeniyle hazırlanmış bir yalanlar ağıydı. Bunu göremiyor musunuz?"

"Şey... ben... yani..."

"Richard Negus, Harriet Sippel'le Nancy Ducane'in işlemediği üç cinayet yüzünden asılması için anlaşıyor. Ama sonra Nancy'nin kaderi konusundaki kararı Jennie'ye bırakıyor. Richard Negus; lider, saygın, otoritenin temsilcisi, on altı yıl önce Patrick Ive'i haksız yere suçladığı için korkunç bir vicdan azabı içinde kıvranan adam? Bir insanı yalnızca karşı duramadığı insanca zaaflarından dolayı haksız yere yargılamadan suçlamanın ve acı çektirmenin yanlış olduğunu çok geç fark

(1) "Nasıl? Ama tabii!"

eden Richard Negus? Ida Gransbury ile nişanını kadın dogmatik bir şekilde her günahın en ağır şekilde cezalandırılması gerektiğinde ısrar ettiği için bozan Richard Negus? *Bu* Richard Negus mu tek suçu asla kendisinin olamayacak bir erkeğe âşık olmak olan Nancy Ducane'in işlemediği üç cinayetten mahkûm edilip, kesinlikle suçsuz olduğu halde idam edilmesi gibi bir fikri benimseyecekti? Pah! Bu hiç mantıklı değil. Tutarlılık yok. Bu yine Jennie Hobbs'un bizi yanlış yönlendirmek için uydurduğu bir öykü."

Söylediklerinin büyük bir çoğunluğunu ağzım açık dinledim.

"Emin misiniz Poirot? İtiraf etmeliyim ki ona inanmıştım."

"Tabii, eminim bundan. Henry Negus bize ağabeyinin evinde on altı yıl boyunca adeta inzivaya çekildiğini, kimseyi görmek, kimseyle konuşmak istemediğini söylemedi mi? Jennie Hobbs'a göre o sözde bu süreyi Harriet Sippel ve Ida Gransbury'yi Patrick ve Frances Ive'in ölümlerinden sorumlu olduklarına ve bunun bedelini ödemeleri gerektiğine inandırmaya çalışarak geçirmiş. Richard Negus nasıl olur da kardeşi Henry'nin dikkatini çekmeden Great Holling'deki bu iki kadınla düzenli bağlantı kurmuş olabilir?"

"Çok önemli bir noktaya parmak bastınız Poirot. Bunu düşünmemiştim."

"Bu çok küçük, önemsiz bir nokta. Hiç kuşkusuz Jennie'nin öyküsünde daha birçok tartışma götürmez yanlış olduğunu siz de fark ettiniz, öyle değil mi?"

"Suçsuz bir insanı cinayetle suçlamanın yanlışlığı tartışılamaz bir gerçek," dedim.

"Catchpool, ahlaki anlamdaki yanlışlardan değil, *gerçek yanlışlardan, olanaksızlıklardan* bahsediyorum. Yoksa beni daha

buna hazır olmadan size her şeyi açıklamaya zorlamak için özellikle mi yapıyorsunuz bunu? *Bien*, yol göstermesi umuduyla size ufak, dikkat çekici bir ayrıntıyı açıklayacağım Catchpool. Jennie Hobbs'un dediklerini düşünün, sizce Bloxham Otel'in 121 ve 317 numaralı odalarının anahtarları nasıl olur da Nancy Ducane'in mavi mantosunun cebine konulmuş olabilir?"

"Samuel Kidd koymuş. Nancy'yi suçlamak için."

"Yolda cebine mi atmış?"

"Sanırım bunu yapmak o kadar da zor değil."

"Evet, peki Bay Kidd bu iki anahtara nasıl ulaştı? Jennie eğer Richard Negus'u öldürmek için otele gitmiş olsa onlar Richard Negus'un anahtarıyla birlikte 238 numaralı odada olacaktı. Plana göre Richard Negus'u öldürdükten ve 238 numaralı odayı dışarıdan kilitledikten sonra üç anahtarı Samuel Kidd'e verecekti. Yine kendi ifadesine göre Jenny cinayet akşamı Bloxham Otel'e de, Richard Negus'un odasına da gitmemiş. Bay Negus odasını içeriden kilitlemiş, anahtarı şöminedeki gevşek tuğlanın arkasına saklamış ve kendini öldürmüş. Peki diğer iki anahtar Samuel Kidd'in eline nasıl geçti?"

Bir yanıt bulma umuduyla birkaç dakika susup düşündüm. Ama bulamadım.

"Bilmiyorum," dedim.

"Belki de Jennie Hobbs gitmeyince, Richard Negus ve Samuel Kidd doğaçlama olarak onun yerini doldurmaya karar vermişlerdir: Samuel Kidd, Richard Negus'u öldürür, sonra Harriet Sippel ve Ida Gransbury'nin anahtarlarını Richard Negus'un otel odasından alır. Peki ama niçin Richard Negus'un anahtarını da almadı? Neden şöminenin gevşek

tuğlasının arkasına sakladı? Richard Negus'un intiharının cinayet gibi görünmesini istemiş olduğunu düşünsek, *mon ami*, bu amaca anahtarı alıp, odadan normal yoldan çıksa da ulaşılabilirdi. Pencereden atlayarak kaçtığını gösterecek şekilde pencereyi sonuna kadar açık bırakmasına hiç gerek yoktu."

Ne demek istediğini anlamıştım.

"Richard Negus kapıyı içeriden kilitlemiş olduğuna göre Samuel Kidd 121 ve 317 numaralı odaların anahtarını almak için odaya nasıl girdi? Bunu soruyorsunuz, değil mi Poirot?"

"*Precisement.*"(1)

"Ağaca tırmanıp, açık pencereden içeri girmiş olamaz mı?"

"Catchpool, düşünün biraz. Jennie o akşam Bloxham Otel'e gitmeyeceğini söylemiş. Bu durumda iki ihtimal var: Ya Samuel Kidd, Richard Negus ile planı Jenny olmadan gerçekleştirmek üzere anlaştı ya da iki adam işbirliğine gitmediler. Eğer anlaşmadılarsa, Samuel Kidd neden o otel odasına gizlice ağaca tırmanarak açık pencereden girsin ve o iki anahtarı alsın? Bunu yapmak için nasıl bir nedeni olabilir? Anlaşmış olsalar, plan aynı şekilde yürür ve hiç kuşkusuz Samuel Kidd, Nancy Ducane'in cebine iki yerine üç anahtar bırakmış olurdu. Ayrıca... eğer Richard Negus, sizin de inandığınız gibi, intihar ettiyse ve o kol düğmesi kasılmalarla kendiliğinden ağzının iç kısmına gittiyse, nasıl oldu da cesedinin planlandığı şekilde yere düzgün yatmış bir şekilde kalmasını sağlayabilirdi? Siz bir insanın gerçekten de zehir içip sonra ölmek için o kadar düzgün bir şekilde pozisyon alabileceğini mi sanıyorsunuz? *Non! Ce n'est pas possible.*"(2)

(1) "Tam olarak."
(2) Hayır. Bu mümkün değil.

"Bunu da düşünmem gerekiyor," dedim. "Kafam karmakarışık oldu. Daha önce aklıma bile gelmeyen bir sürü soruyla dopdolu şu anda."

"Örneğin?"

"Madem yemeyeceklerdi, üç kurbanımız neden sandviç, kek ve kurabiye ısmarladılar? Eğer getirttiklerini yemedilerse, niçin Gransbury'nin odasındaki tabaklar dolu değildi? Yiyeceklere ne oldu?"

"Ah, işte şimdi gerçek bir dedektif gibi düşünmeye başladınız. Hercule Poirot size küçük gri hücrelerinizi nasıl kullanacağınızı öğretiyor."

"Sizce bunlar da tutarsız noktalar olabilir mi?"

"*Bien sur*.[1] Biliyor musunuz, bir sürü çelişkili noktayı aydınlatmasını isterken Jennie Hobbs'dan neden bunu da açıklamasını istemedim? Bunu yapmadım, çünkü oradan ayrılırken anlattığı öyküye inandığımızı düşünmesini istiyordum. Yanıt veremeyeceği bir soruyu sormamam gerekiyordu."

"Poirot! Samuel Kidd!"

"Nerede *mon ami*?"

"Hayır, hayır, onu *gördüğümü* söylemek istemedim, söylemek istediğim... onu Pleasant's Kafe'de ilk gördüğümüz anı anımsıyor musunuz? Tıraş olurken yüzünü jiletle kesmişti. Tıraş ettiği yanağı yaralıydı, diğer yanağında ise sakalı bir hayli gürdü."

Poirot başıyla onayladı.

"Peki ya o kesik, jiletten değil de bir ağacın ince, keskin dallarından birinin yanağını kesmesiyle oluştuysa? Ya Samuel Kidd 238 numaralı odaya pencereden girmeye ya da çıkmaya

(1) Elbette.

çalışırken olduysa? Bize Nancy Ducane'i otelden koşarak çıkarken gördüğü yalanını söyleyeceğini biliyordu, tabii ki yüzündeki gizemli yarayla Richard Negus'un açık penceresinin önündeki ağaç arasında bağlantı kurmamızı istemezdi. Dolayısıyla yüzünün küçük bir parçasını tıraş etti. "

"Yani bizi beceriksizce tıraş olduğuna, bu arada yüzünü kesip bunu yarım bıraktığına inandırmak için mi?" diyen Poirot başını sallayarak ekledi. "Ve daha sonra beni pansiyonda ziyaret ettiğinde, yüzü yara bere içindeydi. Yani bunu da beni yüzünü parçalamadan tıraş olamadığını anımsatmak için mi yaptı? *Eh bien*, eğer buna inanırsam, o zaman yüzünde gördüğüm her kesiğin tıraş sırasında olduğunu düşünecektim."

"Neden bu sizi pek heyecanlandırmadı ki?"

"Çünkü bu o kadar açık ki! Ben bu sonuca varalı iki saatten fazla oldu."

"Ah!" Yine yenik düşmüştüm. "Bir dakika, eğer Samuel Kidd yüzünü Richard Negus'un oda penceresinin hemen dışındaki ağaçtan inerken ya da çıkarken çizdiyse, bu o odaya girdiği, 121 v 317 numaralı odaların anahtarlarını aldığı anlamına gelmez mi?"

"Şimdi bunu tartışmanın zamanı ve yeri değil," dedi Poirot ciddi bir ses tonuyla. "İstasyona vardık. Sorundan beni dikkatli dinlemediğiniz anlaşılıyor."

Dr. Ambrose Flowerday uzun boylu, iri yapılı bir adamdı. Fırçayı andıran koyu renk saçları şakaklarında ağarmaya başlamıştı. Gömleği kırışık ve bir düğmesi eksikti. Bize rahip evine gitmemizi söyledi. Dediğini yaptık. Rahip evinin yüksek

tavanlı, tahta taban döşemeleri yer yer çatlamış soğuk holünde durup bekledik.

Bütün ev tek bir hasta için kullanılacak geçici bir hastaneye dönüştürülmek üzere Dr. Flowerday'in emrine verilmiş gibiydi. Bize kapıyı açan üniformalı bir hemşireydi. Farklı koşullarda böylesi bir düzenlemeden kuşkulanabilirdim ama o anda tek düşünebildiğim zavallı Margaret Ernst'ti.

Tanışma merasimi biter bitmez, "Margaret nasıl?" diye sordum.

Doktorun yüzü kederle buruldu. Sonra kendini toparladı.

"Tek söyleyebileceğim dayanıyor."

Poirot, "Daha fazla açıklama yapmanızı engelleyen ne?" diye sordu.

"Margaret. Umutsuz konuşmalar yapılmasını istemiyor."

"Gerçekten bize ne söyleyeceğinize de karıştı mı?"

Kısa bir sessizliğin ardından Dr. Flowerday başıyla onayladı.

"Birçok insan böylesine bir saldırıdan sonra sağ kalmayı başaramazdı. Margaret güçlü bir yapıya ve güçlü bir iradeye sahip. Çok ciddi bir saldırıyla karşı karşıya kalmış ama... lanet olsun... ölsem bile onu yaşatacağım."

"Olay nasıl olmuş?"

"Köyün diğer ucundan iki kendini bilmez serseri gecenin yarısında kilisenin avlusuna gelmişler ve... Ive'lerin mezarına bir daha onarılamayacak kadar büyük zarar vermişler, mezarı yıkmışlar. Margaret onları duymuş. Uykusunda bile tetiktedir. Taşa vuran metalin sesiyle uyanmış. Sonra onları durdurmak için dışarı koşmuş, adamlar ona yanlarında getirdikleri küreklerle saldırmışlar. Öldürücü darbeler vurmuşlar, amaçları bu

olmasa da onu öldürüp öldürmemeyi umursamamışlar bile. Köyün polisi de bu durumun farkında, onları birkaç saat içinde tutukladı."

Poirot, "Pardon," dedi. "Bağışlayın doktor. Bayan Ernst'e bunu kimin yaptığını biliyor musunuz? Bahsettiğiniz iki serseri... itiraf ettiler mi?"

Doktor dişlerini gıcırdatarak, "Hem de büyük gururla..." dedi.

"Tutuklandılar mı?"

"Ah evet, polis onları tutukladı."

"Peki, kim bunlar?"

"Frederick ve Tobias Cluton, baba oğul. Ayyaş, hiçbir işe yaramaz serseriler, her ikisi de."

Oğul İşe Yaramaz'ın Walter Stoakley ile King's Head'de içerken gördüğüm genç serseri olup olmadığını merak ettim. (Sonrasında haklı olduğumu, bunu yapanın gerçekten de o olduğunu öğrendim.)

"Margaret'in onları engellemeye çalıştığını söylediler. Ive'lerin mezarına gelince..." Dr. Flowerday bana döndü. "Lütfen bundan dolayı sizi suçladığımı düşünmeyin ama ziyaretiniz olayları başlattı, insanları kışkırttı. Margaret'in kulübesine girerken görülmüşsünüz. Köydeki herkes Margaret'in Ive'lere ne kadar saygı duyduğunu bilir. Hepsi sizin bu kulübede dinleyeceğiniz öyküde Margaret'in Patrick'i zina yapmış, günahkâr bir şarlatan değil, bir iftira ve acımasızlık kampanyasının kurbanı olarak tanıtacağını biliyorlardı, onlar tarafından yürütülen bir kampanyanın kurbanı. Bu da onların Patrick'i yeniden cezalandırma heveslerini kamçıladı. O artık bir ölü, ona ulaşmaları olanaksız, dolayısıyla da mezarına za-

rar vermek istediler. Margaret her zaman bunun günün birinde olacağını söylerdi. Gece gündüz evinin penceresinde oturur, onları yakalayıp, engel olmayı umardı. Biliyor musunuz ki o Patrick ve Frances Ive ile hiç karşılaşmadı? Size bunu söylemiş miydi? Onlar *benim* dostlarımdı. Onların trajedileri benim kederim, onlara yapılan haksızlık benim takıntımdı. Yine de en başından beri bu Margaret'in de sorunu oldu. Kocasının yeni kilisesinde böyle bir şeyin gerçekleşmiş olması bile onu dehşete düşürüyordu. Kocasının da aynı görüşü benimsemesini sağladı. Margaret ve Charles'ın Great Holling'e gelmeleri inanılmayacak kadar büyük bir şanstı benim için. Daha iyi bir dost, daha iyi bir müttefik düşünemezdim. Müttefikler!" Dr. Flowerday kendi söylediğini yine kendi düzeltti.

"Margaret ile konuşabilir miyiz?" diye sordum. Eğer ölmek üzereyse –ki olduğunu hissetmiştim, doktorun konuşmaması konusundaki kararlılığına rağmen– henüz zaman varken ne söyleyecekse duymak istiyordum.

Dr. Flowerday, "Elbette," dedi. "Bunu engellersem bana çok kızacaktır."

Poirot, hemşire ve ben tahtadan yapılmış dönen merdivenlerden, yukarıdaki yatak odalarından birine çıktık. Margaret Ernst'in yüzündeki bandajları, kanı, morlukları ve mavimor yumruları gördüğümde yaşadığım şoku belli etmemeye çalıştım. İster istemez gözüm doldu.

Margaret, "Geldiler mi Ambrose?" diye sordu.

"Evet."

"*Bonjour*, Bayan Ernst. Ben Hercule Poirot. Ne kadar üzgün olduğumu sözlerle ifade edemem."

"Lütfen bana Margaret deyin. Bay Catchpool da yanınızda mı?"

Zorlukla da olsa, "Evet, buradayım," demeyi başardım. Nasıl bir insan bir insana böylesine zarar verebilirdi ki? Bu bir insanın değil ancak bir yaratığın, canavarın yapabileceği bir şeydi.

Margaret, "İkiniz de paniğe kapılmama neden olmayacak nazik ifadeler peşindesiniz, değil mi?" dedi. "Gözlerim öylesine şiş ki yüzlerinizi göremiyorum. Sanırım Ambrose size ölmek üzere olduğumu söylemiştir."

"*Non madame*. Öyle bir şey söylemedi."

"Öyle mi? Ama öyle olduğunu o da biliyor."

"Margaret, tatlım."

"Ama yanılıyor. Ölmeyecek kadar öfkeliyim."

"Bize anlatmak istediğiniz bir şey var mı?" diye sordu Poirot.

Margaret'in boğazından tuhaf bir ses çıktı. Sanki alaycı bir sesti bu.

"Evet, var ama sanki çok acelemiz varmış, son nefesimi veriyormuşum gibi, bana telaşla sorular sormanızı istemiyorum. Eğer Ambrose sizde öyle olduğum izlenimi yaratacak bir şeyler söylediyse bu tamamen yanlış, ölmeye hiç niyetim yok. Şu anda tek ihtiyacım olan dinlenmek. Vücudumun bugün daha birçok kez zamansız ve haksız ölüme karşı direnmesi gerekeceğinden hiç kuşkum yok. Ambrose, onlara bilmeleri gerekenleri sen anlatır mısın lütfen?"

Gözkapakları kıpırdadı.

"Evet. Eğer isteğin buysa." Doktorun gözleri büyüdü ve hasta kadının ellerini tuttu. "Margaret! Margaret!"

Hemşire araya girerek ilk kez konuştu.

"Onu yalnız bırakın. İzin verin uyusun."

"Uyku!" Dr. Ambrose dalgın dalgın mırıldandı. "Evet, elbette. Uyuması gerekiyor."

"Bize anlatmak istediği neydi doktor?" diye sordu Poirot.

Hemşire yeniden araya girdi.

"Konuklarınızı salona alabilir miydiniz acaba?"

Dr. Flowerday, "Hayır," dedi. "Onun başından ayrılamam. Bu baylarla özel konuşmam gerekiyor, lütfen siz bizi birkaç dakika yalnız bırakır mıydınız hemşire?"

Genç kadın başıyla onaylayarak odadan çıktı.

Flowerday bana döndü.

"Sanırım size olanların çok büyük bir kısmını zaten anlatmış. Bu uğursuz köyün Patrick ve Frances'e yaptıklarını."

Poirot, "Bu öykünün belki sizin tahmin edebileceğinizden de fazlasını biliyoruz," dedi. "Gerek Nancy Ducane gerekse Jennie Hobbs ile konuştum. Bana resmi kayıtlara Patrick ve Frances Ive'in ölümlerinin kaza olarak geçtiğini söylediler. Margaret Ernst ise Catchpool'a onların yaşamlarını sonlandırmak için bilerek ve isteyerek zehir içtiklerini söylemiş, her ikisinin de! Abrin diye bir zehir."

Flowerday başıyla onayladı.

"Bu doğru. Frances de Patrick de geride intihar notu bıraktılar. Dünyaya son sözlerini yazmışlardı bu notlara. Resmi makamlara ölümlerin kaza sonucu olduğunu söyleyen bendim. Yalan söyledim."

"Neden?" diye sordu Poirot.

"İntihar, Kilise'nin gözünde günahtır. Patrick'in temiz ve iyi adına sürülen lekeden sonra ona bir darbe de ben vura-

mazdım. Zavallı Frances, o hiçbir şey yapmadı, üstelik inançlı bir Hıristiyandı..."

"*Oui. Je comprends.*"(1)

"Eğer yaptıklarının Ive'lerin intihar etmesine neden olduğu söylense bunu başardığı için bayram edecek bir sürü insan tanıyorum bu köyde. Onlara bu zevki yaşatmak istemedim. Özellikle de Harriet'a."

Poirot, "Size bir şey sorabilir miyim Dr. Flowerday?" dedi. "Size Harriet Sippel'in Patrick Ive'e yaptıklarından dolayı çok pişman olduğunu ve bedelini ödemeye hazır olduğunu söylesem buna inanır mıydınız? Sizce bu olabilir mi?"

"Pişman mı?" Dr. Flowerday alaycı bir ifadeyle güldü. "Neden Mösyö Poirot, neden biraz mantıklı düşünmüyorsunuz? Harriet yaptığı *hiçbir şeyden* dolayı pişman olmaz. Aynen benim gibi. On altı yıl önce bu yalanı söylediğim için çok mutluyum. Şu an olsa, aynı şeyi yine yapardım. Size anlatayım: Harriet Sippel ve Ida Gransbury'nin yönetimindeki kalabalık, kötülüğün ta kendisiydi. Bunu ifade edecek başka sözcük bulamıyorum. Sanırım kültürlü bir insan olarak Shakespeare'in *Fırtına* adlı eserini biliyorsunuzdur. *Cehennem boş...*"

"Tüm şeytanlar burada!" diye tamamladı Poirot bu ünlü eserden yapılan alıntıyı.

"Kesinlikle öyle." Dr. Flowerday bana döndü. "Margaret'in benimle konuşmanızı istememesinin nedeni de buydu Bay Catchpool. Aslında Patrick ve Frances'in iyiliği için yalan söylemiş olmamızdan dolayı o da gurur duyuyor ama o benden daha tedbirli. Benim sizin karşınızda kendimi tutamayıp, bu cüretkâr davranışımdan dolayı övüneceğimden korkuyordu.

(1) "Anlıyorum."

Aynen şimdi yaptığım gibi." Hüzünle gülümsedi. "Artık bunun sonuçlarıyla yüzleşme zamanının geldiğinin fakındayım. Gerçekdışı beyanda bulunduğum için belki tıbbi ehliyetimi ve belki özgürlüğümü kaybedeceğim. Aslında bunu hak ettim de. Söylediğim yalan Charles'ın ölümüne neden oldu."

"Margaret'in merhum kocasının mı?"

Doktor başıyla onayladı.

"Margaret ve ben insanların sokakta arkamızdan yalancı diye fısıldaşmalarını umursamıyorduk ama Charles bunlara fazlasıyla içerliyordu. Üzüntüden sağlığı giderek bozuldu. Eğer ben bu köydeki kötülükle savaşmaya böylesine kararlı olmasaydım, Charles bugün hâlâ yaşıyor olabilirdi."

"Ive'lerin bıraktıkları intihar notlarına ne oldu?" diye sordu Poirot.

"Bilmiyorum. On altı yıl önce Margaret'e verdim. O zamandan sonra da bir daha sormadım."

"Onları yaktım."

"Margaret." Ambrose Flowerday ona döndü. "Sen uyumuyorsun."

"Yazdıkları her bir sözcüğü anımsıyorum. Bunu anımsamamın önemli olacağını hissettim ve tamamını kafama yazdım."

"Margaret dinlenmelisin. Konuşmak senin durumundaki biri için çok yorucu olabilir."

"Patrick yazdığı notta Nancy'ye onu sevdiğinin ve her zaman da seveceğinin söylenmesini istemişti. Ona bunu söylemedim. Ambrose resmi soruşturmada ölüm nedeni konusunda yalan söyledikten sonra böyle bir şeyi nasıl söyleyebi-

lirdim? Ama... şimdi, gerçek ortaya çıktığına göre, bunu ona söylemelisin Ambrose. Ona Patrick'in ne yazdığını söyle."

"Yapacağım bunu. Hiç endişelenme Margaret. Her şeyi halledeceğim."

"Endişeleniyorum. Ambrose, Mösyö Poirot ve Bay Catchpool'a Harriet'ın Patrick ve Frances'in gömülmelerinin ardından savurduğu tehditleri anlatmadın. Anlat onlara." Gözleri kapandı. Birkaç saniye sonra yeniden derin bir uykuya dalmıştı.

"Bu tehditler neydi doktor?" diye sordu Poirot.

"Harriet Sippel bir gün arkasında çetesinden on ya da yirmi kişiyle rahip evine geldi ve Great Holling halkının Patrick ve Frances Ive'in cesetlerinin mezarlarından çıkarılmasını istediğini söyledi. Onların intihar ettiklerini ve günahkârların kutsal topraklarda yatmaya hakları olmadığını iddia ediyordu, Tanrı'nın yasalarının böyle buyurduğunu! Margaret kapıya çıkıp ona saçmaladığını söyledi: Hıristiyan Kilisesi'nin böyle bir yasası olduğunu ama bunun artık geçerli olmadığını belirtti. 1880'den beri uygulanmamıştı ve 1913 yılındaydık. Ölen insanın ruhunun Tanrı'ya havale edildiğini ve hiçbir faninin onu yargılayamayacağını anlattı. Harriet'ın yobaz destekçisi Ida Gransbury de eğer intihar edenlerin 1880'lerde Kilise'nin kutsal topraklarına gömülmeleri yasaksa bunun hâlâ geçerli olması gerektiğini söyledi. 'Tanrı'nın kullarının doğru davranışlarına ilişkin yasaları asla değişmez,' dedi. Nişanlısının bu vicdansız çıkışını kabullenemeyen Richard Negus hemen bu acımasız cadaloz ile nişanını bozdu ve Devon'a gitti. Bu verdiği en doğru karardı."

"Patrick ve Frances Ive intihar etmekte kullandıkları Abrin'i nereden bulmuşlardı?" diye sordu Poirot.

Ambrose Flowerday şaşırdı.

"Bu hiç beklemediğim bir soru. Niçin sordunuz?"

"Çünkü sizinle bir bağlantısı olup olmadığını merak ettim."

"Var." Doktorun yüzü sanki çok büyük bir acı çekiyormuşçasına kasıldı. "Frances benim evimden çalmış. Birkaç yıl süreyle tropik bölgelerde çalıştım, buraya gelirken bu zehirden iki küçük şişe getirmiştim. O sırada çok gençtim ama ileride, yaşlandığım zaman kullanmam gerekebileceğini düşünmüştüm, yani kurtuluşu olmayan, amansız bir hastalığın pençesine düşersem filan. Bazı hastalarımın çektiği acıyı görünce, kendi yaşamımla ilgili böyle bir kararı verebilme hakkımın olmasını istedim. Frances'in ilaç dolabımda bu zehirden iki küçük şişe olduğunu nereden öğrendiğini hiç bilmiyorum. Tabii çok önceden ihtiyacı olan bir şeyi aradığı sırada görmüş olabilir, sonra da merak edip öğrenmiştir. Daha önce de söylediğim gibi belki de asıl cezalandırılması gereken, bunu hak eden bendim. Margaret ne derse desin, hep o zehir dolabımda olmasa Frances'in ölmeyeceğini, onun ölümüne neden olduğumu düşündüm."

"*Non.* Bundan dolayı kendinizi suçlamamalısınız. Eğer ölmeye karar verdiyse sizin Abrin şişeniz olsa da olmasa da yapardı bunu."

Poirot'nun doktora siyanürle ilgili de soru sormasını bekledim. Ne de olsa bir zehre ulaşma olanağı olan bir doktorun ikincisine de ulaşma olanağı olabilirdi. Ama o tamamen başka bir şey sordu.

"Dr. Flowerday, benim hiç kimseye Patrick ve Frances Ive'in ölümlerinin kaza olmadığını açıklamak gibi bir niyetim yok. Özgürsünüz, öyle kalacak ve rahatça mesleğinizi sürdürebileceksiniz."

"Nasıl yani?" Flowerday şaşkınlık içinde bir bana bir Poirot'ya baktı. Poirot'nun bu konuda görüşümü almaya gerek duymamış olmasına içerlememe rağmen başımı sallayarak bunu onayladığımı belirttim. Aslında mesleği gereği ülkenin yasalarını koruması ve bunlara uyulmasını sağlaması gereken bendim. Dolayısıyla bunu açıklayıp açıklamamak da benim verebileceğim bir karardı. Hoş, bana danışmış olsaydı da ondan Ambrose Flowerday'in söylediği yalanı açıklamamasını isterdim.

"Teşekkürler. Gerçekten sağduyulu ve yüce gönüllü bir insansınız."

"*Pas du tout*."[1] Poirot, Flowerday'in övgülerini duymazdan geldi. "Size bir sorum daha olacak doktor. Evli misiniz?"

"Hayır."

"Bunu söylediğim için bağışlayın ama ben olmanız gerektiğini düşünüyorum."

Derin bir soluk aldım.

"Bekârsınız, değil mi? Margaret Ernst de uzun yıllardır dul. Onu çok sevdiğiniz anlaşılıyor, sanırım o da bu sevginize aynı şekilde sevgiyle karşılık veriyor. Neden ondan karınız olmasını istemediniz?"

Dr. Flowerday, zavallı adamcağız, şaşkınlığını başka yerlere bakarak gizlemeye çalışıyordu. Neden sonra ağır ağır konuşmaya başladı.

(1) "Bir şey değil."

"Margaret ve ben çok uzun bir zaman önce evlenmemeye karar verdik. Bu doğru olmazdı. Yaptıklarımızdan sonra bunun gerekli olduğunda hemfikirdik ama, zavallı Charles'ın başına gelenlerden sonra... mutlu olmaya çalışmamız uygun olmazdı. Her ne kadar birlikte çok mutlu olacağımızı bilsek de, arkamızda onca acı varken..."

Margaret'e bakıyordum. Gözkapaklarının kırpıştığını gördüm.

"Yeterince acı çektik..." diye mırıldandı zayıf bir sesle.

Flowerday şaşkınlıktan açılan ağzını sıktığı yumruğuyla kapadı.

"Ah Margaret!" dedi. "Sensiz ne anlamı var ki?"

Poirot ayağa kalktı.

"Doktor," dedi en kararlı sesiyle. "Bayan Ernst yaşamının süreceği kanısında. Bu durumda eğer siz, gerçek mutluluğu yakalama olasılığını kaçırma konusundaki aptalca kararlılığınızı sürdürürseniz, bu çok büyük bir hata olur. Birbirini seven iki iyi insan hiçbir neden yokken birbirlerinden ayrılmamalı."

Ve ardından odadan çıktık.

Hemen Londra'ya dönmek niyetindeydim ama Poirot önce Patrick ve Frances Ive'in mezarlarını görmemiz gerektiğini söyledi.

"Oraya bir çiçek bırakmak istiyorum, *mon ami*."

"Şubat ayındayız, sevgili dostum. Bu mevsimde çiçeği nereden bulacaksınız?"

Bu sözlerim İngiliz iklimini hedef alan uzunca bir homurdanmaya neden oldu.

Mezar taşı yan yatmıştı, çamur içindeydi. Çamurdaki çok sayıdaki ayak izi Frederick ve Tobias Cotton denilen o iki vah-

şi hayvanın mezar taşını kürekleriyle topraktan çıkardıktan sonra üzerinde tepindiklerini gösteriyordu.

Poirot eldivenlerini çıkardı. Eğildi ve sağ elinin işaretparmağını kullanarak toprağa kocaman bir çiçek resmi çizdi, aynen küçük çocukların çizdiği gibi bir çiçek.

"*Voilà!*"[1] dedi daha sonra neşeyle. "Şubat ayına ve İngiltere'nin berbat havasına rağmen, çiçek işte!"

"Poirot, parmağınız çamur oldu."

"*Oui*. Neden şaşırdınız ki? Ünlü Hercule Poirot bile elini kirletmeden çamura çiçek resmi çizmeyi başaramaz. Kir nasıl olsa çıkar, hiç endişelenmeyin. Tek gereken daha sonra bir manikür."

"Elbette." Gülümsedim. "Bu konudaki iyimserliğiniz beni çok mutlu etti."

Poirot mendilini çıkardı. Onun özenle mezar taşındaki ayak izlerini temizlemesini hayranlıkla izledim. Oflayıp puflayarak eğilip doğrulurken dengesini sağlamakta zorlandı ve hafifçe yalpaladı.

"İşte," dedi sonunda. "*C'est mieux!*"[2]

"Evet. Daha iyi."

Poirot ayak ucuna baktı.

"İnsanın tanık olmak istemeyeceği kadar moral bozucu bir görüntü değil mi? Patrick ve Frances Ive'in birlikte huzur içinde yatmalarını dileyelim."

Her şeyin nedeni o "birlikte" sözcüğüydü. Aklıma "ayrı" sözcüğünün gelmesine neden olan da oydu. Düşüncelerim yüzüme yansımış olmalıydı ki Poirot merakla sordu.

(1) "İşte!"

(2) "Şimdi daha iyi!"

"Catchpool? Bir şeyiniz var. Ne oldu?"

Birlikte. Ayrı.

Patrick Ive, Nancy Ducane'e âşıktı, ama ölüm onun yasal olarak yaşamını paylaştığı kadınla, karısı Frances'le sonsuza dek aynı mezarı paylaşmasına neden olmuştu. Acaba ruhu huzur bulmuş muydu yoksa hâlâ Nancy'yi mi özlüyordu? Acaba Nancy bunu kendi kendine soruyor muydu? Acaba Patrick'i seven biri olarak ölülerin canlılarla konuşabilmesini ister miydi? Seven ve sevdiğini kaybeden herkesin istediği gibi...

"Catchpool! Şu anda kafanızdan neler geçiyor? Bunu bilmeliyim."

"Poirot, bu o kadar mantıkdışı bir düşünce ki. Size hemen anlatırsam kolaylıkla delirmiş olduğumu anlarsınız." Tüm aklımdan geçenleri söyledim. "Tabii yanlış bu," diye de ekledim.

"Ah, hayır, hayır, hayır. Hayır, *mon ami*, yanlış değil." Yutkundu. "*Tabii* ya! Nasıl, *nasıl* göremedim ben bunu? *Mon Dieu!* Bunun ne anlama geldiğini anlıyorsunuz, değil mi? Bundan nasıl bir sonuç çıkarmamız gerektiğini?"

"Hayır, korkarım hayır."

"Ah. *Dommage.*"[1]

"Tanrı aşkına Poirot! Benim fikrimi açıklatıp kendinizinkini saklamak hiç adil değil."

"Şu anda bunu tartışmanın zamanı değil dostum. Artık Londra'ya dönmeliyiz. Sizin hemen Harriet Sippel ve Ida Gransbury'nin giysilerini ve kişisel eşyalarını toparlamanız gerekiyor."

"Ne?" Şaşkınlık içinde kaşlarımı çattım. Duyduklarıma inanamıyordum.

(1) Yazık.

"*Oui*. Eğer anımsıyorsanız Bay Negus ağabeyinin özel eşyalarını alıp götürdü."

"Anımsıyorum ama..."

"Bunu tartışmayalım Catchpool. İki bayanın giysilerini ve özel eşyalarını otel odasından toparlamak pek fazla zamanınızı almayacaktır. Ah şimdi *her şeyi* anlıyorum, sonunda her şeyi açıkça görebiliyorum. Bulmacanın tüm yanıtları elimde artık, her şey yerli yerine oturuyor. Biliyorsunuz, bu en başından beri bir çapraz bulmacadan farksızdı."

"Lütfen karşılaştırma yapmayın," dedim. "Eğer bu olayla karşılaştırırsanız en sevdiğim hobimi elimden almış olursunuz."

"Ancak tüm yanıtlara bir bütün olarak baktığın zaman belirli bir yanıtın doğru olduğunu ve yerine oturduğunu görebiliyorsun," diye ekledi Poirot sözlerime aldırış etmeden. "Birkaç yanıt eksikken, bulduğun bir yanıtı aslında doğru olmasa bile yerine oturmuş sanabiliyorsun."

"Bu durumda beni sözcüklerin yerine oturtulmadığı, doldurulmayı bekleyen boş bir çapraz bulmaca olarak görebilirsiniz."

"Bu uzun sürmeyecek dostum, hiç uzun sürmeyecek. Bunun için Poirot'nun son bir kez Bloxham Otel'in yemek salonuna ihtiyacı olacak."

22. BÖLÜM

Monogram Cinayetleri

Ertesi akşamüstü dördü çeyrek geçe Poirot ve ben, Bloxham Otel'in yemek salonunun bir köşesinde durmuş, insanların masalardaki yerlerini almalarını bekliyorduk. Otel personeli, Luca Lazzari'nin söz verdiği gibi tam dörtte gelmişti. Tanıdık yüzlere gülümseyerek selam verdim: John Goode, Thomas Brignell, Rafal Bobak. Selamıma gergin bir şekilde başlarını sallayarak karşılık verdiler.

Lazzari kapıda duruyordu. Polis memuru Stanley Beer ile konuşuyor, bu arada sert el kol hareketleri yapıyordu. Beer bu heyecanlı konuşma sırasındaki hareketleri ister istemez başını eğerek savuşturmak ya da geri çekilmek zorunda kalıyordu. Lazzari'nin söylediklerinin çoğunu duyamayacak kadar uzaktaydım, ayrıca salon da çok gürültülüydü ama "monogram cinayetleri" sözcüğünü birden çok kez duydum.

Lazzari'nin bu olayı tanımlamayı yeğlediği deyim bu olmalıydı. Oysa ülkedeki tüm gazeteler bu cinayetleri daha ilk

günden manşetlerine "Bloxham Otel Cinayetleri" olarak geçirmişlerdi. Herhalde Lazzari çok daha farklı ve yaratıcı bir tanımlamayla sevgili kuruluşunun sonsuza dek adının geçtiği bir çağrışımla lekelenmeyeceğini umuyordu. Bu bana son derece anlaşılır gelse de bir o kadar da sinirlendiriyordu. Belki de bunun nedeni valiz toplama konusundaki başarısızlığımdan kaynaklanan moral bozukluğumun hâlâ sürmesiydi. Aslında yolculuk öncesi kendi valizimi hazırlama konusunda bir hayli becerikli olduğumu söyleyebilirim. Bu herhalde yolculuklarda yanıma mümkün olan en az eşyayı almamdan kaynaklanıyor. Ida Gransbury'nin giysileri ise Bloxham'da çok kısa kalmasına rağmen bir hayli fazlaydı ve etrafa yayılmıştı. Tüm ağırlığımla bastırmama, elimden gelen her şeyi yapmama rağmen giysilerinin birçoğunu valizine sığdırmayı başaramadım, bir kısmı dışarıda kaldı. Hiç kuşkusuz bu konuda kadınların beceriksiz bir erkeğin asla bilemeyeceği çok özel taktikleri vardı. Dolayısıyla Poirot valiz toplamakla uğraşmayı bırakıp, sözleşildiği gibi saat dörtte yemek salonunda olmamı istediğinde bayağı rahatladım.

Gri flanel bir takım elbise giymiş olan Samuel Kidd, kolunda Jennie Hobbs ile dördü beş geçe geldi. Jennie'nin yüzü dikkat çekecek kadar solgundu. Onlardan iki dakika sonra da Richard'ın kardeşi Henry Negus geldi. Onu on dakika sonra dört kişilik bir grup izledi: bir erkek ve üç kadın. Kadınlardan biri Nancy Ducane'di. Gözlerinin çevresi ağlamaktan kızarmıştı. Salona girerken yüzünü transparan bir eşarpla gizlemeye çalışsa da bunda başarılı olduğu söylenemezdi.

"İnsanların ağladığını görmelerini istemiyor," diye mırıldandım hemen yanımda duran Poirot'ya.

"Hayır," dedi. "Yüzünü eşarpla gizlemeye çalışmasının nedeni tanınmak istememesi, gözyaşlarından utanması değil. Siz İngiliz erkeklerinin sandığının aksine insanların duygularının dışa yansımasında kınanacak, ayıplanacak bir şey yoktur."

O an için beni çok daha fazla ilgilendiren Nancy Ducane'den bahsederken konunun yine dönüp dolaşıp bana gelmesini istemiyordum.

"Haklısın, coşkulu hayranlarının üzerine atılması, iltifatlar yağdırması sanırım istediği son şeydir," dedim.

Ünlü bir kişi olarak hiçbir şeyden hayranlarının kendisini övgü yağmuruna tutmasından daha çok hoşlanmayan Poirot, tam da bu noktada beni, aşağılayan, aynı fikirde olmadığını belirten bakışlarla süzdü.

Bunu da tartışmak istemiyordum. Hemen konuyu değiştirerek, "Nancy Ducane ile gelen üç kişi kim?" diye sordum.

"Lort St. John Wallace, Leydi Louisa Wallace ve hizmetçileri Dorcas." Saatine baktı ve dudaklarının arasından, "Tüh!" dedi.

"Şimdiden başlamakta on beş dakika geciktik. Niçin bu insanlar tam zamanında gelmezler ki?"

Thomas Brignell ve Rafal Bobak'in bir şey söylemek istermiş gibi ayağa kalktıklarını gördüm ama bu çabaları boşunaydı, kovuşturma henüz resmen başlamamıştı.

Poirot, "Baylar, lütfen oturun," dedi.

"Ama Mösyö Poirot, be..."

"Ama ben..."

Poirot başını sallayarak onları yatıştırdı.

"Boşuna kendinizi üzmeyin baylar. Poirot'ya söylemek istediğiniz şeyler mi var? Kendisinin bunların hepsini bildi-

ğinden emin olabilirsiniz, herkes burada toplanınca kendisi bütün bunları sizlere zaten açıklayacak. Lütfen sabırlı olun, bunu sizden rica ediyorum."

Bobak ve Brignell sakinleşerek yeniden yerlerine oturdular. Brignell'in yanında oturan siyah saçlı kadının elini uzattığını görünce şaşırdım. Brignell de onun elini tuttu ve ikisi el ele oturmayı sürdürdüler. Birbirlerine bakışlarını görmek bana bilmek istediğim her şeyi anlatmak için yeterliydi: Onlar sevgiliydiler. Ancak bu kesinlikle Brignell'in otelin bahçesinde sarıldığını gördüğüm kadın değildi.

Poirot kulağıma fısıldadı.

"Brignell'in otelin bahçesindeki el arabasının yanında öptüğü kadının açık renkti, değil mi? Şu kahverengi mantolu kadın?"

Ve bana anlamlı anlamlı gülümsedi.

Sonra kalabalığa dönerek, "Herkes geldiğine göre, sessiz olmanızı ve tüm dikkatinizi bana yöneltmenizi rica edebilir miyim?" dedi. "Teşekkür ederim, size minnettarım."

Poirot konuştuğu sırada gözlerimle salonda oturanları taradım. O da ne... Tanrım! Oydu! Pleasant's Kafe'deki garson kız, Fee Spring de salondaydı, en arkada oturuyordu. Aynen Nancy Ducane gibi o da yüzünü tuhaf bir şapkayla kapamaya çalışmış ama aynen onun gibi bunda başarılı olamamıştı. Bana el salladı. Sanki bir kadeh içki içmek için oraya uğramışız, bana ve Poirot'ya servis yapmış, sonrasında ne yapacağımızı ona anlatacakmışız gibi bir hava içindeydi. Lanet olsun bu küçük cadı neden ait olduğu yerde, kafede kalmamıştı ki?

"Bugün sizin hoşgörünüze sığınmak durumundayım," dedi Poirot. "Şu an için bilmediğiniz ve anlamadığınız birçok şeyi bilmeniz, öğrenmeniz gerekiyor."

"Evet," diye düşündüm. "Bu benim durumumu da çok iyi özetliyor." Bloxham'daki hizmetçiler ve aşçılardan ancak biraz fazlasını biliyordum. Hatta Fee Spring bile gerçekleri benden çok daha iyi algılıyor olabilirdi. Onu düzenlediği bu büyük toplantıya Poirot özellikle davet etmiş olmalıydı. Onun niçin böyle büyük bir seyirci kitlesi toplamaya gerek duyduğunu anlamıyordum ve asla da anlayamayacaktım. Bu bir tiyatro eserinin sergilenmesi değildi. Bir cinayeti çözümlediğimde –ki bunu Poirot'nun yardımı olmadan da birçok kez yapmıştım– vardığım sonuçları yalnızca amirlerime açıklar ve söz konusu suçluyu tutuklardım.

Acaba Poirot'dan her şeyi öncelikle bana açıklamasını istemeli miydim? Bu kovuşturmanın asıl sorumlusu olarak oradaydım ve onun karşımızdaki kalabalığa yapacağı açıklama konusunda en ufak bir fikrim yoktu.

"Her ne söyleyecekse, bırak zekâsıyla övünsün," diye düşündüm ve içimden onun için dua ettim. "Eğer haklıysa ve doğruları açıklarsa, yanında ben de olacağım ve hiç kimse ne kadar az şey bildiğimi anlamayacak."

Poirot, "Bu öykü yardım almadan anlatamayacağım kadar uzun," diye başladı sözlerine. Sonra salondakilere baktı. "Sesim buna yeterli olmayacaktır. Bu yüzden sizden benim dışımda iki konuşmacıyı daha dikkatle dinlemenizi rica edeceğim. Bunlardan birincisi bugün bizlere kendisini ağırlama onurunu yaşatarak, aramıza katılan ünlü portre ressamı Bayan Nancy Ducane."

Bu sürprizdi işte, ancak Nancy için olmadığını fark ettim. Yüz ifadesinden Poirot'nun onu telefonla arayıp bilgi verdiği anlaşılıyordu. İkisi önceden anlaşmışlardı.

Nancy yüzündeki eşarbı açmadan herkesin onu göreceği şekilde yanıma gelip durduğunda salon fısıltılarla doldu.

Poirot'ya fısıldadım.

"Böylece onun hayran kitlesini heyecanlandırmış olmadın mı?"

"*Oui*." Gülümsedi. "Ama görüyorsun yine de eşarbını yüzünden uzaklaştırmadı."

Nancy Ducane, Patrick Ive'in öyküsünü anlatırken herkes onu büyük bir dikkatle dinledi: Patrick'le aralarındaki yasak aşk ilişkisi, gece saatlerinde rahip evine yaptığı gizli ziyaretleri, Patrick'in inananlardan ölen sevdikleriyle ilişki kurarak haber getirdiğini söyleyerek para aldığı iddialarının iftiradan başka bir şey olmadığını anlattı. Ancak bütün bu felaketleri başlatan yalandan söz ederken Jennie Hobbs'un adını ağzına bile almadı.

Nancy sonunda King's Head Hanı'nda Great Holling sakinlerinin karşısına geçip, Patrick Ive ile yaşadıkları yasak aşkı itiraf ettiğini, ancak o sırada bunun platonik bir aşk olduğunu söylemesine rağmen aslında o kadar da erdemli bir ilişki olmadığını da itiraf etti. Patrick ve Frances Ive'in bu olaylar sonucunda zehirlenerek trajik bir biçimde öldüklerini söylerken ise sesi titriyordu. Onların ölümüne ilişkin tek söylediğinin "zehirlenerek" olması dikkatimi çekmişti. Kaza mı intihar mı olduğunu belirtmemişti. Acaba Poirot, Ambrose Flowerday ve Margaret Ernst'i korumak için böyle yapmasını istemiş olabilir miydi?

Nancy sözlerini tamamlayıp otururken, son olarak, "O gün Patrick'e ne kadar âşıksam bugün de o kadar âşığım," dedi. "Ona olan aşkım asla bitmeyecek. Bir gün, o ve ben mutlaka kavuşacağız."

"Teşekkürler Madam Ducane." Poirot hafifçe reverans yaptı. "Şimdi hiç gecikmeden size yeni öğrendiğim bir gerçeği açıklamak istiyorum, sanırım bu sizi biraz olsun rahatlatacaktır. Patrick ölümünden önce... bir mektup yazmıştı. O mektupta sizi sevdiğini ve sonsuza dek de seveceğini belirtmişti."

"Ah!" Nancy ellerini ağzına kapadı, gözlerini defalarca kırpıştırdı. "Mösyö Poirot, beni ne denli mutlu ettiğinizi tahmin bile edemezsiniz."

"*Au contraire madame.*[1] Çok iyi tahmin edebiliyorum. Çok sevdiğiniz birinden ölümünün ardından gelen bir aşk mesajı... Bu Patrick hakkında çıkarılan, öte dünyadan mesaj aldığıyla ilgili asılsız söylentilere ve dedikodulara bir yanıt gibi, öyle değil mi? Ve sorarım size, kim delicesine sevdiği ama kaybettiği birinden böyle bir mesaj almak istemez?"

Nancy Ducane sandalyesine döndü ve oturdu. Louisa Wallace samimiyetle ve sevgiyle koluna vurdu.

"Ve şimdi," dedi Poirot. "Başka bir kadın, Patrick Ive'i tanıyan ve ona âşık olan başka bir kadın konuşacak. Eski hizmetçisi, Jennie Hobbs. Matmazel Hobbs?"

Jennie ayağa kalktı ve Nancy'nin durduğu yere geldi. O da kendisinden konuşması istendiği için şaşırmamış gibiydi. Titrek bir sesle anlatmaya başladı.

"Ben de Patrick'i sevdim, en az Nancy kadar sevdim onu. Ama o benim aşkıma karşılık vermedi, fark bile etmedi. Ben onun için daima sadık bir hizmetçiydim, hepsi bu kadar. Onun hakkındaki o iftiraları uyduran, söylentileri çıkaran bendim. Bağışlanamaz bir söyledim. Beni değil Nancy'yi sevdiği için kıskanıyordum. Ona kızmıştım. Ben onu kendi ellerimle öldürmedim ama ona iftira ederek ölümüne neden oldum. Ben

(1) Tam aksine madam.

ve diğer üç kişi, Harriet Sippel, Ida Gransbury ve Richard Negus, bu otelde öldürülen üç kişi. Biz onun ölümüne neden olduk. Dördümüz de sonradan bu yaptığımızdan pişmanlık duyduk. Çok çok pişman olduk. Ve bunu telafi etmek, her şeyi düzeltmek için bir plan yaptık."

Jennie, Poirot ve bana Samuel Kidd'in evinde anlattığı plandan bahsederken, nasıl ve niçin gerçekleşmediğini açıklarken Bloxham Otel'in personelinin yüzünde beliren şaşkınlık ifadelerini izledim. Jennie, üç cinayetin suçunu Nancy Ducane'e yüklemeyi ve kendisinin ancak onun asıldığından emin olduktan sonra ölmesini planladıklarını anlattığında Louisa Wallace panik içinde küçük bir çığlık attı.

"Suçsuz bir kadının işlemediği üç cinayetin suçlusu olarak ölüme gönderilmesi hiçbir yanlışı düzeltemez!" diye haykırdı St. John Wallace. "Bu ahlaksızlık! Günah!"

Hiç kimse ona karşı çıkmadı, en azından sesli olarak. Fee Spring'in salondaki diğer kişiler kadar şaşırmamış olduğu dikkatimi çekti. Dikkatle dinliyordu.

Jennie, "Asla Nancy'yi haksız yere suçlamak istemedim," dedi. "Asla! Buna ister inanın ister inanmayın, bu size kalmış."

Poirot, "Bay Negus," dedi. "Bay *Henry* Negus. Sizce ağabeyiniz böyle bir plan yapmış olabilir mi?"

Henry Negus ayağa kalktı.

"Tam bir şey söyleyemeyeceğim Mösyö Poirot. Benim tanıdığım Richard bir insanı öldürmeyi düşünemezdi ama on altı yıl önce benimle birlikte yaşamaya Devon'a gelen Richard *benim tanıdığım Richard değildi.* Ah evet, fiziksel özellikleri aynıydı ama psikolojik anlamda çok farklıydı. Korkarım onu yeni haliyle, dönüştüğü yeni kişiliğiyle asla tanıyamadım.

Dolayısıyla böyle davranmış olup olamayacağı konusunda da kesin bir şey söyleyemeyeceğim."

"Teşekkürler Bay Negus. Size de teşekkürler Bayan Hobbs." Poirot belirgin bir kayıtsızlıkla ekledi. "Oturabilirsiniz."

Sonra kalabalığa döndü.

"Gördüğünüz gibi baylar bayanlar, eğer Bayan Hobbs'un öyküsü doğruysa tutuklamamız ve yargılamamız gereken bir katil zanlısı bulunmuyor. Ida Gransbury, Harriet Sippel'i öldürdü, ama onun izniyle. Richard Negus, Ida Gransbury'yi öldürdü, yine onun izniyle. Sonra da Jennie Hobbs'un anlaştıkları şekilde onu öldürmek için otele gelmediğini görünce kendini öldürdü. İntihar etti ama öncesinde bunun da cinayet gibi görünmesi için kapıyı içeriden kilitledi, anahtarı şöminenin gevşek bir tuğlasının arkasına gizledi ve pencereyi açtı. Böylece polis bunun cinayet olduğunu, katilin, yani Nancy Ducane'in anahtarı alıp pencereden çıktığını ve ağaçtan aşağı inerek kaçtığını düşünecekti. Jennie Hobbs'un öyküsüne göre ortada katil diye bir şey yok, hiç kimse kurbanını izni olmadan öldürmedi. Ayrıca söz konusu kişilerden hiçbiri de şu anda sağ değil."

Poirot başını çevirerek salondakilere baktı.

"Katil yok," diye yineledi. "Yine de, eğer bunun doğru olduğunu varsaysak bile, halen sağ olan ve cezalandırılmayı hak eden iki suçlu var: Jennie Hobbs ve Samuel Kidd. Onlar işlemediği cinayetlerin suçunu Nancy Ducane'in üzerine atmaya çalıştılar."

"Umarım her ikisini de hapse atarsınız!" diye bağırdı Louisa Wallace.

"Ben hiç kimseyi hapse atmam ya da hapisten çıkarmam madam. Bu dostum Catchpool ve meslektaşlarının görevi. Ben

yalnızca gizemleri çözer, gerçeği açığa çıkarırım. Bay Samuel Kidd, lütfen ayağa kalkar mısınız?"

Kidd ayağa kalktı. Huzursuz görünüyordu.

"Sizin bu plandaki göreviniz resepsiyona bir not bırakmaktı, öyle değil mi? MEZARLARINDA RAHAT UYUYAMASINLAR. 121, 238, 317 yazan bir not."

"Evet efendim. Aynen Jennie'nin de söylediği gibi."

"Size bu notu önceden belirlenen zamanda Jennie vermişti, değil mi?"

"Evet, o gün erken saatlerde vermişti. Sabahleyin."

"Peki, siz resepsiyona ne zaman bıraktınız?"

"Jennie'nin de söylediği gibi, akşam sekizden hemen sonra. Sekiz gibi oradaydım ama önce çevrede beni görecek birinin olmadığından emin olmam gerekiyordu."

"Bu talimatı kimden almıştınız?"

"Jennie."

"Yine aynı şekilde oda anahtarlarını Nancy Ducane'in cebine koyma talimatını da Jennie'den mi aldınız?"

"Evet, bu doğru efendim," dedi Kidd ters bir sesle. "Bütün bunları bana niçin sorduğunuzu anlamıyorum, daha şimdi Jennie hepsini anlatmadı mı?"

"Açıklayacağım. *Bon*. Jennie Hobbs'tan dinlediğimiz orijinal plana göre, üç odanın anahtarı Richard Negus'u öldürdükten sonra Jennie tarafından onun odasından alınacak ve Samuel Kidd'e verilecek, o da bunları Nancy Ducane'in bu olayla ilişkisi olduğunu düşündürecek bir yere bırakacaktı ki bu bildiğiniz gibi mantosunun cebi oldu. Ancak *Jennie Hobbs anlattığı öyküde cinayet akşamı Bloxham Otel'e gitmediğini belirtti.* Bunu yapacak cesareti bulamamıştı. Bu yüzden size soruyo-

rum Bay Kidd, 121 ve 317 numaralı odaların anahtarlarını nasıl ele geçirdiniz?"

"Nasıl mı?... o anahtarları nasıl mı ele geçirdim?"

"Evet. Size sorduğum soru buydu. Lütfen yanıt verin."

"Ben... şey, doğrusunu isterseniz, onları kendi yeteneklerim ve ince zekâm sayesinde ele geçirebildim. Otel personeliyle yakın ilişkim vardır, sözüm geçer, onlardan bana bir mastır anahtar sağlamalarını istedim. Sağladılar da. Kullandıktan sonra da geri verdim. Tamamen gizli, aramızda kalacak şekilde tabii."

Poirot'nun çıkardığı, bunu kınadığını belirten sesi duyacak kadar yakınında duruyordum.

"Hangi personel mösyö? Hepsi şu anda burada, bu salondalar. Lütfen size mastır anahtarı veren personeli işaret eder misiniz?"

"Kim olduğunu anımsamıyorum. Bir erkek, tek söyleyebileceğim bu. Yüzleri anımsamak konusunda hafızam çok zayıf." Kidd bunları söylediği sırada yüzündeki kırmızı kesikleri başparmağı ve işaretparmağıyla ovalıyordu.

"Demek bu mastır anahtarla o üç odaya girdiniz?"

"Hayır, yalnız 238 numaralı odaya. Tüm anahtarlar orada olacaktı, Jennie'nin onları oradan alması konusunda anlaşmıştık, ama yalnızca iki tanesini buldum. Dediğiniz gibi biri şöminedeki tuğlanın arkasına gizlenmişti. Orada kalıp odada üçüncü anahtarı araştırmak istemedim, Bay Negus'un cesedi filan..."

"Yalan söylüyorsunuz." Poirot doğrudan suçluyordu. "Önemli değil. Zamanı gelince, çıkmaza girince dilediğiniz gibi yalan söyleyemeyeceğinizi öğreneceksiniz. Neyse, şimdi devam edelim. Hayır, hayır, oturmayın. Bir sorum daha ola-

cak, size ve Bayan Hobbs'a. Jennie Hobbs'un cinayet gecesi yedi buçukta ölesiye korkmuş gibi Pleasant's Kafe'ye yanıma gelmesi de planın bir parçasıydı, değil mi?"

"Evet," diyen Jennie, Poirot'ya değil de Kidd'e bakıyordu.

"Bağışlayın ama çok önemli bir noktayı anlayamıyorum. Planı gerçekleştirmekten korktuğunuzu, cesaretiniz olmadığı için o akşam altıda otele gitmediğinizi söylüyorsunuz. Ama anlaşılan siz olmadan da her şey planladığı şekilde yürümüş. Tek fark Richard Negus'un kendini öldürmesi, öyle değil mi? İçkiyi sizden alacağına, içkisine zehri kendisi katmış. Şu ana kadar söylediklerim yaklaşık olarak doğru değil mi matmazel?"

"Evet, öyle."

"Eğer öyleyse ve plana göre tek fark Richard Negus'un öldürüleceği yerde kendini öldürmesiyse, ölümlerin planlandığı şekilde gerçekleştiğini varsayabiliriz: Yani sandviç ve kurabiyeleri sipariş ettikten sonra, saat yediyi çeyrek geçeyle sekiz arasında. Doğru mu Bayan Hobbs?"

"Doğru," diyen Jennie biraz önce olduğu kadar kendinden emin görünmüyordu.

"Öyleyse izninizle sorabilir miyim: Nasıl oluyor da sizin Richard Negus'u öldürmeniz de planın bir parçası olabiliyor? Daha birkaç dakika önce bize her perşembe akşam yemeğimi düzenli bir şekilde orada yediğimi bilen biri olarak cinayetlerin işlendiği akşam saat yedi buçukta Pleasant's Kafe'ye yanıma gelmenizin de planın bir parçası olduğunu söylediniz. Bloxham Otel'den Pleasant's Kafe'ye yarım saatten daha kısa bir sürede gitmek olanaksız. Neyle giderseniz gidin bu olası değil. Bu durumda yediyi çeyrek geçeden sonra fırsat bulduğu anda Ida Gransbury, Harriet Sippel'i, Richard Negus da

Ida Gransbury'yi öldürdüyse, her şey normal gitse bile sizin Richard Negus'u 238 numaralı odasında öldürdükten sonra Pleasant's Kafe'ye o saatte gelmek için zamanınız kalmış olamazdı. Kılı kırk yaran bir titizlikle hazırladığınız bu planda, hiçbirinizin pratikteki bu olanaksızlığı düşünmediğinizi mi kabul etmemiz gerekiyor?"

Jennie'nin yüzü bembeyaz oldu. Göremiyordum ama benimkinin de öyle olduğunu sanıyordum.

Poirot'nun işaret ettiği Jennie'nin açıklamalarındaki çok belirgin bir yanlıştı ve ben yine bunu fark edememiştim. Dikkatimi çekmemişti, aklıma bile gelmemişti.

23. BÖLÜM

Gerçek Ida Gransbury

Samuel Kidd daha fazla insanın kendisini göreceği şekilde dönerek kendi kendine kıkırdadı.

"Bay Poirot, algılama gücüyle gurur duyan birine göre pek o kadar da kıvrak zekâlı biri sayılmazsınız, değil mi? Jennie'nin bunu açıkça belirttiğini en az sizin kadar duyduğumu kesinlikle söyleyebilirim. Planda ölümlerin yediyi çeyrek geçeden sonra olacağı gibi bir şey yoktu. Bu fikre nereden kapıldığınızı anlayamıyorum. Ölümlerin altıdan hemen sonra olması planlanmıştı. Yediyi çeyrek geçe yemek sipariş edilmesi kesinlikle planın bir parçası değildi."

"Bu doğru," dedi Jennie. Seri düşünen kıvrak zekâlı eski nişanlısı sayesinde düştüğü tuzaktan kurtulmanın yolunu bulmanın rahatlığıyla eski serinkanlılığına kavuşmuş gibiydi.

Jenny, "Tek diyebileceğim bu gecikmeye altıda orada olmamamın neden olmuş olabileceği," dedi. "Diğerleri benim

gitmeme nedenlerimi, bunun sonuçlarını tartışmak istemiş olabilirler. Onların yerine ben olsaydım öyle yapardım. Ne yapacaklarına karar vermek zamanlarını almış olmalı."

"Ah, *bien sur*. Ancak birkaç dakika önce, ısrarla üzerine basarak, ölümlerin planlandığı şekilde yediyi çeyrek geçeyle sekiz arasında gerçekleştiğini söylediğimde beni düzeltme gereği duymadınız. Ayrıca akşam çayı sipariş edilmesinin de planın parçası olmadığını belirtmediniz."

"Üzgünüm. Sizi bu konularda düzeltmeliydim. Ben..." Jennie mırıldandı. "Şey... yani, bütün bunlar benim için çok fazla, üzerimde çok yoğun bir baskı hissediyorum."

"Yani şimdi üç ölümün saat altıda gerçekleşecek şekilde planlandığını mı söylüyorsunuz?"

"Evet, hepsinin yediye çeyrek kaladan önce tamamlanmış olması gerekiyordu ki ben Pleasant's Kafe'ye yedi buçukta yetişebileyim."

"Bu durumda size farklı bir sorum daha olacak matmazel. Niçin planınıza göre Bay Kidd'in Harriet, Ida ve Richard öldükten ve siz otelden ayrıldıktan sonra resepsiyona o notu bırakmak için tam bir saat beklemesi gerekiyordu? Neden Bay Kidd'in bunu örneğin yediyi çeyrek geçe ya da yedi buçukta yapması kararlaştırılmamıştı? Neden sekiz?"

Jennie sanki darbe yemiş gibi geri çekildi ve hemen savunmaya geçti.

"Neden sekiz *olmasın*? Biraz beklemenin ne zararı olabilir?"

Samuel Kidd de atıldı.

"Çok saçma şeyler soruyorsunuz Bay Poirot."

"Beklemekte hiçbir zarar olamaz, bu konuda size kesinlikle katılıyorum matmazel. Bu yüzden de kendi kendimize sormalıyız: Not bırakmanın anlamı neydi? Neden o üç cesedi ertesi sabah oda hizmetçilerinin bulmasına kadar beklenmedi? Jennie? Samuel Kidd'e bakmayı bırak, Hercule Poirot'ya bak. Ve soruma yanıt ver!"

"Ben... ben bilmiyorum. Sanırım Richard..."

"Hayır! Richard olamaz!" Poirot doğrudan Jennie'ye dönerek ekledi. "Eğer soruma yanıt vermeyecekseniz bırakın da ben açıklayayım. Bay Samuel Kidd'e o notu sekizden hemen sonra resepiyona bırakmasını söylediniz, çünkü *planınıza göre cinayetlerin saat yediyi çeyrek geçeyle sekiz arasında işlenmiş gibi görünmesi gerekiyordu*. Bu da planın parçasıydı."

Poirot yeniden büyük bir sessizlik içinde konuşmaları dinleyen kalabalığa döndü.

"Bir an tam yediyi çeyrek geçe için sipariş edilen ve 317 numaralı odaya, yani Ida Gransbury'nin odasına götürülmesi istenen üç kişilik çay servisine dönelim. Ve bir an gözümüzde Jennie Hobbs'un gelmemesine şaşıran, ne yapacağını bilemeyen ve bunu tartışmak için Ida Gransbury'nin odasına giden üç gönüllü kurbanı canlandıralım. Catchpool, eğer geçmişteki bir günahından dolayı infaz edilmeyi kabul etmiş olsan, hemen öncesinde kek ve kurabiye sipariş eder miydin?"

"Hayır, hiçbir şey yiyip içemeyecek kadar gergin olurdum."

"Belki de bizim infazcı üçlüsü önlerindeki önemli görev için güçlerinin yerinde olması gerektiğini düşündüler." Poirot tahmin yürütüyordu. "Ama sonra, yiyecekler geldiğinde, içle-

ri almadı, yiyemediler. Peki ama o yiyeceklere ne oldu? Nereye kayboldular?"

"Bunu bana mı soruyorsunuz?" dedi Jennie. "Korkarım bilmiyorum, çünkü burada değildim."

"Yine bu ölümlerin zamanlamasına dönecek olursak," diye ekledi Poirot, Jennie'nin yanıtını umursamadan. "Adli tabibin görüşüne göre her üç olayda da ölümlerin saat dörtle sekiz buçuk arasında olmuş olması gerekiyor. İkinci dereceden kanıtlarla bu süreyi yediyi çeyrek geçeyle sekizi on geçe arası olarak sınırlandırabiliyoruz. *Eh bien*, şimdi bir de şu ikinci derece kanıtlara bakalım. Garson Rafal Bobak her üç kurbanın da saat yediyi çeyrek geçe 317 numaralı odaya çay servisi yaptığı sırada sağ olduklarını gördü. Thomas Brignell ise saat yedi buçukta otelin lobisinde Richard Negus ile karşılaştı. Bay Negus, Brignell'i verimli çalışmalarından dolayı övdükten sonra, çay ve keklerin tamamının kesinlikle kendi oda hesabına yazılmasını istediğini belirtti ve ayrıca bir kadeh de sherry istedi. Bu durumda ölümlerden hiçbiri yediyi çeyrek geçeden önce olmuş olamaz. Richard Negus ise yedi buçuktan önce ölmüş olamaz.

Yine de bu çok sayıdaki bilgi parçacıkları yapbozun parçalarının yerine oturtularak düzgün bir resim yapılmasını sağlamıyor. Öncelikle Harriet Sippel, Ida Gransbury ve Richard Negus'un yemediklerini bildiğimiz yiyecekler nereye kayboldu? Aslında ilk kez birini öldürmeye hazırlanan, üstelik ölmeyi de kabul etmiş birinin cinayetten önce kek ve kurabiye yemeyi istemiş olabileceğini düşünmüyorum. Bu durumda yenmeyecek olmasına rağmen yemek sipariş etmenin bir tek anlamı olabilir: *Saat yediyi çeyrek geç sağ olunduğuna ilişkin*

görgü tanığı yaratmak! Peki, üç kurbanımız için o saatte sağ olduklarının görülmesi niçin önemliydi? Bu durumda Jennie Hobbs'un öyküsüyle uyuşan tek bir mantıklı açıklama yapılabilir: Çünkü infazcılarımız bir şekilde Nancy Ducane'in yediyi çeyrek geçeyle sekizi çeyrek geçe arası için geçerli, sağlam bir tanığı olmadığını biliyorlardı. Bu durumda bu zaman aralığının cinayet saati olarak görünmesini istemiş olabilirler. Ancak Nancy Ducane'in o zaman aralığı için çok sağlam bir tanığı vardı, öyle değil mi Leydi Wallace?"

Louisa Wallace ayağa kalktı.

"Evet öyle. Nancy o akşam yaklaşık ona kadar benimle ve kocamla bizim evimizde akşam yemeğindeydi."

"*Merci beaucoup, madame. Alors!*[1] Bu durumda bu üç ölümün saat yediyi çeyrek geçeyle sekizi on geçe arasında gerçekleşmiş gibi görünmesinin böylesine hayati bir önemde olmasını tek bir şeye bağlayabiliyorum: Bu zaman dilimi için Jennie Hobbs'a kaya gibi sağlam bir tanık sağlama isteği, yani Hercule Poirot! Ben onun o sırada Bloxham Otel'de olamayacağının tanığı olacaktım. Gerçekten de Bayan Jennie o akşam yedi otuz beşle yedi elli arasında Pleasant's Kafe'de yanımdaydı. Bloxham Otel'le Pleasant's Kafe arasındaki yolun ne kadar sürdüğünden ise daha önce de bahsetmiştim.

Bu ölümlerin yediyi çeyrek geçeyle sekizi on geçe arasında olmadığını zaten düşünüyordum, böylece tüm bu bildiklerimi bir araya toparlayınca kendi kendime başka bir soru sordum: Eğer Jennie Hobbs gerçekten de *bu cinayetleri işlemediyse*, onun işlemiş olamayacağını göstermeye yönelik tüm bu çabaların ne anlamı olabilir?"

---

(1) O halde, teşekkür ederim madam.

Jennie oturduğu koltuktan sıçradı.

"Ben kimseyi öldürmedim. Yemin ederim öldürmedim. Tabii ki onlar yediyi çeyrek geçeyle sekizi on geçe arasında öldüler, bunu sizin dışınızda herkes kabul ediyor."

"Oturun ve sakin olun Bayan Hobbs. Lütfen size soru sorulmadıkça sessiz kalın." Poirot'nun sesi buz gibiydi.

Samuel Kidd'in yüzü öfkeden tanınamayacak haldeydi.

"Bütün bunları uyduruyorsunuz Bay Poirot, kafanızda kuruyorsunuz. Yiyecek ısmarlamalarının nedeninin kurt gibi aç olmaları olmadığını nereden biliyorsunuz? Siz ya da ben aç olmayacağımız için onların da olmadıklarını nasıl varsayabilirsiniz?"

"O zaman sipariş ettiklerini niçin yemediler Bay Kidd?" diye sordum. "Tüm o sandviçler ve kekler nereye kayboldu?"

Luca Lazzari mırıldandı.

"Londra'da bulabileceğiniz en iyi akşamüstü çayı."

"Nereye gittiğini ben size açıklayayım Bay Catchpool." Konuşan yine Poirot'ydu. "Katilimiz akşamüstü çayı konusunda bir yanlış yaptı, bu da yaptığı birçok hatadan biriydi. Eğer yiyecekler 317 numaralı odada, masanın üzerindeki tabakta polisin bulabileceği şekilde bırakılmış olsaydı bunda bir gizem olmayacaktı. Katilin gelip mutlu bir buluşmayı ziyafet başlamadan yarıda kestiği varsayılabilirdi. Oysa katil yenmemiş yiyeceklerin kuşku uyandırabileceğini düşündü. Hiç kimsenin şu soruyu sormasını istemiyordu: Neden yemek sipariş edip yemediler?"

"O zaman yiyecekler ne oldu?" diye sordum. "Nereye kayboldu?"

"İnfazcılar onları sahneden kaldırdılar. Evet baylar bayanlar, bu üç cinayetin arkasında kesinlikle büyük bir komplo vardı. Şu an için emin olduğum ancak henüz sizlere tam olarak açıklamadığım bir gerçek şu: Harriet Sippel, Ida Gransbury ve Richard Negus söz konusu perşembe günü yediyi çeyrek geçeden çok önce ölmüşlerdi."

Luca Lazzari bir adım öne çıktı.

"Mösyö Poirot, sözünüzü kestiğim için özür dilerim ama en sadık ve güvenilir garsonlarımdan biri olan Rafal Bobak'in asla yalan söylemeyeceğini belirtmek isterim. Kendisi yediyi çeyrek geçe çay servisi yaptığı sırada her üç cinayet kurbanını da sağ olarak görmüştür. Sağ! Bu söylediğinizde yanılıyor olmalısınız!"

"Yanılmıyorum. Aslında bir açıdan haklısınız: Garsonunuz Rafal Bobak örnek bir tanık. Akşamüstü çayını götürdüğü zaman 317 numaralı odada gerçekten de üç kişi gördü, *ancak bu kişiler Harriet Sippel, Ida Gransbury ve Richard Negus değillerdi.*"

"Poirot," dedim huzursuzluk içinde. "Yani üç kişinin çay servisi yapıldığı sırada cinayet kurbanlarının sağ gibi görünmeleri için onların yerine geçtiklerini, onları *taklit ettiklerini* mi söylemek istiyorsunuz?"

"Tam olarak değil, hayır. Aslında iki kişi kurbanlardan *iki* kişinin yerine geçmişti. Üçüncü kişi... yani Ida Gransbury... O taklit değildi, bunu söylediğim için üzgünüm. Evet, maalesef o gerçek Ida Gransbury'ydi. Bay Bobak, çay servisini 317 numaralı odaya götürdüğünüzde tanık olduklarınızı anlatırken neler söylediğinizi anımsıyor musunuz? Ben her bir sözcüğü anımsıyorum, çünkü bunları sizden iki kez dinledim. Hepimi-

zin çıkarına sanırım bunları aynen yinelememde bir sakınca yoktur."

"Hayır efendim yok."

"*Merci*. Oraya vardığınızda üç cinayet kurbanı sağ görünüyorlardı ve tanıdıkları insanlar hakkında sohbet ediyorlardı. Harriet Sippel'in ya da odadaki adam Harriet diye hitap ettiği için o olduğunu düşündüğünüz kadının, 'Başka bir şansı yoktu, değil mi? Artık adamın güvendiği o değildi. Şimdi artık o kadınla pek ilgilenmiyor. Kadın her şeyi bırakıp gitti ve annesi olacak yaşta. Eğer adamın kafasından geçenleri öğrenmek isteseydi, adamın güvenip sırrını açtığı kadını bulup onunla konuşabilirdi,' dediğini duydunuz. Bunun üzerine sizi karşılayan adam yiyeceklerle ilgilenmeyi bırakıp aynen şöyle dedi: 'Ah Harriet, bu doğru değil. Ida şokta. Bu kadar üzerine gitme.' Yaklaşık olarak doğru anımsıyorum, değil mi Bay Bobak?"

"Öyle efendim."

"Sonra bana *Harriet'ın ya da Ida'nın* da anımsamadığınız bir şey daha söylediğini anlattınız. Ama Richard Negus olduğunu düşündüğünüz adam şunları söyledi: 'Akıl mı? Onda akıl filan yoktur artık. Ve annesi olacak yaşta yakıştırmanızı da kınıyorum. Şiddetle kınıyorum.' Tam o noktada Harriet olduğunu düşündüğünüz kadın gülmüş ve şöyle demişti: 'Neyse, haklı olduğumuzu kanıtlamamız olanaksız olduğuna göre fikir ayrılığını kabullenmemiz gerek.' Bu söylediklerim doğru mu Bay Bobak?"

Rafal Bobak bir kez daha Poirot'nun haklı olduğunu teyit etti.

"*Bon*. Bu arada belirtmek isterim ki Bay Bobak *ya Ida ya Harriet* derken kastettiğiniz kadın aslında Harriet ya da onun taklidiydi. Ben şundan eminim, kesinlikle eminim; odada olduğunuz süre içinde Ida Gransbury'nin *tek bir sözcük* bile ettiğini duymadınız. Ve yüzünü de görmediniz, çünkü kapıya arkası dönük oturuyordu."

Bobak kaşlarını çatmış, düşünüyordu.

Neden sonra, "Sanırım haklısınız Bay Poirot," dedi. "Hayır, Bayan Ida Gransbury'nin yüzünü görmedim. Ve... konuştuğunu da duymadım... Şimdi siz söyleyince bunu daha iyi anımsıyorum."

"Onun konuştuğunu duymadınız mösyö, bunun nedeni çok basit, çünkü kapıya arkası dönük oturan Ida Gransbury, *yediyi çeyrek geçeden* çok önce öldürülmüştü. Siz 317 numaralı odaya akşamüstü çayı servisi yaptığınız sırada odada bulunan üçüncü kişi ölü bir kadındı."

24. BÖLÜM

Mavi Sürahi ve Kâse

Salondakilerden birkaçı panik içinde çığlık attılar. Maalesef bunlardan biri de bendim. Bu tuhaf bir durumdu: Scotland Yard'da çalışıyor olmam nedeniyle çok ceset görmüştüm, bunların görüntüsünü fazlasıyla ürkütücü bulduğum da olmuştu ama bir polis için bile ölü bir kadının canlıymış gibi oturtulup, dostlarıyla keyifle akşam çayı içtiğini düşünmek korkunçtu.

Zavallı Rafal Bobak, çok kötü görünüyor, dudakları titriyordu. Hiç kuşkusuz o hilkat garibesine aklı başında bir insanın olmayı isteyebileceğinden çok daha yakın olduğunu düşünüyordu.

"Ida Gransbury'nin odasına o yemek servisinin yapılmasının gerekliliği bundan doğuyordu işte," diye açıklamaya devam etti Poirot. "Aslında Richard Negus'un 238 numaralı odası diğer iki odanın arasındaki katta kaldığı için her üç kurban

için de en uygun toplantı yeri olabilirdi. O zaman akşamüstü çayının faturası da Bay Negus'un bunu özellikle belirtmesine gerek olmadan o odanın faturasına eklenirdi. Ama 238 numaralı oda üç cinayet kurbanının bir arada saat yediyi çeyrek geçe Rafal Bobak tarafından görüldükleri yer olamazdı. Bunun için Ida Gransbury'nin ölü bedeninin birkaç saat önce öldürüldüğü 317 numaralı odasından otelin koridorlarından geçirilip Richard Negus'un odasına getirilmesi gerekirdi. Bu da çok büyük riskti. Biri görebilirdi."

Şaşkına dönmüş kalabalığın dehşet dolu yüzlerinde hep aynı şeyin farkına vardım ve Luca Lazzari'nin çok yakında yeni personel aramak zorunda kalıp kalmayacağını merak ettim. Bu uğursuz olay sona erdikten sonra bir daha Bloxham Otel'e ayağımı bile basmamaya kararlıydım, sanırım salondakilerin birçoğu da benimle aynı duyguları paylaşıyorlardı.

Poirot açıklamalarını sürdürüyordu:

"Düşünün baylar bayanlar, Bay Richard Negus'un cömertliğini, *âlicenaplığını* düşünün. Tüm yiyecek ve içeceklerin bedellerini olduğu kadar her birinin istasyondan özel olarak otele getirildikleri arabaların ücretlerini bile ödeyecek kadar eli açık biri. Acaba niçin trende birlikte gelip, otele gelirken de aynı arabayı paylaşmak gibi bir yol izlememişlerdi? Richard Negus hepsinin, yani kendisinin, Harriet Sippel'in ve Ida Gransbury'nin öleceklerini bilmesine rağmen yiyecek ve içeceklerin faturasının kendisine gönderilmesi için neden ısrar etmişti?"

İşte bu çok iyi bir soruydu. Hercule Poirot'nun yaptığı açıklamada her şey yerli yerine oturuyordu ama aslında onun vurguladığı bu noktaların çoğu benim çok önceden üzerinde

düşünmem gereken şeylerdi. Jennie Hobbs'un öyküsündeki yanlışları her nedense fark edememiştim. Böylesine göze batan uyumsuzlukları nasıl atladığımı ise gerçekten hiç anlayamıyordum.

Poirot açıklamalarını sürdürüyordu.

"Saat yediyi çeyrek geçe Rafal Bobak'in, saat yedi buçukta ise Thomas Brignell'in karşısına çıkarak Richard Negus olduğunu iddia eden kişinin aslında fatura umurunda bile değildi. Ne kendisinin ne de işbirlikçilerinin o faturayı ödemeyeceklerini biliyordu. Yiyecekleri ortadan kaldırmak için dışarı çıkmıştı. Onları nasıl mı taşıyordu? Bir valizin içinde! Catchpool, otobüsle dolaştığımız sırada otelin yakınında gördüğümüz berduş tipli dilenciyi anımsıyor musunuz? Valizden çıkardığı krema dolgulu kekleri yiyen dilenciyi, *non*? Gerçekten onun kremalı kekleri yediğini mi görmüştünüz, söyler misiniz?"

"Ah Tanrım! Evet, öyle. Gerçekten de... o krema dolgulu keklerden yiyordu."

Poirot başıyla onayladı.

"Evet, Bloxham Otel'in yakınında atılmış bir halde bulduğu, içi üç kişilik akşamüstü çayının kek ve kurabiyeleri ile dolu valizden çıkardığı kekleri yiyordu. Şimdi hafızanızı bir kez daha zorlamanızı rica edeceğim *mon ami*: Bloxham Otel'e ilk geldiğimizde bana Ida Gransbury'nin rahatlıkla bir gardırobu dolduracak kadar çok giysi getirmiş olduğunu söylediğinizi anımsıyorsunuz, değil mi? Ama odasında yalnızca bir tek valiz vardı. Ona göre çok daha az giysi getiren Harriet Sippel ve Richard Negus'un odalarında da tek bir valiz vardı. Bugün öğleden sonra sizden Bayan Gransbury'nin giysilerini toplamanızı istedim, ne oldu, sonuç?"

"Sığdıramadım." Kendimi enayi gibi hissediyordum. Ida Gransbury'nin valizi konusunda beceriksizce davrandığımı anlamış olmaktan da öte farklı bir durumdu bu.

"Kendinizi suçladınız, değil mi?" dedi Poirot gülümseyerek. "Bu hep yaptığınız bir şey. Ne var ki bu kez onları valize sığdırmanız zaten olanaksızdı, çünkü onlar Bloxham Otel'e iki valiz içinde getirilmişlerdi. Hercule Poirot bile onları tek valize sığdıracak şekilde düzenleyemezdi."

Sonra orada toplanmış otel personeline dönerek ekledi.

"Richard Negus olduğunu iddia eden bu kişi Bloxham Otel'in şu anda toplanmış olduğumuz salonunun kapısının önünde yardımcı resepsiyon şefi Thomas Brignell ile karşılaştığında yiyeceklerle dolu valizi ortadan kaldırmış, odasına dönüyordu. Brignell'i niçin mi fatura konusunda konuşmak için alıkoydu? Tek bir nedenle: *Brignell'in Richard Negus'un yedi buçukta sağ olduğuna tanıklık etmesini istiyordu.* İşte tam da o sırada çok yanlış bir şey söyledi: Negus'un faturaları rahatça ödeyebildiğini, Harriet Sippel ve Ida Gransbury'nin ise durumlarının o kadar da iyi olmadığını belirtti. Ama bu doğru değildi. Richard'ın kardeşi Henry Negus sizlere Richard'ın hiçbir geliri olmadığını ve aileden kalan miraslarının ise neredeyse tükenmiş olduğunu söyleyebilir. Ancak Richard Negus rolündeki adam bunu bilmiyordu. Bir centilmen, tanınmış bir avukat olarak onun çok parası olması gerektiğini varsayıyordu.

Henry Negus benimle ve meslektaşım Catchpool ile ilk konuştuğunda Devon'a taşınan ağabeyinin aksi ve karamsar bir insan olduğunu söyledi. Hayata küsmüş, yaşamak istemiyormuş gibi bir hali varmış, öyle değil mi Bay Negus?"

"Evet, ne yazık ki öyle," diye mırıldandı Henry Negus.

"İnzivaya çekilmiş biri! Sorarım size böyle biri sherry içmek ve kek yemekten hoşlanan, lüks bir Londra otelinde iki kadınla neşeyle sohbet etmek isteyen bir kişi olabilir mi? Hayır! Rafal Bobak'ten akşamüstü çayını alan ve Thomas Brignell'in sherry götürdüğü kişi kesinlikle Richard Negus değildi. Bay Brignell'i verimli çalışmalarından dolayı öven, 'Çok beceriklisiniz ve işinin ehli birisiniz. Size güvenebileceğimi biliyorum. Lütfen yiyecek ve içecekleri benim odama, Richard Negus, 238'e yazın,' sözcükleri Thomas Brignell'i konuştuğu adamın Richard Negus olduğuna inandırmak için özel olarak seçilmişlerdi. Richard Negus onun çalışkanlığından bahsettiğine göre, *daha önce karşılaşmış olmaları gerekiyordu*. Sanırım o görüşme sırasında Thomas Brignell hafif de olsa bir suçluluk duygusu hissetti, daha önce Bay Negus'la karşılaştığını anımsamıyordu ama onu bir daha unutmayacağından emindi. Artık onu kafasına iki kez karşılaştığı kişi olarak yazmıştı. Büyük bir Londra otelinde çalıştığı için doğal olarak sürekli yeni insanlarla karşılaşıyordu, hatta bazen aynı günde yüzlercesiyle! Oteldeki konuklar genellikle onun adını ve yüzünü anımsarlardı ama onun karşılaştığı yüzlerce yüz arasında unuttukları oluyordu. Bu sıkça rastladığı bir durumdu, sonuç olarak, karşılaştıklarının çoğu bir resepsiyon şefi olarak onun gözünde aynıydı, *en masse*, konuk!"

"Özür dilerim Mösyö Poirot, bağışlayın!" Luca Lazzari ileri doğru bir hamle yaptı. "Genel anlamda haklısınız, ama şansa bakın ki Thomas Brignell konusunda öyle olduğunuzu söyleyemeyeceğim. Kendisinin yüz ve isim anımsamakta olağanüstü bir hafızası vardır. Olağanüstü!"

Poirot memnuniyetle gülümsedi.

"Öyle mi? *Bon*. O zaman kesinlikle haklıyım."

"Ne gibi?" diye sordum.

"Sabırlı olun ve dinleyin Catchpool. Olayların seyrini açıklayacağım. Richard Negus'un yerine geçen kişi gerçek Bay Negus çarşamba günü, yani cinayetlerden önce otele giriş yaptığında otelin lobisindeydi. Büyük olasılıkla daha sonra oynayacağı rol için hazırlık yapıyor, çevreyi tanımaya çalışıyordu. Richard Negus'un otele geldiğini gördü. Onun Richard Negus olduğunu nereden mi bildi? Bu noktayı daha sonra açıklayacağım. Şu an için bildiğini belirtmem yeterli. *Thomas Brignell*'in gerekli giriş belgelerini doldurduğunu ve sonra da Bay Negus'a oda anahtarını verdiğini gördü. Ertesi akşam, akşamüstü çay servisini odaya aldıktan ve ardından dışarı çıkıp yiyecekleri attıktan sonra Bay Negus rolünde 317 numaralı odaya dönerken Thomas Brignell ile karşılaştı. Bu beklemediği bir şeydi ama çok seri düşünebilen biri olarak bunun polisi yanıltma çabalarını pekiştirecek büyük bir fırsat olabileceğini anladı. Brignell'e yaklaştı. Usta bir taklitçi olarak gerçekten Richard Negus'muş gibi davrandı. Brignell adını anımsıyordu, hemen daha önce de karşılaşmışlar gibi bir tutum sergiledi.

O sırada Thomas Brignell bir yandan daha önce bu adamla hiç karşılaşmadığını düşünüyor, diğer yandan da oda anahtarını verip girişini yaptığı gerçek Richard Negus'un adını anımsıyordu. Karşısında kendinden emin, içten ve onunla dostça konuşan biri vardı, üstelik adam verdiği isme göre otelin konuklarındandı. Sonunda Thomas Brignell *karşısındakinin Richard Negus olması gerektiğini düşündü*. Onun yüzünü anımsamıyordu, bu eksikliğinden dolayı kendini suçladı."

Thomas Brignell'in yüzü kıpkırmızı kesildi.

Poirot açıklamayı sürdürdü.

"Richard Negus'un yerine geçen adam bir kadeh sherry istedi. Neden? Brignell'le karşılaşmasına küçük, önemsiz ama resepsiyon şef yardımcısının aklında kalacak bir boyut kazandırmak için mi? Yoksa gergin sinirlerini alkol alarak biraz yumuşatmak için mi? Belki her iki nedenle.

Şimdi izninizle bu konudan bir an için ayrılıp, sizlere başka bir gerçeği açıklamam gerekiyor: Bu sherry kadehinin içinde aynen Harriet Sippel ve Ida Gransbury'nin çay fincanlarında olduğu gibi siyanür artığı bulundu. Ancak üç cinayet kurbanını öldüren çay ya da sherry'deki zehir değildi. Olamazdı. Bu içecekler çok geç servis edilmişlerdi, cinayetler işlendikten çok sonra. Üç cesedin hemen yakınındaki komodinlerin üzerindeki çay fincanları ve sherry kadehi, cinayet sahnesinin düzenlenmesi için gerekliydi, böylece cinayetlerin yediyi çeyrek geçeden sonra işlendiği izlenimi inandırıcı bir şekilde yaratılmış olacaktı. Aslında Harriet Sippel, Ida Gransbury ve Richard Negus'u öldüren siyanür onlara çok daha önce başka bir şekilde verilmişti. Oteldeki her lavaboda bir su bardağı bulunuyor, değil mi Sinyor Lazzari?"

"*Si*, Mösyö Poirot! Evet, var."

"O zaman sanırım zehir bu şekilde verildi, suyla. Her olayda bardak cinayetin ardından özenle yıkanarak lavaboya yerleştirildi. Bay Brignell." Poirot birden hiç beklenmedik bir şekilde resepsiyon şef yardımcısına döndü. Adam sanki biri ona ateş etmişçesine koltuğunda büzüşüp kaldı. "Toplum içinde konuşmaktan hoşlanmıyorsunuz ama ilk kez bu salonda toplandığımızda kendinizde bunu yapacak cesareti

bulmuştunuz. Bize Bay Negus'la koridorda karşılaştığınızı anlattınız ama özellikle sormama rağmen sherry'den bahsetmediniz. Daha sonra beni dışarıda arayıp buldunuz ve öykünüze sherry detayını da eklediniz. Bunu neden en başında söylemediğinizi sorduğumda ise bana yanıt vermediniz. Ben o sırada bunun nedenini anlayamamıştım ama burada, yanımda bulunan dostum Catchpool bu konuda son derece mantıklı ve aydınlatıcı bir şey söyledi. Kendisi sizin işinize son derece bağlı bir kişi olduğunuzu, asla bilgi saklamayacağınızı belirtti. Özellikle de bir cinayet kovuşturmasında, ancak işinizde çok büyük kişisel sıkıntıya neden olabilmesi ya da söyleyecekleriniz cinayetle hiçbir ilgisi olmadığından emin olmanız durumunda bilgi vermemek gibi bir şeye kalkışabileceğinizi belirtti. Bu açıklaması çok doğru, öyle değil mi?"

Brignell hafifçe başını sallayarak onayladı.

"İzin verirseniz açıklayayım."

Poirot bunu duymazdan gelerek zaten yüksek olmasına rağmen sesini iyice yükselti.

"Daha önce bu salonda toplandığımızda içinizden herhangi birinin Bay Negus'un odasına sherry servisi yapıp yapmadığını sormuştum. Kimse yanıt vermedi. Bay Thomas Brignell neden ortaya çıkıp, 'Ben odasına götürmedim ama ona bir kadeh sherry bulup getirdim,' demedi. Poirot sizlere bunu açıklayacak. Bay Brignell bunu yapmadı, çünkü kafasında kuşkuları vardı ve doğru olmayan bir şeyi söyleme riskine katlanmak istemiyordu.

Bay Brignell otel personelinden üç cinayet kurbanını da en az bir ya da daha çok kez gören tek kişiydi. Açık ve net söyleyecek olursak, Richard Negus'u *birden çok kez gördüğüne*

inandırılmaya çalışıldı. Thomas Brignell kendisiyle daha önce karşılaşmış gibi davranan, adının Richard Negus olduğunu söyleyen bir adama bir kadeh sherry vermişti ama *bu adamın otele girişini yaptığı Richard Negus olduğundan kuşkusu vardı.* Bay Lazzari bize Thomas Brignell'in yüz ve isimleri anımsama konusunda benzersiz bir hafızası olduğundan söz etti. İşte sherry konusunu sorduğumda yanıt vermemesinin nedeni de *buydu.* Kafasında bir ses şöyle diyordu:

'Bu o olmalı, aynı adam. Ama o değildi, o olsa tanırdım.'

Ama birkaç dakika sonra bir başka ses aynen şöyle diyordu: 'Ne kadar aptalım? Tabii ki adam Richard Negus'tu, öyle olmasa neden o adı versin ki? Hafızam bu kez beni yanılttı. Ayrıca adamın düzgün İngilizcesinden aydın bir insan olması gereken Bay Negus olduğu anlaşılıyordu.' Doğal olarak vicdanlı ve çok dürüst bir insan olan Thomas Brignell'in aklına birinin yalnızca kendisini aldatmak için başka biriymiş gibi davrandığı gelemezdi, bu onun için *inanılamayacak* bir şeydi.

Ancak o adamın Richard Negus olduğundan kendi vicdanında emin olduktan sonra Bay Thomas Brignell ayağa kalkıp, bana cinayet akşamı yedi buçukta koridorda Bay Negus'la karşılaştığını söylemeye karar verdi. Ne var ki daha önce sherry konusunu sorduğumda sessiz kalıp yanıt vermediği için bu konuyu açıklamaktan çekindi, yalancı ve daha çok da aptal durumuna düşmek istemedi. Eğer bu konuya değinse hiç kuşkusuz herkesin önünde, 'Bunu bana niçin daha önce anlatmadınız?' diye soracaktım. Bay Brignell de bu durumda, 'Çünkü bu ikinci karşılaşmamızda Bay Negus'un yüzü bana birinciden çok farklı gelmişti, bunu düşünüyordum,' diyemeyecek, söylemekten utanacaktı. Bay Brignell bu söyledikleri-

min doğru olduğunu onaylayabilir misiniz? Sakın aptal durumuna düşmekten çekinmeyin. Tam aksine. Karşınızdaki *farklı bir yüzdü*. Farklı bir adam. Ve siz bunu fark ettiniz."

"Tanrıya şükür," diyen Brignell rahat bir soluk aldı. "Söylediğiniz her şey kesinlikle doğru Mösyö Poirot."

"*Bien sur*," dedi Poirot, sonra da kendini beğenmiş bir havada ekledi: "Baylar bayanlar, asla unutmayın ki aynı isim her zaman aynı kişi anlamına gelmez. Sinyor Lazzari bana bu otelde Jennie Hobbs adıyla oda tutan bayandan söz ettiğinde, bunun büyük olasılıkla Pleasant's Kafe'de rastladığım kadın olduğunu düşündüm. Tanım çok benziyordu: Sarı saçlar, koyu kahve şapka ve açık kahverengi pardösü. Ancak farklı zaman ve yerde bu tanıma uyan bir kadın gören iki erkek bunun aynı kadın olduğundan emin olamazdı.

Söz konusu durum beni bu nokta üzerinde düşünmeye yöneltti. Zaten cesedini gördüğüm Richard Negus'la, Rafal Bobak ve Thomas Brignell'in cinayet akşamı gördükleri Richard Negus'un farklı kişiler olabileceğinden kuşkulanıyordum. Sonra çarşamba günü otele geldiğinde Richard Negus'un giriş işlemlerinin Thomas Brignell tarafından yapıldığının söylendiğini anımsadım. Eğer kuşkularımda haklıysam bu farklı bir Richard Negus, yani gerçek Richard Negus olmalıydı. Birden Thomas Brignell'in içinde bulunduğu çıkmazı anladım. Nasıl olur da toplumun karşısında aynı adamın iki farklı yüzü olduğunu söyleyebilirdi? Herkes onun çıldırmış olduğunu sanacaktı."

"Asıl delirmiş olan sizsiniz," dedi Samuel Kidd öfke ile homurdanarak.

Poirot onu duymazdan gelerek konuşmayı sürdürdü.

"Bu düzenbazın yüz olarak Richard Negus'a benziyor olması gerekmiyordu, ama sesinin onun tıpatıp aynısı olduğundan eminim. O kusursuz bir taklitçi. Öyle değil misiniz Bay Kidd?"

"Bu adamı dinlemeyin. O bir yalancı!"

"Hayır, Bay Kidd. Yalancı olan sizsiniz. Benim sesimi de birçok kez taklit ettiniz."

O anda Fee Spring salonun arka tarafındaki yerinden sıçradı.

"Herkes Mösyö Poirot'nun dediklerine inanmalı. Kesinlikle doğruyu söylüyor. Bay Samuel Kidd'in onun aksanıyla konuştuğunu duydum. Eğer gözlerim kapalı olsa ayırt edemezdim."

"Samuel Kidd yalnızca sesi konusunda yalan söylemiyor. Onunla ilk karşılaştığımızda kendini ortalama zekâ seviyesinin altında ve pejmürde görünümlü biri olarak tanıttı: Gömleğinin düğmesi eksik ve leke içindeydi. Sakalı yarımdı, yüzünün yalnızca bir kısmını tıraş etmişti. Bay Kidd, lütfen buradaki herkese ilk karşılaşmamızda kendinizi neden saçı başı darmadağın, pejmürde bir insan gibi göstermeye gayret ettiğinizi açıklar mısınız?"

Samuel Kidd gözlerini ileri dikmiş, kıpırdamadan oturuyordu. Hiçbir şey söylemedi. Gözlerinden öfke ve nefret fışkırıyordu.

"Peki öyleyse, madem siz konuşmak istemiyorsunuz ben açıklayayım. Bay Kidd, 238 numaralı odanın, yani Richard Negus'un otel odasının dışındaki ağaçtan aşağı inerken yanağını çizmişti. Düzgün giyimli bir adamın yanağındaki çizik dikkat çeker ve soru sorulmasına neden olabilirdi, değil mi?

Görünümüne özen gösteren biri hiç kuşkusuz tıraş bıçağının yüzünde iz bırakmamasına da özen gösterirdi. Bay Kidd benim böyle düşünmemi istemiyordu. Özellikle de aklıma kendisinin açık pencereden çıkıp, ağaçtan aşağı indiği gibi bir şey gelmesini hiç istemiyordu. Dolayısıyla bakımsız, hırpani bir görünüme büründü. Tıraş olurken yüzünü kesecek kadar özensiz, hatta yüzünün bir yarısı sakallı diğer yarısı sakalsız gezmeye bile aldırmayacak kadar umursamaz, derbeder bir insan izlenimi yaratmaya çalıştı. Bu kadar kayıtsız ve hırpani bir adam elbette ki tıraş bıçağını da uluorta kullanır, kendine zarar verebilirdi. İşte Poirot böyle kandırılmak istenmişti ve itiraf etmeliyim ki en başında öyle de düşündüm."

"Bir dakika Poirot," dedim araya girerek. "Eğer Negus'un odasının penceresinden çıkıp ağaçtan aşağı inenin Samuel Kidd olduğunu söylüyorsan..."

"Bu onun Bay Negus'u öldürdüğü anlamına mı geliyor, diye soruyorsan? *Non!*" dedi Poirot sözümü keserek. "Bunu o yapmadı. O yalnızca Richard Negus'un katiline yardımcı oldu. Bu kişi her kimse... size henüz ismini söylemedim."

Poirot gülümsedi.

"Hayır söylemediniz," dedim sert bir tonda. "Ayrıca bana Rafal Bobak akşam çay servisini götürdüğünde 317 numaralı odada olan üç kişinin kim olduğunu da söylemediniz. Tek söylediğiniz o sırada üç cinayet kurbanının zaten ölmüş oldukları."

"Gerçekten de öyleydiler. Onlardan biri 317 numaralı odadaki Ida Gransbury'ydi, ölmüştü ama sağ gibi görünmesi için koltuğuna dimdik, yüzü görünemeyecek şekilde oturtulmuştu. Diğeri ise Richard Negus rolü oynayan Samuel Kidd'di."

"Evet, bunu anlıyorum da üçüncü kimdi?" diye sordum umutsuzca. "Harriet Sippel rolü oynayan kadın kimdi, pervasızca kindar sözler eden, neşeyle dedikodu yapan? Jennie Hobbs olamaz. Senin de söylediğin gibi Jennie Hobbs o sırada Pleasant's Kafe'nin yolunu yarılamış olmalıydı."

"Ah evet, neşeyle dedikodu yapan kadın," dedi Poirot. "Size onun kim olduğunu söyleyeceğim dostum. O kadın Nancy Ducane'di."

Salonda şaşkınlık çığlıkları duyuldu.

"Ah hayır Mösyö Poirot," diye haykırdı Luca Lazzari. "Sinyora Ducane ülkenin en önde gelen sanatçılarından biri. Otelimizin de en sadık müşterilerinden biri. Yanılıyor olmalısınız."

"Yanılmıyorum, *mon ami*."

Sessizce, boyun eğmiş bir halde koltuğunda oturan Nancy Ducane'e baktım. Poirot'nun söylediği hiçbir şeyi inkâra kalkışmadı.

Ünlü sanatçı Nancy Ducane, Jennie Hobbs'un eski nişanlısı Samuel Kidd ile işbirliği mi yapmıştı? Birlikte komplo mu düzenlemişlerdi? Yaşamım boyunca hiç o an olduğu kadar şaşkınlığa düşmemiştim. Adeta donakalmıştım. Bu ne anlama gelebilirdi?

"Sana Bayan Ducane'in yüzünü eşarbıyla kapatmaya çalışmasının nedeninin *tanınmak istememesi* olduğunu söylememiş miydim Catchpool? Bunu 'ünlü bir sanatçı olarak tanınmak istemediği' şeklinde yorumladınız. Hayır. Rafal Bobak'in onu cinayet akşamı 317 numaralı odada gördüğü kadın olarak tanımasını istemiyordu. Lütfen ayağa kalkıp eşarbınızı çıkarır mısınız Bayan Ducane?"

Nancy denileni yaptı.

"Bay Bobak, gördüğünüz kadın buydu, değil mi?"

"Evet, Mösyö Poirot. Oydu."

Salona derin bir sessizlik hâkim olmuştu ama bu sessizliği yaran bir ses vardı sanki: Ciğerlere çekilen ama orada kalan solukların sesi. Tüm odayı dolduruyordu.

"Ünlü portre ressamımızı tanıyamadınız mı?"

"Hayır efendim. Sanattan hiç anlamam. Ayrıca onu yalnızca profilden gördüm. Başını benden farklı yöne çevirmişti."

"Öyle yaptığından eminim. Sonuçta resim meraklısı biri olup onu tanıyabilirdiniz de."

"Yine de onu bugün salona girdiği anda tanıdım, onu ve Bay Kidd'i. Size söylemek istedim ama izin vermediniz."

"Evet, Thomas Brignell de bana Samuel Kidd'i tanıdığını söylemeye çalıştı," dedi Poirot.

"Öldürüldüklerini düşündüğüm insanlardan ikisi sağdı, ayaktaydı ve yürüyerek salona girdiler!" Ses tonundan Rafal Bobak'in hâlâ yaşadığı şoktan kurtulamadığı anlaşılıyordu.

"Peki ya Lort ve Leydi Wallace'ın Nancy Ducane lehindeki tanıklıkları?" diye sordum Poirot'ya.

Nancy, Poirot'nun yanıt vermesini beklemeden, "Maalesef bu doğru değildi," dedi. "Her şey benim hatam. Lütfen onları kınamayın. Onlar çok iyi dostlar ve yalnızca bana yardımcı olmak istediler. Cinayet akşamı Bloxham Otel'de olduğumu John da, Louisa da bilmiyorlardı. Onlara orada olmadığım konusunda yemin ettim, onlar da bana güvendiler. Onlar, yalnızca işlemediğim üç cinayetin suçunun üzerime kalmasını istemeyen iyi ve mert insanlar. Mösyö Poirot, her şeyi anladı-

ğınıza göre, benim hiç kimseyi öldürmediğimi de biliyorsunuzdur."

"Bir cinayet soruşturmasında polise yalan söylemek dürüstçe bir davranış değildir madam. Bu bağışlanacak bir şey değil. Bu arada Leydi Wallace, belirtmek isterim ki evinizden ayrıldığım anda yalancı olduğunuzu biliyordum."

St. John Wallace birden parladı.

"Karımla nasıl böyle konuşabilirsiniz?"

"Gerçek hoşunuza gitmediyse özür dilerim Lort Wallace."

"Bunu nasıl bildiniz?" diye sordu Leydi Wallace.

"Hizmetçiniz, Dorcas. Sizden özellikle onu da yanınızda getirmenizi istediğim için kendisi de bugün burada. Onun bu öyküdeki rolü önemli. Bana Dorcas'ın yanınızda yalnızca birkaç gündür çalıştığını söylediniz, ben de onun biraz beceriksiz ve sakar olduğunu kendi gözlerimle gördüm. Bana bir fincan kahve getirdi ve oldukça büyük bir kısmını döktü. Neyse ki tamamı dökülmedi, birazını içebildim. Ve hemen bu kahvenin Pleasant's Kafe'de yapılanın aynısı olduğunu anladım. Bu kahve konusunda asla yanılamam, benzersiz, onun gibisi yok, hiçbir yerde."

Fee Spring, "Vay canına," dedi.

"Gerçekten öyle matmazel. Benim üzerimdeki etkisi inanılmayacak kadar büyük. İşte tam da o anda birçok şeyi aynen bir yapbozun parçaları gibi yerine oturtabildim ve hepsi de yerine uydu. Koyu kahve beyin için çok iyidir." Poirot bunu söylerken özellikle Fee'ye bakmıştı. Fee onu onaylamadığını belirtir şekilde dudak kıvırdı.

"Evet, kendisi becerikli bir hizmetçi değildi, pardon Matmazel Dorcas, zamanla çok iyi olacağınızdan eminim, henüz

çok *yeniydi*. Bunu Pleasant's Kafe'nin kahvesiyle bir araya getirdiğimde beynimde bir şimşek çaktı: 'Ya Jennie Hobbs, Louisa Wallace'ın Dorcas'tan önceki hizmetçisiyse?' diye sordum kendime. Pleasant's Kafe'deki garson kızların konuşmalarından Jennie'nin sık sık oraya gidip, hanımı için bazı şeyler aldığını, hanımının asil bir leydi olduğunu duymuştum. Jennie de ondan 'leydim' diye bahsediyordu. Jennie'nin daha birkaç gün önceye kadar Nancy Ducane'in tanığı olan bir kadının yanında çalışıyor olması çok ilginç olabilirdi, değil mi? Sıra dışı bir rastlantı ama aslında *kesinlikle rastlantı değildi*. Ancak bu ilk anda yanlış düşüncelere saplanmama neden oldu. İlk düşüncem, Nancy Ducane ve Louisa Wallace komplo kurup *la pauvre*[1] Jennie'yi öldüreceklerdi."

Louisa Wallace sabırsızlıkla, "Ama ne tahmin!" diye mırıldandı.

St. John, "Akıl almaz bir yalan!" diye katıldı ona.

"Yalan değil, yanlış. Gördüğünüz gibi Jennie ölmüş filan değil. Ancak Jennie'nin Louisa ve John Wallace'ın evinde hizmetçi olarak çalıştığını ve çok yakın bir zamanda yerini Matmazel Dorcas'a bıraktığını düşünürken yanılmamıştım. Jennie cinayet gecesi Pleasant's Kafe'de benimle konuştuktan hemen sonra Wallace'ların evinden ayrılmak zorundaydı, hem de hemen. Kısa bir zaman içinde Nancy Ducane'in tanığından onay almak için oraya gideceğimi biliyordu. Eğer onu orada, Nancy Wallace'ın tanığı olan kişi için çalışırken bulursam, hiç kuşkusuz hemen kuşkulanacaktım. Catchpool bana, daha doğrusu hepimize, böyle bir durumda ben neden kuşkulanırdım, söyler misiniz?"

(1) Kötü.

Derin bir soluk aldım, yapılan açıklamaları yanlış değerlendirmiş olmamak için dua ediyordum.

"Jennie Hobbs ve Nancy Ducane'in birlik olup bizi aldattıklarından kuşkulanırdınız," dedim.

"Kesinlikle doğru, *mon ami*." Poirot parlayan gözlerle beni süzdü. Sonra yine bizi izleyen topluluğa döndü.

"Kahveyi içip, Pleasant Kafe'yle bağlantıyı kurmadan hemen önce St. John Wallace'ın evlilik yıldönümlerinde karısına armağan ettiği bir resme bakıyordum. Bu bir mavi gündüzsefası resmiydi. Üzerinde tarih vardı, geçen yılın 4 Ağustos'u. Zaten Leydi Wallace da buna işaret etti. Ve o anda ben bir şey fark ettim: Birkaç dakika önce baktığım, Nancy Ducane'in yaptığı Louisa Wallace portresinde *tarih yoktu*. Bir sanat hayranı olarak Londra'da sayısız sergi açılışlarına gittim. Bayan Ducane'in çalışmalarını daha önce de birçok kez görmüştüm. Resimlerinde daima sağ alt köşede isminin baş harflerini taşıyan imzası ve tarih olurdu: NAED."

Nancy, "Sergi gezenlerin birçoğundan çok daha dikkatlisiniz Mösyö Poirot," dedi.

"Hercule Poirot her zaman dikkatlidir, her konuda madam. Sanıyorum ki madam, Leydi Louisa Wallace'ın portresinde de tarih *vardı*, ta ki siz onu boyayla silene kadar. Neden? Çünkü bu resim yeni değildi. Ama siz benim Leydi Louisa Wallace'ın portresini cinayet gecesi bitirip, teslim ettiğinize inanmamı istiyordunuz. Bu yüzden resim üzerinde yeniden düzenlemeler ve eklemeler yaptınız. Kendi kendime niçin yeni, sahte bir tarih koymadığınızı sordum ama bunun da yanıtını bulmam uzun sürmedi. Yanıt o kadar ortadaydı ki: Eğer eserleriniz yüzlerce yıl değerini korursa ve sanat tarihçileri

bunlarla ilgilenirse ki o durumda bunu yapacaklarından eminim, eserlerinize değer verecek bu insanları yanıltmak istememiştiniz. Yanıltmak istedikleriniz çok belliydi: Hercule Poirot ve polis."

Nancy Ducane başını bir yana doğru yatırdı. Sonra ağır ağır, "Sezgileriniz ne kadar güçlü Mösyö Poirot," dedi. "Gerçekten de *anlıyorsunuz*, değil mi?"

"*Oui madame.* Jennie Hobbs için arkadaşınız Louisa Wallace'ın evinde iş bulduğunuzu anlıyorum, amacınız Londra'ya gelen ve işe ihtiyacı olan Jennie'ye yardımcı olmaktı. Jennie'nin asla sizi işlemediğiniz bir cinayetin suçlusu olarak gösterecek bir planın parçası olmadığını biliyorum, her ne kadar Richard Negus öyle olduğuna inanmış olsa da. Aslında baylar bayanlar, *Jennie Hobbs ve Nancy Ducane, Great Holling'de yaşadıkları günlerden beri yakın dost ve müttefiktiler.* Kayıtsız şartsız Patrick Ive'e âşık olan ve hiç kuşkusuz beni, Poirot'yu bile aldatacak kadar zekice bir plan hazırlayan iki kadın. Ama o kadar da zekice değilmiş işte!"

"Yalan, hepsi yalan." Jennie ağlamaya başladı.

Nancy bir şey söylemedi.

Poirot, "Bir an için yeniden Wallace'ların evine dönelim," dedi. "Nancy Ducane'in yaptığı Leydi Louisa portresini çok uzun bir süre dikkatle inceledim. Resimde mavi bir sürahi ve kâse var. Odada aşağı yukarı dolaşıp resme farklı açılardan, farklı ışık yansımalarıyla baktığımda bir şey dikkatimi çekti. Mavi sürahi ve kâsenin rengi blok halinde sabitti, asla değişmiyordu, yavandı ve hiç ilgi çekmiyordu. Kanvas üzerindeki diğer renklerse her yer değiştirmemle birlikte, ışığın yönüne göre hoş bir biçimde ton değiştiriyorlardı. Nancy Ducane

çok usta bir ressam. Özellikle renkleri kullanma konusunda bir dâhi, tabii acelesi yoksa ve tek düşüncesi sanat değil de kendini ve dostu Jennie Hobbs'u korumak değilse. Bilgi gizlemek için Nancy aceleyle resme aslında mavi olmayan mavi bir sürahi ve kâse takımı eklemişti. Peki ama buna neden gerek duymuştu?"

"Tarihi gizlemek için," dedim.

"*Non*. Sürahi ve kâse resmin üst yarısındaydılar, Nancy Ducane ise tarihi daima resmin sağ alt köşesinde bir yere yerleştirir. Leydi Wallace, sizden evinizi baştan aşağı gezdirmenizi istememi beklemiyordunuz, değil mi? Yalnızca konuşacağımızı, Nancy Ducane'in yaptığı portrenize bakacağımı ve bununla yetinip evinizden ayrılacağımı düşünüyordunuz. Ama ben portrede bulunan ve resmin diğer kısımlarından farklı olarak incelikten yoksun bir şekilde boyanmış olan bu mavi sürahi ve kâseyi evinizde bulup bulamayacağımı merak ediyordum. Ve buldum da. Leydi Wallace onlar kayıp olduğu için çok şaşırmış gibi davrandı ama aslında numara yapıyordu. Üst kattaki yatak odalarından birinde, üzerinde arma bulunan bir sürahi ve kâse vardı ama mavi değildi, beyazdı. Leydi Wallace bana mavi sürahi ve kâseyi Matmazel Dorcas'ın kırmış ya da çalmış olması gerektiğini söyledi."

Dorcas şaşkınlık içinde, "Asla öyle bir şey yapmadım," diye inledi. "Ben evde hiç mavi sürahi ve kâse görmedim ki."

Poirot, "Görmediniz, genç bayan, göremezdiniz de, çünkü öyle bir şey yoktu," dedi. "Kendi kendime, 'Nancy Ducane neden aceleyle resimdeki beyaz sürahi ve kâse takımını maviye boyamış olabilir?' diye sordum. Bununla neyi gizlemeyi umuyordu? Sonra bunun arma olması gerektiğine karar ver-

dim. Armalar yalnızca dekoratif olmakla kalmayıp, aileleri ya da bazen ünlü üniversitelerin kolejlerini temsil edebilirler."

Kendimi tutamayarak, "Saviour College, Cambridge," diye mırıldandım. Birden Poirot ile Great Holling'e gitmek üzere Londra'dan ayrılırken Stanley Beer'in bir armadan söz ettiğini anımsamıştım.

"*Oui*, Catchpool. Wallace'ların evinden ayrıldıktan sonra unutmamak için o armanın bir resmini çizdim. Gerçi ressam değilim ama doğru bir çizim yapabildiğimi sanıyorum. Polis memuru Stanley Beer'den bu armanın kime ya da nereye ait olduğunu bulmasını istedim. Dostum Catchpool'un da söylediği gibi, sanırım bunu hepiniz duydunuz, Wallace'ların evindeki beyaz sürahi ve kâsenin üzerindeki arma Jennie'nin bir süre Rahip Patrick Ive'in oda hizmetçisi olarak çalıştığı Saviour College, Cambridge'e aitti.

Bu sürahi ve kâse, Saviour College'dan ayrılıp Patrick ve Frances Ive ile Great Holling'e gittiğinizde size ayrılık armağanı olarak verilmişti, değil mi Bayan Hobbs?

Sonra Lort ve Leydi Wallace'ların evine hizmetçi olarak yerleşirken onları da yanınıza aldınız. Ama aceleyle evden ayrılıp, Samuel Kidd'in evine sığındığınızda sürahi ve kâseyi alamadınız çünkü böyle şeyleri düşünecek durumda değildiniz. Sanırım Louisa Wallace bunun üzerine bu sürahi ve kâseyi sizin kaldığınız hizmetliler bölümünden alıp misafir yatak odalarından birine taşıdı. Konuklarını etkilemek istemiş olabilir."

Jennie yanıt vermedi. Yüzü soluk ve ifadesizdi.

"Nancy Ducane en ufak bir riski bile göze almak istemiyordu," diye ekledi Poirot. "Bu otelde işlenen cinayetlerin ardından Catchpool ile birlikte Great Holling'e gidip, soru-

lar soracağımızı biliyordu. Ya ayyaş Walter Stoakley, Saviour College'ın eski müdürü, okuldan ayrılma armağanı olarak Jennie Hobbs'a armalı bir sürahi ve kâse armağan ettiklerini söylerse diye düşündü? Leydi Wallace'ın portresindeki sürahi ve kâsede bu armayı gördüğümüzde Jennie Hobbs ile bağlantısını kurabilir, araştırmayı derinleştirdiğimizde ise Nancy Ducane ve Jennie Hobbs arasındaki ilişkiyi keşfedebilirdik. Ve bu ilişki her iki kadının da bize söylediği gibi kin, nefret ve düşmanlık değil, dostluk ve gizli bir işbirliğiydi. Sonuçta Madam Ducane yalnızca resmindeki bir armadan dolayı bizim bundan kuşkulanmamız gibi bir riski göze almak istemediği için resimdeki beyaz sürahi ve kâseyi aceleyle ve en ufak sanat kaygısı gütmeden kabaca maviye boyadı."

Nancy, "İnsanın her eseri en iyi eseri olamaz Mösyö Poirot," dedi. Onun sağlam ve özgüvenli konuşma şekli beni paniğe uğrattı, üç cinayetin gerçekleştiği bir komployа bulaşan birinin konuşmasının böylesine nazik ve akılcı olabilmesini aklım almıyordu.

Poirot, "Belki siz Bayan Ducane'e hak verirsiniz Lort Wallace?" dedi. "Farklı alanda olsa da siz de ressamsınız. Baylar bayanlar, St. John Wallace ünlü bir botanik ressamıdır. Evlerinizi ziyaret ettiğimde eserlerini evinin hemen her odasında görme şansım oldu, Leydi Louisa büyük bir nezaket ve yüce gönüllülükle bana evini gezdirip resimleri gösterdi. Aynen Nancy Ducane için sahte tanıklık yapmak için canla başla ve büyük bir yüce gönüllülükle uğraştığı gibi. Bakın, Leydi Louisa iyi bir kadın. Ancak tehlikeli denecek derecede bir iyilik bu: Kötülükten o kadar uzak ki burnunun dibine kadar gelse bile fark edemiyor. Leydi Wallace, Nancy Ducane'in suçsuz

olduğuna inanıyordu ve onu korumak için tanıklık yapmayı kabul etti. Ah sevgili, yetenekli Nancy, o karşısındakini inandırmakta o kadar usta ki! St. John Wallace'ı da, onun alanında da resim yapmayı denemek istediğine inandırdı. Lort Wallace çok iyi ilişkileri olan tanınmış biri, bu yüzden çalışmaları için gerekli olan bitkileri kolaylıkla elde edebiliyor. Nancy Ducane ondan kendisi için bir miktar tropikal manyok bitkisi bulmasını istedi, yani siyanürün çıkarıldığı bitkiyi."

"Tanrı aşkına bunu nereden biliyorsunuz?" diye atıldı John Wallace şaşkınlıkla.

"İsabetli bir tahmin mösyö. Nancy Ducane size bu bitkileri sanat amaçlı olarak istediğini söyledi, öyle değil mi? Ve siz de ona inandınız." Ağızları açık şaşkınlıkla olanları izleyen kalabalığa dönen Poirot açıkladı. "Gerçek, gerek Leydi Wallace'ın gerekse Lort Wallace'ın iyi bir dostlarının katil olacağına asla inanamayacak insanlar olduğu. Bunun onları ne kadar kötü etkileyebileceğini düşünün. Toplumdaki yerleri, sosyal statüleri, düşünün! Hatta şimdi, söylediğim her şeyin doğru olduğunu anlamalarına rağmen kendi kendilerine kıta Avrupa'sından gelen bu dik kafalı dedektifin yanılıyor olması gerektiğini söylüyorlar. İnsan beyninin sapkınlığı da bu işte, özellikle de *idées fixes*[1] gibi durumlarda."

Nancy Ducane, "Mösyö Poirot, ben kimseyi öldürmedim," dedi. "Gerçeği söylediğimi bildiğinizi biliyorum. Lütfen bu salonda bulunan herkese benim katil olmadığımı açıklayın."

"Bunu yapamam madam. *Je suis désolé*.[2] Zehri siz vermediniz ama üç yaşamı sonlandıracak komployu kurdunuz."

(1) Sabit fikir.

(2) Üzgünüm, özür dilerim.

"Evet ama bir başkasını kurtarmak için," dedi Nancy samimiyetle. "Ben *hiçbir şeyden* dolayı suçlu değilim. Hadi Jennie, ona bizim öykümüzü anlatalım, *gerçek* öykümüzü. Bunu öğrendiği zaman bizim yaptığımız tek şeyin kendi yaşamlarımızı kurtarmak için elimizden geleni yapmak olduğunu o da anlayacaktır."

Salona tam bir sessizlik hâkimdi. Herkes büyük bir suskunluk içinde oturuyordu. Jennie'nin hareket edeceğini sanmıyordum, ama ağır ağır ayağa kalktı. Tam önünde duran çantasını iki eliyle tuttu, oda boyunca yürüyerek Nancy'nin yanına gitti.

"Bizim yaşamlarımız kurtarılmaya değmezdi," dedi.

"Jennie!"

Bağıran Samuel Kidd'di. Birden o da sandalyesinden fırlamış, Jennie'ye doğru bir hamle yapmıştı.

Onu izlerken bir an her şeyi inanılmaz derecede yavaş bir şekilde yaşıyormuşuz gibi bir hisse kapıldım. Kidd neden koşuyordu? Tehlike neydi? Ne olduğunu anlamıyordum ama bir tehlike olduğunu seziyordum. Kalbim deli gibi hızla çarpmaya başlamıştı. Kötü bir şey olacaktı. Ben de Jennie'ye doğru koşmaya başladım.

Jennie çantasını açtı.

"Demek Patrick'le yeniden birleşmek istiyorsun, öyle mi?" diye haykırdı Nancy'ye bakarak.

Ses onun sesiydi ama aynı zamanda da değildi. Bu sözcüklere yansıyan zifiri karanlığın yankısıydı. Yaşadığım sürece bir daha asla böyle bir ses duymayacağımı umuyorum.

Poirot da harekete geçmişti ama ikimiz de çok uzaktık.

"Poirot!" diye bağırdım. Hemen ardından da, "Biri onu durdursun!" diye haykırdım. Metali ve üzerinde dans eden

ışığı görmüştüm. Nancy'nin oturduğu masanın yanındaki masada oturan iki adam ayağa kalktı, ama onlar da yeterince hızlı değillerdi.

"Hayır!" diye haykırdım.

Anlık bir hareketti bu –bir an Jennie'nin elini gördüm– ardından kan, fışkıran ve Nancy'nin elbisesinden aşağı zemine boşalan kan. Nancy yere düştü. Salonun arka tarafında bir kadın çığlık atmaya başladı.

Poirot olduğu yerde kalakalmıştı.

"*Mon Dieu*!" dedi ve gözlerini kapadı.

Samuel Kidd, Nancy'ye benden önce ulaştı.

Eğildi ve doğrulurken gözlerini yerde cansız yatan kadından ayıramayarak, "Ölmüş!" dedi.

"Evet, öldü," dedi Jennie. "Hançeri kalbine sapladım. Tam kalbine!"

25. BÖLÜM

Eğer Cinayet D ile Başlasaydı

O gün ölümden korkmadığımı anladım. Enerjinin bittiği noktaydı bu, artık hiçbir şey gerekmiyordu. İşim süresince çok ceset görmüştüm, hiçbir zaman beni gereğinden fazla rahatsız etmemişti. Hayır, beni asıl korkutan *yaşarken ölümle karşı karşıya olmaktı*: Öldürme arzusuna karşı koyamadığı o anda Jennie'nin sesindeki tını, soğukkanlılıkla üç monogramlı kol düğmesini kurbanlarının ağzına yerleştiren ve onları düzgün bir şekilde yatıran bir katilin ruh hali: Bacaklarını ve parmaklarını düzelten, cansız avuç içlerini yere döndüren katilin...

Onun elini tut, Edward...

Bir canlı, nasıl ölmüş birinin elini tutar ve ölüme doğru çekilmekten korkmayabilirdi?

Eğer bana kalsa, hiç kimsenin yaşarken ve sağlıklıyken ölümle herhangi bir şekilde ilişkisi olmazdı. Tabii bunun gerçekdışı bir umut olduğunu da kabul ediyorum.

Nancy'yi bıçaklamasının ardından Jennie'nin yakınında olmak istememiştim. Bunu niçin yaptığını merak etmiyordum; yalnızca eve gitmek, Blanche Unsworth'ün şöminesindeki alevlerin karşısına geçmek, kendimi çapraz bulmacama kaptırmak ve Bloxham Otel cinayetleri ya da Monogram Cinayetleri, buna ne derseniz deyin, bütün bunları unutmak istiyordum.

Buna karşılık Poirot ikimize de yetecek kadar büyük bir merak içindeydi, iradesi de benden güçlüydü. Kalmam için ısrar etti –"Bu senin olayın," dedi– bunu temiz bir şekilde sonuca bağlamalıydım. Eliyle özenle bir şeyler sarmalarmış gibi birtakım işaretler yaptı, sanki cinayet soruşturması bir paketmiş ve benim onu kapatmam gerekiyormuş gibi...

Sonuçta birkaç saat sonrasında o ve ben Scotland Yard'ın küçük bir odasındaki masanın başında oturuyorduk. Jennie Hobbs masanın diğer tarafında tam karşımızda oturuyordu. Samuel Kidd de tutuklanmış ve Stanley Beer tarafından sorguya çekilmişti. Jennie yerine Kidd'i sorgulamak için her şeyi vermeye hazırdım. Adamın bir düzenbaz ve çürük yumurta olduğu kesindi ama sesinde asla tüm umutlarının tükendiği tınısını duymamıştım.

Sese gelince, Poirot'nun sesindeki nezaket ve yumuşaklık beni şaşırtmıştı.

"Bunu neden yaptınız matmazel? İkiniz bu kadar uzun bir süredir böylesine yakın dost ve müttefik iken, neden Nancy Ducane'i öldürdünüz?"

"Nancy ve Patrick kelimenin tek anlamıyla sevgiliydiler. Bunu bugün duyana dek bilmiyordum. Hep onunla aramda bir fark olmadığını düşünüyordum: İkimizin de Patrick'i

sevdiğini ve ona bir şekilde ulaşamayacağımızı, onunla bir şekilde birlikte *olamayacağımızı.* Yıllardır hep onların erdemli bir ilişki yaşadıklarına inanmıştım ama bu bir yalanmış. Eğer Nancy gerçekten Patrick'i sevseydi onunla zina yapmaz, onun erdemli kişiliğini lekelemezdi."

Jennie gözünde biriken yaşları sildi.

"Bence ben ona iyilik yaptım. Patrick'le yeniden birleşmek istediğini söylediğini duydunuz. Ona bunun için yardımcı oldum, öyle değil mi?"

Poirot, "Catchpool," dedi. "Bloxham Otel'in 402 numaralı odasında kan bulduğumuzda, size artık Matmazel Jennie'yi kurtarmak için çok geç dediğimi anımsıyorsunuz, değil mi?"

"Evet."

"Bunu onun öldüğünü düşündüğüm için söylediğimi sanmıştınız ama yanılıyordunuz. Gördüğünüz gibi o zaman bile artık Matmazel Jennie'ye yardım etmenin olanaksız olduğunu anlamıştım. Onun ölümünü garantileyecek kadar kötü şeyler yapmış olabileceğinden korkmuştum. Düşüncem buydu."

"Ne fark eder ki, ben zaten Patrick öldüğü gün öldüm." Jennie'nin sesinde insanı kahreden sonsuz bir umutsuzluk vardı.

Bu çileden, bu zorlu sınavdan kurtulmanın tek yolu olduğunu biliyordum; tüm dikkatimi soruları mantıkla çözmeye yoğunlaştırmak... Acaba Poirot bu bulmacayı çözmüş müydü? Çözmüş gibi görünüyordu ama ben hâlâ karanlıkta bocalıyor, bir ışık bulmaya çalışıyordum. Örneğin Harriet Sippel, Ida Gransbury ve Richard Negus'u kim öldürmüştü ve neden öldürmüştü? Bu soruları Poirot'ya sordum.

"Ah," dedi ve sanki ona birlikte dinlediğimiz bir fıkrayı anımsatmışım gibi içtenlikle güldü. "İçinde bulunduğunuz çıkmazı anlayabiliyorum, *mon ami*. Poirot'nun uzun söylevini dikkatle dinlediniz ama tam sonuca ulaşmaya birkaç dakika kalmışken söylev başka bir cinayetle kesildi ve siz beklediğiniz yanıtları alamadınız. *Dommage!*"[1]

"Lütfen artık anlatın ve bu *dommage*'a bir son verin," dedim elimden geldiğince güçlü bir şekilde.

"Bu çok basit. Jennie Hobbs ve Nancy Ducane, Samuel Kidd'in de yardımıyla Harriet Sippel, Ida Gransbury ve Richard Negus'u öldürmek için komplo kurdular. Ancak Nancy ile işbirliği içinde olmasına rağmen Jennie çok farklı bir komplonun da parçasıymış gibi ikili oynadı. Richard Negus'u kendisiyle işbirliği içinde olduğuna inandırdı."

"Bana hiç de 'çok basit' gibi görünmedi," dedim. "Aksine son derece karmaşık."

"Hayır, hayır dostum. *Vraiment*,[2] kesinlikle değil. Öykünün dinlediğiniz farklı versiyonlarını bağdaştırmakta zorlanıyorsunuz, konu bu. Öncelikle Samuel Kidd'in evine gittiğimizde Jennie'nin bize anlattıklarının tamamını unutmalısınız, bunları hafızanızdan tamamen silin. Bu başından sonuna yalandı, her ne kadar arada doğru unsurlar olduğunu düşünsem de yine de her şeyin yalan olduğunu farz edebilirsiniz. Zaten her yalanda küçük de olsa doğruluk payı vardır. Birazdan Jennie bize tüm gerçeği anlatacak. Nasıl olsa artık kaybedeceği hiçbir şey yok. Ama öncesinde sevgili dostum, size gerçek anlamda bir teşekkür borçluyum. Bunu hak ettiniz. Holy Saints Kilisesi'ndeki yorumunuzla yolumu aydınlattınız ve sonunda gerçeği tüm çıplaklığıyla görebilmemi sağladınız."

(1) Çok kötü.

(2) Gerçekten, öyle mi?

Poirot, Jennie'ye döndü.

"Harriet Sippel'e söylediğiniz yalan, Bayan Jennie: Patrick Ive'in kilise cemaatinden bazı kişilerden para aldığı ve karşılığında onlara öbür dünyadaki yakınlarından geldiğini iddia ettiği mesajları ilettiği, Nancy Ducane'in de onu geceleri rahip evinde bu nedenle ziyaret ettiği, böylece merhum kocası William'dan haber almayı umduğu... Ah, bu iğrenç, korkunç yalanı Poirot'nun kulakları kaç kez dinlemek zorunda kaldı, hiç bilemiyorum. Çok, çok fazla. Siz kendiniz de Bayan Jennie, daha geçen gün bize bu yalanı kıskançlıktan, anlık bir zayıflığa yenik düşüp söylediğinizi itiraf ettiniz. Ama bu doğru değildi!

Patrick ve Frances Ive'in lanetlenen mezar taşının yanında durduğumuz sırada Catchpool bana bir şey söyledi: 'Peki ya Jennie Hobbs, Patrick Ive konusunda onu incitmek için değil de ona yardım etmek için yalan söylediyse?' Aynen böyle dedi işte. Catchpool benim öyle olduğunu varsaydığım bir şeyin önemini fark etmişti, hiçbir zaman tartışma gereği duymadığım, dolayısıyla incelemeyi de ihmal ettiğim bir gerçeği: *Harriet Sippel'in çok genç bir yaşta trajik bir biçimde ölen kocası George'a duyduğu tutkulu aşk!* Poirot'ya defalarca Harriet'ın George'u olağandışı bir tutku ile sevdiği anlatılmıştı. Ve yine George'un ölümünün mutlu, neşeli, sıcakkanlı bir kadın olan Harriet'ı acımasız, hain bir canavara dönüştürdüğü. Bir kaybın insanda iyi olan ne varsa hepsini yok edecek, tüm yaşama sevincini, tüm neşesini söndürecek kadar korkunç ve yıkıcı olabileceğini düşünmek bile çok zor. *Oui, bien sur,* Harriet Sippel'in çok çektiğini biliyordum. Bundan o kadar emindim ki üzerinde düşünmeye bile gerek duymadım.

Aynı şekilde Jennie Hobbs'un da Patrick Ive'i, yalnızca Rahip Ive ve karısının hizmetinde kalabilmek için nişanlısı

Samuel Kidd'i terk edecek kadar sevdiğini biliyordum. Bu düşünülemeyecek kadar özverili bir aşktı: Hizmet etmek ve karşılığında çok azla yetinmek! Ancak Jennie ve Nancy'nin bize anlattığı öyküde Jennie'nin bu korkunç yalanı söyleme nedeni olarak kıskançlığı, Patrick'in Nancy'ye olan aşkını kıskanması gösteriliyordu. Bu doğru olamazdı. Tutarlı değildi. Yalnızca fiziksel değil psikolojik faktörleri de göz önünde bulundurmalıyız. Jennie, Patrick Ive'i Frances ile evlendiği için cezalandırmaya kalkmamıştı. Onun başka bir kadına ait olduğunu saygıyla kabullenmişti. Sadık bir hizmetçi olarak görevini sürdürmüş ve gerek rahibin gerekse karısının rahip evindeki en büyük yardımcıları, bir anlamda sağ kolları olmuştu, onlar da buna onun üzerine titreyerek, ona bağlı kalarak karşılık veriyorlardı. Peki ama yıllar süren bu özverili aşk ve hizmetin ardından, Patrick Ive'in Nancy'ye duyduğu aşk Jennie'yi sevdiği adama iftira edecek kadar kışkırtmış olabilir miydi? Niçin kendisinin neden olduğu, sevdiğinin mahvolmasına yol açacak bir olaylar zincirinin başlamasına önayak olmuştu? Bunun tek yanıtı olamazdı, *yoktu* da zaten.

Jennie'yi bu yalanı söylemeye iten çok uzun bir süre içinde saklayıp beslediği özlem ve kıskançlığın birden bir yanardağ gibi patlaması değildi. Çok farklı bir nedeni vardı. Siz sevdiğiniz adama yardım etmeye çalışıyordunuz, öyle değil mi Bayan Hobbs? Hatta onu kurtarmaya. Akıllı dostum Catchpool'dan o varsayımı duyduğum anda gerçeği anladım. Bu o kadar ortadaydı ki... ve ben, Poirot bunu göremeyecek kadar *imbecile*'dim.[1]

Jennie bana baktı.

(1) Embesil.

"Hangi varsayım?" diye sordu.

Yanıt vermek için ağzımı açtım ama Poirot sözümü kesti.

"Harriet Sippel size Nancy Ducane'in gecenin geç bir saatinde rahip evine gittiğini gördüğünü anlattığında tehlikeyi sezdiniz. Bu buluşmaları biliyordunuz, rahip evinde yaşayan biri olarak nasıl bilmiyor olabilirdiniz ki? Ve o anda Patrick Ive'i korumak, adına leke gelmesini önlemekten başka bir şey düşünemez oldunuz. Bunu nasıl yapabilirdiniz? Skandal kokusu alan Harriet Sippel'in bu fırsattan yararlanıp basit bir günahı toplumsal bir kınamaya dönüştüreceğini biliyordunuz. Nancy Ducane'in geceleyin rahip evine gelmesini *gerçeği söylemeden* nasıl açıklayabilirdiniz? Bu kalıba uyan farklı bir öykü ne olabilirdi? Ve sonra tam umudunuzu yitirdiğiniz bir anda, sanki mucize gibi aklınıza işe yarayabilecek bir şey geldi. Harriet'ın tehdidine karşı onu da günaha teşvik ederek, sahte umut vererek bu tehlikeyi uzaklaştırmaya karar verdiniz."

Jennie boş boş ileri bakıyordu. Hiçbir şey söylemedi.

"Harriet Sippel ve Nancy Ducane'in ortak bir yanları vardı," diye ekledi Poirot. "İkisi de çok erken yaşta eşlerini kaybetmek gibi bir trajedi yaşamışlardı. Harriet'a Patrick Ive sayesinde Nancy'nin merhum William Ducane ile bağlantı kurabildiğini, karşılığında yalnızca paranın el değiştirdiğini söylediniz. Tabii ki Kilise'nin de köydekilerin de bundan haberleri olmaması gerekiyordu, ancak siz Harriet'a ayrıca istediği takdirde Patrick'in Nancy için yaptığını onun için de yapabileceğini belirttiniz. O ve George belki de... Yeniden bir araya gelemeseler de en azından birbirleriyle iletişim kurabileceklerdi. Ona bunu söylediğinizde Harriet'ın nasıl karşılık verdiğini söyler misiniz?"

Bunu uzun bir sessizlik izledi. Daha sonrasında Jennie ağır ağır konuşmaya başladı:

"Sevinçten ağzı köpürerek bunun mümkün olan en kısa zamanda olmasını istedi. George'la yeniden konuşabilmenin karşılığında her bedeli ödemeye hazırdı. Onun merhum kocasını ne kadar sevdiğini tahmin bile edemezsiniz Mösyö Poirot! O konuşurken yüzüne baktım... Sanki ölü dirilmiş, yaşama dönmüş, yüzüne renk gelmişti. Bunu Patrick'e de açıklamaya çalıştım: Bir sorun olduğunu, ama çözdüğümü anlattım. Bakın, Harriet'a o öneriyi yaparken Patrick'e danışmamıştım. Haberi yoktu. Ah, sanırım içimden bir ses söylersem Patrick'in bunu kabul etmeyeceğini, beni engelleyeceğini söylüyordu, ama çaresizdim. Ona bana engel olma fırsatını veremezdim. Bunu anlıyorsunuz, değil mi?"

"*Oui, mademoiselle.*"

"Onu bunu yapmaya ikna edebileceğimi düşünüyordum. Prensip sahibi bir insandı ama Frances'in böyle bir skandalla karşı karşıya kalmasını önlemek ve de Nancy'yi korumak isteyeceğini düşünüyordum. Harriet'ın susmasını sağlamanın *tek yolu* da buydu. Patrick'in tek yapması gereken zaman zaman Harriet'a sanki George Sippel'den geliyormuş gibi birkaç rahatlatıcı tatlı söz söylemesiydi. Hatta bunun karşılığında para almasına bile gerek yoktu. Bütün bunları ona da söyledim ama duymak bile istemedi. Söylediğim yalandan dolayı dehşete kapılmıştı."

"Öyle de olmalıydı," dedi Poirot sessizce. "Lütfen devam edin."

"Bunun ahlaksızlık olduğunu ve önerilerimi Harriet'a uygulamanın çok büyük haksızlık olacağını söyledi, kendi

hatasıyla yüzleşmeyi yeğleyeceğini belirtti. Ona bunu yeniden düşünmesi için yalvardım. Harriet'ı biraz mutlu etmesinde ne kötülük olabilirdi ki? Ama Patrick kararlıydı. Benden Harriet'a istediğinin yapılmasının mümkün olmadığı mesajını iletmemi istedi. Bunda kararlıydı, kendine özgü bir adamdı. 'Sakın ona yalan söylediğini söyleme Jennie, yoksa gerçeğin farklı olduğundan kuşkulanmaya ve araştırmaya başlar.' Benden yapmamı istediği yalnızca, Harriet'a hiçbir açıklama yapmadan bunun mümkün olmadığını söylememdi."

"Tabii bu durumda bunu söylemekten başka şansınız yoktu," dedim.

"Hiçbir şansım yoktu." Jennie ağlamaya başladı. "Ve Harriet'a Patrick'in isteğini reddettiğini söylediğim andan başlayarak Harriet onu kendine düşman bildi ve tüm köye benim yalanımı yaydı. Patrick, Harriet'ın ondan ısrarla dine ve ahlaka sığmayan bir istekte bulunduğunu açıklayabilirdi. Bunu engellemeye kalktığındaysa Harriet'ın onu kâfirlikle ve Hıristiyanlığa aykırı davranmakla suçlamakla tehdit ettiğini söyleyebilir, Harriet'ın tüm itibarını yitirmesini sağlayabilirdi. Zaten herkes Harriet'ın nasıl bir kadın olduğunu biliyordu, Patrick'e inanırlardı. Ama Patrick, Harriet ne kadar haince saldırırsa saldırsın, kendisine zarar veremeyeceğini, adını lekelemeyeceğini sanıyordu. Aptal! Onun ağzını anında kapatabilirdi ama o kendi iyiliği için bile olsa bunu yapmayacak, yalan söyleyemeyecek kadar asil ve iyi bir insandı."

"Nancy Ducane'e gittiğinizde bunu mu önerdiniz?" diye sordu Poirot.

"Evet. Bundan dolayı niçin yalnızca benim ve Patrick'in endişelenip, çile çekmemiz gerektiğini anlamıyordum. Nancy

de bunun bir parçasıydı. Ona toplumun karşısına çıkıp yalanımı itiraf etmemin doğru olup olmayacağını sordum. Ama o bunu yapmamamı önerdi. 'Korkarım öyle ya da böyle Patrick de, ben de bu belaya bulaşacağız. Bundan kaçış yok. Sen geri plana çekilip hiçbir şey söylemeyecek kadar akıllı davranmalısın. Kendini feda etme. Senin Harriet'ın iftiralarına karşı durabilecek kadar güçlü olabileceğini sanmıyorum,' dedi. Beni hafife alıyordu, küçümsüyordu. Bu beni üzmüştü, sonuçta uzak durmayı yeğledim çünkü Harriet'ın onu mahvetmek istediğini biliyor, Patrick için korkuyordum ama ben zayıf bir insan değilim Mösyö Poirot."

"Korkmadığınızı görüyorum."

"Evet. Ve bu gücüm Harriet Sippel'in, o iğrenç ikiyüzlü alçağın öldüğünü bilmemden kaynaklanıyor. Katili dünyaya çok büyük bir hizmet sundu."

"Ve yine geldik katilin kimliği konusuna matmazel. Harriet Sippel'i kim öldürdü? Bize Ida Gransbury olduğunu söylediniz ama bu yalandı."

"Size gerçeği söylememe ne gerek var ki Mösyö Poirot? Bunu siz zaten en az benim kadar biliyorsunuz."

"O zaman sizden Bay Catchpool'un da yanımızda olduğunu dikkate almanızı istemek durumundayım. O henüz öykünün tamamını bilmiyor."

"O zaman anlatın ona, zaten doğrusu da bu değil mi?" Jennie dalgın dalgın gülümsedi. O an onun artık odada olmadığını hissettim, başka yerlere dalıp gitmişti sanki.

Poirot, "*Très bien*,"[1] dedi. "O zaman Harriet Sippel ve Ida Gransbury ile başlıyorum, kendi doğrularından iyi bir ada-

(1) "Pekâlâ."

mı erkenden mezara gönderinceye kadar dönmeyecek kadar emin olan inatçı, en ufak bir esneklikleri bile olmayan iki kadın. Rahibin ölümünün ardından üzgün olduklarını belirttiler mi? Hayır, bunun yerine onun kutsal sayılan topraklara gömülemeyeceğini ileri sürdüler. Bu kadınlar Richard Negus'un ikna etmeye çalışmasıyla Patrick'e yaptıklarından pişman olmuş olabilirler mi? Hayır, tabii ki hayır. Bunu tartışmaya bile değmez. İşte Matmazel Jennie, sizin öykünüzde yalan söylediğinizi anlamamı sağlayan noktaların başında bu geliyordu."

Jennie omuz silkti.

"Her şey olabilir."

"*Non.* Yalnızca gerçekler. Harriet Sippel ve Ida Gransbury'nin sizin anlattığınız gibi bir gönüllü infaz planını kabul etmiş olamayacaklarını biliyordum. Bu yüzden öldürüldüler. Cinayetlerin intihar gibi gösterilmesi çok akıllıcaydı. Ölen kişilerin zaten ölmek istediklerini, kendileri için tek kurtuluşu bunda gördüklerini öğrendiğinde Poirot'nun küçük gri hücrelerinin de çalışmayıp, geri çekileceğini umdunuz. Ne kadar yaratıcı ve olağandışı, tam anlamıyla insanın duyunca, hiç kimsenin bu kadarının uydurulamayacağını düşünüp, gerçek olduğu sonucuna varacağı türden bir öykü."

Jennie, "Gereğinde kullanmam için bir tür emniyet supabıydı," dedi. "Beni asla bulamayacağınızı umuyor ama bir yandan da bulacağınızdan korkuyordum."

"Bulsam bile, saat yedi çeyrekle sekizi on geçe arası için sağlam tanığınız olduğunu ve bunun işe yarayacağını düşündünüz. Aynı şekilde Nancy Ducane de. Böylece siz ve Samuel Kidd yalnızca işlemediği cinayetlerin suçunu masum bir kadının üstüne atmaya çalışmaktan yargılanacaktınız, kesinlikle

cinayetle ya da cinayete ortak olmakla değil. Bu çok akıllıcaydı: Bunu itiraf etmekle çok daha fazla cezaya çarptırılabileceğiniz seri cinayetlerin üzerinize kalmasını da engellemiş oluyordunuz. Düşmanlarınız ölmüştü, öykünüze inandığımız için de hiç kimse asılmayacaktı. Sonuçta ortada cinayet yoktu: Ida Gransbury, Harriet Sippel'i öldürmüştü, Richard Negus ise önce Ida Gransbury'yi öldürmüş, sonra da intihar etmişti. Planınız dâhiceydi matmazel ama sizden çok daha zeki olan Poirot'yu aldatacak kadar dâhice değil."

"Richard ölmek istiyordu," dedi Jennie öfkeyle. "O öldürülmedi. Ölmeye *kararlıydı*."

"Evet," dedi Poirot. "Yalanlarınızın arasında tek doğru buydu."

"Bu onun hatasıydı, bütün bu korkunç karmaşa. O olmasa ben asla kimseyi öldürmezdim."

"Ama öldürdünüz, hem de birçok kez. Bu konuda da bana yol gösteren, safça söylediği birkaç sözcükle Catchpool oldu."

"Ne gibi?"

"Şöyle dedi. Eğer cinayet D ile başlasaydı..."

Poirot'nun yardımlarımdan övgüyle bahsettiğini duymak heyecan vericiydi. Rasgele söylediğim sözcüklerin böylesine önemli olmasını anlayamıyordum.

Poirot tam formundaydı.

"Öykünüzü dinledikten sonra matmazel, Samuel Kidd'in evinden ayrıldık ve elbette ki bize anlattıklarınızı tartıştık: Richard Negus'la yaptığınız plan... İzin verirseniz çok yaratıcı olduğunu belirtmeliyim. İncelikle, özenle kurulmuş bir düzen. Ancak, dikkatle düşününce bunun pek de öyle olmadığı sonu-

cuna vardım, çünkü bir terslik vardı. Önce D, sonra C, sonra B, sonra A öleceği yerde, B, A'yı öldürüyor, sonra C, B'yi öldürüyordu... Ve bu yanlıştı."

Poirot yine neden bahsediyordu? Jennie de aynı şeyi merak ediyormuş gibi şaşkınlıkla bakıyordu.

Poirot, "Ah, sanırım açıklamalarımda biraz daha anlaşılır olmalıyım," dedi. "Olayların akışını daha kolay anlamamı sağlaması için isimlerin yerine harfler kullanmak gibi bir yönteme başvurdum matmazel. Samuel Kidd'in evinde bize anlattığınız şekliyle sizin öykünüze göre olayların akışı aynen şöyleydi: B, A'yı öldürüyor, C, B'yi öldürüyor, D de C'yi öldürüyordu. Daha sonra D, E'nin A, B ve C cinayetlerinden yargılanıp, asılmasını bekliyor ve ardından da intihar ediyordu. Gördüğünüz gibi matmazel, bize anlattığınız öyküye göre siz D oluyorsunuz."

Jennie başıyla onayladı.

"*Bon*. Büyük bir şans eseri, Catchpool bir çapraz bulmaca tutkunu, işte bu bağlamda bana bir sözcük sordu. 'Ölüm' anlamına gelen altı harfli bir sözcük. Hemen murder (cinayet) dedim. Catchpool, 'Hayır,' dedi. 'Eğer *murder* D ile başlasaydı bilmecede tam yerine oturacaktı.' Daha sonra bu sözlerini anımsadım ve kafamda bazı varsayımlar geliştirdim: Eğer cinayet D ile *başlasaydı*? İlk öldürülen Ida Gransbury değil de siz olsaydınız, Bayan Hobbs?

Zaman içinde bu varsayım giderek güç kazandı. Harriet Sippel'i öldürenin niçin sizin olmanız gerektiğini anladım. Great Holling'den Bloxham Otel'e gelene dek Harriet Sippel ve Ida Gransbury ne trende ne de onları otele getiren arabada birlikte olmuşlardı. Dolayısıyla ikisi de diğerinin varlığından

haberdar değildi ve aslında birinin diğerini öldürmesi diye bir plan da yoktu. Bu yalan olmalıydı."

"Peki, gerçek neydi?" diye sordum çaresizlik içinde.

"Harriet Sippel, tabii aynı şekilde Ida Gransbury de, özel nedenlerle tek başına Londra'ya geldiklerine inanıyorlardı. Harriet'la Jennie konuşmuş, ona en kısa zamanda kendisiyle görüşmesi gerektiğini söylemişti. Jenny bunun çok gizli tutulması gerektiğini de eklemişti. Ayrıca Harriet'a Bloxham Otel'de kendisi için bir oda ayırttığını ve ücretini ödediğini de söyledi. Kendisi de perşembe günü öğleden sonra üç buçukla dört arası otele gelecek ve ikisi birlikte bu önemli işi halledeceklerdi. Harriet, Jennie'nin davetini hemen kabul etti, çünkü Jennie davet mektubunda Harriet'ın karşı duramayacağı bir şey yazmıştı.

Ona Patrick Ive'in yıllar önce reddettiği şeyi önerdiniz, *n'est-ce mademoiselle*? Merhum sevgili kocasıyla bağlantı kurmak! Ona George Sippel'in sizin aracılığınızla onunla konuşmak istediğini söylediniz, on altı yıl önce iletişim kurmalarına yardımcı olmaya çalışmış ama başarısız olmuş birinin, yani sizin aracılığınızla. İşte şimdi yine George çok sevdiği karısına aynı kanalı kullanarak mesaj iletmek istiyordu. Sözde sizinle öte dünyadan konuşmuştu! Ah, sizin bunu da son derece inandırıcı bir biçimde aktardığınızdan eminim. Harriet buna karşı duramazdı. Size inandı, çünkü bunun doğru olmasını çok istiyordu. Yıllar önce ona söylediğiniz yalana, çok sevilen ölülerin ruhlarının sevdikleriyle iletişime geçmek istediklerine o zaman da inanmıştı, şimdi de inandı. Zaten inanmaktan asla vazgeçmemişti!"

Jennie, "Çok zekisiniz Mösyö Poirot," dedi. "On numara!"

"Catchpool, bana söyler misiniz, şimdi artık oğlu olacak kadar genç bir adama âşık olan ihtiyar kadın konusunu anlıyor musunuz? Hani şu takıntı haline getirdiğiniz 317 numaralı odada Nancy Ducane ve Samuel Kidd arasındaki sohbette öne çıkanlar?"

"Takıntı haline getirdiğim filan yok. Ayrıca hayır, anlamıyorum."

"*Prècisément*,[1] Rafal Bobak'in bize anlattıklarını anımsayalım: Bobak, Harriet Sippel rolündeki Nancy Ducane'in şunları söylediğini duydu: 'Artık adamın güvendiği o değil diğeri. Şimdi adam ona ilgi de duymuyordur, kadın her şeyi bırakıp gitti ve annesi olacak yaşta.' Şu sözleri düşünün: Adam şimdi ilgi de duymuyordur. Bu vurgulanıyor, ilgi eksikliğinin ikinci nedeninden önce özellikle vurgulanıyor. Bu iki nedenden biri kadının adamın annesi olacak yaşta olması. Şimdi, annesi olacak yaşta olması. Anlamıyor musunuz Catchpool? *Eğer şimdi annesi olacak yaştaysa, her zaman annesi olacak yaşta olması gerekir.* Başka bir şey olması olanaksız."

"Bu biraz fazla anlam yüklemek olmuyor mu?" dedim. "Yani demek istediğim, cümle 'şimdi' olmadan da çok iyi anlaşılıyor. Adam artık kadına güvenmiyor. Ona ilgi de duymuyor, kadın her şeyi bırakıp gitti, zaten annesi olacak yaştaydı."

"Ama *mon ami*, söylediğiniz çok saçma." Poirot tükürükler saçarak konuşuyordu. "Mantıklı değil. Cümlede 'şimdi' vardı. Eğer varsa, olmadığını varsayamayız. Kulaklarımızla duyduğumuz 'şimdi' sözcüğünü duymamış gibi yapamayız."

"Korkarım bu konuda sizinle hemfikir değilim," dedim ürpererek. "Eğer bir tahmin yapmam gerekiyorsa bu sözcük-

(1) Aynen.

lerle söylenmek istenen şu olabilir: Kadın ondan ayrılmadan önce bu adam onun yaşını önemsemiyormuş ya da aralarındaki yaş farkının farkında değilmiş. Belki de bu o kadar belli olmuyordu. Ancak eskisi kadar cazip olmadığını anlayınca, adam daha genç, daha çekici birine gitmiş, güvendiği birine."

Poirot kıpkırmızı bir yüz ve sabırsızlıkla bana dönüp açıklamaya başladı.

"*Bildiğim* kadarıyla bu *tahmininizde* tutarlı tek bir nokta yok Catchpool! Bakın, Poirot'yu iyi dinleyin. Lütfen bir daha ne söylendiğini ve hangi sırayla söylendiğini dinleyin: 'Şimdi adam ona ilgi de duymuyordur, kadın her şeyi bırakıp gitti ve annesi olacak yaşta.' Birinci neden, artık ona ilgi duymaması, bunu ikinci neden izliyor, artık annesi olacak yaşta olması! Cümlenin yapısı açıkça ortaya koyuyor ki *her iki* talihsiz durum da şu an için *var olan* ama eskiden *olmayan* durumlar."

"Bana bağırmanıza hiç gerek yok Poirot. Nereye varmak istediğinizi anladım ama hâlâ bu konuda sizinle hemfikir değilim. Herkes konuşmasında sizin kadar titiz ve dikkatli değildir. Benim yorumum doğru sizinkiyse yanlış olmalı, çünkü sizin de işaret ettiğiniz gibi, aksi takdirde bu çok mantıksız. Kendiniz söylediniz: Şimdi annesi olacak yaştaysa, geçmişte de öyle olması gerekir, bu çok açık."

"Catchpool, Catchpool! Beni gerçekten umutsuzluğa düşürmeye başlıyorsunuz. Konuşmanın sonrasını düşünün: Rafal Bobak, Richard Negus rolündeki Samuel Kidd'in şöyle dediğini duymuştu: 'Bu arada senin, annesi olacak yaşta deyimine şiddetle itiraz ediyorum. Kesinlikle reddediyorum.' Bunun üzerine de Bayan Sippel rolündeki Nancy gülmüş ve, 'Neyse, haklı olduğumuzu kanıtlamamız olanaksız olduğuna

göre fikir ayrılığını kabullenmemiz gerek,' demişti. Neden haklı olup olmadıklarını kanıtlayamıyorlardı? Bir kadının bir erkeğin annesi olacak yaşta olup olmaması tam anlamıyla sıradan biyolojik bir olgu değil mi? Eğer kadın ondan yalnızca dört yaş büyükse bu söylenemez, kadın yeterince yaşlı sayılamaz, bu çok açık, kimse bunu reddedemez. Eğer yirmi yaş büyükse, o zaman annesi olacak yaşta olduğu söylenebilir, bu da çok açık."

"Peki ya on üç yaş büyükse?" diye soran Jennie Hobbs gözlerini kapamıştı. "Ya da on iki. Duyduğuma göre bazı ender durumlarda... tabii bu olayda böyle bir şey söz konusu değil."

Jennie'nin Poirot'nun ne demek istediğini anladığı anlaşılıyordu. Odadaki tek cahil bendim.

"On iki, on üç, hiç fark etmez, bu tamamen konumuzun dışında. Bu bir doktora, tıbbi bir uzmana sorulabilir: Teorik olarak on iki ya da on üç yaşında birinin doğurması olası mıdır? Yanıt ya evettir ya hayır. Konu bu kadar açık ve net! Lütfen çocuk doğurma yaşının sınırlarını konuşma saçmalığını bir yana bırakalım. Samuel Kidd'in bu arada genç adamla ilgili olarak söylediği diğer şaşırtıcı sözleri de unutmamak gerek. 'Akıl mı? Bahse girerim adamın aklı filan yoktur.' Şimdi bahse girerim siz bir de Bay Samuel Kidd'in bu sözleriyle söz konusu adamın aptal olduğunu söylemeye çalıştığını iddia edeceksiniz."

"Hiç kuşkunuz olmasın," dedim hırçın bir biçimde. "Kendinizi benden bu kadar akıllı gördüğünüze göre, niçin bana anlamak konusunda eksiklerimi söylemiyorsunuz?"

Poirot diliyle söylediklerimi onaylamadığını belirten bir ses çıkardı.

"317 numaralı odada konuşulan çift Harriet Sippel ve kocası George'tu. Bu ciddi bir konuşma değildi, dalga geçiyorlardı. George Sippel de Harriet çok gençken, çok genç bir yaşta ölmüştü. Samuel Kidd onun aklının olamayacağını söylüyordu, çünkü eğer George Sippel ölümünden sonra yaşıyorsa bile insan formunda olmadığı kesindi. Hayalet olması gerekirdi, *n'ést-ce pas*? Akıl beyinde olduğuna ve ruh da insanın bedeninde kalmadığına göre, hayalet George'un aklı olamazdı."

"Ah, şimdi anlıyorum."

"Samuel Kidd kendi görüşünü 'Bahse girerim ki...' diye başlayarak söyledi çünkü Nancy Ducane'in buna karşı çıkmasını bekliyordu. Tabii kadın ona karşı şöyle diyebilirdi: Tabii ki hayaletlerin de akılları vardır. Hayalet diye bir şey var ve özgür iradesiyle hareket ediyor, öyle değil mi? Eğer aklı olmasa bu olabilir mi?"

Felsefi açıdan bu ilginç bir noktaydı. Başka koşullarda bu konuda görüş almayı bile düşünebilirdim.

Poirot ekledi.

"Nancy'nin 'annesi olacak yaşta' ifadesi, bir insanın öldüğü zaman *sonsuza kadar aynı yaşta kaldığına* inanmasından kaynaklanıyordu. Ölümden sonraki yaşamda yaşlanma diye bir şeyin olmamasına. Eğer George Sippel hayalet olarak dul karısını ziyarete gelecek olsa, öldüğü yaşlarda, yani yirmi yaşlarında genç bir adam olacaktı. Ve Harriet Sippel, kırklı yaşlarıyla *artık* onun annesi olacak yaştaydı."

"Bravo!" dedi Jennie sakin kayıtsız bir sesle. "O sırada orada değildim ama aynı konuşma daha sonra benim yanımda da devam etti. Mösyö Poirot gerçekten korkunç zeki bir insan Bay Catchpool. Umarım onun değerini biliyorsunuzdur."

Sonra Poirot'ya dönerek ekledi. "Tartışma sürdü gitti... Tanrım, hiç bitmedi! Nancy haklı olduğunu iddia ediyordu ama Sam bunu kabul etmiyordu. Sam hayaletlerde zaman ve yaş boyutunun olmadığını iddia ediyordu, dolayısıyla *birinin* bir hayaletin annesi olacak yaşta olabileceğini kabul etmiyordu."

Poirot bana dönerek, "Ne kadar itici bir durum, öyle değil mi Catchpool?" dedi. "Rafal Bobak yiyecekleri getirdiğinde Nancy Ducane yanındaki sandalyede oturan Ida Gransbury'nin cesediyle sohbet ediyordu ve aynı gün daha erken bir saatte öldürülmesi için gizlice anlaştığı bir kadınla dalga geçiyordu. Zavallı aptal Harriet: Kocasının mezarından onunla konuşmak gibi bir isteği yoktu. Adam konuşabilse Jennie Hobbs ile konuşur, eğer kendisinden bir mesaj almak istiyorsa, Harriet'a hiçbir seçim şansı bırakmadan Jennie Hobbs'la Bloxham Otel'de buluşması ve böyle yaparak sonunu da hazırlamasını söylerdi."

"Hiç kimse ölümü Harriet Sippel'den daha çok hak edemezdi," dedi Jennie. "Pişman olduğum çok şey var. Ama Harriet'ı öldürmek bunlardan biri değil."

"Peki ya Ida Gransbury?" diye sordum. "O niçin Bloxham Otel'e geldi?"

Sonsuz gibi görünen bilgisini paylaşmaktan asla yılmayan Poirot, "Ah!" dedi. "Ida da Richard Negus'tan karşı koyamayacağı bir teklif almıştı. Bu ölmüş biriyle bağlantı kurmak değildi elbette. Ancak on altı yıllık ayrılıktan sonra eski nişanlıyla buluşmak! Bunun ne kadar cazip olduğunu düşünmek hiç zor değil. Richard Negus, Ida'yı terk etmiş, hiç kuşkusuz kalbini de kırmıştı. Ida asla evlenmedi. Sanırım Richard mektubunda yeniden bir araya gelebileceklerini, hatta evlenebileceklerini

yazdı. Mutlu son! Ida tabii ki kabul etti, hangi yalnız insan ikinci bir gerçek aşka şans tanımak istemez ki? Richard ona perşembe günü üç buçukla dört arasında Bloxham Otel'deki odasına gideceğini söylemiş olmalı. Bana, davetiyede sanki otele çarşamba günü varınca, tüm perşembe gününün öldürülmelerinin sorunsuzca gerçekleşebilmesi için ayrılabileceğinin yazdığını söylediğini anımsıyor musun Catchpool? Şimdi bu daha anlamlı görünüyor, değil mi?"

Başımı salladım.

"Negus perşembe günü hem cinayet işleyebileceğini hem de kendini öldürtebileceğini biliyordu. Bir gün önceden gelip kendini böylesi bir çifte zorlu sınava hazırlamak istemiş olması doğal."

"Tabii aynı zamanda trendeki bir rötarın ya da öyle bir şeyin planlarını bozmasını engellemek istemiş de olabilir."

"Yani Jennie Hobbs, Harriet Sippel'i, Richard Negus da Ida Gransbury'yi mi öldürdü?"

"*Oui, mon ami.*" Poirot, Jennie'ye baktı, kadın başıyla onayladı. "Aynı gün, yaklaşık olarak aynı saatlerde 121 ve 317 numaralı odalarda. Her iki odada da sanırım Harriet ve Ida'ya zehri içirmek için aynı yöntem uygulandı. Jennie, Harriet'a, Richard da Ida'ya, 'Söyleyeceklerimi duymadan bir bardak su içmende yarar var, otur, sana bir bardak su vereyim,' demiş olmalı. Sonrasında Jennie ve Negus suyu getirirken, lavabodaki bardağa zehri kattılar. Bardakları kurbanlara içmeleri için kendi elleriyle verdiler. Ölüm hemen ardından gelmiş olmalı."

"Peki ya Richard Negus'un ölümü?" diye sordum.

"Aralarında yaptıkları plana uygun şekilde onu da Jennie öldürdü."

"Sam'in evinde anlattıklarımın büyükçe bir kısmı doğruydu," dedi. "Richard yıllar süren bir sessizliğin ardından bana *mektup yazdı*. Patrick ve Frances'e yapılanlardan duyduğu suçluluk duygusu onu mahvetmişti, bu vicdan azabına daha fazla dayanamayacağını hissediyordu. Bundan kurtulmanın yolunu da göremiyordu, ona göre ne adaleti sağlamanın ne de ruhsal huzura kavuşmanın olanağı vardı artık, ta ki bundan sorumlu olan dört kişi, yani bizler, yaptıklarımızın bedelini kendi yaşamlarımızla ödeyene dek."

Bir yandan düşünürken, "Yani sizden... Harriet ve Ida'yı öldürmek için yardım mı istedi?" diye sordum.

"Evet, onları, kendini ve ardından da kendimi öldürmem için. Hepimiz ölmeliydik, aksi takdirde bunun hiçbir anlamı olmayacağını söylüyordu. Katil değil infazcı olacaktık, bu sözcüğü birçok kez kullandı, bu da cezalandırılmaktan kaçamayacağımız anlamına geliyordu. Harriet ve Ida'nın ölmeyi hak ettikleri konusunda onunla aynı fikirdeydim. Onlar kötüydüler. Ama... ben ölmek istemiyordum, aynı şekilde Richard'ın da ölmesini istemiyordum. Richard'ın Patrick'in ölümünden dolayı yaşadığı pişmanlığın ve çektiği vicdan azabının onun bu olaydaki rolü düşünülürse yeterli olduğu kanısındaydım. Ben... ben Patrick'in de benim gibi düşüneceğini biliyordum. Tanrı bağışlar mıydı bağışlamaz mıydı onu kimse bilemezdi. Bunu ona da söyledim ama Richard'ı ikna etmek olanaksızdı. Çok kısa bir sürede onu buna ikna etmeye çalışmanın anlamı olmadığını anladım. Her zamanki gibi aydındı, bilinçliydi ama kafasında bir şeyler yerinden oynamıştı ve bu onu tuhaf, çılgınca düşüncelere sürüklüyordu. Bunca yıl boyunca yalnızca kara kara düşünmüş, kurmuştu, suçluluk duygusu...

vicdan azabı... Bu da bir tür bağnazlıktı işte... Kafaya takmıştı suçlu olduğumuzu... Eğer istediğini yapmazsam beni de öldüreceğinden en ufak bir kuşkum bile yoktu. Bunu açıkça söylemiyordu. Bakın, beni tehdit etmeye filan da kalkışmadı. Bana karşı nazikti. İstediği ve tek ihtiyacı bir müttefikti. Aynı görüşte olan biri. Onun bu planını kabul edeceğime, Harriet ve Ida'nın aksine benim sağduyulu bir insan olduğuma içtenlikle inanıyordu. Haklı olduğundan o kadar emindi ki bu çözümün hepimiz için tek çıkar yol olduğuna içtenlikle inanıyordu. İçimden haklı *olduğunu* düşünüyordum ama korkuyordum. Ben eskisi gibi değildim. Beni değiştiren neydi bilmiyorum. Ama ne kadar mutsuz olsam da hâlâ yaşamımın bir şekilde iyileşebileceği gibi bir görüşe sahiptim. Umutsuzlukla hüzün farklı şeylerdi."

Poirot, "Yaşamınızı kurtarmak için onunla aynı fikirdeymiş gibi numara yapmanız gerektiğini biliyordunuz," dedi. "Richard Negus'a inandırıcı olacak şekilde yalan söylemek, ölümden kurtulmanızın belki de tek yoluydu. Ne yapacağınızı bilemiyordunuz, bunun için de Nancy Ducane'e gittiniz."

"Evet, öyle. O sorunumu çözdü ya da ben öyle düşündüm. Planı dâhiceydi. Onun önerisiyle Richard'a planda ufak bir sapma yapmayı teklif ettim. Onun düşüncesi Harriet ve Ida öldükten sonra önce beni sonra da kendini öldürmekti. Her zaman kendisini ilgilendiren her konuda sorumluluk yüklenmeye alışmış otoriter bir insan olarak sonuna kadar kontrolün kendinde olmasını istemesi çok doğaldı.

Nancy bana Richard'ı, o beni öldüreceğine benim onu öldürmem konusunda ikna etmemi söyledi. 'Olanaksız,' dedim. 'Bunu asla kabul etmez.' Ancak Nancy doğru yaklaşımla

ikna olacağını söyledi. Bunun için yalnızca amacımıza ondan da daha fazla inanmış, hatta kendimi bu amaca adamış gibi davranmam gerekiyordu. Haklıydı. İşe yaradı. Richard'a gidip, benim için dördümüzün, yani Harriet, Ida, o ve benim ölmemizin yeterli olmadığını söyledim. Nancy de yaptıklarının bedelini ödemeliydi. Ancak onun da öldüğünü görürsem ölümü mutlulukla kabulleneceğimi belirttim. Onun Harriet'tan da kötü olduğunu söyledim. Nancy'nin nasıl bir duyarsızlıkla Patrick'i ayartmak, karısından uzaklaştırmak için komplo kurduğuna ilişkin önceden özenle hazırladığım bir öyküyü anlattım. Hayır yanıtını asla kabul etmediğini, Patrick'i baştan çıkarana kadar yapmadığı kalmadığını söyledim. Ayrıca King's Head'de yaptığı açıklamanın asıl amacının da Patrick'e yardımcı olmak değil Frances'i incitmek olduğunu belirtim. İtiraf etmekteki amacının Frances'in intihar etmesi ya da Patrick'i terk edip Cambridge'teki babasının yanına gitmesi olduğunu söyledim. Böylece Nancy'nin önündeki yol açılmış olacaktı."

Poirot, "Daha da fazla yalan," dedi.

"Evet, tabii ki yine yalan, bunları söylememi bana öneren Nancy'ydi ve işe de yaradı. Richard benden önce ölmeyi kabul etti."

"Ve o Samuel Kidd'in de bu planın içinde olduğunu bilmiyordu, öyle değil mi?" diye sordu Poirot.

"Hayır, Samuel'i de bu planın içine dahil eden Nancy ve bendim. O *bizim* planımızın bir parçasıydı. İkimiz de açık bir pencereden dışarı çıkıp, ağaçtan aşağı inmeyi göze alamıyorduk, düşüp kolumuzu, bacağımızı, hatta boynumuzu kırabilirdik, kapıyı içeriden kilitledikten ve anahtarı da şöminedeki gevşek tuğlanın arkasına yerleştirdikten sonra 238 numaralı

odadan çıkabilmemizin tek yolu buydu. Sam'e bunun için gerek vardı, tabii bir de Richard rolü oynaması için."

"Ve *anahtar tuğlanın arkasına saklandı*," diye mırıldandım kendi kendime, kafamda her şeyi doğru olarak toparladığımı test etmek istercesine. "Öyleyse, bize anlattığınız, yani Bay Kidd'in evinde dinlediğimiz öyküdeki birçok nokta gerçekle örtüşüyor: Richard Negus anahtarı sakladı, çünkü bunun katil tarafından alındığı izlenimi yaratmak istiyordu. Çünkü Nancy Ducane'in aleyhindeki planın parçası olduğuna, böylelikle Nancy Ducane'in suçlanacağına inanıyordu."

"Öyleydi de," dedi Poirot. "Ya da öyle olduğunu sanıyordu. Jennie anlaştıkları gibi ona zehirli suyu verdiğinde, Jennie'nin sağ kalacağına ve Bloxham Otel'deki cinayetlerin Nancy'nin üzerine kalması için elinden geleni yapacağına inanıyordu. Jennie'nin polisle onların Nancy'den kuşkulanmalarını sağlayacak şekilde konuşacağını sanıyordu. Nancy'nin cinayet saatleri için Leydi ve Lort Wallace'ın tanıklığını sağladığını bilmiyordu tabii. Ya da ölümünden sonra kol düğmesinin ağzının gerisine itileceğini, anahtarın tuğlanın arkasına saklanacağını, pencerenin açılacağını... Jennie Hobbs, Nancy Ducane ve Samuel Kidd'in her şeyi cinayetlerin yediyi çeyrek geçeyle sekizi on geçe arasında işlenmiş gibi göstermek için gerekli ayarlamaları yapacaklarını da bilmiyordu tabii."

"Evet, Richard'ın bu ayrıntılardan haberi yoktu," diye onayladı Jennie. "Şimdi neden Nancy'nin planını dâhice olarak nitelendirdiğimi anlıyorsunuz değil mi Mösyö Poirot?"

"O çok yetenekli bir sanatçıydı matmazel. İyi ressamların ayrıntılarda bütünü görmek gibi çok özel bir yetenekleri vardır: Tüm bileşenlerin nasıl uyum içinde bir araya geleceğini çok iyi kestirebilirler."

Jennie bana döndü.

"Nancy de ben de bütün bunların olmasını istemiyorduk. İnanın bana Bay Catchpool. Eğer karşı koysaydım Richard beni öldürürdü." İç çekti. "Her şeyi en ufak ayrıntısına kadar düşünmüştük. Nancy bu işten kazasız belasız, incinmeden sıyrılacaktı, bana ve Sam'e gelince, bizler de suçu Nancy'nin üzerine yıkmaya çalışmaktan dolayı yargılanıp cezalandırılacaktık, cinayetten değil. Kısa bir tutukluluk süresinden sonra özgür kalacaktık. Ah, Sam'e Patrick'e olduğu gibi âşık değilim, ama ondan hoşlanıyorum, seviyorum da. Eğer Nancy'yi hançerleyerek her şeyi berbat etmeseydim Sam çok iyi bir eş olabilirdi."

"Her şey zaten berbat olmuştu matmazel. Harriet Sippel ve Richard Negus'u öldürdüğünüzü biliyorum."

"Richard'ı öldürmedim Mösyö Poirot. Bunda kesinlikle yanılıyorsunuz. Richard ölmek istiyordu. Ona zehri tamamen kendi isteği üzerine verdim."

"Evet, ama onu yanıltarak. Richard Negus ölmeyi kabul etmişti ama planını *kabul ettiğinize* ve dördünüzün de öleceğine inanıyordu. Sonra Nancy Ducane'i de bu plana dahil etmenizle bu sayı beş oldu. Ama siz *aslında* onun planını kabul etmemiştiniz. Onu kandırdınız ve arkasından iş çevirdiniz. Acaba Nancy Ducane ile yaptığınız gizli anlaşmayla ilgili gerçeklerden bahsetseniz Richard Negus o şekilde ve o zamanda ölmeyi kabul eder miydi?"

Jennie'nin yüz ifadesi sertleşti.

"Ben Richard Negus'u öldürmedim. Bu meşru müdafaaydı. Kendimi savundum, yoksa o beni öldürecekti."

"Sizi tehdit etmediğini söylemiştiniz, değil mi?"

"Evet, ama bunu *biliyordum*. Siz ne dersiniz Bay Catchpool? Richard Negus'u öldürdüm mü öldürmedim mi?"

Şaşkınlıkla, "Bilemiyorum," dedim.

"Catchpool, *mon ami*, saçmalamayın!"

"Saçmalamıyor," dedi Jennie. "Siz bunu reddediyorsunuz ama o beynini kullanıyor Mösyö Poirot. Yalvarırım siz de düşünün bunu. Asılmadan önce sizin benim Richard Negus'u öldürmediğimi söylemenizi umuyorum."

Ayağa kalktım.

"Hadi, gidelim Poirot."

"Umut" sözcüğü havada asılı kalmışken bu konuşmaya noktayı koymak istiyordum.

Son Söz

Dört gün sonra Blanche Unsworth'ün alevli şöminelerinden birinin başında oturmuş, brendimi yudumluyor, çapraz bulmacamın üzerinde çalışıyordum. O sırada Poirot salona girdi. Bir süre konuşmadan yanımda durdu. Başımı kaldırıp bakmadım.

Sonunda dikkat çekmek istercesine genzini temizledi.

"*Hâlâ* Catchpool," dedi. "Hâlâ Richard Negus öldürüldü mü, öldürülmek mi istedi yoksa ölümü bir tür meşru müdafaa mıydı, bunu tartışmaktan kaçınıyorsunuz."

"Bunu tartışmanın bir yararı olacağını düşünmüyorum," dedim. Midemin kasıldığını hissediyordum. Artık Bloxham cinayetlerinden bahsetmek istemiyordum. Tek istediğim, tek ihtiyacım bunu yazmak, olanları tüm ayrıntılarıyla kâğıda dökmekti. Aslında yazmayı bu denli isterken konuşmaktan da bir o kadar kaçınmam beni bile şaşırtıyordu. Nasıl bir şeyi yazmak, konuşmaktan farklı olabilirdi ki?

Poirot, "Hiç heyecanlanmayın, *mon ami*," dedi. "Aynı konuyu yeniden gündeme getirecek değilim. Sizinle farklı şeyler konuşmak istiyorum. Örneğin bu sabah Pleasant's Kafe'ye git-

tim. Fee Spring benden sizinle mümkün olan en yakın zamanda konuşmak istediğini iletmemi istedi. Size çok kırgın."

"Bana mı?"

"Evet. Dediğine göre Bloxham Otel'in yemek salonunda oturmuş tüm olanların açıklamasını dinliyormuş, sonra birdenbire her şey bitmiş. Gözlerimizin önünde bir cinayet işlenmiş ve oradaki kalabalığa açıklanan öykü yarım kalmış. Matmazel Fee sizden bu öyküyü tamamlamanızı bekliyor."

"Bir cinayet daha işlenmiş olması kesinlikle benim hatam değil," diye mırıldandım bıyık altından. "Herkes gibi öyküyü gazetelerden okusa olmuyor mu?"

"*Non*. Özel olarak sizinle bu konuyu tartışmak istiyormuş. Bir garsona göre zekâ düzeyi çok yüksek. Gerçekten çok hoş ve akıllı bir genç bayan. Siz de öyle düşünmüyor musunuz, *mon ami*?"

"Oyununuzu anlıyorum Poirot," dedim bezginlikle. "Gerçekten de bırakın bunları. Zaman kaybediyorsunuz, Fee Spring'e gelince, şey... Beni yalnız bırakır mısınız?"

"Bana kızgın mısınız?"

"Evet, biraz," dedim. "Henry Negus ve valiz, Rafal Bobak ve çamaşır arabası, Thomas Brignell ve otelin bahçesindeki, İngiltere'deki kadınların yaklaşık yarısı gibi açık kahverengi manto giymiş bayan arkadaşı. El arabası..."

"Ah!"

"Evet, 'Ah!' Jennie Hobbs'un ölmediğini pekâlâ da biliyordunuz, öyleyse neden beni cesedinin 402 numaralı odadan en olmayacak şekillerde taşınmış olduğuna inandırmaya çalıştınız, beni yanıltmaya çalışmanızın amacı neydi?"

"Çünkü dostum, sizi düşünmeye sevk etmek istiyordum. Eğer olasılıkların en olamazını düşünmeye alışmazsanız, olmanız gerektiği kadar iyi bir dedektif olamazsınız. Alışılma-

dık yönlere yöneltmek, olamayacağı düşünmeye zorlamak küçük gri hücrelerin eğitimi için gereklidir. Esinin kaynağı budur."

"Öyle diyorsanız öyledir," diye mırıldandım kuşkuyla.

"Poirot'nun çok ileri gittiğini düşünüyorsunuz, belki gerekli olandan da çok öteye."

"Odanın ortasındaki kan gölünden kapıya doğru giden kan izini sorun etmeniz, kapının genişliğine ilişkin yaptığınız yorumlar, bütün bu yaygaranın nedeni neydi? Jennie Hobbs'un öldürülmediğini ve hiçbir yere sürüklenmediğini zaten biliyordunuz?"

"Ben biliyordum ama siz bilmiyordunuz. Aynen Sinyor Lazzari gibi siz de Matmazel Jennie'nin öldüğünü ve yerdekinin onun kanı olduğunu sanıyordunuz. *Alors*. Bu kadarını kendiniz düşünün istiyordum: Bir valiz, tekerlekli bir çamaşır arabası, her ikisi de rahatlıkla 402 numaralı odaya, cesedin bulunması gereken noktaya kadar getirilebilecek objelerdi. Peki, o zaman katil cesedi neden kapıya kadar sürüklemiş olabilirdi? Kadın da olsa erkek de olsa *katil* bunu yapmamıştı. Kapıya doğru uzanan kan izi bir aldatmadan, göz boyamadan başka bir şey değildi; amacı da bizim cesedin kapıya kadar sürüklenerek götürüldüğüne inanmamızı sağlamaktı, çünkü sonuçta *odada* ceset yoktu. Olayın gerçekliği açısından küçük bir detaydı ama cinayet sahnesinin inandırıcılığı açısından çok önemliydi.

Ama bu Hercule Poirot için zaten kuşkulandığı bir şeyin doğru olduğunu anlamasını sağlayan çok önemli bir detaydı. Ne Jennie Hobbs ne de başka biri o odada öldürülmüştü. Bir cesedi ortadan kaldırmak için kapıya kadar giden kan izlerini mantıklı gösterecek hiçbir yöntem düşünemiyorum. Hiçbir

katil kurbanının cesedini dikkat çekmeyecek bir konteynere koymadan herkese açık bir otel koridoruna çıkarmaz. Bunun yapılabileceği her tür konteyner de rahatlıkla odanın ortasına, cesedin yanına kadar getirilebilirdi, cesedi ona götürmeye hiç gerek yoktu. Bu çok basit, düz mantık Catchpool! Bunu hemen fark edememeniz beni çok şaşırttı."

"Sizin için öyle Poirot," dedim. "Bir dahaki sefere bir şeyi hemen algılamamı istiyorsanız gördükleriniz her neyse söylersiniz. Açık ve net olun! Buna değeceğini göreceksiniz."

Gülümsedi.

"*Bien*. Sevgili dostum Catchool, önerinize uyup davranışlarımda açık ve net olmayı öğrenmeye çalışacağım. Buna hemen başlıyorum." Cebinden bir mektup çıkardı. "Bu bir saat önce elime geçti. Kişisel ilişkilere karışmamın hoşunuza gitmediğinin farkındayım Catchpool, 'Poirot burnunu gerekli gereksiz her şeye sokuyor,' diye düşünüyor olabilirsiniz ama bu mektup, sizin katlanılmaz olarak nitelendirdiğiniz bu alışkanlığıma aslında minnettar olmak gerektiğini ortaya koyuyor."

"Eğer Fee Spring'i kastediyorsanız onunla aramda 'özel bir ilişki' yok ve olmayacak da," dedim elindeki mektuba bakarak. "Yine hangi zavallının işine burnunuzu soktunuz? Neyin minnettarlığı?"

"Birbirini çok seven iki insanı bir araya getirmenin minnettarlığı."

"Mektup kimden?"

Poirot gülümsedi.

"Dr. ve Bayan Flowerday'den."

Ve mektubu okumam için bana uzattı.

Yazar Hakkında

1971'de Manchester'da doğdu. 1995'te Eric Gregory Ödülü'nü aldı, aynı yıl Swansea Edebiyat Yılı çerçevesinde "Sanatın Koruyucusu" ilan edildi. Psikolojik gerilim türünde eserler kaleme alan ve romanları 27 dile çevrilen Sophie Hannah'nın ilk romanı Little Face sadece İngiltere'de 200.000 adet satış rakamına ulaştı. The Carrier adlı son romanı, 2013 yılında Specsavers Ulusal Kitap Ödülleri kapsamında verilen Yılın En İyi Gerilim Romanı Ödülü'ne layık görülen yazarın ayrıca şiir kitapları da bulunmaktadır.